

སང་ཚེ་ལང་ཚོ།

ལྷོ་ཡོན་ཏུན་གྱི་མཚོ།

ལྷོན་རྒྱ་ལེ་ས་དགོས་པ།

དཔེ་ཆའི་མཚན།
སྐད་ཆའི་ལང་ཚོ།

མཛད་པ་པོ།
ལྷོང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ།

ནང་དོན་གནད་བསྐྱེས།
སྙན་དེབ་འདིར་ཚུམ་པ་པོའི་མཐོང་ཐོས་ལྗོང་གསུམ་གྱི་
ཚོར་བ་མཐའ་དག་སྐད་ཆའི་སྐྱེ་ཚུལ་དུ་བཀོད་དེ་ལྷག་
ཚུམ་གྱི་ལམ་ནས་སྐད་ཆའི་ལང་ཚོ་དོམ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

ཚུམ་སྐྱིག་པ།

ཉི་མ་ལའི་རིག་མཛོད་འཕུལ་དེབ་དཔེ་མཛོད་ཚུམ་སྐྱིག་

ཁང་།

རུས་ནམ་འཕུལ་དེབ་ཏུ་ཕབ།

སྐྱི་ལོ། ༢༠༡༣ རྒྱལ་ལོ། ༢༡༥༠

དེབ་དབང་།

ཉི་མ་ལའི་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་གཞུང་སྐྱབ་ཁང་།

འབྲེལ་བ་བྱེད་ཡུལ།

སྤྱི་འཇུག་སྐབས་བཤུ་བཤུ་བ། 15208425221

གཞུང་ལས་ཁང་། 028-87422886

སློབ་མོལ། 1095661700

ཡིག་སྐུལ། himalayanc @163.com

དྲ་ཚིག་སྐུལ། www.himalayane.com

ཚུ་མ་པ་པོ་འཇུག་བསྐྱུ་སྐུལ།

འབྲུངས་ཡུལ། སི་ཁྲོན་རྫོང་བཤུ་བཤུ་བ།

འབྲུངས་ལོ། ༡༩༧༤

ཐོབ་ཐང་། དགེ་ལྷན། ཚུ་མ་པ་པོ། རྒྱུ་བ་གསོ་བཤུ་བ།

ལྷོ་བ་རྒྱུད།

ལྷོ་བ་རྒྱུད་མཐར་ཕྱིན་རྗེས་རབ་རྒྱུ་བྱུང་སྟེ་དཔོན་པའི་
ཚོགས་འདོན་དང་བཅའ་བཟོ་སོགས་ཞིབ་རྒྱས་སུ་བསྐྱབས་
རྗེས་ལྷོ་བ་དཔོན་ཆེན་མོ་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་སོགས་
མཁས་པ་མང་རྒྱ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྐྱབས་རིག་གནས་ཀྱིས་
བརྒྱས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མར་གསལ། ལྷོ་ལོ་༡༧༩༩ལོར་
ལྷ་གྲང་ལ་ཕེབས་ཏེ་ཕྱིས་རམས་པ་རྗེ་བསམ་འགྲུབ་རྒྱ་
མཚོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་སྐྱ་དང་ཚད་མ། རང་དོན་རིག་པ།
ཕྱིས་དཀར་ནག་སོགས་ལ་སྦྱངས་ཤིང་དབང་ལུང་མན་
ངག་གི་སྐོར་མང་རྒྱ་སྐོབ་གཉེར་གཤམ་མ་བྱས།

གསུང་རྩམ།

ཁོང་གི་གསུང་རྩམ་ལ་སྐོར་གྱི་ཡི་གེའི་སྐྱེ་རྣམ་སྟོ་
གསལ་འཇུག་དོགས་ཀྱི་རྒྱུར་འདེབས་སྟོང་བུན་ངག་གི་
ལྷོ་མིག་སྟེན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྤང་མཛོད་ཀྱི་རྒྱུར་རྒྱན་

ངག་རིག་སྐྱུ་འབྲུལ་འབྲུགས་པའི་ལྷགས་ཀྱ། རྟོན་ཆེན་
པོའི་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་དཀར་པོའི་མཆན་འགྲེལ་དཔྱད་
ལྷན་སྐྱབས་པའི་འབབ་སྟེགས། རྟོན་གྱི་སྐར་ཕྱིས་རིག་པའི་
བྱང་འཕེལ་སོགས་གསུང་དེབ་མང་བོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་
དུང་དཔྱད་ཚུལ་དང་སྟོན་ཚུལ། ལྷག་ཚུལ། ལྷི་ཚོགས་སྐྱིང་
བརྗོད་བཅུམས་ཚོས་མང་བོ་བཞུགས།

མཇུག་ཕྱིད།

རྩ་ཡུལ་སློ་མང་དགོན་དུ་དགོ་འདུན་པ་སྟོང་ཕྱག་
གཉིས་ལ་ཉེ་བའི་དབུས་སུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་
ཡོངས་རྫོགས་སློ་རྒྱགས་སུ་བྱུལ། ལྷི་ལོ་༡༩༨༥ལོར་གངས་
སྟོངས་ཤེས་རིག་ལོར་བྱའི་སློབ་སྦྱིང་གི་དགོ་ཆུན་དུ་གདན་
འདྲེན་བྱས། ད་ལྟ་སློབ་སྦྱིང་དེའི་རྐང་འཛིན་དགོ་ཆུན་
དང་ལྷི་གཉེར་སློབ་གཙོ་གཞིན་པའི་འགན་བཞེས་ཡོད།
ལས་ཞེས་དུ་ས་གནས་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་ཅིག་གིས་གདན་
འདྲེན་བྱས་པ་ལྟར་དུས་བྱང་འཆད་བྲིད་ལ་ཐེབས་གནང་
མཛད་བཞིན་ཡོད།

ལྷན་སྐྱོན།

འཇོམ་སྒྲིང་འིལ་མོ་ཁད་ཀྱིས་འགྱུར་ཏེ་སྤྱིའི་ཁོར་
ཡུག་དང་ནང་བསམ་སློབ་སོགས་དུས་རབས་དང་དཔུང་བ་
མཉམ་གཤིབ་ངང་ཉེན་རེ་ནས་ཉེན་རེར་གནམ་ས་སྤྱོད་ལོག་
ལྟ་བུའི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས། མི་ཕལ་མོ་ཆེས་འདི་
ལ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཚད་ཐིག་ཅིག་དུ་འཛིན་བཞིན་པའི་སྐབས་
སྟེ། ཡོད་ཚད་བརྗེ་འཕྲིན་དུས་རབས་ཀྱིས་བདག་དབང་
བརྒྱུར་ཏེ། ཆེ་ས་ནས་དགུ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དང་། འཇོམ་
སྒྲིང་གི་འབྱུང་འགྱུར། མ་མཐའ་སྐྱེར་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་འཚོ་
གནས་སྟོ་གོས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་སོགས་ཀྱང་བརྗེ་འཕྲིན་དང་ནམ་
ཡང་རྒྱང་བཀྲེད་ཐབས་མེད་པའི་དུས་སྟེ་གྱུར་བ་དང་།
རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་སོ་སོའི་རང་རང་གི་རིག་གནས་
དང་སྐད་ཡིག་སོགས་རྗེས་སུ་ལྷུས་པར་དོགས་ནས་ཐབས་
བརྒྱ་རྒྱས་སྟོང་གིས་བརྗེ་འཕྲིན་དུག་དུ་འཕྲོ་བའི་སྐབས་
རྒྱན་དང་འགྲོགས་ནས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་

སྒོན་སྒོན་མི་རིགས་ཀྱི་གྲུ་ལ་དུ་བཞུར་གྱིན་ཡོད་པ་མ་ཟད།
རིག་གནས་འཛམ་གླིང་ཅན་ལ་གོམ་འགྲོས་བཞེབས་དང་
གཞིབ་བཞིན་ཡོད་པའི་དུས་འདིར། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ཚོས་
དང་རིག་གནས་འདི་བརྟུ་འཕྲིན་གྱི་གཞུང་ལམ་ལ་ཤུགས་
ཀྱིས་བསྐྱོད་མ་ཐུབ་པར་རྐྱང་ཆག་ལག་ཞུ་སོང་བས་
གཞན་རྗེས་མ་ཚོད་པ་ཁ་གསལ་མཐིལ་རྟོགས་ལགས་ན།
ངེད་ཉི་མ་ལའི་རིག་མཛོད་ཁང་གིས་སྟོང་སྟོང་བས་དཔུང་
བའི་ཤུགས་ཐུང་སྟེ་འཇིག་ལ་ཉེ་བའི་ཚོས་དང་རིག་གནས་
འདིའི་སློབ་ཚུ་ལྟར་སྐྱོབ་གྱི་ཆེད་དང་། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ཚོས་
རིག་འདི་བརྟུ་འཕྲིན་གྱི་ལམ་ལ་བཞག་སྟེ་འཛམ་གླིང་རང་
བཞིན་ཅན་གྱི་རིག་གནས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱུར་ཆེད་དང་།
ཡང་ཅིག་བཤད་ན་སྒྱིར་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ས་ཆེན་
པོའི་བྱིན་གྱིན་ལ་དར་སྤེལ་བྱས་ནས་སློབ་ལྡན་ཡོངས་ལ་
གནས་སྐབས་འཆོ་བ་མེད་པའི་ཞི་བདེ། མཐར་ཐུག་གཏན་
གྱི་བདེ་བ་དམ་པ་འབྱུང་ཆེད། མོས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་
ཚོས་རིག་མཐའ་དག་གི་རྒྱད་པ་བསྐྱུར་གསོ་དང་གནས་པ་

བརྒྱུད་སྤེལ། ཚད་པ་ཁ་སྐོང་གཏོང་ཆེད་དུ༢༠༡༢ལོ་ནས་
བཟུང་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་རྒྱལ་སྤྱི་ནང་
ཀུན་ནས་འཚོལ་སྟུང་བྱས་ཏེ་ཉི་མ་ལའི་རིག་མཛོད་ཆེན་
མོའི་འཕུལ་དེབ་དཔེ་མཛོད་གསར་བ་འདི་བཟོས་ཏེ་བརྗོད་
འཕྲིན་དུས་རབས་གསར་བའི་ལམ་ལ་བརྒྱུད་ནས། བོད་
ཀྱི་ཚོས་རིག་ཡོངས་རྫོགས་འཇུག་སྤྱི་ལོ་བོས་ཉིན་
གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་དུ་ཉུ་སྟོག་བྱེད་ཐུབ་པར་བྱ་རྒྱུར་
དམིགས་ནས་དེ་རིང་ནས་ལམ་ལ་ཆས་བཞིན་ཡོད། མ་
ཟད་ལས་རིགས་འདི་ལྟ་བུ་བསམ་གཅོད་མས་ཞབས་སྤྱི་ཁོ་
ན་ཡིན་སྟེན། སྟོག་པ་པོ་དག་གིས་དུ་ལམ་ནས་འཕུལ་དེབ་
དཔེ་གཟིགས་དང་བརྒྱུད་འགོད་ཕབ་ལེན་གནང་སྐབས་
སོགས་བྱ་བ་འདིའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཀུན་དུ་རིན་
མེད་གཟིགས་འབུལ་དུ་གནང་རྒྱ་ཡིན། ཡིན་ནའང་འདིར་
འཇུག་སྤྱི་ལོ་གི་སྟོག་པ་པོ་ཡོངས་ལ་གསལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་
ཞིག་ནི། ཉི་མ་ལའི་རིག་མཛོད་འཕུལ་དེབ་ཀྱི་མ་ཡིག་མང་
ཆེ་བ་ད་སྟོན་དཔེ་སྟུན་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་ལུས་ཡོད་པའི་

དཔེ་རྒྱན་དགོན་མོའི་རིགས་ཡིན་སྟབས། མ་ཡིག་དཔེ་
རྙིང་ཡིན་པའི་རྒྱན་གྱིས་རྙིང་རུལ་དུ་སོང་བ་དང་། དཔེ་
རི་བཞིན་མི་གསལ་བ་ཆ་ཚང་མིན་པ། བརྗེས་སྟོན་པའི་
གཞུང་དང་མི་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་མང་བ་དང་།
ད་དུང་མ་ཡིག་འཚོལ་བསྟུའི་སྟོགས་ནས་ཀྱང་དཀའ་ཁག་
གང་མང་ཞིག་གི་འགག་འཕྲང་བཞུལ་དགོས་བྱུང་། འོན་
ཏེ་ང་ཚོ་ཉི་མ་ལའི་རིག་མཛོད་ཁང་གིས་ཐབས་བརྒྱ་རྒྱས་
སྟོང་གིས་འཚོལ་སྟུང་དང་། དག་བཅོས་ལེགས་སྒྲིག་བྱེད་
ཁུལ་བྱས་ཡོད། ཡིན་ནའང་ད་དུང་བཀོད་སྒྲིག་གིས་མ་
ཡོང་བ། དག་བཅོས་ཞན་པ། མ་བཅོས་པ་དང་བཅོས་ནོར་
སོགས་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་ཆ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་མཆིས་པས། རྒྱ་ཆེ་
བའི་རྒྱལ་ཁྱི་ནང་གི་སྟོག་པ་པོ་ཡོངས་ཀྱིས་བྱུགས་དོགས་
མེད་པར་སྟོན་ཆ་དག་ལ་མཚུབ་སྟོན་དང་གསལ་འདེབས་
སོགས་ཀྱི་དགོངས་འཆར་ཐད་ཀར་གནང་དོགས་དང་ང་
ཚོའི་རིག་མཛོད་ཁང་གིས་ངེས་པར་དུ་ད་དུང་མི་མཐུན་
ནས་བསྐྱུར་བའོ་ཡང་ཡང་གཏང་སྟེ་སྟུན་སྟུམ་རྗེ་ཚོགས་

སྲུ་གཏོང་རྒྱུར་གཏན་འབེབས་བྱས་ཏེ་སྲུག་ནས་ཡོད་པས་

ཐུགས་དབུས་སྲུ་འཛིན་རོགས།

ཞེས་ཏེ་མ་ལའི་རིག་མཛོད་འཕུལ་དེབ་ཚུལ་སྒྲིག་ཚན་རྒྱུང་

གིས། རྒྱལ་ལོ་༢༠༡༤་ལྷོ་ལོ་༢༠༡༣ -༡- ༡ལའོ། །

དཀར་ཆག

ཐོག་མའི་སྐྱུག་བརྗོད།

ང་ལ་སྐྱུ་ཞིག་ལེན་དུ་ཚུགས།

ཚུལ་སྐྱུ་དཔའ་བོ།

མེད།

བསམ་གཞིག་ཚེག་མ།

སྐྱོབ་དཔོན་ཐོན་མི།

ལྷ་བ་མཚོ་ལ་སྐྱུང་བ།

ང་དང་སྐྱུང་ནག་གི་གཏམ་རྒྱུད།

གཟའ་ཉི་མའི་སྐྱུང་མོལ།

གཡུ་ལོ་བཀོད་པའི་མགོན་པོ།

འགྲུང་སྐྱོག།

གཞན་དོན་གྱིས་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ཚོ།

ང་ཚོའི་སང་ཉིན།

ཡུན་རིང་མ་མཇལ་བའི་སྐྱུག་ཚེའི་དགའ་ཚལ།

སྐྱུལ་བྱུང་།

བྱམས་དང་སྒྲིང་རྗེ།

ཅུ་བོ། ད་ནི་མི་ཚེའི་དོག་དོན་འཚོལ་བའི་དུས་བཟང་རེད།

བཅུན་པའི་རང་ཚུགས།

སྒོན་རྒྱང་སྒྲིང་བའི་མཚན་མོ།

འབྲུ་དུག་སྒོན་མོའི་འབྲུང་གནས།

སྐད་ཆ་འདི་ཚོའི་ཆེད་དུ།

ལྷུར་སྐབས་ཀྱིས་བཞུད་པའི་ལོ་རྒྱ།

སྐད་ཆའི་སྒྲིམ་འགྲོས།

ཨ་མའི་བྱམས་བརྗེ།

འཇིགས་སྤང་ཐན་ཐུན།

མ་འགྲམ་ནས་བསྐྱེདས་པའི་སེམས།

ངའི་ལས་དབང་ལ་བརྒྱས་པའི་དུས་རབས་ཀྱི་སྐར་ཚོམ།

ཁྱིམ།

ང་དང་མཚོ་སྒོན་བོད་སྐད་རྒྱང་བསྐྱེདས།

རང་ཉིད་སྐྱེད་བ།

ཡུལ་སྐོར་ཟེན་བྱིས།

སྐད་ཚེ་ཐོད་བཟུལ།

འགྲུལ་བཞིན་པའི་གངས་རི།

མགོ་རྟིང་བསྐྱོག་པའི་གྲོང་ཚོ།

ཡར་སྐྱུང་གཙང་པོ།

བདེན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་སྐྱུག་ཚོད།

མེ་རྟོག་ལ་བརྒྱས་པའི་མདའ་མོ།

སྲིར་དུན་གྱི་སྐྱོང་ནས། བསྐྱེད་མ་ཞུགས་པའི་ཁོ་བོ་མཐོང་།

ལོ་ལྷན་ནག་པོའི་མ་རོལ།

ང་། ང་ཉལ་གི་སྐྱེར་ཏུ་ཅང་སྐྱུག

སྐོན་མཚུག་གི་དུན་པ།

དབྱིང་ལྷན་གཉིས་པ།

བསང་གི།

བྱང་འཕགས་ལྷ་བུའི་བཞུད་སྐྱེད་ས།

འཆི་མེད་བཞུད་ཚི།

སྐྱུག་རོན་ལ་དུང་བའི་ཚོད་པོ།

ཨ་ཆེ་ལགས། ཁ་པར་མ་གཏོང་།

རྩུན་མ།

འཇའ་ཚོན་གྱིན་པའི་སྐར་མ།

དཔེ་ཁྲུག་ཁྲུར་བའི་བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱད།

བྱི་ལོ་བའི་སྐྱེས་སྐར།

ནམ་ཤེས་དགོག་པའི་རོལ་དབྱེངས།

རྩེགས་ཚིག་གཉིས་པའི་སྒྲིག་འགྲུ།

ཚུམ་པ་པོ་མཚམས་སྐྱེད་མདོར་བསྟུན། .

ཐོག་མའི་རྒྱག་བརྗོད།

རྒྱག་ཚུམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་འདི་སྤེང་འོང་དུས་མང་པོ་
ཞིག་གི་རྟོག་དོར་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་བའི་དུས་མཇུག་ཙམ་
དུ་བོད་ལ་དར་བའི་ཚུམ་ལུས་གསར་བ་གསར་རྒྱང་ཞིག་
འཆར་སྤིང་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་གནའ་བོའི་སྟུན་ངག་མེ་ལོང་
མར་བསྟུན་པའི་ཚིགས་བཅད་རྒྱག་སྤེལ་མ་ཞེས་པའི་ཡ་
གྲུལ་ཚིག་རྒྱག་ཙམ་དུ་མི་གོ་བའི་ངེས་པའང་མེད་དེ། ད་
བར་དུ་ས་སྐང་རིལ་མོ་འདིར་མི་ཆེའི་རིན་ཐང་རྒྱག་ཚེ་
ནས་བརྗོད་པའི་བསམ་སྒོ་བའང་སྟུན་ངག་པ་ཆེས་མང་པོ་
ཞིག་ཕྱོད་དང་འཕྱོད་བཞིན་པ་ཡིན་ཡང་། ཚུམ་རིག་གི་རྒྱ་
བ་དང་སྟུན་ངག་གི་མཚན་ཉིད་ཐང་སྤྱི་བྱུང་རང་བཞིན་
དང་མགོན་དབྱངས་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྤོམ་ཚིག་ཅིག་འཛོག་
ཐུབ་མེད་ལ་སྤྲད་མར་ཡང་འཛོག་ཐབས་མེད་པས་སོ། །
འོ་ན་དེབ་རྒྱང་འདིའི་བྱེད་པོས་ཅི་ཞིག་བརྗོད་གྱིན་ཡོད་

ཅེ་ན། ད་ལྟ་ང་ཚོས་འབྲི་བཞིངས་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐྱུག་
ཚོམ་ཀླང་གསེས་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་དབྱེ་བཞིན་འདུག་
ལ་དེ་ལྟར་དབྱེ་ཡང་ཚོག་པ་ཞིག་རེད། ་ བོ་སྒོལ་རྒྱན་གྱི་
ཚོམ་ལུས་ཚོག་སྐྱུག་གི་རྣམ་པར་གཞི་བཅོལ་ཞིང་། ད་ལྟའི་
རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་གཞན་གྱི་སྐྱུག་ཚོམ་འབྲི་སྐྱེད་ས་
ལས་ཀྱང་ལེགས་ཆ་སྐྱེད་ས་པའི་གནའ་དེང་རྒྱང་འབྲེལ་གྱི་
སྐྱེ་ཅུལ་ཚོམ་ལུས་ཞིག་སྟེ། རྫོང་བྱེད་རྐང་བས་མ་བཅད་
ཅིང་ཚོག་ཚོགས་ཀྱང་པ། བརྫོང་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཚད་བཀག་
མེད་པ། དགའ་སྐྱོའི་ཉམས་འགྱུར་གསལ་ཞིང་ཚོམ་སྐྱེད་ས་
ལ་རང་དབང་ཆེས་ཆེར་སྡོན་པ་ཞིག་གོ། ཞེས་མགྲིན་པ་
གཟེངས་སུ་བསྟོན་དེ་སྐྱེ་བར་སྒོལ་སོ། ། འབྲེལ་ཡོད་
གཞུང་ལུགས་དག་ནང་བྱོན་རྒྱུ་པ་ལྟ་ཅི་དངོས་དོན་
ལོ་རྒྱུས་ཅུ་ལའང་སློ་མིག་སྟོངས་ཀྱང་། རང་ཉིད་དུས་
རབས་གྱི་དཔའ་པོ་དང་རིགས་སྐྱེ་བར་ཁས་འཆེ་བ་འགའ་
རེས། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་བའི་ཡར་སྟོན་དུ་བོད་ལ་སྐྱུག་
ཚོམ་འབྲི་བའི་ལམ་སྒོལ་གཏན་ནས་མེད་པར་བོད་གྱི་

ཚཱ་མ་རིག་ཡིན་ན་ཚོགས་བཅད་རྒྱུ་བས་བྱུང་པར་སྤྱོད་བའི་
བྱིས་གཏམ་དེ་ཚོར། དོན་འགྲུབ་རྒྱལ་གྱི་མཉེན་འཇམ་
རྒྱའི་སྤྱོད་བསྐྱེད་པའི་འཆར་སློབ་ལས། ལྷག་ཚཱ་མ་འབྲི་
སྒོལ་ནི་རང་རེ་ལ་གནའ་སྤྱོད་མོ་ནས་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་
དེར་རབས་གྱི་དུས་དང་མཐུན་ལ། མི་རིགས་རང་གི་བྱུང་
ཚེས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ལྷག་ཚཱ་མ་ནི་དགོན། ཞེས་པའི་བདེན་
གཏམ་འདིས་རེ་ཞིག་འབྲུས་པར་བྱས་སོ། ། འདི་དག་གི་
སློབ་ལ་ཐུན་གྱིས་བྱིས་པའི་དབྱུང་ཚཱ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དཔེ་
རྒྱན་ཁང་གི་ཚཱ་མ་སྒྲིག་པ་ཚོའི་བྱུགས་མོས་བཞིན་དེབ་ཚུང་
འདིར་བཀོད་མེད། ། དེར་རབས་གྱི་དུས་དང་ལྷ་བར་མ་
སྐྱུར་ན་ལྷག་ཚཱ་མ་དུ་མི་བགྱང་བ་དང་། ཆབ་སྲིད་དང་ལོ་
རྒྱུས། མཚན་ཉིད་རིག་པ་སོགས་ལྷག་ཚཱ་མ་གྱི་བརྗོད་བྱུར་
མི་འདུ་བའི་ས་འབྲུ་ས་བཟང་གྱི་ལྷ་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བདེན་
ཚོག་ཚོག་གི་དབྱུ་ལོ་སྒྲེམ་ཐབས་མེད་དེ། ལྷག་ཚཱ་མ་ནི་
བརྗོད་བྱུ་གང་ལའང་སྐྱུར་ཚོག་པས། རྒྱ་ཆེ་བ་ནམ་མཁའ་
ལྷ་བྱུ་དང་། གཏིང་བཟང་པ་མ་ཕམ་གཡུ་མཚོ་ལྷ་བྱུ་ཞིག་མ་

རེད་ཅེས་གཟུར་གནས་སུ་ཞིག་གིས་སྐྱར་བཏུབ། སྦྱིར་ཚོམ་
ལྷས་བརྗོད་དོན་གྱིས་འབྲེད་མཁན་ཚོར་ལྷས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་འོ་བརྒྱལ་ཞིག་ངང་གིས་འབབ་པོ།
།

ད་ལྟའི་ཚོམ་པ་བོ་མང་ཤོས་ལ་རིས་སུ་ཆད་པའི་ལྷ་ཚུལ་
ཞིག་ཡོད་པ་ནི། མཐོ་ཟབ་གསར་བའི་བརྗོད་དོན་དང་
དུས་རབས་ཀྱི་མི་ལོང་བྱེད་པར་མི་བརྩོན་ལ། ལྷོག་པ་
བོའི་སྐྱུ་ཚུལ་སྟོབས་དང་མངོས་འཛིན་འདུ་ཤེས་ལ་སེམས་
ཁལ་དང་བརྩན་ཤེས་མི་བྱེད་པར་འདི་ཡང་སྦྱི་དང་སྟོས་
བཅས་ཀྱིས་བཤད་པ་སྟེ་ཚོམ་པ་བོའི་ཚོམ་ཡིག་ལ་སྐྱུ་ཚུལ་
རང་བཞིན་དང་ལྷོག་པ་བོར་ཡང་སྐྱུ་ཚུལ་སྦྱོང་ཤེས་ཀྱི་
རྣམ་དཔྱོད་ཅིག་མེད་ཐབས་ག་ལ་ཡོད། ། མཚོན་ཐབས་
དང་ཚོག་རྒྱན་སྐྱས་སྤངས་ཅམ་ཚོམ་རིག་གི་ཉིང་དགོས་སུ་
དམིགས་ཤིང་སྦྱོག་བཞིན་པ་དེ་རེད། ཚོམ་རིག་ནི་མ་གཞི་
ནས་སེམས་ཀྱི་ཟས་མཚོག་ཅིག་ཡིན་ངེས་ན། བཟའ་བཏུང་
གཡོ་སྐོལ་གྱི་ཐབས་ཚུལ་རྒྱང་བས་སྦྱོག་པ་བོའི་སྟོགས་

སྐྱོམ་སེལ་ག་ལ་བྱུབ། དེའི་སྤྱིར་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གྱི་ཐད་
མཁམ་དབང་དོར་ཞི་རིན་པོ་ཆེས། ལ་ལས་ཚོག་དང་ལ་
ལས་དོན་ལ་སྤྱིད། ། ལ་ལས་ཚོག་དོན་གཉིས་ཀ་གལ་ཆེན་
འཛིན། ། རིམ་བཞིན་སྤྱིད་བྱའི་སྐྱོད་དང་གཅེར་བྱའི་ལྷན།
། འཕྱོར་སྤྱིག་རྒྱན་སྤྲོད་བྱ་མོའི་དཔེ་རུ་འོས། ། ཞེས་དང་
། ཚུམ་པ་པོ་དང་སྤྱོག་པ་པོའི་འབྲེལ་བར། ལེ་ཉིན་གྱི་ཚུམ་
རིག་དང་སྐྱུ་རྩལ་ལ་དབྱུད་པ་ལས། ང་ཚོས་སྐྱུ་རྩལ་མི་
དམངས་དང་ཐག་རྗེ་ཉེར་གཏོང་དགོས་ལ། མི་དམངས་
ཀྱང་སྐྱུ་རྩལ་དང་ཐག་རྗེ་ཉེར་གཏོང་ཚོག་ཅེས་པའི་ལེགས་
བཤད་དེ་ཚོ་ནམ་ཡང་སེམས་པའི་ནང་མར་ཉར་ཞིང་ལག་
ལེན་རུ་བསྟར་དགོས་པ་ཤ་སྟོག་རེད་ཨང་སྟེ་སྤྱིན་འདུག
ཚུམ་རིག་གིས་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ལ་ཕན་མི་ཐོགས་ཤིང་
ཁ་ཡག་དོ་བསྟོད་གྱི་གཅམ་ཚོག་ཅམ་རུ་བརྗོད་མཁན་ཡང་
མི་ཉུང་མོད། འཛམ་སྤྱིད་ཡངས་པའི་སྤྱོད་འདིར་འཛིན་
ཉིན་ཁམས་གཞན་དང་གཞན་ལའང་དེ་སྟར་ཡིན་སྤྱིད།
། ཡུལ་གྱིས་བསྐྱེད་ཞིང་རིགས་གྱིས་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་

དང་མི་རིགས་གངས་མཐའ་མེད་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ལ་མ་
བསྐྱལ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་གདོད་མའི་ངག་ཐོག་ཚུམ་རིག་
དང་། རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་ཚུམ་རིག་སོགས་ངང་གིས་
དར་འདུག་པ་འདིས་སྤྱི་ཚོགས་འཚོ་བར་འབྲེལ་བ་ཡོད་
མེད་སོགས་མང་དུ་སྐྱེ་ག་ལ་དགོས། ཁ་ཡག་དོ་བསྟོད་དུ་
འགྱུར་མིན་ཡང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀར་རག་ལས་
པ་ཞིག་ལས་ཚུམ་རིག་གི་དོ་བོ་ལ་ཁག་འགེལ་ས་གཏན་
ནས་མེད།

གཞན་འདིར་ཆེད་དུ་སྐྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། དེབ་ཚུང་
འདིའི་འགོ་བརྗོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཁས་དབང་གང་དུང་ཞིག་
སྤྱི་ཚོགས་སུ་མ་གཏང་པ་ནི། མགོ་ན་ཨོྲི་དང་མཇུག་ན་ཨོྲི་
མེད་པའི་མགོ་མེད་གཞུག་རྒྱུ་གི་དེང་རབས་འགོ་སྐྱབས་
གསར་བ་དེར་དུང་བ་བྱབ་པས་མ་ཡིན་ཡང་། ལྷན་པོའི་
རྒྱག་ཚུམ་བསྐྱེས་དེབ་འདི་སྤྱག་ལུ་གསར་བ་ཞིག་ཡིན་
པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། སྤྱི་ཁོག་རང་ཉིད་ཀྱིས་དུས་ཤིང་
བཟོས་པ་ཡིན་ཅོ་ན། ཤོང་བ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུར་ན་

ཆེས་འོས་ཤིང་འཚམ་པ་མ་ཡིན་ནམ། བྱང་པར་དུ་རང་
ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྒོ་ནི་ནམ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་དབང་བས་
གཞན་གྱི་མངའ་ཐང་དང་རྟོག་གཞིག་ཙམ་གྱིས་ཡོད་ཚད་
དབང་བསྐྱུར་དང་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཚོག་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་། ངའི་སྐྱུག་ཚོམ་དང་ཤ་འདྲིས་རུས་འདྲིས་བྱེད་
པའི་རྒྱ་ཆེའི་སྒོག་པ་པོ་ཐུན་མོང་གིས་ནམ་ཡང་དགྱེས་
དགུར་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ནས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་གཏམ་མང་དུ་
སྐྱུ་བར་སྐྱུག་བསམ་བློ་ལ་མེད་གྱིས་དགའ་བསུ་ལྷ་ངེས་
ཏེ། སྐྱིར་བརྩམས་ཚོས་གང་ཞིག་བསྐྱབས་ཀྱང་དེའི་བྱེད་
པོ་དང་དེའི་སེམས་ཁམས་བསྐྱབ་རྒྱ་ནི་གཙོ་བོའི་ནང་གི་
གཙོ་བོ་ཡིན། མ་གསང་དྲང་མོར་བརྗོད་ན། ང་ཚོའི་ཡར་
སྐྱོན་གྱི་ཚོ་ཁག་རིམ་བྱུང་གི་སྐྱོན་ངག་པ་ཚོས་རུས་སྐབས་
རེ་རེའི་སྐྱོན་ངག་གི་སྐྱོང་ཆ་སྐྱུ་སྐྱུག་གིས་བསྐྱངས་ཚུལ་ནི།
པོད་བཙན་པོའི་རུས་དང་སེལ་བུའི་རུས། རུས་རབས་བཙུ་
དགུ་བ་དང་ཉི་ཤུ་བའི་སྐྱོད་ཙམ་དུ་བྱུང་བའི་བརྩམས་
ཚོས་རེ་འགའ་བསྐྱབས་པས་ངེས་པ་རྟོག་སྐྱེ། ཚོག་ལྷུང་

དོན་འདུས་ཀྱི་སྐྱེ་ཙམ་རྒྱལ་ཕྱན་གཅིག་ལ་གཟུགས་ཁམས་
འདོམས་པ་དང་མེ་ལོང་རྩུང་རྩུར་སྤང་བརྟན་འདུམ་སྤག་
འཆར་བ་སྟ་བུ། བརྗོད་བྱའི་གནད་ཟིན་པ། སྐྱ་རི་བཞིན་
དང་རི་བཞིན་མིན་པ། དངོས་ལྷགས་བརྒྱུད་གསུམ་གྱིས་
སྟོན་པ་སོགས་སྐྱ་བསམ་བརྗོད་བྲལ་གྱི་བྱོ་བ་ཞིག་ལྷོང་རྒྱ་
འདུག་མོད། མར་རྩམ་གྱི་བྱོ་བ་བརྗོད་ཅིང་སྟོ་ཚོད་བྱོས་
པའི་སྐྱེགས་པ་སྐྱུར་བོ་རེ་ཁེངས་དྲེགས་གྱིས་འབྲལ་གྱིན།
རྩམ་རབས་འདིའི་མཐོ་སྤང་སྟོན་དག་གི་ནམ་མཁའ་སྐྱེ་
ཐག་ཐག་དང་སྟོང་སང་སང་གི་ངོ་བོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གནས་
པས། དའི་རྒྱག་ཚོམ་གྱི་ཁྱད་ཚོས་ཀྱང་ཡར་ལྷང་ཁོག་གི་
སྐྱིད་རྒྱག་ལས་འདའ་ས་མེད་པ་ཁ་གསལ་མཐིལ་རྟོགས་
ཡིན།

ད་སྟེ་ཚོམ་རིག་གི་མཚོན་ཐབས་གསར་བ་དང་། རྗོད་
བྱེད་གསར་བ། བརྗོད་བྱ་གསར་བ། ཐོད་ཆལ་གསར་བ།
སྟེ་བ་གསར་བ། ཐག་ཆགས་གསར་བ་སོགས་དགེ་མཚོན་
ཡོད་མེད་ལ་མ་སྟོས་པར་གསར་བ་གསར་རྒྱུད་གི་བཤད་

ཚུལ་དེར་མང་བོ་མང་བོ་ཞིག་འགྲན་ཚོད་ཀྱིས་སྒྲིག་མོད།
རྒྱ་ཚོགས་མ་ཚང་བའི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་སྟངས་དང་སྟལ་ཚུ་
ཚད་པའི་རྒྱ་བོའི་བཞུར་རྒྱན་སྟེ་བུའི་ཚོམ་གཤིས་སམ་རང་
གཤིས་ཤིག་ང་ལ་ཆགས་ཐབས་མ་བྱུང་བ་གསར་ཞིན་རྒྱང་
རྒྱང་གི་ཚོམ་རིག་པ་བྱིད་ཚོར་མཐོལ་ཞིང་བཤགས། འོན་
ཀྱང་། རང་གི་འདུ་ཤེས་དང་སྟེ་བ། མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱི་
དང་དམིགས་འདུན། ས་ཆེན་པོའི་བརྗེ་ཞིན་དང་ཞི་བདེའི་
སྤྱི་གཡང་། གཏིང་ཟབ་རྒྱ་སྤྱང་གི་རྗེའུ་གསལ་རྗེན་དུ་སྟོན་
པ་སོགས་ཀྱི་ཚོམ་གཤིས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱལ་ནང་གི་ཡང་རྒྱལ་
ཞིག་ལོས་ཡིན་སྟེ།

ཀྱི་སྒྲོག་པ་བོ་ལགས། བྱིད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ན་མུ་ཏིག་
བཞིན་བསྟར་ལ་བརྒྱས་པའི་སྤྱི་ཚོམ་འདི་དག་ནི། བྱུ་
དབང་ཆེ་གེ་མོ་སྟར་མ་དང་མཁའ་འགྲོའི་ལུང་བསྟན་ལས་
བབས་པ་མིན་ལ། སྒྲོབ་ཆེན་པ་འགའ་ཞིག་སྟེ། རང་
རིགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཡོད་ཚད་གདོན་རྗེས་སུ་འབྱུལ་
ཏེ་སྤྱི་གསལ་ལུང་དུ་འཕངས་རྗེས་རང་གོལ་གྱིས་བརྗོད་བ་

ཞིག་ཀྱང་ཡེ་ནས་མིན། འདི་ནི་ལྷོ་རྒྱ་གོས་རྩལ་གྱི་འཚོ་
བའི་ཁྲོད་ནས་གནའ་དེང་རྩོམ་རིག་གི་ཕ་མཐའ་ཐོས་པས་
བཙལ་ཅིང་། ལྷོ་ཚོགས་འཚོ་བའི་སྤང་བརྟན་མང་བོ་ལྷ་
འོད་རྩིག་ངོས་ལ་ཕོག་པ་བཞིན་བསམ་གཞིག་རྣལ་མའི་
རྒྱལ་ཚེ་ནས་བསྐྱུན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གཤིས་ལྷོས་བཙས་
ཀྱིས་བཤད་ན། རང་ཉིད་ལ་གསེར་ལས་ལྷག་པའི་རིན་
ཐང་དང་། ཤ་ལས་ཆེད་པའི་ཕྱི་རུ་བཞིན་འདང་བཅེ་ཏེ་
ཅང་བྱེད།

ང་ཚོའི་རིགས་རྒྱུད་འདིར་ངོ་གཞོངས་ཤིང་ཞེ་མེར་བའི་
ཀས་སྤངས་དང་འཆི་སྤངས་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་འདུག་ཀྱང་
། མ་ཀས་བར་དུ་ཀས་མི་སྲིད་པ་དང་མ་ཤི་བར་དུ་འཆི་
མི་འདོད་པ་ནི་ངས་རྩོམ་རིག་དང་མི་ཚོའི་རིན་ཐང་ལ་
བཙོལ་བའི་དམ་ཚིག་དང་བོ་ཡིན།

མདོར་ན། ལྷོག་ལྷོག་དུ་སྤིང་བའི་སྤིང་གི་འཕར་སྤྱོད་དང་
རྒྱལ་རྒྱལ་དུ་བཞུར་བའི་ཚོག་གི་དབྱུངས་འགྲོས་གཉིས་
གཞི་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་ཏེ། ངས་ནམ་ཡང་སེམས་གཏམ་

ཡོད་ཚད་སྐྱུག་ཚེ་ནས་འཆད་ཤེས་མཁན་ཞིག་གམ། ཤེས་
རབ་ལྷ་མོའི་གསང་བའི་དྲོད་ཁོལ་སྤྱོད་མཁན་ཞིག་ཏུ་
འབད་ཅིང་བརྩོན་ངེས་ལ། ལྷོག་པ་བོ་ཁྱོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་
འགྱུར་བའི་སྒྲོན་ལམ་གཙང་མ་འདེབས་སོ་ཞེས།
བོད་པའི་ལྷ་མཁར་མཐོན་པོ་མ་རྒྱལ་གངས་རིའི་
འདབས་རོལ་ཏུ་དེབ་རྒྱང་འདྲིའི་རྩོམ་པ་བོའི་མིང་འཛིན་
སྤོང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའམ་མི་ཡམ་ཚངས་སྤྲུལ་རིགས་པའི་
འདོད་འཛོལ་འབོད་པས་གྲུས་པས་སྐྱུར། ༢༠༠༣.༡༠.༡༥

༡༡། ། སྐད་ཆའི་ལང་ཚོ།

སྐྱེ་ཤེས་དོན་གོ་བ་མིའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲགས་གྲང་།

སྐྱེ་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་སྐད་ཆའི་ལང་ཚོ་དོམ་མི་བྱུང།

མངོས་རྒྱལ་གི་ལང་ཚོ་དེ་རྟེན་དུས།

ཤོད་ནམ་ཡང་སྟེང་གི་བྱུང་བོ་ལོངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་།

སྐྱི་འགོས་ཤིག་གི་ལོར་ཡུག་ལས་བཀལ་ཚར་བ་རེད།

ང་ལ་སྐྱེ་ཞིག་ལེན་དུ་རྒྱགས།

ང་ནི་ང་སྟེ་བྱུ་གྱའི་དགོ་སྟོང་ཞིག་དེའི་སྐྱེར། སྐྱེ་གར་དང་

ཚེད་འཛོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཕ་རོལ་ནས་མིག་རྩུང་རྐང་ཚེའི་

མེ་ཏོག་ལ་གཏང་དེ་འགོ་དགོས་པ་ཤིན་དུ་བདེན། འོན་

གྲང་། ངའི་མགོན་པ་ལོངས་སྟོང་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་སོ་

གཉིས་པོ་སྐྱོམ་སྟོབས་གྱིས་མ་གྲོལ་ཡང་སྐྱུངས་སྟོབས་གྱིས་

སྟོང་སོང་བའི་སྟོང་དགའ་བསམ་ན། སྐད་གསང་མཐོན་པོས་

ལྷ་རེ་སྒྲང་ན་འདོད། ངའི་ཁོར་ཡུག་དང་ངའི་འཇིག་རྟེན་
ལྷི་ཚོགས། ང་ལ་སྤྱི་ཞིག་ལེན་དུ་རྒྱགས། གནམ་ས་ཁ་སྤྱོད་
ལྷི་གུར་ཁང་ཡངས་པོར་སྤྲེ་ཞིག་བདག་གི་མགྱིན་པར་བཞི་
སྟག་དུག་རྩའི་འགྱུར་ཁྱུགས་མི་ཚང་རུང་། སྤྱི་ད་པ་ཆགས་
པའི་སྤྱི། ལྷ་སྤྱི་མཚོད་པའི་མགུར། སྤྱི་ལ་སྤྱི་མཚུན་པའི་
གཞས། ཡོད་ཚད་མཚོ་སྟོན་མའི་རྒྱུད་དུག་པེ་སྤང་གི་སྤེམ་
འཁྱུག་དང་འགྲོགས་ཏེ། ཞང་ཡ་རེ་ལོ་ཡི་ངག་རྩལ་ཞིག་
ངོ་མ་ན་དགའ་བ་བརྒྱ་སྟོན་གྱི་དང་རྩེ་རེད།

འདོ་རིག་རྟ་ཕོའི་འཚོར་སྐད། ལྷལ་དཀར་འབྲི་ཕོའི་དུར་
དབྱངས། ཚོར་ཕོ་ལྷུག་གི་འབའ་སྤྱི། མཐོ་སྐད་གི་དབྱངས་
རྟ་བརྒྱ་སྟག་མཉམ་དུ་བསྐྱེབས་ཏེ། མཐོ་ནག་བོད་པ་ཚང་
གི་སྤྱི་མ་འདྲེས་པའི་འཚོ་བ་དྲངས་ཕོ་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་རུ་
སྤངས་ན་རི་འདྲའི་སྟོན། ལྷ་ཞིག་ལེན་དུ་རྒྱགས་དང་། ང་
སྤྱི་གར་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་ས་ནས་འཚོར་ལོངས་བྱུང་བའི་ཁུ་བྱུག་
སྤྱི་ཕོ་ཡིན་ཡ། ས་སྤྱི་རིལ་ཕོ་རྒྱུད་ནས་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་
བཞིན་པའི་དུས་རབས་གསར་བའི་མཁའ་དབྱུགས་ཁྲོད།

དམིགས་བྱ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཕྲོག་འོས་པ་མང་
བོ་སྐྱ་ལོ་བཞིན་ལྷག་རྒྱབ་དུ་འཕངས་ཏེ་གཅིག་ལས་གཅིག་
མཁྱོགས་ཀྱི་འགྲན་ཚོད་ལ་ཆོ་སློག་སྤྲོ་མོའི་མཚོད་པའང་
འབྱུང་ཕོད་པ་ལྟར། ངས་ཀྱང་རང་ལ་དབང་ངེས་པའི་
གཏེར་མཚོད་དུ་མ་སྒྲུང་མེད་དུ་བརྒྱུར་ཏེ། ཁ་སྤྱེ་མཉེན་མོ་
སྐམ་རག་བར་དུ། མགྲིན་པ་ཡངས་མོ་འགག་རག་བར་དུ།
ཨ་ཡིག་སློག་དུ་འཕོས་པའི་རྗེ་སྐྱུ་འདིའི་རྒྱབ་སྤྲོད་ས་བཙལ་
ནས་རྙེད་བྱུང་། མ་གཞིར་སེམས་པ་ཡོད་ཚད་ཁ་དོག་མི་
གཅིག་པའི་རྒྱང་སྐར་རེ་རེ་ཡིན་ངེས་ན། བྱ་རྒྱལ་ལྷུང་གི་
འཕྱར་སྤངས་ལའང་ཆར་སྤོད་བྱེད་ཡན་ཚོད་ཀྱིས་སྤྲོད་
བཟོད་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་སྲིད་མོད། ངས་སྤོམ་པའི་འདུ་སྐོ་
སྐྱུ་ཡིས་སྤྱེས་ཉེན་ནས། སྤྱི་གཙུག་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་ཀྱན་
བཟོད་སྤྲོག་མོའི་རྒྱན་དུ་འཕོད་དགོས་བྱུང་། ལུས་པ་དང་
མོངས་འཕྱོད་ཀྱི་མིག་ཚུ་སྤྲོ་མོ་ནས་བཙན་གྱིས་བསྐྱམས་
ཟིན།

ང་ལ་སྐྱུ་ཞིག་ལེན་དུ་རྒྱགས། གནའ་བོའི་ཚོང་སྐྱོ་དང་དུང་

ལྷན་དེ་ལྷ་སྒོ་མ་འགོག་གསར་དར་རོལ་མོ་དང་ལྷ་ཏྲ་
ཐན་ཐུན་གྱིས་དེ་ལྷ་གདངས་མ་བསྐྱད། ད་ལ་ད་ཡི་ལྷ་
སྐད་དང་ལྷ་ཚོག་ཡོད་དགོས་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྲིད། དས་ལྷང་
ཏྲ་གས་ཚོས་སྐྱ་སྐྱན་མོའི་རོ་བཅུད་ལྷོད་བཞིན་ལི་བྲིའི་ཚུ་
གཏེར་གྱི་འཇིངས་སྐྱ་ཚེན་ཡུན་རིང་བས། ད་ཨ་ཅེ་མཚོ་
ལྷན་མས་སྐྱེག་འཇུ་མ་གྱིས་བསྐྱས་ཏེ་ལྷོ་ལྷོགས་རྒྱ་མཚོའི་
སྐྱ་དབྱངས་གྱི་འགྱུར་ཁྱུགས་བཅའ་ལ་སྐྱངས་མཚར་བས།
དཔའ་བོ་རྣམས་ལྷོ་དབྱེས་སྐྱ། ཤེས་རབ་ཡི་ཤེས་གྱི་དབང་
སྐྱ། ཟག་མེད་ལོངས་སྐྱོད་གྱི་ཚོགས་སྐྱ། མི་ལ་བཞད་པའི་
རྣམས་དང་དཔལ་ཚོགས་རྒྱག་རང་གོལ་གྱི་ཉམས་སྐྱ། ལྷ་མ་
ཡི་དམ་སྐྱན་འདྲེན་པའི་སྐྱ། མཚོད་པའི་སྐྱ། བསྐྱོད་པའི་
སྐྱ། བསྐྱལ་བའི་སྐྱ། ཨ་ལ་ལ། ལ་ལ་ཏོ། མགྱིན་པ་དུང་གི་
འཁོར་ལོ་ན་སྐྱ་སྐྱ་མི་གཅིག་བྲི་མ་འབྱུམ། རོ་མ། དཔེན་
པའི་སྐྱིང་འཇགས་དགོགས་པའི་སྐྱ་བ་སྐྱོང་ཐུབ་འབྱུམ་
ཐུབ་དེ་སྐྱ་ཞིག་རེད་འདུག་དུར་སྐྱིག་གསར་བའི་འཇིག་
ཏེན་འདི་ནས་མ་མཐའ་དམངས་སྐྱའམ་ཚོས་སྐྱ་མགོ་སྐྱ་

ཚང་མོ་རེའང་ལེན་མ་བྱུང་ན། བཞུང་བྱིན་པའི་མེས་པོ་
དག་གི་ལང་ཚོའི་ཞབས་རྗེས་རི་ལྟར་འཚོ་ལ། གཅེས་སློག་
གི་མཚོན་པ་སྟེ་མ་རྩེར་བཏེགས་པའི་དཔའ་བོ་དཔའ་
མོའི་ཚོགས་ལ་མི་བརྗེད་དུན་པའི་རྟེན་གྱི་རྗོད་རིང་སྲུ་ཡིས་
འཇུགས། ང་ཚོས་ནམ་ཡང་དུས་རབས་ཀྱི་སྲུ་བ་ཡིན་པའི་
ཁ་པོ་མཐོན་པོ་རེ་སློག་གིན་ཡོད་པ་མིན་ནམ། ངས་བསམ་
གྱིན་བསམ་གྱིན་སྲུ་རེ་སྤང་ན་འདོད། མགྱིན་པ་གཟེངས་
སྲུ་བཏེགས་ཏེ་སྤང་ན་འདོད། ཞེན་ཆགས་ཀྱིས་སྤང་ན་
འདོད། ལྡང་སེམས་ཀྱིས་སྤང་ན་འདོད། སྲུ་སྤང་ནམ་
མཁའི་མཐའ་དུ་བྱུང་བ་ཅིང་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དུ་སེམ་རྗེས་
ཀྱང་བྱུགས་དུག་གིས་ལེན་ངེས།
བྱིང་ཚོས་གསོན་དང་ངས་སྲུ་ཞིག་ལེན། སྲུ་ཚོག་འདི་ཀས་
སྲུ་བའི་སྲུ་བ་ཞིག་ལ་བརྟུས་པ་མིན། སྲུ་སྤང་འདི་རང་
ཚོགས་མེད་པའི་སྲུ་བ་འབྱུང་བོ་ཞིག་ལ་གཡུར་བའང་
མིན། ཐོག་མཐའ་མི་རྟེན་པའི་འཁོར་བའི་སྤོང་ནས་ཚོག་
བསྐྱིགས་ཤིང་སྲུ་བསམ་བརྗོད་འདས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ནས་

གདངས་བརྩམས་པའི་སྐྱ་གཞས་སྟོན་མོ། ཚུ་བཞི་སྐྱང་
རྒྱག་གི་ནམ་མཁར་སྐྱང་སྐྱང་གྲག་རུས། དགའ་བའི་ཐལ་
མོ་རྗོབས་དང་རང་ཉིད་ཀྱང་དབྱངས་སྟོན་མའི་སྐྱ་བ་སྐྱོར་
འབབ་ཅིག་རུ་མི་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་མེད། ངའི་སྐྱ་ལ་ངོ་
མཚར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཤིན་རུ་མང་། ཟས་སྐྱ་སིལ་ཉོག་
བརྟེན་ཅིང་གོས་སྐྱ་ཤིང་ལོ་གྱོན་པའི་གདོད་མའི་རུས་ཤིག་
ལ། བསམ་སྐྱོའི་ཚུ་ཚད་དམའ་བའི་སྐྱ་མི་ཚོས་རང་བྱུང་
ཁོར་ཡུག་ལས་རྗེད་པའི་ཞེད་སྐྱང་མང་བོའི་ཡིད་འགྱུར་
གཞོན་མ་ཚུགས་པར། མིང་ཚོག་གི་རང་སྐྱ་མི་ཐུབ་པའི་
དབྱངས་འགྲོས་རྒྱུད་རྒྱུད་ཞིག་གི་ས་བོན་བཏབ་པ་སྟོན་མོ་
སྐྱ་འདྲིའི་འགོ་ཁྱུངས་ཡིན། སྐྱོན་ཆེན་གཉལ་བ་སྐྱང་གྲགས་
ལ་སྐྱོ་རིག་གསལ་བའི་སྐྱ་སྐྱས་དེ་འཁྱུངས་རྗེས་གངས་
རིའི་སྐྱ་ཡིས་རྒྱུད་ཏུ་ཡར་འཁྱུར་ཞིག་གི་གསོག་སྡེ་བྱིན་ཏེ།
དབྱངས་གསལ་སོ་བཞི་སྐྱ་རུ་སྐྱངས་པས་རང་སྐྱ་མི་ཐུབ་
པའི་དབྱངས་འགྲོས་དེ་ལའང་སྐྱོས་མི་དཔོག་པའི་རང་
དབང་ཐོབ། སྐབས་ཤིག་ལ་སྐྱོད་རྒྱ་གར་ནས་ཐོན་པའི་ཚུ་

ཤེལ་དྲུངས་མོའི་མེ་ལོང་ཞིག་གི་མཛེན་འཕྲིན་དཔལ་ས་
སྐྱའི་ཡུལ་ནས་ཚུ་གཏེར་བཅོལ་བ་བཞིན་འཕྱུར་ཏེ་སྐྱ་ལ་སྐྱ་
ཡི་གཞུང་ལྷགས་ཆགས། བགྲང་བྱ་དུ་མའི་རྗེས་ཤིག་ལ་མི་
འཇིགས་སེང་གའི་ང་རོའི་སྐྱ་སྐྱ་ཐོག་མ་བོད་རང་ས་ནས་
རྒྱང་ལ་བསྐྱར་བས་སྐྱ་བ་སྐྱ་མས་སྐྱ་ལའི་སྐྱན་སྐྱོངས་འདི་
ཡང་དོག་པོར་བསྐྱབས་སྐྱོང་བེད། ངའི་སྐྱ་ངག་གི་གཏམ་
རྒྱུད་འདི་ལྟར་རིང་བས་ང་ནམ་ཡང་རང་ཚུགས་ཐུབ་པའི་
སྐྱ་བ་གཙང་མ་ཡིན།

སྐྱེར་སྐྱ་རྩལ་གྱི་སྐྱངས་སྐྱབས་རེ་རེར་མི་སེམས་སྐྱལ་ཤེས་
པའི་གསང་བ་ཡོད་ངེས་ན། ངའི་སྐྱ་ལའང་སྐྱ་ཡི་སྐྱ་རྩལ་
ཡོད་ངེས་ཏེ། རོ་མཚར་ཚོག་གི་མཚོན་ཐབས་གསར་
པ། སྐྱི་ཚོགས་འཚོ་བའི་སྐྱང་བརྟན་མདོན་པ། ཚོག་གི་
སྐྱོབ་སྐྱོར་ལ་དགའ་སྐྱོ་ཆགས་སྐྱང་གི་ཉམས་འགྱུར་རྗོགས་
པ། དབྱངས་འགྲོས་དང་སེམས་ཁམས་ཀྱི་འདེགས་འཇོག་
མཉམ་པ་སོགས་སོ། ། ང་ལ་སྐྱ་ཞིག་ལེན་དུ་ཚུགས་དང་།
ངས་སྐྱ་རྩལ་གྱི་གསང་རེ་རེ་མཐོ་དུ་བཏེག་ན་འདོད།

ཐུལ་སྤྲུལ་དཔའ་བོ།

ཐུལ་སྤྲུལ་དང་དེད་དཔོན། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ། གངས་རི་

དང་སེང་གེརིགས་རྒྱུད་དང་རིགས་ཞེན་སོགས་སྟོན་ངག་

པའི་རྒྱལ་ཚེར་ཆེས་སྤྱིར་བཏང་གིས་ལུད་པའི་ཐ་སྟོན་ཙམ་

ལའང་ཚད་མཐོ་བའི་གཤགས་བཅོས་དང་མགོར་མི་འཚམ་

པའི་ལྷ་རྒྱན་རེ་བཟོས་ན། སྟོན་ངག་མཁན་ལ་ཅི་ཡང་རྒྱན་

པའི་ཁི་དབང་ལ་བསམ་བཞིན་དམའ་འབེབ་བྱས་པ་ཡིན།

ཐ་སྟོན་ནི་ནམ་ཡང་ཐ་སྟོན་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་ཅི། --རབ་

བྱེད་འདིའི་བསྐྱབས་གཏམ།

ཐུལ་སྤྲུལ་ལགས། ཐུགས་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བའི་

འཕགས་རིགས་ཤིག་ཡིན་སྲིད། འཇུ་སྲིན་ཕྲ་མོ་ཙམ་གྱི་

ཆེད་དུ་འང་མི་སྡེ་ཆེས་ཆེས་མཆེད་པའི་སློང་དེར་དགྱེལ་

ཀྱང་གིས་བཞུགས་འོས་ན། རྒྱས་མེད་མི་ཡི་ཐུལ་ཁམས་

ནས་བགྲང་བུ་བརྟུ་སྤྲུག་འགའ་འོ་བཟུལ་གྱིས་བསྐྱེལ་བར་

སློང་རིན་ཅི། ལོ་ཟླའི་འཁོར་སློང་གི་བ་གམ་ཅི་ཙམ་བརྟེན་

དགོས་ཀྱང་། བྱིད་གྱི་སྟེ། འཕགས་རིགས་སེམས་བབྲང་གི་

རྒྱུད་འདིས་རེ་བའི་མུ་ཐག་དཀར་བོ་མ་འབྲིའི་ཚུ་རྒྱུན་ལ་
བསྐྱོངས་འདུག

རྒྱལ་སྤྲུལ་ལགས། ཁ་བ་ནག་པོ་འདི་འབབ་རྒྱུན་ཅི་ཙམ་
རིང་ཡང་། མཚོག་གི་གསང་གསུམ་ཉི་མའི་གཟི་བྱིན་དང་
བསྐྱོངས་ནས། བདེ་འཇམ་བསེལ་རྒྱུད་མོད་པའི་དབྱིད་
དཔལ་དེ་ཅིས་ཀྱང་མཐོ་སྐྱང་དུ་བསུ་དགོས། གནའ་སྤྲ་
མོ་སྤྲ་མོར་འཆེ་མེད་རྫོགས་སྤུན་གྱི་དུས་བེར་བ་ཞིག་ཡོད་
ཚུང་ན། ད་ལྟའང་རང་སྤྱིལ་རྒྱུ་པོར་དྲོད་ཁོལ་རྣལ་མ་རེ་
བསུས་ན་ཅིའི་སྤྱིར་མི་ཚོགས་ལག་གསེར་དང་མི་ཁ་འདྲེ་
ཡིན་པས་བཤད་ཚད་ལ་དབུ་ཚུགས་སྤེམ་མི་ཉན།

རྒྱལ་སྤྲུལ་ལགས། རོ་མ་བཤད་ན། གངས་སྤྲ་མེ་ཉོག་དེ་
ཏ་ཅང་མཛེས་སྤྱུག་གིས་བཞད་རྗེས། ལྟོན་རྒྱུད་གིས་དེད་
པའི་སྤོང་ལོ་བཞིན་གྱུ་ག་གཞན་ཞིག་གི་དགའ་ཚལ་དུ་
འཕྱར་སོང་མོད། ལྟ་མོའི་སྤྲ་མཚོའི་རྒྱབས་ལྷགས་ལ་ཞིན་
པའི་རྣམ་ཤེས་བྱེ་བས། མེ་ཉོག་སྤྲ་མའི་བཀྲག་མདངས་
སྤྱི་མར་འཕོས་འདུན་གྱིས་འགྲན་རྩོད་དང་ལབ་སྤོང་མེད་

པར། ཉི་མའི་བྱིམ་རྒྱུད་དམ་དགུ་ཚོགས་ཞགས་པའི་ཁྱགས་
སོར་འཚོགས་ཏེ་ཅི་ཞིག་གི་ཕྱག་རྗེས་འཇོག་པར། རྣམ་
དག་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྒྲིམ་རྩེ་ནས་མིག་རྒྱུད་རིག་
རིག་གིས་སྐྱུག་ཡོད། ཀུན་དའི་འདབ་ལོ་མང་བོ་ཟླ་བ་
སྟོ་མོའི་ཟེར་སྐྱེད་སྐྱོད་ན་བག་ཐེབས་ཀྱིས་གཟིམས་ཀྱང་
། བྱོད་གཅིག་བྱ་ཁ་ཆར་བྱ་ཡུག་གི་བྱོད་དུའང་རྟག་པར་
བཞུད་དགོས་ཡ། གངས་སྟོ་མེ་ཏོག
རྒྱལ་སྐྱས་ལགས། བྱོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དགུན་གཞུང་རིང་མོའི་
ཁ་བ་རི་བཞིན་རི་ལྱང་ཤོད་གསུམ་ན་ཆེས་ཉམ་རྒྱུད་གིས་
བབས་ཡོད་མོད། བྱོད་རྗེ་བོ་སྟོ་བྱར་བྱགས་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱལ་སྐྱས་དཔའ་བོ་དེ་ཡིན་གྱིར། རུས་རྒྱུད་གིས་མི་བབྱོད་
པའི་གདུག་རྒྱབ་ཡོད་ཚད་གངས་ལ་ཉི་འོད་ཕོག་པ་བཞིན་
གཞོམ་ངེས་ལ་གཞོམ་ཡང་དགོས། ད་ལྟ། མི་ཡུལ་གྱི་སྐྱོ་
གར་རེ་རེས། ལྟོ་དང་སྐྱ་མའི་བྱིན་མཐུ་བག་ལ་ཞ། ས་དང་
ཨ་ཁུའི་སྒྲིང་རྒྱུད་སྐྱོད་ལ་འཚང་། མ་དང་བྱ་མོའི་མིག་
མཐའ་མཆི་མས་བརྒྱན། ས་ན་རི་དང་གཙང་བོས་ལྷ་དན་

སྒོམ་ཞིང་། བྱ་དང་བྱེའུའི་ཚོགས་ཀྱང་འཕྱར་མཚམས་ཆད་
ནས་ཡོད། ད་ལྟ་སྤིང་འདིར་ཆེས་མཁོ་བ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བྱམས་
བཅེ་དང་ལྟ་ཡུལ་གྱི་བདེ་སྤིང་ཉག་གཅིག་ཡིན།

རྒྱལ་སྤྲུལ་ལགས། བཟང་བྱ་དུ་མའི་རིང་ལ། ལྟོ་མཐའ་ནས་
འཕྱར་ཡོང་བའི་ཁུ་བྱུག་དང་ཁྱུང་ཁྱུང་མང་བོས་བཀྲ་ཤིས་
འཕྲིན་བཟང་ཡང་ཡང་བསྐྱགས་མོད། མི་སེམས་གསོ་བའི་
སྤྲོ་སྤྱོད་ཅམ་ལས་ཐམས་ཅད་འཇའ་ལྟར་ཡལ་འགྲོ། ཟིན་
མེད་སྐྱུ་འཕྱུལ་འདིས་ངང་རྒྱུད་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བོ་ཚོ་རང་གི་
རྒྱག་མཁན་ན་ནིང་ལས་ད་ལོར་མང་། གནས་དེ་ན་འཁོར་
ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་འབྲིགས་ཤིང་གྲགས་དཀར་སྤིང་བཞིར་བྱབ་
ཀྱང་བྱབ་པ་ཅམ་རེད། མིས་དུས་ཚོད་བསྐྱགས་ཀྱང་དུས་
ཚོད་ཀྱིས་མིར་མི་བསྐྱག་པ་མངོན་སྲུལ་ཡིན་པས། རེ་བའི་
མེ་སྟག་ཡལ་ལ་ཁད། ལྷོ་བས་པའི་རི་བོ་ཉིལ་ལ་ཁད། རོ་
མ། དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་ལྟ་ལས་འབབ་པའི་དུས་བཟང་
ཞིག་ཡོད་དམ།

རྒྱལ་སྤྲུལ་ལགས། ངང་བ་བཞིན་ལྟོ་རུབ་རྒྱ་མཚོ་སྐྱོམ་པའི་

རྒྱལ་མ་ཚེ་རུ་གསུང་གི་ལང་ཚོ་དོམ་རུས། ཁ་བའི་གྲང་རེག་
རྒྱལ་པའི་བྱེའུ་རྒྱུང་འདོལ་མོའི་ཁྱུ་ཚོགས་ཀྱི་སློ་དགའ་ཉི་
ཟའི་དཔལ་གྱིས་མི་མཚོན།

རྒྱལ་སྐས་ལགས། དབྱིང་རྒྱུང་བཞིན་སྲིང་བཞི་སྲིང་ཕྱན་
བརྒྱད་ཀྱི་མཁའ་མཐར་ཁྱབ་སྟེ་གྲངས་མེད་སྟེ་འགྲོར་
དབུགས་དབྱུང་བཟའ་མོའི་གདམས་པ་གནང་ཚོ། ཉི་མ་ལ་
ཡའི་རི་རྒྱུད་རིང་མོའི་ཁེངས་སེམས་སློན་པའི་མཐོངས་
གྱིས་མི་ཁེབ། འོན་ཀྱང་། ཚོད་པོ་མཐའ་རུ་འཕྱར་བྱུལ་ན་
ཚོད་ཕྱག་མང་པོ་སྐྱག་ལོང་ཁྱོད་ནས་མགོ་པོ་འཕྱོམ། བྲག་
དམར་ཐེམ་གྱི་ཚོད་ཚང་ཡང་སྐར་ཉྱར་དྲག་རྒྱུང་འཚུབ་
མའི་སོ་ཁར་འཕྱོ། ཞིབ་མོར་དགོངས་དང་། ད་ཉྱ་རྒྱུང་
བྱགས་གཞོན་པའི་ཐབས་འཕྱུལ་དང་སེམས་པ་འཇགས་
པའི་བཙེ་སྐྱོན་རེ་ཅི་འདྲའི་མཁོ་ཨང་། ཐོབ་པ་ལས་ཤོར་བ་
མང་ན་ཡང་སྲིང་སྲུ་ཞིག་གི་ཕམ་ཁ་རེད།

རྒྱལ་སྐས་ལགས། ཁྱོད་བཞུགས་སའི་བདེ་སྐྱོན་ཞིང་ཁམས་
དང་ཁྱོད་ཐེབས་སའི་ཡུལ་གྱུ་དེ་དག་ན། རྒྱུངས་འདྲིའི་

རུས་རབས་སློན་མ་བཞིན་རུ་དྲངས་གཙང་ཚུ་བོ་ལྷུང་ལྷུང་
འབབ་ཅིང་གཏེར་རྫོང་རི་བོ་མ་བྱུས་རང་བྱུང་གིས་འབྱིང་
ངམ། བྱིང་གི་གདུལ་བྱ་ཡང་གཞན་དོན་གྱིས་འཚོ་བའི་
ཐེག་ཆེན་འཕགས་རིགས་འབའ་ཞིག་རེད་ཟེར་བ་བདེན་
ནམ། རྫོང་བརྒྱུད་གི་དྲངས་མ་ཤོར་བེན་པའི་གྲུ་ཟུར་
འདིར། ད་ལྟ་ཞིང་ཁམས་དེའི་མངོས་སྐྱུག་དང་དོ་མཚར་
ཤིན་ཏུ་མཁོ་བས། དབྱིང་དཔལ་བཞིན། ལྷུ་འཕྲུལ་བཞིན།
རེ་སྐྱུག་གི་མཐོངས་ཡངས་ནས་ཐེབས་ལ་ཤོག་དང་།

མེད།

སྐྱིང་སྐྱོང་བ། ལྷུར་ཡིན་ན་མེད་ལྷུག་ཆད་གསུམ་གྱི་
གཟུངས་སྐྱུགས་འདི་མི་རབས་རུ་མར་མཐོ་སྐྱང་གི་རྩི་སྐྱུ་
བཞིན་བཟུངས་དྲགས་པས་ངས་ཡང་བསྐྱུར་བཟུངས་འདོད་
མེད། འོན་ཀྱང་མཐོ་སྐྱང་ན་མང་བོ་ཞིག་མེད་པའི་བཀྲེས་
སྐོམ་མ་བཟོད་པར་འོ་དོད་རིང་མོ་འདི་འབད་པས་འགོག་
པའི་རྒྱན་ ། བཞིན་རུ་སེམས་དྲོན་མོའི་བྱབ་ས་ནས་ཤོར་
སོང་། འོ་དོད་འདི་སྐྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཆ་ནས་ཞང་བསམ་

ལྟོ་ལྟོ་ཆ་ནས་འཇོམ་སྒྲིང་གཙུག་ལོན་གྱི་གདན་ས་ཐོབ་པར་
རྒྱུ་ལ་དོན་དངོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ། ། བསྐྱབས་ལ་དེ་
ལས་ཀྱང་དེང་གི་ཚོན་རིག་འཕྲུལ་ཆས་སོགས་ལ་བསམ་
སྟེ་བརྗོད་གྱིན་ཡོད། མཐོ་སྐང་ན་ཁ་པར་མེད། ཉ་ཅང་
ཚུང་རིང་དུ་འཕྱུར་སོང་བའི་གྲོགས་པོ་སྟོན་ཐུབ་ཅིག་གིས་
ལོ་དུ་མའི་རྗེས་སུ་མི་ལག་བརྒྱུད་དེ་ང་ལ་འཕྲིན་ཐུང་ཞིག་
བསྐྱུར་བ་འཕྲོར་བྱུང་། འཕྲིན་ཡིག་གི་མཇུག་དུ། རྗེས་
སོར་ཨང་གྲངས་འདི་ལྟར་དུ་ཅིས་ཀྱང་ང་ལ་ཁ་པར་ཞིག་
ཐོངས། བྱིད་ཚང་གི་ཁ་པར་ཨང་གྲངས་ཀྱང་མ་ལོན་བར་
གྲིས་ཏེ་བསྐྱུར་རོགས་ཞུ། ཞེས་གྲིས་འདུག་འཕྲིན་ཡིག་འདི་
བསྐྱབས་རྗེས་ང་སྟོན་བྱུང་། མེས་ས་བསམ་པའི་གཏིང་ནས་
སྟོན་བྱུང་། གྲོགས་པོ་ལགས། བྱིད་གྲིས་པ་ཡུལ་མཐོ་སྐང་གི་
གནས་ཚུལ་ཅུ་ཡང་མི་ཤེས་སམ། མཐོ་སྐང་ན་ཁ་པར་སྐྱུར་
ལྟར་འབབ་ཅིང་འཕྲུལ་ཏེ་ལོན་པའི་པོ་གཞོན་སྐྱང་མཐོ་
འགའ་རྗེ་མང་དུ་སོང་བ་ལས་གཞན་པལ་ཆེར་མ་འགྱུར་
གོར་མོ་དོ་ཡིན། བྱིད་ལ་ཅི་ཁག་གནས་དེ་ན་ཚོན་ཚུལ་རིག་

པའི་དབྱིང་དཔལ་བཞད་དྲགས་ཏེ་སྟོ་རྒྱབ་སྦྱིང་ཆེན་དྲ་
འབྲེལ་གྱིས་མཐུད་ནས་ཡོད་པས། ང་ཚོའི་ཕ་ཡུལ་ན་ད་
དུང་ཁ་པར་ཅམ་ཡོད་མེད་ལ་ཐུགས་འདད་གནད་ཡོད་
མི་སྦྱིད། དོན་དོ་མར། མཐོ་སྐང་ནས་སྐར་ལྟར་རི་ལྷང་
ཕན་ཚུན་གི་སྐྱས་སྦྱོམ་ཞིང་རུ་སྡེ་ཕན་ཚུན་བར་ཏྟ་གཡག་
ཞོན་ཏེ་འབྲེལ་བ་རེ་བྱེད་མུས་ཅམ་ལས་ཁ་པར་ཞེས་པའི་
ཐ་སྐད་འདི་ཡང་མ་ཐོས་མཁན་ངའི་ཨ་མ་དང་བྱོད་ཀྱི་ཨ་
མ་ལྟ་བུ་གུངས་གྱིས་མི་བྱིན། ལག་འཛིན་ཁ་པར་སོགས་ལྟ་
ཅི་སྟོས། དེའི་སྦྱིར། ང་ཡང་རིགས་རྒྱུད་ཅིག་གི་ཆེད་དུ་མ་
འགྲམ་ནས་བསྐྱུངས་ཏེ་གདངས་དམའ་བའི་སྐྱ་གཞས་ཐར་
ཐོར་རེ་ལེན་གྱིན། ཁ་པར་ཅམ་མེད་པའི་མཐོ་སྐང་ལ་ཁོ་
ཐག་ཆད་ནས་ཡོད།
མཐོ་སྐང་ན་སྟོག་མེད།
འགོ་བ་མི་འོད་སྐང་ལ་དུང་ཞིང་བདེ་སྦྱིང་ལ་མོས་པར་
ནམ་ཡང་འདྲ་མཚུངས་ཀྱི་ཐ་སྐད་ཁོ་ན་ཐོབ་མོད། ས་མཐོ་
ཚུ་གཙང་གི་ཡུལ་གྱི་འདི་རམ་ནག་མུན་པའི་སྟོང་ན་རང་

གི་ལག་པ་རྒྱུ་སྐྱུ་ལའང་དངངས་སྐྱུ་བཞིན་ཁ་ཁུ་
སིམ་མེར་འགྲུལ་ཚམ་འགྲུལ་ཚམ་གྱིད། བ་རོལ་ཡང་རོལ་
གྱི་སྒྲོངས་དང་སྒྲོངས་ཆེན་པོ་དག་ལྟ་ཅི། མ་གཏོག་གྲོང་དང་
གྲོང་ཚོ་རྒྱུ་དུའང་སྒྲོག་འོད་ཆེམ་ཆེམ་གྱི་མཛེས་སྐྱུག་
ཁྲིད་ན་ལྟ་སྐྱུ་མི་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་དགའ་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་པའི་
དཔལ་ལ་རོལ་ཚུལ་བསམ་ན། ལྷ་ཚོགས་ལས་གྱི་འཁོར་
ལོར་བཀོལ་བྱུབ་པའི་སྒྲོག་ཅིག་པར་ཞོག་མཐིང་སྐྱུག་སྐྱུ་
རྒྱུ་གསལ་ནང་གསལ་གྱིད་བྱུབ་པའི་སྒྲོག་ཞགས་ཚམ་
ཡང་མེད་པའི་མཐོ་སྐྱང་འདིར། ལོ་ལྔའི་འཁོར་ལོ་ཅི་ཚམ་
བརྩེགས་ཀྱང་། དུས་རབས་འཕོ་འགྱུར་གྱི་འདྲ་ཆེ་ཡང་
། འབྲི་མར་སེར་པོ་ལྟེ་མས་པའི་མཚོད་རྒྱུ་གི་འོད་སྐྱང་སྐྱུ་
མོའམ། ཉི་མའི་འོད་ཐིགས་རྒྱུ་པའི་ཤེལ་བྱུར་མཐོ་སྐྱང་
ན་དར་མ་ཐག་པའི་ཉི་སྒྲོག་ཡང་འབྱོར་ལྡན་དུ་བརྩི་དགོས་
པའི་བྱིམ་ཚང་རེ་འགར་མ་གཏོགས་མེད། ་ ཚམ་ཞིག་ལྟན་
པའི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱེན་པ་ནི་བསྐྱུར་ཐབས་མེད་པའི་དངོས་
ཡོད་གནད་དོན་ཞིག་མཐོ་སྐྱང་ནས་བརྗོལ་བའི་མ་འབྲི་

གཙང་གསུམ་དང་ཁ་འབབ་རྣམ་བཞིའི་རྒྱལ་བས་ལྷན་སྐྱེས་
ཆེ་བས། སྒྲོལ་མི་ཤོང་བའི་སྒྲོག་རྒྱས་དང་སྒྲོག་འོད་མཐའ་
བཞིའི་སྒྲོངས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་། མཐོ་སྐང་ན་ད་དུང་
སྒྲོག་ཀྱང་མེད། སྒྲོག་མེད་པས་མཐོ་སྐང་གི་འཕེལ་རྒྱས་
ལ་ཆག་གུམ་ཤོར། སྒྲོག་མེད་ས་ན་མཐོ་སྐང་གི་འཚོ་བ་ཉ་
ཅང་ཐབས་ཆག་དང་སྒྲིང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་གནས།

མཐོ་སྐང་ན་བརྟན་འཕྲིན་མེད།

སྤྱི་སྤྱིང་བ་ཞིག་གིས། བོད་རིགས་ཚུམ་པ་བོས་ད་ལྟའི་བོད་
ཀྱི་འཚོ་བ་རྗེ་བཞིན་བཞེངས་བྱེད་མེད། དཔེར་ན། རྒྱན་
བཀོལ་འཚོ་བའི་སྤོང་ཀྱི་ཁ་པར་དང་བརྟན་འཕྲིན་ཅམ་
ཀྱི་ཐ་སྤྱད་ཀྱང་མཐོང་དགོན་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་སྐད་
འདུགའདི་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་མ་མཐོང་བའི་སྒྲོན་དང་རྗེ་
བཞིན་བརྗོད་པའི་ཆ་གཉིས་མི་འདུག་གམ།

ཁ་པར་གཏོང་བ་དང་བརྟན་འཕྲིན་ལ་ལྟ་བ་སོགས་ནི་
ད་ལྟ་ཆེས་སྤྱིར་བཏང་གི་འཚོ་བའི་རྒྱར་གཅིག་ཡིན་མོད།
ལྷན་སྐྱེས་སྒྲོག་སྒྲོན་ཅམ་མེད་སའི་མཐོ་སྐང་ན་སེམས་

དོན་སྐྱེད་སྐྱེ་ནས་སྤོང་ཞིང་འཇོམ་སྤོང་འཕོ་འགྱུར་རང་
བྱིམ་ནས་མཐོང་བའི་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ག་
ན་ཡོད། མཐོ་སྐྱང་ན་བརྟན་འཕྲིན་མེད་པས་མཐོ་སྐྱང་
གི་ཚབ་མཚོན་ཚོམ་ཡིག་ཏུ་འང་བརྟན་འཕྲིན་སྐྱོར་གྱི་སྤོང་
བརྗོད་ཡོད་མི་སྤྱིད། གལ་ཏེ་ཡོད་ཚེ་དེ་ནི་ཚོན་རིག་གི་
སྤོང་སྐྱང་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་ཚོམ་བཅོས་མ་ཞིག་ཡིན་པེས།
གཞིས་བྱིམ་དྲོན་མོར་འོད་དཀར་ཆེལ་ལེར། བྱིང་ཚོས་སྤོང་
བཞིའི་འཕོ་འགྱུར་དང་མཛེས་སྤྱུག་ཡོད་ཚད་བརྟན་འཕྲིན་
ལས་མཐོང་དུས། མཐོ་སྐྱང་བ་སྤྱང་མོའི་དུ་བྱུག་གོད་སའི་
རི་མཐོ་ལུང་བྱབ་དག་ཏུ། ལྷས་ར་རྒྱང་རྒྱང་རེའི་མེལ་ཚེ་
བའམ་སྐྱ་ནག་བྱད་པོ་རེའི་བྱ་འོག་ན་ཅི་མེད་ཅང་མེད་ཀྱི་
གདོད་མའི་དྲང་སྤོང་ཤ་སྤྱུག་ལས་མ་འདས།
གསོན་དང་། འཇོམ་སྤོང་ན་མའི་རིགས་ཀྱི་ཡོད་ཚད་འདྲ་
མཉམ་ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱབས་སྐྱ་སྤྱོད་སྤོང་བཞིར་མཆེད།
གཟིགས་དང་། རྒྱལ་ནང་ན་རྒྱབ་སྤྱོད་སྤོང་སྤོང་གྱི་
དབྱིད་དཔལ་ཁད་ཀྱིས་སྤོང་བས། མོམས་དང་། ས་སྐྱང་སྤོང་

སྲུ་བྱས་པའི་འོད་ཚེན་། 3 ། ཚང་ལ་ད་དུང་བརྟན་འཕྲིན་

ཅམ་ཡང་མེད།

མཐོ་སྐང་ན་སློག་སྐང་མེད།

གངས་སྐོར་བ་མཐོ་སེར་ཞིག་དང་སྐྱུགས་རྩི་འགའ་ལྟས་
དབང་གིས་འབྲད་པས། སྐྱུགས་རྩི་ཚོ་དོ་མཚར་དང་ཞིང་
སྐང་འདྲེས་མས་རེ་ཞིག་ལ་རྒྱང་ཐག་རིང་ཅམ་ནས་སྐོར་
བ་རེ་བྱས་ཏེ་ཅི་ཞིག་ཤབ་ཤབ་གྱིས་བཤད། རིམ་གྱིས་ཉེ་
སར་བཅར་དུས་གངས་སྐོར་བ་དེ་ཡང་མིག་འབྲས་དང་
ཤ་མདངས་མི་གཅིག་པ་ཅམ་ལས་མཐོ་སྐང་གི་སྐང་ལ་
ཐག་ཐོགས་མེད་པའི་དང་ལྡན་གཤམ་མ་ཞིག་གངས་སྐོར་
བས་ལྟ་སྐྱང་ལྟ་བུའི་འཕྲིན་གསར་མང་པོ་ཞིག་བཤད་
མོད་སྐྱུགས་རྩི་ཚོ་ཡིད་མི་ཆེས་ས་གཙོ་པོ་འཕ་གཏན་ནས་
སྐོར་མི་ཤོང་བ་ནི་སློག་སྐང་རེད། སློག་གི་སྐང་པ་ཟེར་བ་
ཞིག་ཡོད་ན་སློག་གི་མི་ཡང་ཡོད་སྲིད་པ་ཞི་རེད། ཏ་ཏ་
ཏ། ལན་མེད་པའི་ཚོག་རྩ་ཞིག་བརྒྱང་འདུན་གྱིས་སྐྱུགས་
རྩི་ཚོས་སློན་དགོད་སིང་དེ་བ་ཞིག་བྱས་པས་གངས་སྐོར་

བའང་དབང་མེད་ཏུ་བགད་བྱུང་།

མཐོ་སྐང་ན་སློབ་སྐྱོད་མེད་སློབ་སྐྱོད་ཀྱི་དགེ་མཚན་བརྗོད་

ཏུ་ས་པོང་བུའི་རྣ་བར་ཚོས་བཤད་ལས་འདའ་ས་མེད་མོད།

གངས་སྐོར་བ་དེ་ཡང་ཉུ་ཚུགས་ཆེ་བས་ཉུ་ཚུགས་མཐར་

སྐྱེལ་གྱིས་སློད་སྐྱོད་བཤད། བྱིད་ཚོའི་སློབ་སྐྱོད་བམ་ཡོད་

ཚོད་སློབ་སྐྱོད་ཏུ་ཡོད། འཇོ་མ་སྐྱིད་ཆེན་པོའང་སློབ་སྐྱོད་

ཏུ་བརྟུས་ཚར། ང་ཚོས་མི་ཤེས་ས་མང་པོར་སློབ་སྐྱོད་ཀྱིས་

ལན་འདེབས། སློབ་སྐྱོད་ནི་ཡི་གེ་བ། ཚིས་གཉེར་བ། བཟོ་

བཀོད་པ། ལྷ་རིས་པ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་

བ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་གཉེར་མཚོད་ཡིན། སྐབས་དེར་

སྐྱུགས་རྗེ་ཚོས་ཁོའི་བཤད་མཚམས་བཅད་དེ། གངས་སྐོར་

བ་ལབ་རྒྱལ་འདིས་ཁ་ཤག་པ་སྐྱེན་ལྷ་ལབ་རྒྱལ་བཞིན་

སློབ་སྐྱོད་ཟེར་བ་དེར་པ་པོ་མང་པོ་ཞིག་བརྟེན་སོང་།

ཏ་ཏ་ཏ་ཞེས་ཡང་བརྒྱུར་བགད་བྱུང་། གངས་སྐོར་བ་ཡང་

སེམས་ཁོ་ཐག་ཆད་དེ་མགོ་པོ་ཐད་ཏུ་གཡུག་བཞིན་ལམ་

ལ་ཆས།

གངས་སྐྱོར་བ་སོང་བུལ་ན་སློག་སྲུང་མེད་པའི་མཐོ་སྐྱོད་
དུ་སློག་སྲུང་དང་གངས་སྐྱོར་བའི་སློག་སྲུང་གི་སྐྱོད་ཆ་མང་
པོ་དཔྱིད་རྒྱུད་བཞིན་གང་སར་བྱུང་འགོ་བརྩམས། ཁོ་ཚོས་
སྲིད་རྒྱུད། གངས་སྐྱོར་བ་དེས་དེད་ཚོའི་བྲག་རིའི་མཆེད་
ཟུར་སྟེམས་པའི་སློག་སྲུང་བམ་ཡོད་ཚད་སློག་སྲུང་དུ་ཡོད་
ཟེར། ཁོ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་གང་རུང་ནས་སེབས་ཤིང་
སློག་སྲུང་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ལ་
ལས། གངས་སྐྱོར་བ་དེས་འཇོམ་སྲིད་ཆེན་པོའང་སློག་
སྲུང་དུ་བརྟུན་ཚར་འདུག་ཁོ་སློན་པོའི་ལྷགས་མཁར་སྐོ་
མེད་ལྟ་བུ་རེ་ནས་ཤོར་ཡོང་བའི་འདྲེ་སློན་གང་རུང་ཞིག་
ཡིན་དེས་ལ། སློག་སྲུང་ཟེར་བ་དེ་ཡང་བརྟུད་ནག་པོའི་
ཚོ་འཕྲུལ་ཞིག་ལོས་ཡིན། གངས་སྐྱོར་བ་དེའི་མིག་ལ་
བརྟུན་ནའང་ཅིག་འགྲིག་མེད་ཐལ། ཁ་ཅིག་གིས། ལྷགས་
རྩི་བསམ་མེད་ཚོ་ཁོམ་སོང་བ་རེད། དེ་འདྲའི་བྱ་བ་ཞིག་
ག་ན་ཡོད། དེང་སང་གི་མི་འདི་ཚོ། ཞེས་རང་གི་ལྟ་ཚུལ་
བརྗོད་པར་བྲེལ། །ཡ། སློག་སྲུང་མེད་པའི་མཐོ་སྐྱོད་བ་ཡ།

མིང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་རྣམས་པ་བསམ་མི་བྱབ་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་
ཨི་ཡོད།

མཐོ་སྐང་ན་འཕྱུལ་ལམ་མེད།

མཐོ་སྐང་ན་འཕྱུལ་ལམ་མེད། ཨོ། མེད་ཅེས་ཚིག་ཐག་

བཅད་ནའང་ཚུང་མི་འགྲིག་འཕྱུལ་ཏུ་རྒྱགས་སའི་ལམ་

ཕྱན་རེ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལམ་ཕྱན་དེ་དག་ནི་ཆེད་དུ་མ་

བཟོས་པའི་རྐང་ལམ་ཅམ་ཡིན་པས། འཕྱུལ་ཏུ་འོན་པའི་

གསར་བུ་མང་པོའི་གཅེས་སློག་ཤོར་སྤོང་། གཅེས་སློག་

ཤོར་སར་དར་སློག་ཅིག་འཇུགས་པའམ་རྗེའུ་འབུམ་རེ་

སྐྱེས་པ་ལས་འཕྱུལ་ལམ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཟོ་མཁན་ད་དུང་

སྤྱི་སྤེར་སྲུང་མ་སྤེབས། མཐོ་སྐང་གི་མཁའ་དབྱིངས་སུ་

འཕྱུལ་ལམ་ཞིག་ཡོད་ཚོད་རེད། མཚམས་མཚམས་སུ་སློ་

བསངས་ཀྱན་གསལ་སྤེག་མོའི་མཐོངས་ཡངས་ནས་མིས་

བཟོས་གནམ་གུ་རེ་ཤར་གྱིས་འཕྱར་དུས། གཡག་རྒྱབ་ནས་

གི་རིང་འདེབས་པའི་མཐོ་སྐང་བ་ཚོས་མཐོ་སྐང་གི་སྤྱིང་

འཇགས་དགྲོགས་པར་ཡིད་མ་རངས་པའམ་འོན་ཆགས་

གྱི་མིག་ཟུང་དགུང་ལ་ཅེར་ངེས། དད་འདུན་ལྷགས་ཀྱིས་
དྲངས་པའི་མཐོ་སྐང་བ་འགའ་ཉོད་ཀྱི་གར་ཡུལ་ལ་མངལ་
སྐོར་དུ་ཆས། འདོད་ཡོན་སྐྱེག་མོས་བསྐྱུས་པའི་མཐོ་སྐང་
བ་འགའ་སྐད་ཀྱི་ནག་གོང་བྱིར་དུ་གཡག་ཚོང་ལ་སྐྱེ།
སོང་ནས་ཀྱང་སྐྱེན་རྟགས་དང་ལོངས་འགྲོད་རུམ་གང་
ཉོས་ཏེ་མགོ་བོ་འཕྲེད་དང་ལག་པ་དགུང་ནས་གཡུག་
བཞིན་སྐྱེར་མཐོ་སྐང་ལ་སྐྱེབས། ཁོ་ཚོས་འགྲུལ་བཞུད་
འདིས། གནས་གཞན་ན་མི་འཁོར་ལམ་དང་རྒྱངས་འཁོར་
ལམ། རྒྱངས་འཁོར་ལམ་ལའང་རིམ་པ་མང་བོ་ཞིག་གཞན་
ཡང་མཁའ་ལམ། མཚོ་ལམ། ས་འོག་གི་ལམ་སོགས་འཕྲུལ་
ལམ་ཆེས་མང་བོ་ཞིག་གི་ངོ་མཚར་མཐོང་བས་མཐོ་སྐང་
ན་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཁ་གསལ་མཐིལ་རྟོགས་སུ་གྱུར། རྟོགས་
སད་འདིས་མཐོ་སྐང་བའི་ལེ་ལོར་སྐང་སེམས་གྱི་མི་ལྷོ་
མཆེད། རྟོགས་སད་འདིས་གཞན་གྱི་ཁ་ཡག་དོན་ཉོད་གི་
ཞལ་རས་རྗེན་པར་མཐོང་། ཡང་མཐོ་སྐང་ན་འཕྲུལ་ལམ་
སྐོར་གྱི་འཕྲིན་གསར་ཞིག་སྐྱོག་འགོ་ཚུགས།

མཇུག་གི་སྐད་ཆ་ཚིག་གསུམ།

མཐོ་སྐད་ན་ད་དུང་འཕྲིན་སྐྱེལ་པོ་ཉ་དང་། རང་འབབ་
མུ། འཕྲུལ་གྱི་གཡོག་མོ། སྐད་པའི་སྐད་ཆ། གཡས་འཁོར་
ཁང་བརྗེགས་སོགས་གཞན་ལ་ཡོད་པ་མང་བོ་ཞིག་མེད།
སྐར་མེད་པ་ཞིག་མེད་ཀྱང་ཆེས་ཡ་མཚན་དགོས་ས་ཞིག་
མ་རེད། ཡ་མཚན་པ་ནི་མཐོ་སྐད་བ་རི་དྲགས་བཞིན་
ཡར་མར་བྲོས་ཏེ་ད་ལྟ་རྒྱང་རྒྱང་ལེབ་མོ་ཅམ་འཇུགས་
སའི་བདེ་ཐང་སྟོམས་པོ་ཞིག་ཀྱང་མེད་མོད། ཉ་ཅང་ཡོད་
མདོག་གིས་ཚོད་དེ་སྐྱོ་གར་རིང་མོ་ཞིག་ལོ་རྒྱུས་གྱི་དྲན་
ཤིང་དུ་བཞག་པ་དེ་རེད། གོགས་པོའི་འཕྲིན་ཡིག་ཅིག་གི་
རྒྱུན་གྱིས་མཐོ་སྐད་བའི་མེད་ལྷག་ཆད་གསུམ་ངའི་སྐྱུག་
ཚེར་དྲག་ཆར་བཞིན་བརྗོད་སོང་ཡང་། མཐོ་སྐད་བའི་
སྐད་ལག་གཞན་ལ་བཟེད་བེར་བ་གཏན་ནས་མིན། ང་
ཚོར་དཔལ་མཉམ་མེད་ཤུགས་རྒྱལ་བོས་གདམས་ངག་
ཅིག་བསྐྱེལ་ཡོད་དེ། དེ་ནི། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་
ཡིན་ཏེ། ། གཞན་ལྟ་སྐྱེ་ཞིག་མགོན་དུ་བསྐྱེ། ། ཞེས་པའོ། །

། འདི་ནི་སྒྲུབ་གཞུང་རྣམས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་འགོག་རྒྱུ་
བརྒྱ་བཞི་བར་དཔེ་སྤངས་པ་ཞིག་སྟེ། རྒྱུ་དེ་ནི་དགག་
བྱའི་བྱ་བར་འབད་པས་འགོག་པ་སྟར་བྱས་ཀྱང་། རང་
གི་འདོད་པའི་དོན་ཁ་ནས་དབང་མེད་དུ་བལ་བའི་ཚུལ་
བརྗོད་པ་ཞིག་གོ། །

། 2 ། ཁ་འབབ་རྣམ་བཞི་ནི། ད་ལྟ་བོད་སྤྲོད་མངའ་རིས་
སྤྱི་ཤིང་རྗོད་གི་མངའ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་མ་ཕམ་གཡུ་
མཚོ་འཕ་མཚོ་མ་དྲོས་པའི་ཤར་སྤྱོད་སྤྲོད་ཆེན་གྱི་ཁ་ནས་
འབབ་པའི་རྒྱ་བོ་གང་གླ། ལྟོ་སྤྱོད་སྤྲོད་མ་བྱའི་ཁ་ནས་འབབ་
པའི་རྒྱ་བོ་སིན་རྒྱ། རུབ་སྤྱོད་སྤྲོད་མཚོག་ཁ་ནས་འབབ་
པའི་རྒྱ་བོ་པལྱ་སྟེ་ཡར་སྤྲོད་གཙང་བོ། བྱང་སྤྱོད་སྤྲོད་སེང་
གའི་ཁ་ནས་འབབ་པའི་རྒྱ་བོ་སི་ཏ་བཅས་སོ། །

། 3 ། འདི་ནི་དོན་འགྲུབ་དབང་འབྱུང་གྱིས་རྒྱ་ཡིག་གིས་
བྲིས་པའི་སྒྲུབ་རྩོམ་ཞིག་གི་ཁ་བྱང་ཡིན།
བསམ་གཞིག་རྩེག་མ།

དུན་པའི་གཞུ་མོ་ནང་དུ་བཀུག་སྟེ་དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་ལ་
བསམ་གཞིག་གཏོང་ཆེ་བྲེད་ཤ་སྟོང་པའི་བསམ་གཞིག་
ལྟེ་མོ་གཞན་ཞིག་གིས་འཚང་ཁ་རྒྱག་ཡོང་བས་ཁ་དོག་མི་
གཅིག་པའི་བསམ་གཞིག་མང་བོའི་རྩེག་རིམ་འོག་དུ་གོ་
མེད་ཚོར་མེད་ངང་རྒྱས་འགོ་བ་ངའི་བརྗོད་མེད་ཀྱི་ལས་
དབང་ཡིན་པ་འདྲ།

ཁ་བྱང་གི་འགྲེལ།

སྦྱིར་གྲུ་བ་གྲུ་རྒྱང་ཟླ་གམ་ཁེར་རྒྱང་ཅན་ཞིག་ལ་མཚོན་
ཏེ་བཤད་ན། རབ་ཡིན་ཆེ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་རྣལ་
མ་ཞིག་དང་། དེ་མི་རུས་ན་ཁ་ཏོན་དགོ་སྦྱོར་ཐན་ཐུན་
རེར་འབད་དེ་བྲང་བྲང་འཁོར་པའི་བྱ་བཞག་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་
སྦྱོགས་རྒྱབ་སོང་ན། མཉམ་མེད་ཤུའི་རྒྱལ་བོས། དགོ་
སྟོང་རྣམས་ནི་དོན་ཉུང་བ། བྱ་བ་ཉུང་བ་ཞིག་དགོས་
པར་གདམས་པའི་བསྐྱེ་མེད་ཚད་ལྱུབ་ཀྱི་གསུང་གསེར་
ནག་གི་ཞུན་ཐིགས་འདྲ་བོ་དང་ཤིན་དུ་མཐུན་ལ་མི་ཆེའི་
དོག་དོན་བྲབ་མོའང་དེ་ནས་རྗེད་འདུག་མོད། ངའི་ཕ་ས་

གཡུ་ཡི་མེ་ལོང་འདྲ་བོ་དང་། ངའི་ཕ་མེས་ཡང་མེས་ཚོས་
ཡུལ་བཞག་གི་རིག་གཞུང་ནོར་བུ་འདྲ་བོ། ད་དུང་བསེལ་
ལྡན་གངས་རིའི་སྒོངས་སུ་ཤ་བྲག་གདོས་བཅས་ཀྱི་ལྷས་
ཉེན་ཉེད་ཀྱང་གཡམ་རྒྱགས་དུག་རྒྱངས་ཀྱི་ནད་ཡམས་
སྡི་ཚོས་ཟིན་དུགས་པའི་བོད་སྐྱབ་ཉོག་གི་བ་ཁོག་ན་སྡིང་
ཡོད་ཀྱང་སྡིང་ལ་དྲོད་མེད་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ། བྱིམ་
གཞིས་དོར་བའི་དགོ་སྒྲོང་ང་ཡང་གནས་ལུགས་དྲང་ཚོའི་
རི་རྩེར་འགྲོང་སྟེ་བསམ་གཞིག་རྩེག་མའི་རྒྱབས་རྒྱན་འདི་
མི་འཕྱུར་རང་འཕྱུར་རེད།

གངས་དཀར་བོའི་གཟི་མདངས་མཁའ་མཐར་འདྲེས་ཤིང་
རང་བྱུང་རི་རྒྱ་ནགས་གསུམ་གྱི་རྫོང་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་བཞི་
སྐང་དུག་གི་ཡུལ་གྱི་འདིར། མི་རྗེ་ལྷ་ཡིས་མཛོད་སྡོང་བའི་
བྱིན་རྒྱབས་དྲོན་པོ་དང་། སྡིང་བཞི་རིག་པས་བསྐྱོར་བྱབ་
པའི་མཁས་གྲུབ་མང་བོའི་སྐྱབ་རྗེས་ལ་སྦྱང་མ་འདྲེས་པའི་
གཟི་བྱིན་འབར་ཏེ། དམ་ཚོས་འོ་སྡི་མངར་ཚོའི་བརྒྱད་
བཟང་གིས་བཅོས་མིན་གྱི་ངང་རྒྱད་དུལ་ཞིང་བོལ་མེད་

གྱི་བྱམས་བཅེ་རྣམ་པའི་ཁ་འགྲིག་གོས་མཐུན་གྱི་ཚོ་ཁག་
ཅིག་མི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་རུ་མར་གྲགས་དཀར་དང་གཟི་བརྗིད་
གྱི་སྟོང་ནས། འཇམ་སྒྲིང་གི་གཙུག་རྒྱན་དམ་པར་ཁིངས་
དྲེགས་གྱིས་འཚོ་སྤྱོད་བ་ལ་ཚོས་སྣན་བོད་གྱི་ཡུལ་ཁམས་
ཞེས་པའི་མིང་གི་སྣན་པ་རྩོ་མོ་སྤང་མའི་རི་རྩེ་ནས་ཆས་
ཤིང་སྤྱོད་མེད་རུ་འཕྱུར། འདས་ཟེན་པའི་ཁ་བ་དཀར་
བོའི་རུ་དབུང་གིས་སྤུམ་གཉིས་ས་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་དཀར་
འཇམ་ཡུག་གཅིག་རུ་བརྒྱང་སྤྱོད་ལ་གནམ་སྤྱོད་གོང་
མའི་བྲི་འཕང་སེར་བོར་བཀའ་ཡིས་བསྐྱོ་སྤྱོད་། གཞན་
ཡང་སྟོང་རྒྱ་གར་གྱི་ཚོས་གཡང་དང་སྤྲོད་རྒྱ་ནག་གི་
རྩིས་གཡང་། ཉོར་སོག་འབྲུག་བལ་སོགས་རྒྱལ་ཕྱན་ཡུལ་
ཁམས་མི་གཅིག་བྲི་མ་འབྲུམ་ནས་ཚོས་ནོར་རིག་གསུམ་གྱི་
གཏེར་ཁ་ཡོངས་རྫོགས་བོད་ལ་དྲངས་ཏེ་འཇམ་སྒྲིང་མི་
རིགས་བྲོད་སྟོན་ནས་སོང་ཞིང་མགོ་ནས་བསྐྱད་པའི་ལོ་
རྒྱུས་ཀྱང་རྒྱ་བོགས་གཏམ་རྒྱུད་དང་གི་སར་སྤྱང་སྤྱུ་ལས་
རིང་བ་ཡོད་མོད། མཚར་སྤྲུག་འོད་སྟོང་འབར་བའི་སྟོན་

ཆད་གྱིས་ད་ལྟའི་ཚབ་བྱེད་མི་རུང་བའི་སྡིང་གཏམ་ཐུང་
རུང་ངས་ཀྱང་སྟོགས་གཅིག་ནས་བདེན་སྟོག་སྟོག་གི་དབུ་
ལོ་དལ་གྱིས་སྡེམ་སྲིད། ང་བསམ་གཞིག་རྣལ་མའི་འཁར་
གསེལ་ལ་ཁེན་ཏེ་དེང་རུས་ཀྱི་སྟེགས་བམ་དང་ཚགས་
པར་ཁ་ཤས་དལ་གྱིས་སྟོག་རུས། གཟུགས་གཞི་སྐྱམ་རིད་
ཀྱི་དཔངས་ཞིན་རུ་དམའ་ཞིང་སྤ་ལ་སྐྱུ་ཐག་ཚོད་པའི་ངོ་
གདོང་སྡིང་རྗེ་བོ་ཞིག་ཐོག་མར་མཐོང་བྱུང་། ཁོས་རང་གི་
སྟོ་བ་མ་རྒྱག་པའི་རྒྱག་ཡུས་དང་བུ་སྐྱུག་མ་སོས་པའི་ངོ་ཚ་
སོགས་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ལས་འགོ་བརྩམས་པའི་གནད་
དོན་མང་བོ་ཞིག་གངས་སྡོངས་རིག་གཞུང་སྤྱི་དང་ཁྱང་
པར་ནང་བསྟན་ཚོས་ལྷགས་འཁོར་བཅས་ལ་ཁག་བཀལ་
ཏེ་ཡོད་ཚོད་ཐལ་དོང་རུ་འཕེན་དགོས་ཞེས་བུ་རྒྱུང་གཅིས་
ལངས་བཞིན་རུ་འཕག་འཚག་རྒྱག་ཅིང་། བྱིས་མཚོས་སམ་
རི་སྡེ་གཞན་ཞིག་གི་ལོངས་སྟོན་ལ་སྐྱབས་འཚོལ་དགོས་
པའི་ཉོག་གཏམ་ལུང་བ་གང་གིས་རྒྱང་འཕོད་བྱེད་གྱིན་
འདུགསྟེགས་བམ་དེའི་ལྷག་རྒྱབ་ན་ཕྱག་མཚུབ་ཆ་གཅིག་

ཚ་བ་ནས་ཆད་པའི་སྐྱུ་ཚལ་བ་མོ་ཆས་སྐྱས་པ་ཞིག་དང་
དེའི་སྐྱུ་ཚལ་གྱི་རྒྱལ་བུ་ཞིག་ཀྱང་མས་བསྐྱུར་བའི་མི་རྒྱུད་
གཟུགས་རིང་ཡ་སོ་སྲི་རུ་བརྒྱུད་ས་ཤིང་སྐྱུང་གྱུར་གཤེས་
ཀར་དགའ་མཁན་ཞིག་སྲོང་བཅའ་ཚོས་ལ་དད་པས་ནོར་
འབྱུལ་ཆེ་ཞིང་། སྐྱུང་དར་ཚོས་ལ་སྐྱུང་བས་སྐྱུབས་མགོན་
རུ་སྒྲོག་པའི་མགར་ཚེའི་མི་རྒྱུད་ཁ་སོ་ཅན་ཞིག་སྐྱུང་དོར་
གྱི་གནས་ལ་དཔྱོད་མི་ཤེས་པའི་གསར་བུ་སྐྱུང་བ་ཅན་
འགའ་རེར་སྒྲོག་གཡོའི་རྒྱུད་འབོད་བྱེད་མཁན་དེ་རུས་
རབས་གསར་བའི་བོད་གྱི་ལམ་སྟོན་པར་ཁས་འཆེ་བའི་
གྲུ་ལོག་གདོང་བྱེད་སྐྱུ་ཡིས་ཁེབས་པ། ད་རུང་སྒྲོབ་གྲུ་ཆེ་
འབྲིང་ག་གེ་མོ་ནས་རྒྱལ་མ་འབྲོད་པའམ་འབྲོད་གྱུང་
འགྲོ་ལམ་མ་རྟེན་པ་སོགས་སྐྱི་མཐུན་ལས་དབང་བཅའ་
པོས་རིགས་མཐུན་རུ་བསྐྱུས་གྱུང་ལས་དབང་མེད་པའི་ཐ་
ཚོག་མདོན་སྒྲོག་ཅི་རིགས་ནས་སྒྲོག་པའི་དོ་གདོང་ཉམ་
ཐག་པ་མང་བོ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་། ལོག་ཉོག་འབྲོར་རྒྱུད་
བཅའ་པོས་ཐུན་དོང་རུ་འཕངས་པས། བྱོན་པ་བྱབ་མོའི་

སྐྱུལ་བ་བཞིན་ས་ཆེན་པོའི་དགེལ་འཁོར་ཡང་རང་གི་ཁོར་
ཡུག་རྒྱུང་རྒྱུང་གི་གྲིབ་མས་སྐྱེ་བལྟོ་མས་བྱེད་པའི་མ་དག་
འགོ་བ་འདི་ཚོས། ཚད་གྲུབ་ལུང་རིགས་མཚོན་ཆའི་བེལ་
ལྷགས་མི་བབྱོད། ཡང་དག་གནས་ལྷགས་དོ་མའི་རང་
ཞལ་མི་མཐོང་། གནའ་དེང་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་ཉིང་བཅུད་
མ་ལོན་པར་མཐེ་བོང་གནམ་ལ་གཏར་བའི་མུ་ཏོ་བ་བཞིན་
གཞན་གྱི་ལྷགས་ལུང་ལའང་རིན་བྲལ་ལོར་བུའི་འདུ་ཤེས་
འདིན། སྤང་དོར་སྤ་མོའི་རྣམ་བཞག་ལ་ཚོངས་ཤིང་ཚོགས་
རྒྱུ་སྐྱོན་པའི་སྐྱོས་གར་ལང་ལོང་འབྲལ། ཀྱེ་མ་གྱེ་རུད།
མ་རྩམ་བཟན་དཔའ་བོའི་རིགས་རྒྱུད་ཅིག་ལ། ལུ་སྐྱུག་བཟན་
རར་མའི་ལུ་ཚོགས་འདི་ཅིའི་སྤྱིར་སྐྱེས།
མེ། རང་སེམས་ལ་སྐྱོར་བ་རེ་བྱོས་དང་། མ་གཞིར་བྱིང་ཚོ་
རུས་རབས་གསར་བའི་སྐྱུ་བ་ཡིན་ནམ། རིགས་རྒྱུད་ཅིག་
གི་ཚོ་སྐོག་རྒྱམ་པའི་འཕུང་འདྲེ་ཡིན། ལོར་འབྲལ་དང་
གཡམ་རྒྱགས། ཨ་གསར་དང་ཅལ་འདྲོགས་རྒྱུད་རྒྱུད་གི་རི་
ཅེ་ནས་སྐྱུག་ཤ་རའི་གི་སྐྱ་རྒྱུང་ལ་བསྐྱར་ཏེ། གཞིས་བྱིམ་

ལྷ་བཞིའི་ཡོད་ཚད་ལ་སོ་སྐྱ་འཆའ་བཞིན། ས་མེས་ཡང་
མེས་ཀྱི་ཐོང་ཀར་འཇུས་ཤིང་། ས་ནོར་བུ་ནོར་གུན་རྗོག་
པས་བརྗེ་ཐོང་པའི་གསར་བཏོང་དམ་གཏོར་བཞིག་གི་སྒོ་
སྒྲོབས་དེ་འདྲ་གང་ནས་ཉིད་བྱུང་།
བྱིད་ཚོས། ལྷ་ཚེ་མི་རིགས་སྒྲོབ་གསོར་ལུལ་པའི་རིག་
པའི་དཔའ་བོ་དག་གི་བྱུགས་རེར་ཁྲམ་རྟགས་དམར་བོ་
བྱིན། བྱིད་ཚོས། ས་མ་བྱམས་སེམས་ཅན་དང་ལུ་ལུ་འདང་
བརྗེ་ཅན་དག་གིས་སེན་མགོ་ཁྲག་དང་སེན་ཚ་རྟག་བྱས་
ཏེ་དཀའ་སྤྱད་འབྲམ་སྤྱད་གིས་བསགས་པའི་སྒྲོབ་དུལ་
མང་བོ་རང་དགར་བརྟགས། བྱིད་ཚོས། མི་ཚེའི་བྱིད་ཀ་
སྒྲོབ་སྒྲོང་ལ་གཟུང་གུང་སེམས་པའི་མཐོང་སྡེ་ལུན་པས་
བསྐྱབས་ཤིང་སྤྲད་ཚེན་ཚལ་བ་ནད་ཀྱིས་བྱིན་པའི་ཁ་ཕོ་
ཅན་རེ་ལས་ཅི་ཡང་མ་འབྱོངས། བྱིད་ཚོས། གངས་སྤྱད་སྒོ་
ཤིང་ཅན་ཚོའི་སེམས་ཁོངས་སུ་ཏ་ལའི་དུག་གི་ཆབ་རྒྱན་
དངས། ལྷོན་པ་ཁ་སེར་གཏིང་ནག་གི་རིགས་ཀྱི་འདོད་
སྒོར་ཅང་ཤེས་རྟ་ཕོའི་བང་རྩལ་དོམ། ད་དུང་། ལུབ་སྤྱིང་

རིགས་སྐྱེ་མང་བོའི་མདུན་དུ་མཐའ་མི་དཔོག་པའི་ངོ་ཚ་
ཉེས་སོང་བ་མངོན་སྟོན་གྲུབ་རེད། བྱིད་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
ཡང་ཡང་སྐྱིད་གིན་ཡོད་པ་བཞིན། ཅི་རུས་གང་རུས་ཀྱིས་
དག་སེལ་གནང་མུས་འདུག་པ་ལྟར། ཚུ་བའི་ཀུན་སྟོང་
དཀར་བོ་དཀར་གཙང་ཡིན་ན། ངས་ཀྱང་སེམས་དྲོན་མོ་
སྟེམ་མཐིལ་དུ་སྐྱངས་ཏེ་ཤ་ཚ་བའི་སྟེང་གཏམ་འདི་ཉིད་
འཆད། སྦྱིར་རྐང་གཉེས་མི་ཞིག་དང་། དགོས་སུ་རིག་
སྒྲའི་གལ་དཔུང་དུ་སྟེག་པ་ཞིག་ཡིན་སྟེན། སྐད་མེད་ཀྱི་
སྟེག་བསམ་དཀར་བོ་དང་། དྲང་བདེན་གྱི་ལ་རྒྱ་བརྟན་
པོ་རེ་ཅིས་ཀྱང་ཡོད་དགོས། ཚུ་བའི་ཆ་རྒྱུན་འདི་འཇོམས་
ཡོད་ཚེ། བྱ་བཞག་འགའ་རེར་ནོར་འཁྲུལ་ཡོད་ཀྱང་བཙོས་
པས་ཚོགས་སྟེན་སྟེན་ལ་ལ་གཞན་དུ་འབྱོགས་ཀྱང་བསྐྱུར་
བར་འོས། ཚོས་ཉིད་གཞན་ཞིག་ནས་བསམ་ཚེ། མདུན་
བསྐྱོད་ལ་བཙོན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ན་སྟེ་ཚོགས་སྐྱེ་
བརྗོད་ཀྱི་བསམ་སྟོ་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྐྱ་སེམ་མེར་འདུག་
ཐབས་མེད་པ་ཅིས་ཀྱང་བདེན། བསྐྱེག་བཙང་བརྟར་

གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ཁྲོད་ནས་གསེར་སེར་བོའི་རང་མདངས་
ཉིད་པ་བཞིན། གོག་ལངས་འགྲེལ་གསུམ་གྱི་བརྒྱད་རིམ་
ལས་མི་ཚོའི་བཟུལ་ལམ་བཟོན་པ་བཞིན། ཁ་དོག་མི་གཅིག་
པའི་བསམ་སློབ་འཐབ་འཛིང་སློབ་ནས་ཁ་བའི་རྣམ་ཤེས་
གསར་བའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྲིད། དོན་དམ་པར།
བྱིད་ཚོ་ཉི་མའི་བུ་རྒྱུད་འབྲུལ་མེད་ཡིན་པས་མ་སྤྱད་གི་
རིགས་དང་བསྐྱར་ན་ང་ཅག་ལ་འདང་བཅེ་ཏུ་ཅང་བྱུང་།
སྒྲི་མཚམས་ཞོག་ཅིག་དུང་ཁ་བའི་རི་ལྷང་ན་མི་མིན་ཚོ་
འབྲུལ་བརློག་པའི་པཎ་གྲུབ་གྲངས་མཐའ་མེད། སྤྱིར་ལ་
ཐབས་ཤོག་བྱིད་ཚོས་སློག་བཞིན་པའི་ལམ་དེ་མི་ལམ་རིང་
མོ་ཞིག་གི་འཇའ་ཚོན་རེད། ལེགས་པར་སོམས་ཤིག་གདོང་
དམར་བོད་པ་ཚང་གི་རིག་གཞུང་དག་ང་ཚོ་ལྟ་ཅི་འཇམ་
སྲིད་སྤྱི་ནོར་གྱི་ཡང་ཅེ་ཡིན། ༢༠༠༢༥༡༠

སློབ་དཔོན་ཐོན་མི།

༡༩ཉི་མའི་སྤྱི་ལའོར་སློབ་ཕྲག་ལྷག་སྤོག་ཉི་བགྲངས་པའི་
ལོ་རྒྱུས་གྱི་དཀྱིགས་མཚམས་ཤིག་ན། ཉོག་བཏགས་ཉིང་

འཛིན་གྱིས་མ་བཞིངས་པའི་རིག་སྐྱོད་དཔའ་བོ་བྱིད། རྩོམ་
སྒྲ་རིའི་ཡང་ཚེ་ནས་འཕྱར་ཞིང་སྟོ་སྟོགས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་
ངོགས་སུ་བབས་ཆོ། ད་གཟོད་སྟིང་འཇགས་ཀྱི་གྲུ་ག་
འདིར་དབྱངས་གསལ་སོ་བཞིའི་རུ་དབྱང་བསྟར་ཞིང་སྟོན་
རྗེས་མིང་གསུམ་སྟོར་སྟོག་གི་དབྱངས་སྟོན་མཆིད། དེ་
ནས་བཟུང་མི་བུ་གཏུང་རུག་གི་ཕ་ས་སྐྱམ་པོ་སྲིད་འབྱོར་
རིག་གསུམ་གྱི་གཏེར་རུ་གྲུབ་ལ། རྒྱལ་སྐོན་གང་མང་གི་སྐྱོ་
གཡང་སྟོན་བཞིན་འདུས་སྐྱད།

འན་ཚོད་མ་སྟོན་ཀྱང་སྐྱགས་འདུན་བཟུང་བའི་བྱིའུ་ཚུང་
ཚུང་། སྟོ་གཉལ་བ་སྐྱང་གྲགས་ཀྱི་ཚོམས་ཆེན་བདེ་དགའ་
འབྱམ་འབྱིལ་རྒྱབ་རུ་བསྐྱར་ཞིང་སྟོ་བཅན་པོའི་བཀའ་
ལྷང་སྟོ་མོ་སྐྱག་པར་ཁུར་རུས་གསེར་བྱེ་བྱེ་གང་དང་
བསེལ་སྐྱོན་པོར་བ་གང་གི་ལམ་བརྒྱགས་ལས་ཅི་ཡང་
མེད་མོད། སྐྱོ་འཁོར་རུག་བསྐྱུས་ཀྱིས་རམ་འདེགས་འོག་
གཅན་གཟན་གྱི་རྩོད་རུག་སྐྱུལ་གྱི་སྐྱགས་ཚུལ་འགྲན་སའི་
བཤུལ་ལམ་རིང་མོར། སྐྱག་བསམ་གཅོང་མ་ཞིག་དང་

སྒྲོབས་སེམས་མཐོན་པོ་ཞིག་གིས་མི་རིགས་འདིས་མིས་མ་
སྒྲོང་བའི་མི་ལམ་འཚོལ་སྱེར་ཉམ་རྒྱུང་གིས་སེབས་ཚོ། ཇི་
འདྲའི་སྐྱ་ཚོགས་ཤིག་སྐྱུངས་ཡོད་འགྲོ་ཨང་། སྐབས་དེར་
ཉི་འོད་ལྷ་བུའི་དྲོད་ཁོལ་དང་ཟླ་འོད་ལྷ་བུའི་མདུན་སྒྲོངས་
དཀར་པོ་ཞིག་སྒྲོངས་འདིར་འདྲེན་འོང་བ་སྐྱ་ཡི་རྟོག་དོར་
འཆར།

མང་དང་ང་ལྷ་བུའི་སྒྲིར་བཏང་བའི་མི་ཞིག་ལ་མཚོན་དེ་
བཤད་ན། ཉ་ཅང་སྐྱུང་དྲགས་པའི་ལོ་ཡི་འཁོར་ལོ་(བོད་
མཁས་པའི་དམ་ཚོས་སྒྲིགས་བམ་སྐྱབ་རྩལ་ལས་སྒྲོབ་
དཔོན་ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་ལོ་བདུན་ལ་བཞུགས་པར་བཤད།
) བདུན་གྱི་ཐོབ་འབྲས་ནི་སྐྱེང་རིན་མེད་པའི་སོས་ཀའི་མི་
ལམ་སེངས་གཅིག་ཡིན་སྲིད་ཀྱང་། གཙང་མ་ལྷ་ཡི་རྒྱུད་
ལས་མཆེད་ཅིང་རིག་པས་རྒྱལ་ཁམས་བསྐྱོར་བའི་དཔའ་
པོ་ཕྱོད་གྱིས། རིག་པའི་རྩལ་སྐྱེས་ཤིང་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲོན་མེ་
བཏེགས་ཏེ། ཡིག་རིགས་དྲུག་རྩ་རྩ་བཞི་དང་མདོ་རྒྱུད་བྱེ་
བའི་ཉིང་བརྒྱུད་དུ་བ་གྱིས་བཞེས་པས། དེས་དོན་གྲགས་

སྒྲུབ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྩེ་ནས་མཛེས་སྤྱད་གིས་འཕྱར་ཚོ།
འཕགས་ཡུལ་པའ་ལྷ་བྱུང་མང་བོས་ཀྱང་བྱིང་ལ་བོད་མི་
ཡང་དག་སྟེ་སྟོ་སྟོ་ཁའི་ཚོ་ལོ་བསྐྱུལ་བས་སྐབས་དེར་ཡམ་
སྟེ་ཤམ་པོའི་འདབས་ཀྱི་སྒྲེལ་རྒྱུད་འདིའི་དབུ་འཕང་ཡང་
དགོང་སྟོན་གནམ་ཡིན་ངེས།
ཨྲོ་སྟོ་ཁ་ཤེས་རིག་གི་གོང་བུར་གྱུར་མོད། སྒྲི་ལོ་དུག་བརྒྱ་
སོ་དགུ་ལོའི་དབུར་གཞུང་ཞིག་གི་ཞོགས་པའི་ཉི་གཞོན་བུ་
མོའི་བཙེ་འཇུ་མ་བྲོད་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་གཉིས་དང་འབྲལ་
དཀའ་བའི་སྒྱུན་ཆབ་མཚོ་རུ་བསྒྲིལ་བེད། དེ་ཡང་ཡ་
རབས་དམ་པའི་རང་གཤེས་ངོ་མ་ཞིག་བྱིང་བོད་ལ་ཐེབས་
པར་དགའ་སྟོན་ངེ་འདྲ་བཤམས་པ་སྐྱུས་ཀྱང་བཤད་
དཀའ་མོད། དུས་དེ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་རབས་ལྷ་ལ་མ་
གྲོལ་བའི་གཉེན་པོ་གསང་བའི་མཇུད་རྒྱ་གྲོལ། བོད་རང་
སྐད་དང་མཐུན་པའི་ལུང་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱད་
ཀྱི་སྒྲིགས་བམ་བཙུགས། མདོ་རྒྱུད་ཉེར་གཅིག་གི་བྱིན་
རྒྱབས་པོ་ཏ་ལའི་གཟེ་འོད་དང་སྟོམ་པར་སྐྱུར་བས། ངོ་མ་

ཚོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐྱམ་པོའི། ཞལ་རས་གསལ་ལ་ངང་
མདངས་གང་བ་བཟང་བོར་གྱུར། དེ་ནས་བཟུང་མ་བོས་
སྲོགས་ཀྱི་མགོན་པོ་སློན་བཞིན་འདུས། རྒྱལ་ཕྱན་སྡེ་ཕྱན་
མང་བོའི་སྐུ་གཡང་བཀུག་གངས་དཀར་བོའི་གཟེ་མདངས་
སྐར་ལས་རྒྱས་ཏེ་ངའི་ཡབ་མེས་སེམས་བཟང་རྣམས་ཀྱང་
འཇོམ་བུའི་སྲིང་གི་རྒྱ་ཕིབས་སུ་ཁེངས་དྲེགས་ཀྱིས་འབྱེང་
སྐལ་ཐོབ། སློ་བཏགས་འཇའ་རིས་ཀྱི་ཁ་རྒྱན་མི་དགོས་
པའི་མཇོངས་སློན་ཆེན་པོ། ལོ་རྒྱུས་ལ་དྲང་ངེས་ཡོད་
ཀྱང་ཚོགས་རབས་ལ་འཕོ་འགྱུར་མང་ཡང་རུང་། པོ་ཏ་
ལའི་གཟེ་བྱིན་མ་ཉམས་བར་དུ། ཡིག་རྒྱག་གི་དབྱངས་
ཏ་མ་འགག་བར་དུ། སློབ་དཔོན་མཚོག་གི་སྐྱུག་རྗེས་ནི་
ནམ་ཡང་སྐྱུག་རྗེས་ཏེ། གཙང་ཆབ་སློན་མོའི་རྒྱན་དང་མི་
འགྱུར་བྲག་རིའི་གཤེས་ལས་གཞན་དུ་ཅི།
ཤགངས་རིའི་སློན་མེ་སྟེ་དཔོན་ཐོན་མི། སྐྱུགས་སེམས་
སྟོང་པོས་བདེ་སྐྱོན་ཞིང་དུ་བཞུགས་རྒྱང་མཚོད། དུས་
རྒྱང་འཚུབ་མའི་ངར་ཁ་འདིར། ཡོད་ཚད་ལ་དོགས་པ་བྱ་

ལུལ་གྱིས་རང་ཉིད་ཟད་པའི་ཞིབ་འཇུག་པ་སྒྲིན་པ་དང་།
གསར་བ་ནང་འདྲེན་ཡིན་ཚེ་མ་གྱིས་གཞན་གྱི་སྤྱད་སྤྱོད་ལུང་
རྒྱུ་པའི་བོད་སྤྱད་རྒྱུ་མ་རེ་བུང་གིས། བྱིད་དང་བྱིད་གྱི་
སྤྱད་རྒྱུ་ལའང་བསྟུན་འདོགས་སམ་ཐ་ན་ལྟ་སྤྱད་གི་དོས་
ནས་ཀྱང་མ་སྤྱོད་བ་མིན་མོད། འོ་དོད་ལ་མོས་པའི་ཅང་
མེད་སྤྱང་ལྟ་ཞིག་གིས་འཇིག་རྟེན་མི་བསྐྱུལ་བར་ངས་སྤྱོད་
མོ་ནས་ཤེས་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་ཡང་དག་ལོ་རྒྱུས་གྱིས་བདེན་
དཔང་བྱེད་པའི་མཚོག་གི་སྤྱད་རྒྱུ་ལྟར་ཟབ་མོ་དཔྱོད་སྤྱོད་
སྤྱི་རབས་པའི་སེམས་ལྟངས་ན་རྟག་བརྟན་དོ་རྒྱུའི་གཤེས་
སྤྱི་སྤྱོད་ལ། བྱིད་གྱི་མཛད་འཕྲིན་དཀར་བོ་ཚོལ་ཁ་གསུམ་
དང་སྤྱིང་ཆེན་སྤྱོད། མདོར་ན་བྱིས་བཅུ་གཉིས་གྱིས་བཟུང་
བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མེད་དུ་འབབ་པའི་ཁ་བ་བཞིན་ལྟར་
དེས། སྤྱོད་དཔོན་ལགས་གཟིགས་དང་། དུས་རབས་ཉེར་
གཅིག་པའི་དབྱུངས་སྤྱོད་དང་འགྲོགས་ཏེ་རིགས་ཞེན་གྱི་
སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་འཐེན་བཞིན་པའི་ང་ཚོ། དབྱུངས་གསལ་སོ་བཞིའི་
ཏུ་དཔྱང་དང་བསྤོངས་ཏེ་མདུན་སྤྱོད་གྱི་གོམ་སྤྱོད་སྤྱོད་

བའི་ང་ཚོ། བྱི་རྒྱུད་འཛིན་པ་ཉག་ཉག་ཡིན། ང་ཚོ་
ཡུན་མི་རིང་བར་འཇོམ་སྒྲིང་ཡང་ཚེར་སོང་སྟེ་སྟོ་སྟོ་འའི་
བ་དན་བསྐྱེད་ངེས། སྐབས་དེར་བྱིད་ཀྱིས་ཚོས་རྒྱལ་སྟོང་
བཅོན་སྐམ་པོར་ཡིག་ཕུད་དུ་ཕུལ་བའི་ཤེས་ཚོག་ལྟ་བུ་
ཞིག་བསྐྱམས་ཏེ་སྐོག་མའི་སྐྱུ་མགོན་དུ་སེབས་ཤོག་དང་
། ང་ཚོར། རྒྱ་གར་དབྱུངས་གསལ་ལས་རི་ལྟར་འདོར་ལེན་
བྱས་ཚུལ། ཡི་གེ་དུག་གང་ནས་ཉེད་པ། བྱིད་ཀྱི་བར་སྟོང་
བསྐྱེད་བཅོས་བརྒྱད་པོ་གང་དག་ཡིན་པ། ཡང་འཇུག་
གཉིས་པོ་གཞུང་གང་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་འདྲི་
རྒྱུ་ཡོད་ལགས།

ཚོམ་ཡིག་འདི་ལ་ཉིས་སྟོང་གཅིག་ལོའི་མཚོ་སྟོན་ཞིང་ཆེན་
ཀྱི་སྐྱེད་གསལ་བུམ་པའི་རྒྱལ་ཚོམ་འགྲན་བསྐྱེད་སྟོང་ཕུལ་
བྱེད་བྱ་དགའ་ཐོབ།

ཟླ་བ་མཚོ་ལ་རྒྱུད་བ།

ཉི་ཟླ་སྟོར་མོ་རུབ་སྟོགས་རྒྱ་སྟོར་ཞལ་བས་སུ་བརྒྱུད་སྟེས་
ཀྱི་ཟླ་བ་ཞིག་ལ། ཉག་ཉག་ཟླ་བ་འདི་ཤར་རིའི་ཚེ་ནས་

དལ་བྱར་འཕགས་བྱང་མོད། སྐབས་དེར་ད་དུང་མཁའ་
མཐའ་སློན་གྱིས་བཟུང་ཡོད་པས་སྐྱེ་ལའང་འོད་དཀར་གྱི་
སྒྲིབ་བ་མ་འདྲ། ལོ་དུ་མའི་རྗེས་སྐྱེ་བ་དེ་ཟླ་བཅུ་གཅིག་
པར་སླེས་དབང་གིས་ཤར་བའི་གསང་བ་སླེ་དུ་གྱུར་བས་
ཁོར་ཡུག་དེས་ཅན་ཞིག་ལ་འུར་བྱིང་བཟོས། འུར་བྱིང་གི་
ཁ་རྒྱུད་སྐྱུག་པར་གྱུར། སྐྱུག་པ་སྐྱར་ཡང་སློན་དུ་གྱུར་ཏེ་
འཕེལ་ཆ་མ་རྗོགས་པའི་ཟླ་འོད་ཡོངས་སྐྱེ་བསྐྱེལ་བས་
ཡང་བསྐྱར་འཛིག་ཉེན་ལྷན་པའི་སློང་དུ་ཚུང།
ཟླ་བ་ཤར་བྱུང་། འཇའ་ཚོན་རྒྱང་རྒྱང་གིས་སྐྱས་ཏེ་ཤར་
བྱུང་། ཐངས་འདྲིར་ཟླ་བ་མཁའ་ལས་མ་ཤར་བར་མཐའ་
མེད་རྒྱ་མཚོའི་སློང་ནས་དགྲུགས་བྱུང་བས་ཚངས་པ་དང་
བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རུས་མཐུར་ཏེ་ལས་ཏེ་ཆོ་སློག་ཚོན་པོ་དག་རེ་
རེ་ནས་སྐྱ་མེད་འཛིན་སྐྱའི་ངོ་བོར་འཕོས། བེ་ཙོ་ཁ་ཤས་
གྱིས་ཟླ་བ་ཤར་སྒྲིབས་འདྲི་དུས་རབས་འཕོ་འགྱུར་གྱི་རྒྱར་
མཚོན་དུ་སློམ་བཞིན། ཏེ་ཅང་སྐམ་བརྗིད་གིས་མི་སེམས་
སྐྱེལ་བའི་སྐད་ཆ་འགའ་བཤད་པས། ངོ་མ་ཟླ་བ་བྲམ་བེ་

ནམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བོར་བསྐྱོས་པ་ཡིན་སྟེ་ཕ་པོ་ལྷན་པའི་ལྷན་ལྷན་
རྒྱུད་ལ་དགའ་བའི་རིགས་རྒྱུད་ཅིག་གིས་རིག་བྱེད་གཏམ་
རྒྱུད་ཅིག་ཤུབ་བྱུར་བཟུངས་རྗེས་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་བ་མེད་
པར་གཉིད་དུ་ཡུར་སོང་། ཁོ་ཚོའི་མི་ལམ་དུ་སྐྱོ་བ་མཁའ་
དུ་ཤར་ཡོད་ངེས། དུས་ཚོད་གང་འཚམ་གྱི་རྗེས་སུ་མི་
ནམས་རེ་རེ་བཞིན་གཉིད་ལས་སང་དེ་གན་རྒྱལ་དུ་ཉལ་
ནས་ནམ་མཁའ་བརྟུན་ཆོ། རྒྱ་སྐར་སྤྱོད་མོའི་ལྷ་ལྷུང་ཅམ་
ལས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བས། སྐྱོ་བ་གཟུང་ཡིས་བཟུང་བྱིན་
པར་ངེས་པ་རྟོག་གུང་ཡོད་ཚད་འཕྲིས་དྲགས་འདུག་དེ་
བས་གདུང་ཡུས་བཟུང་མོའི་མ་ཁ་སྟོང་ལ་འདེབས་བཞིན།
སྟོན་ནམ་ལྷགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཤུགས་རིང་ནར་ནར་གྱིས་
བསྐྱུལ། དུས་ཡུན་གང་འཚམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱོ་བོལ་ནས་
གཡུགས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་སྤྱོད་ཞིག་ལས་སྐྱོ་བ་མཚོ་ལ་སྐྱུང་
འདུག་ཟེར། ཁོ་མཚོ་ལ་སྐྱུང་བ་ཡོད་ཚད་ལས་ཆེས་ཆུང་
ཤོས་དེ་ཡིན་ངེས། སྐྱོ་བ་ནི་མཚན་མོའི་རོལ་དབྱངས་ཤིག་
སྟེ། རོལ་དབྱངས་འདི་མང་བོ་ཞིག་ལ་ཆོ་སྟོག་ལས་གུང་

རིན་ཐང་ཆེ། ཟླ་བར་ཉ་མཚོག་བདུན་དང་གསེར་གྱི་ཤིང་
ཉ་མེད་མོད། ཟླ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཉི་མ་ལས་རིང་ཞིང་ཟླ་
བའི་འོད་ཟེགས་བསིལ་ལ་འཇམ་པས། ཟླ་བ་མཚོ་ཏུ་རྒྱུད་
བའི་ཕམ་ཉེས་ལ་སྲུས་ཀྱང་སྐྱོ་བ་སྐྱོམ་སྲིད། ཟླ་བའི་རང་
ཞལ་མཁའ་ལམ་ནས་མ་གསལ་བར་དུ། ཟླ་བ། བསྐལ་
བ་འདི་ཆགས་རྗེས་ཤིག་ལ་སྐྱོང་སང་རྒྱུད་དཀྱིལ་ཡངས་
པོར་རང་བྱུང་གིས་འབྱུངས་ཤིང་རང་དབང་གིས་འཁོར་
བའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིན་ཏུ་རིང་མོད། ང་ལ་གསལ་ཆ་ཆེ་བ་ནི་
ཚིས་དབང་ཆེ་གེ་མོས་ཟླ་བའི་གསང་བ་བརྟོལ་ཉེ་གཏན་
ལ་ཕབ་རྗེས་ཤིག་ཡིན། དེ་དུས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་མའི་
འཁོར་བསྐྱོད་ཅམ་ལས་སྐར་ཕྱན་གཅིག་ཀྱང་ངོས་བབྱུང་
བྱས་མེད་པས་ཟླ་བའི་དབུ་འཕང་ཆེས་ཆེར་མཐོ། སྐབས་
དེ་ཤིང་ཏུ་ཟླ་བ་མཚོ་ལ་རྒྱུད་བའི་སྐད་ཆ་ཅམ་བཤད་ན།
བཤད་མཁན་དེ་སྐྱོས་འདུག་ཟེར་སྲིད། ང་སྐྱོབ་རྒྱུད་འགྲིམ་
ཚོ། ཟླ་བ་ཁྱོད་པར་རྒྱུད་བའི་སྐྱོབ་ཚན་ཞིག་སྐྱུངས་སྐྱོང་
། རྗེལ་ཕྱག་ཚོས་ཟླ་བ་ཁྱོད་པ་ལས་སྐྱོབ་བའི་སྡིང་སྐྱོབས་

ལྟོ་མི་ཤོང་བའི་ཚོང་རུ་འདུག་དག་ཚན་གྱིས་དེ་ནི་ལུལ་
བྱུང་སྟེང་སྟོབས་མཚོན་པའི་སྟོབ་ཚན་ཡག་ཤོས་ཤིག་རེད་
ཅེས་ཡང་ཡང་གསུངས། རོ་མ། ད་ལྟ་ཟླ་བ་བྱོན་པར་མ་
ལྟར་ཡང་མཚོ་ལ་ལྟར་སོང་བའི་དངོས་དོན་འདིས། ཡང་
བསྐྱུར་མི་ནམས་ལ་སྟོ་སྟོ་ཅི་ཞིག་སྟེས། འགྲོ་བ་མི་འདི་
སྟེུ་ལས་སྟོ་རིག་བཀྲ་ཞིང་འཆར་སྟོ་ལྟར་བ་ཞིག་མ་རེད་
ཅེས་བརྗོད་ན་སྟེས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་མི་འདོད་མོད། དོན་
དངོས་བྱིད་ཚོར་སྟེུ་ལས་སྟེས་པའི་སྟེང་སྟོབས་ཅི་ཅམ་
མཚིས། སྟེུ་ལས་འཕགས་པའི་འཆར་སྟོ་ག་ཅམ་གདའ།
ཡབ་མེས་ཤོང་མས་སྟེ་རུ་བཀྲར་བའི་ཟླ་བ་དེ་བྱིད་ཚོས་
གཏིང་ཟབ་ལུན་པའི་མཚོ་རུ་བསྐྱུར་རྒྱ་ཡིན་ནམ།
ང་དང་སྐྱང་ནག་གི་གཏམ་རྒྱུད།
སྐར་ཚོགས་དང་ཟླ་བ་མཁའ་ན་གསལ། ལྷམ་སྟོན་གྱི་འོད་
སྣང་ནང་རུ་འཚོར། སྟེ་འགྲོ་གཉིད་རུ་ཡུར་ཞིང་ཁོར་ཡུག་
སྟེང་འཇགས་ཡིན་པའི་མཚོན་སྟོངས་རིང་མོ། ནམ་ཡང་
ངའི་གསེར་མདོག་གི་མི་ཚེའི་རིན་ཐང་འཚོལ་སྐབས་ཡིན།

ཉིན་གཅིག་གི་སྐྱེ་འདུལ་སྣ་ཚོ་གས་དྲན་སྣང་དུ་བཞག་རྗེས་
སེམས་བསམ་པ་སྟོན་ལ་ཕབ་ནས་སྟོན་ངག་ཅིག་གི་ས་
པོན་བསྐྱུན་སྐབས། ཡོང་ཁུངས་མི་གསལ་བའི་སྣང་ནག་
ཚོད་པོ་ཞིག་གཡས་སྟོར་དང་གཡོན་སྟོར་གྱིས་འཕུར་ཏེ་
ཐོན་ཞིང་། ཟུར་ཟུར་དང་བོང་བོང་གི་གཤོག་དབྱངས་
མཐོན་པོས་བའི་སྟོན་འཇགས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་ལ་མུ་ངན་
ཐངས་གཅིག་གྱིན། སྣང་ནག་དེས་མཚམས་རེར་ཚོ་སྟོག་
གི་མཚོད་པ་བའི་ཚེད་དུ་བཤམས་པའི་མདུན་སྟེགས་ཀྱི་
སྟོན་འོད་གཉེས་པོ་བསམ་གཟམ་ཏེ་གསོད་པར་བཅོམ་
ལ། ལན་རེར་ཤེལ་ཕོར་གཙང་མའི་ཁ་དུ་བབས་ནས་རྒྱང་
བརྒྱར་ལག་བརྒྱར་དང་ནག་ལ་བཅོག་པའི་མཚུ་སྟོས་
གང་མར་བསྐྱུན་ཏེ་ང་ལ་ཁོང་ཁྱོད་དང་སྟུན་སྣང་། རྣམ་
ཉོག་དང་ཞེ་མེར་འགྲན་བཞིན་བསྐྱངས་མོད། ལྡོམ་ལྡན་
དགོ་སྟོང་ཞིག་གི་རང་ཚུགས་མ་དོར་བར་བཟོད་མདོག་
གིས་མུ་མཐུད་དུ་སྟོན་ངག་གྱིས། རོ་མ་སྣང་ནག་སེམས་
མེད་འདིས་དོ་དགོང་ང་ལ་ཡིད་ཚོམ་པའི་སྟོན་ངག་ཅིག་

འགྲི་རུ་མི་འདུགའོ་སྐྱུ་མ་སྒྲོན་གྱི་ཉེ་སར་བརྟུང་དེ་གཡོན་
སྒྲོར་སྒྲོར་མོ་ཞིག་གི་འཕྲོར་ཨ་རིའི་ཐོག་རྩེག་གཏོར་བའི་
གནམ་གྱུ་ལྟར་ཚམ་ཚམ་མེད་པར་འཇབ་ཚེལ་སྒྲིང་ལ་
གཟན་པ་ཞིག་བྱས་ཚེ། དམ་ཁ་སང་མཚན་མོར་ཚེ་སྒྲོག་
ཤོར་བའི་མེ་ལྷེབ་སྒྲོན་པོ་དེ་དྲན་ནས་མ་ཁི་ཚར་གཅིག་
བཟུམ། རྒྱིག་སྒྲོག་མ་ཚད་པ་ཁོས་རེ་ཞིག་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་རྗེས། བྱང་འབྲུག་ལ་གཅེས་སྒྲོག་འབྲུལ་པོད་པའི་
པོད་སྐྱུག་དར་མ་གཡུལ་སར་མཚོང་བ་བཞིན་ཚུར་ཚེལ་
གཉིས་པ་བྱས་སྟབས། དའི་ཤིང་ཁང་གྱུ་བཞིའི་སྒྲོགས་བཞི་
མཚམས་བརྒྱད་རམ་ནག་ལྷན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ནར་
བསྐྱུར། དངངས་འཚབ་དང་ཁོང་ཁྱོ་འདྲེས་མའི་ཁྱོད་དམ་
ཡང་བསྐྱུར་སྐྱུ་མ་སྒྲོན་གྱི་ཚེ་སྒྲོག་མཐུད་ཚེ། ཅི་ཞིག་ལ་ཡིད་
ཚོམ་པ་ལྟར་སྤང་ནག་ཚོད་པོ་དེ་དཔེ་རྟགས་གྱི་མཐོ་སར་
བབས་ནས་བྱིད་དང་བྱིད་ཚོའི་རིགས་ལ་མཁོ་བ་བརྟུམ་
བཅོས་མིན་ནམ་བེར་བ་བཞིན་ང་ལ་བྱུར་བ་དང་གྱུ་རེ་
འདྲེས་མའི་བཟོ་སྟེ་ཡང་ཡང་སྒྲོན། གཉོམ་ཚུང་འདུག་ཤེས་

ན། བཙུན་པོས་བསྐྱེལ་མི་ཐུབ་པ་བདེན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་།
འབྲུ་སྒྲིན་སྦྱང་ནག་ཅིག་གིས་བྱིན་པའི་བརྟམ་བཙུན་དང་
ཕམ་ཁ་ངས་མུ་མཐུད་དུ་ཁྱུར་ག་ལ་འདོད། རོ་མ་བཤད་
ན། ངས་དག་ཚུལ་དང་བྱ་རོག་གི་གཏམ་རྒྱུད་ཅིས་མཚར་
ལ་རིང་བའི་བསྐྱེལ་བྱ་དེ་བསྐྱེལ་སྤོང་ལ། བཟོད་པའི་
ཕན་ཡོན་དང་ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཐན་ཐུན་རེ་
ཤེས་མོད། རོ་དགོང་སྦྱང་ནག་ཚེ་བཟང་འདིས། ང་ལ་བྱི་མི་
ཟླག་ཐབས་མེད་རྒྱན་མས་ནག་འབྲུར། ལ་མི་རྒྱལ་ཐབས་
མེད་འདྲེ་ཡིས་འགྲམ་ལྷག་གི་དཔེ་ཁོ་ན་རེད་སྟམ་སྟེ།
གཞོན་མི་ཐུབ་པའི་ནང་གི་རྒྱུད་ལྷགས་དྲག་པོ་འབྱུར་བ་
བཞིན་དང་འབར་བ་བཞིན། བཙུན་མའི་བཟོད་པ་གཉེན་
པོ་སྦྱོས་པ་བཞིན་དང་བསྐྱེལ་བ་བཞིན། ཚུ་མཐུད་སྦྱོས་པོ་
ཐོད་ལ་སྦྱངས། ཞལ་རས་སྦྱོར་མོར་དམར་མདངས་རྒྱས་ཏེ།
སྐབ་འཇམ་རས་གཟན་གཡས་སྦྱོར་གཡོན་སྦྱོར། ཚུ་སྐྱགས་
བཟང་པོ་རིང་བསྐྱེན་ཐུང་བསྐྱེན་གྱིས། རྒྱུད་སྦྱོར་ནག་པོ་
ལི་ཁེའི་། རྒྱུས་གར་ལན་བརྒྱར་འབྲུབ་ཀྱང་། སྦྱང་ནག་ཁོ་

མིས་བཟོས་ཐད་འཕྱར་གནམ་གྱི་ཞིག་དང་མཚུངས་པར་
ཤར་གྱིས་འཕྱར་ཞིང་ཐོལ་གྱིས་བབས་འགོ་བས་འཇོམ་
སྒྲིང་འབྲུག་ཆེན་འདི་ལ་རྒྱལ་པམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་
རང་རང་ས་ནས་ངལ་གསོ་བརྒྱབ། མཇུག་མཐར་སྤང་ནག་
ཚོད་པོ་དེས། འཐབ་གྲོགས་ལགས། ང་གུ་རེ་ལ་དགའ་བས་
ཁྱོད་ལ་བར་ཆད་ཐེངས་གཅིག་བཟོས་ཀྱང་གཞོན་སེམས་
ཡེ་ནས་མེད་པས། ཁྱོ་བ་ཡོད་ཅུང་འཇོན་པ་མེད་རོགས་
ཞེས་བརྗོད་འདོད་པ་བཞིན་ངའི་ཁང་ཚུང་གི་ནམ་མཁར་
སྒྲིང་སྒྲོར་ཞིག་གི་དྲན་ཉེན་བཞག་རྗེས་སྐུ་ཁུང་བརྒྱད་
ནས་འཕྱར་སོང་ཤུལ་ན། ངས་ཀྱང་། སྤང་ནག་ཚོད་པོ།
ཁྱོད་གྱིས་ང་ལ་སྟན་ངག་རྒྱན་མ་འབྲི་བར་བཀག་འགོག་
བྱས་ཀྱང་། ང་དང་སྤང་ནག་གི་གཏམ་རྒྱུད་ཐུང་ཐུང་འདི་
སྟན་ངག་ངོ་མ་ཞིག་གི་གྲུབ་གཞི་ཡིན་ཞེས་ཁེར་བཤད་
སང་ཐག་ཚོད་པ་ཞིག་བྱས་ནས་ཉལ། །མཆན། རྒྱ་ནག་གི་
སྤང་ཚོམ་རིང་མོ་ཚུ་ངོགས་གཏམ་རྒྱུད་ནང་གི་དཔའ་ཚོད་
།།)ལ་བེད།

གཟའ་ཉི་མའི་སྐྱོད་མོལ།

ནམ་དཔྱིད་ཡངས་པའི་སློབ་བྱ་ཚོ། འགྲོ། དེ་རིང་གཟའ་ཉི་
མ་ཡིན་པས་ང་ཚོ་སྤྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་སློངས་རྒྱུར་འགྲོ། དཀར་
དམར་མེ་ཉོག་འཕྱུར་བའི་མཐོ་སྐང་གི་དབྱར་གཞུང་ནི་
ཤམ་རྩ་ལའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན། རོར་བྱ་དགའ་འབྲིལ་གྱིས་
འབབ་པའི་མ་སྐྱུང་སློན་མོ་དང་། དེའི་སློང་སྐྱུང་བར་
གསུམ་ན་མེས་པོ་གོང་མ་ཚོས་བཤད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་
མང་ལ། རྒྱ་མོའི་རྒྱབས་གཉེར་ལྟར་འགྱུར་བཞིན་པའི་རྒྱ་
གར་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ངོ་། ། བྱིད་ཚོ་མ་འོངས་པའི་བདག་
པོ་ཡིན་པས་ཡོད་ཚད་ལ་རྒྱས་ལོན་བྱས་ན་བཟང་། རྒྱུང་
རྒྱུང་སྐྱ་སྐྱ་སློག་ཅིང་སྐྱེག་པའི་གར་སྐྱབས་གྱིས་འབབ་པའི་
རྒྱ་བོ་འདི་ཉིད་ཤར་མ་རྒྱལ་སློམ་རའི་རྒྱངས་ཁྲག་ངོ་མ་
ཡིན། བཤད་རྒྱུན་ལ། རྩོགས་སྤུན་དང་པོའི་ཚེ་ན། ཤར་
མ་རྒྱལ་སློམ་རས་རིན་ཆེན་སྣ་དགུ་ཁལ་ལ་བཀལ། འཁོར་
ཚོགས་རྒྱ་མཚོའི་རུ་དཔུང་བསྟར་ཏེ། ན་བུན་འཕུབ་པའི་
གྲོང་ཚོ་རྒྱུང་རུར་གྱིས་སྤྱག་སྤུལ་ནས་འཕགས་ཡུལ་རུ་ཆས་

ཚོ། ལྷ་ལིང་བྲག་དཀར་རྩ་རིང་གིས་བྲགས་ཁོ་བ་སློབ་
དམར་འབྲུག་འབྲུག་དང་། མཚོན་ཚོན་པོ་གནམ་ལྷགས་
འབབ་འབབ་བྱས་པས། དེ་ནས་བཟུང་ཤར་མ་རྒྱལ་སློམ་
ར་གདོང་དམར་བོད་ཀྱི་མགོན་སྐབས་སུ་བཞུགས་ཀྱང་།
ཟུངས་ཁྲག་དོན་མོའི་བཞུར་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བབས་པ་ལ་
མ་ཟུང་རིང་མོར་འབོད་སྐད་འདུག་ནམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་
སློབ་བུ་ཚོ། མཇམས་རྣལ་ལ་ཕབས་ཏེ་སློམ་དང་། དེ་རིང་ང་
ཚོའི་མདུན་སློབས་ན་ཀྱག་གྱོག་གིས་འབབ་ཅིང་མི་གཙང་
ལྡན་ལྡན་གྱིས་གང་བའི་དམར་ལ་བཙོག་པའི་ཚུ་བོ་འདི་
ནི། སློན་གྱི་ཚོ་ན་ཡན་ལག་བཟུང་ལྡན་དུ་གྲགས་པའི་མ་
ཟུང་བུ་མོ་རེད། ང་ཚོས་དྲངས་གཙང་བདུད་ཚིའི་བོ་བ་མ་
སློང་། རོ་མཚར་ཚུ་བོའི་བྱེད་ལས་མ་ཤེས། སློབས་ལྡན་མ་
ཚུ་བཀོལ་སློང་མ་བྱབ་པར། གཤམ་གཅི་དང་རྣག་ཁྲག་མ་
ཚུར་དྲངས། དུར་མཚོད་དང་སྐྱགས་ལུད་གྱིས་མ་ཚུ་སྐྱགས་
ཟིན་ཀྱང་། དབུ་ལོ་མེ་ཡིས་ཚིག་པ་མ་ཚོར་བར་ད་དུང་
གནའ་སྐྱང་ཐན་བུན་གྱི་བཟླས་བརྗོད་ཁོ་ནར་དབྱེས་པ་ཅི་

འདྲའི་ཡིད་སྐྱོ་དགོས་པའི་གནས་ཤིག་རེད་ཨང་།
མ་ཚུ་བོད་ནས་བབས་ཀྱང་ལོངས་སྐྱོད་གཞན་ལ་དབང་
བ་སྟོབས་ལྡན་གཞན་ཞིག་གིས་ཉམ་སེམས་ཀྱིས་འཕྲོག་
པའི་མནར་གཅོད་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་
བཙན་པོས་བྱིན་པའི་གོ་མེད་ཚོར་མེད་ཀྱི་ཕམ་ཁ་དང་བོ་
ཡིན། སློབ་བྱ་རྣམ་པ། བྱིད་ཚོས་སོམས་དང་། བྱིས་མཚོས་
མི་རིགས་དག་གིས་མཚར་སྐྱུག་འབྲུམ་ལྡན་གྱི་སློབ་འོད་
ཚེམ་ཚེམ་འོག་ན། སློབ་མི་དཔོག་པའི་སྐྱུ་འབྲུལ་སྣ་ཚོགས་
ལ་རོལ་བ། ཤར་མ་རྒྱལ་སློབ་རའི་རྒྱངས་ཁྲག་དྲངས་མ་
ཉེ་མ་སྐྱུང་སློབ་མོའི་སྟོབས་ཤུགས་ལས་རྙེད་པའི་བདེ་
སྐྱིད་རྒྱང་རྒྱང་རེད། ང་ཚོའི་མི་རིགས་འདི་ཉིན་མོར་མ་
སྐྱུང་སློབ་མོའི་འགམ་རྒྱུད་ནས་འདྲར་བཞིན་རྗེ་སྐྱུ་ཐར་
ཐོར་རི་ལ་བསྐྱུར་ཞིང་སྣ་སྐྱུང་ཁར་ཁེར་ལ་རྣ་བ་སྐྱུགས།
མཚན་མོར་རི་སྐྱུང་སློབ་མོའི་དུ་རྒྱུག་དང་སྐྱར་ཚོགས་
སྐྱ་མོའི་འདར་རྒྱུག་འོག་དུ་གཏིང་ཟབ་ལུན་ནག་ཅིག་གི་
འཇིག་ཉེན་རྒྱུང་དུར་གཉིད་རྒྱང་བྱས་ན་ག་ལ་འགྲིག་མ་

འབྲི་གཙང་གསུམ་སོགས། རོར་བུ་རང་ལ་ཡོད་དུས་རོར་
བུའི་རོར་ཉམས་ཚོད་དགོས་པའི་ཚུལ་འདི་སེམས་ཁྱུང་
ནང་མར་ཉར་རོགས། སར་སྟོགས་ན་རྩ་བའ་ཚུ་སྐམ་གྱི་རི་
བོ་ཞིག་ཉག་དུ་དུ་ཞིང་། ཚུར་སྟོགས་ན་སྡོད་སྐམ་འགའ་
ཞིག་གཟེངས་སུ་སྟོན་པའི་འཇིགས་རུང་གཡུལ་ས་སྟེ་བུའི་
ནགས་རི་དེ་དག་དུང་སྟོད་སྟོགས་ན་ནང་ཉམས་ཤོར་
བའི་གངས་རི་དང་བྲག་རི། སྤང་སྟོགས་ན་ལྷ་འོད་གྱིས་
དེད་པའི་ནས་ཞིང་དང་གོ་ཞིང་སོགས་མི་སྟུག་མཚན་མ་
བརྒྱ་སྟག་གིས་རོན་པ་མང་བོ་ཞིག་མཐོང་ལམ་དུ་གསལ་
འོང་བ་ང་ཚོ་དང་ང་ཚོའི་སྤྱི་རབས་པ་རྣམས་གཏན་སྡོད་
ཐུང་དགོས་སའི་གྲུ་ག་འབྲུལ་མེད་རེད། བགྲང་བྱ་སྟེ་
བཅུའི་ཡར་སྟོན་ཞིག་དུ། གནས་འདི་ན་རྩ་བའ་གཡུ་ལོ་
གདན་དུ་བཏོང་། རྩ་བའ་བསེལ་མས་འབྱུར་ཁྱུགས་དོམ།
རྐང་འབྱུང་གཞིན་རུའི་གཡུ་ལོ་ཐགས་སུ་བཀྲ། ཚ་ཚེན་
སྐྱན་སྐྱའི་དྲི་བསྐྱུང་སྟོགས་སུ་འབྲུལ། རི་སྐྱེས་སྐྱ་ཚོགས་
ཀྱང་བག་ཐེབས་སོས་དལ་གྱིས་ཚེ་སྡོད་བེད། ད་སྐབས་ང་

ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱིས་རྩ་བ་དང་ཆུ་སྐམ་གྱི་རྩ་བུ་མི་འཚོལ་
བར་རྩ་བུའི་དབང་འཛིན་པར་ཚོད་པ་ཆུ་དོགས་དཔལ་
ཚོད་དང་སྟོ་སྟོགས་ཇག་རྩུན་པན་ཚུན་བརྟུགས་པའི་རྩོམ་
གར་རྩུང་རྩུང་ལས་མི་འདུགསྐད་མེད་ཅོལ་རྩུང་འགའ་
ཞིག་གིས་ཀྱང་སྟོང་འཇུགས་ནགས་བསྐྱུན་ལ་ངེས་འབྱུང་
སྟོམ་བཞིན། མཐོ་སྐང་གི་ཚོ་སྟོག་གསོན་པོ་སྟེ་རི་ལྱང་ཐང་
གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་ཚུད་ནས་བཅད་དེ་འཕྲུལ་གྱིས་དྲངས།
རང་བྱུང་གཏེར་ཁ་དང་དོ་མཚར་སྐྱུན་སྐྱ་ཚང་ནས་བྱས་
པས། དཔངས་གྱིས་མཐོ་བ་དོ་མོ་སྐྱ་རི། དུལ་གྱིས་གཉན་
པ་མ་རྩུལ་སྟོམ་ར། གྲགས་པས་བྱབ་པ་གཟུ་ཚོ་སྟེ་དགྲ། དོ་
མཚར་འབྱུམ་ལྡན་གཉན་པོ་གཡུ་ཚེ་སོགས་སྟེ་རྩིག་ནང་
སྟོང་གི་བུམ་པར་བསྐྱུར་ངེས་པས་ང་ཚོས་འོ་དོད་གྱིས་རི་
ལྱང་བཀང་ཀྱང་འཕྱིས་དྲགས་མོད། རེ་བ་མེ་སྟག་འདྲ་བོ་
སྟོབ་ཐབས་དང་དབྱགས་རྩུན་ཉ་རྩ་འདྲ་བོ་མཐུད་ཐབས་
ལའང་རེམ་དགོས་པ་མ་བརྟེན། ཡིད་ཆེས་ཁོ་ནའི་མངར་
ཁར་མི་ཆགས་པར་མངོན་རྩིས་ཚད་མའི་རྩིས་འབྲངས་གྱི་

སྒྲོབ་བྱ་ཚོ། གངས་ཀྱི་སེང་གེ་གར་ཡང་མ་དམིགས་པའི་
བཤད་ཡམས་ཅམ་ཚད་མར་རྫོམ་ཏེ་ཀྱ་ཙེ་སྒྲོག་མི་རུང་།
བྱམས་ལྡན་སྤྱུས་ཏིང་འཛིན་སྒྲོམ་ཞིང་། བློ་གཉེར་ཅན་
མ་བྲག་སློན་དུ་བརྒྱས་སྤྱོད་བའི་ཡུལ་གྱུ་འདིར། གངས་
སེང་དཀར་མོས་གཡུ་རལ་དོམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་ལ། སྤང་
ཆེན་ཐལ་དཀར་མཆེ་བ་དུག་ལྡན་གྱིས་འདམ་རྩ་རྩོས་པའི་
རྗེས་ཡུལ་གསལ། གཞན་ཡང་འབྲོང་དར་མ་དང་། སྤང་
བ་ཚོད་པོ། ལུ་བ་རུ་བརྒྱ། བསེ་རུ་རུ་གཅིག་སྟག་གཟིག་
དོམ་དྲེད་སོགས་གཅན་གཟན་དང་རྩ་བུ་བུ་གྱི་རི་སྤྱོས་བྲི་
མ་འབྱུང། མཐོ་བ་གནམ་ལ་འཕྱར་ཞིང་དམའ་བ་ས་ལ་
འཇུ་ལ་བའི་འདབ་ཆགས་བྱ་དང་རྩུར་གནས་སྒྲོག་ཆགས་
ཀྱང་བགྲང་གིས་མི་ལངས་པ་ཡོད་སྤྱོད་མོད། ད་ལྟ་ཐལ་
ཆེར་ལྟ་སྤྱང་ངམ་བཤད་སྒྲོས་ཤིག་དུ་གྱུར་བེན་པའང་
རྩོན་པ་གདུག་རྩུབ་ཅན་ཚོས་ཉལ་ཐོབ་བརྒྱབ་པའི་མཇུག་
འབྲས་རེད། བྱིད་ཚོར་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེ་བཙོས་མིན་
ཞིག་གམ་ས་སྤང་རིལ་མོར་དུང་ཞེན་ཡོད་ན། སྤང་དོར་སྒོ་

གྲོས་གསལ་བོ་ཞིག་གམ་བུ་རབས་ཚ་རྒྱུད་ལ་བརྩེ་བ་བྱེད་
ན། ལྷན་ཆགས་རི་བོ་མང་ནས་མ་བཤེགས་དང་ས་གཙང་ཆུ་
བོ་བཙོག་པས་མ་སྤྲུགས། གསེར་དངུལ་གཏིར་མཛོད་ཚང་
ནས་མ་འབྲུ། རྒྱུ་འབྲུང་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཙུ་མ་གཙང་། རི་
སྐྱེས་དང་འདབ་ཆགས་ཀྱི་ཚེ་སྟོག་མ་བཀུམ་པར་བྱམས་
པས་སྐྱོངས། ཐ་ན་རི་བོང་སྟོ་ལྷན་དང་བྱི་བ་ས་སྟོག་ལུག་
པ་མིག་སེར་དང་ས་འབྲུ་ནག་རིང་ཡན་ཆད་འཚེ་བྲལ་
བཏང་སྟོམས་སུ་ཞོགས་དང་། ས་སྐྱང་རིལ་མོས་བྱིད་ཚོར་
དྲིན་ལན་འཇལ་ངེས་ལ། བུ་རབས་ཚ་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་ལྷན་
དང་བོའི་དགའ་སྟོན་ཞིག་བསྐྱིད་བྱེད་ངེས། དའི་སྟོང་ནས་
གཅིས་པའི་སྟོབ་བུ་ཚོ། སྟོང་གཏམ་འདི་དག་མ་བརྗེད་
པར་གྱིས་དང་། བྱིད་ཅག་གི་སྤྲུག་རྗེས་པོ་ཏུ་ལའི་གཟི་བྱིན་
དང་བསྟོངས་ཏེ་འཇོམ་སྐྱིད་ཆེན་པོའི་མཁའ་དབྱིངས་ནས་
འཕྲོ་ངེས་སོ། །

གཡུ་ལོ་བཀོད་པའི་མགོན་པོ།

—བསྐྱེད་བྱ་གོ་གཅིག་ཏུ་སོན་པའི་བགྲུས་མོ་ཞིག་ཚེ་ལས་

འདས་རྗེས་བྲིས།

སྲིང་གཞི། ཨུ་ཏུ་རུ་རེ་མ། བཙེ་ཆེན་ཐུགས་རྗེའི་འོད་
དཀར་སྟོང་སྟོང་ཅིག་སྟོས་དང་། ཡིག་རྒྱག་གི་དབྱངས་
ཉ་མོད་ཅིང་ཁྱོད་ཉིད་ལ་དད་འདུན་གྱི་དྲོད་ཁོལ་འཕྱར་
བའི་གདུལ་བྱ་རྣམ་དག་སྟེ་ཨ་ཡེ་དབང་མོས། བགྲང་བྱ་
གོ་གཅིག་གི་བཤུལ་ལམ་རིང་མོ་ནས་དགའ་སྦྱོར་དང་བདེ་
རྒྱལ་གི་ཚོར་བ་རུམ་གང་བསྐྱམས་རྗེས། ཉོན་མུག་གི་
སྟོང་ལོ་འཕྱ་བའི་བསེལ་རྒྱུང་འབྲུམ་པོ་བཞིན་དབང་མེད་
ཁོམ་མེད་དང་འཇིག་རྟེན་གཞན་ཞིག་གི་གྲུ་ག་བརྒྱུད་དེ་
ལམ་ལ་ཆས་སོང་། བགྲེས་མོ་འདི་འཇིག་རྟེན་མི་ཚོས་དང་
དམ་པའི་སྣ་ཚོས་གང་ནས་བསམ་ཡང་། དཔལ་སྤྲུག་གཡུ་
ལོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སྟེ་ཁྱོད་ཚང་གི་སྦྱ་
མགོན་ཡང་དག་ཅིག་ཏུ་བཙེ་ཚོག་པས། ཁོ་མོར་ངོ་མཚར་
གཞལ་ཡས་ཀྱི་འདུག་གནས་ལེགས་པོ་ཞིག་དང་བྲག་མེད་
བདེ་དགའ་ཡི་འཚོ་བ་སྦྱིད་པོ་ཞིག་རོལ་ཏུ་འཇུག་རོགས།
འདི་ནི་ཨ་ཡེ་དབང་མོའི་མི་ཚེ་རྒྱལ་བའི་རེ་སྟོན་ཉག་

གཅིག་ལགས་སྲིད། ངའི་གསེར་འོད་ཆེས་ཆེས་གྱི་སྐྱུ་གུས་
ཀྱང་ཁོ་མོའི་མགོན་ཚབ་དྲུང་མོ་ཐེངས་གཅིག་བྱེད་པར་
མོས།

ཀ

ལས་དབང་སྐྱུ་མ་པོ་ཞིག་དང་བརྗེ་སེམས་དྲོན་མོ་ཞིག་གི་
ཉེན་འབྲེལ་ལས། ཏྲ་ལོ་ལྷ་ག་གསུམ་གྱི་འཚང་ཁ་བཅའ་
པའི་སྣམ་འདབས་སུ་ཁོ་མོས་གཉེན་དྲུང་དྲུང་གི་དུ་སྐྱད་
ཐོག་མར་འཐེན་དུས། སྐྱ་ནག་གུ་བཞིའི་ཡ་བྲིམ་ནས་
འལྱར་མེད་གྱི་དད་པར་གོམས་པའི་མ་ལོས་ཁོ་མོའི་ཡོད་
ཚད་འཕགས་མཚོག་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོར་བཅོལ་ཞིང་། ད་
དྲུང་ན་རྒྱག་མ་འཇགས་པའི་མ་ལོས་ཁོ་མོའི་སྐྱིད་སྤྲུག་
ལེགས་ཉེས་རྗེ་བཅུན་སྒྲོལ་མ་སྤྲུང་མོར་བཅོལ། དེ་ནས་
བརྒྱུང་ཁོ་མོས་དཀར་འཇམ་ཚར་བུའི་དྲོད་ཁྱུག་ནས་ཡུམ་
སྐྱད་གཙང་མའི་གདངས་འགྲོས་བསྐྱབས། འབའ་འབའ་
ལུ་གུའི་སྤྲུག་རྗེས་ནས་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་བྱིན་རྒྱབས་
བདུས། ལྷ་དང་དགོ་བའི་མཚོང་རྩལ་མཐོང་ལྗོང་ལ་སྟོ་

བར་གསུངས་པའི་གཟུངས་མཚོག་ཡི་གེ་དུག་མ་དང་། རྗེ་
བཅུན་སྒྲོལ་མ་ལྡང་མོའི་བསྟོན་པ་བྱང་དུ་སྒྲེལ་ནས་དང་
འདུན་གཙང་མ་ཞིག་གི་སྒྲོན་དོགས་སུ་ལངས་ཏེ་མི་ཚོའི་
འདམ་གསེས་ཐོག་མར་བྱས་པ་མ་འཚུག་པས། ངང་རྒྱུད་
དྲང་ལ་བརྟེ་བ་བྱབ་པའི་སྐྱེ་ཡ་དང་། བྱད་བཞིན་མངོས་
ལ་སྒྲིང་དུ་སྐྱུག་པའི་བུ་མོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་རིམ་
པར་ཐོབ་སྟེ་ལྷུར་མགྲོགས་མའི་། བཟླས་བརྗོད་ལ་གོམས་
ཤིང་། དེའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཐུ་འོག་ན་ཡོད་པར་རྫོམ་པའི་ཨ་
མ་དབང་མོར་གྱུར།

ག

གནས་ཡུལ་ནི་ཤམ་རྟ་ལའི་བསྐྱེ་བྱིད་དང་། ཨ་མར་གྱུར་
བ་བྱད་མེད་ཚོའི་གཟི་བརྗིད་ཡིན་མིན་ཁོ་མོར་མཚོན་ན་
སྐྱེ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་ཉོག་སྒྲོངས་འབའ་ཞིག་དུ་གྲུབ་
མོད། གནས་ཚང་དེའི་སྐྱ་ནག་གུ་བཞི་དབྱར་དགུན་སྟོན་
དབྱིད་ཀྱི་འགྲོས་དང་བསྐྱུན་ཏེ་རི་ལྱང་ཐང་གསུམ་ན་ཁ་བ་
བཞིན་བབས་ནས། སྐྱག་ནག་པའི་མཚོན་སྒྲོངས་དུ་མའི་

ཕ་མཐར་སྐྱུག་ཅིང་སྐྱུང་མོའི་དུ་སྐྱད་མ་ཡིན་པའི་གད་
རྒྱུངས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འཇིགས་སྐྱོ་ཐོས་ཐེངས་རེ་རེར། གཉོམ་
དུང་དུང་གི་གསོལ་འདེབས་དང་རྟོན་གཅིག་སྒྲོལ་མ་སྤྲང་
མོ་བྱིད་དཔུང་གྲོགས་སུ་བོས་པ་ལན་གཅིག་ག་ལ་ཡིན།
གཞན་ཡང་སྐྱ་ཕུ་སྤྲང་འདྲེ་དམག་གིས་ཕོ་སྟེ་ཐོགས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དབུ་ལོ་བྲེགས་ཤིང་མ་ཙེ་ཐོགས་ཐམས་ཅད་ཡུགས་
སར་སྐྱུང་དུས་དང་། དུས་འགྱུར་ནག་པོས་སྤྲང་མིག་
བགྱུད་སྐྱབས། ལོ་བཅུའི་གོད་ཆག་གི་གདུག་རྩུབ་འཕྱུར་
དུས། ལྷ་གིས་མནར་གཅོད། ཀླས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སོགས་
ཨ་ཡི་དབང་མོས་སྤྱོད་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་མོད། ཅན་
དན་དམར་བོའི་སྤང་བ་བགྱུད་མཚམས་མ་བཞག་ཅིང་
ཡི་གེ་དུག་མའི་དབྱངས་ཏྟ་འགག་མ་སྤྱོད་བས། ངས་ནམ་
ཡང་ཁོ་མོ་འཕགས་མཚོག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམ་དག་
དང་གཡུ་ལོ་བཀོད་པའི་སྐྱ་མགོན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཟེར་
དོན་ཡང་དེ་ཡིན།

རུས་ཚོགས་ངེས་ཅན་ཞིག་ངས་ཀྱང་བཤད་དགའ་མོད།
ཕར་ཆེར་ཨ་མ་དབང་མོ་ནས་ཨ་ཡེ་དབང་མོར་གྱུར་རྗེས་
ཤིག་ལ། དོན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་སྒྲོལ་མ་ལྟར་མགྲོགས་
མའི་བཟུང་བརྗོད་ལ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་གོམས་ཤིང་། རང་
གཞན་གྱི་བྱ་བ་ཆེ་སྒྲ་མང་པོར་སྒྲོན་དཔག་བྱེད་ཐུབ་པའི་
མོ་མ་མཁན་ཞིག་ཏུ་འང་གྱུར་བས། ཚུ་ཆེ་བ་གསེར་དུལ་
གཡུ་གྱུར། ལོང་དམའ་བ་ར་མ་དང་རེའུ་ཡན་ཆད་པོར་
དོར་གྱུང་བའི་མི་རྣམས་ཁོ་མོ་ཆང་ལ་འགྲོ་འོང་རྒྱན་མི་
ཆད་པས་རིག་མ་མང་བའི་སྒྲ་རྒྱན་འགའ་རེར་ངལ་གསོ་
བྱིན། སྤྱིར་བོད་རིགས་བུད་མེད་ཕལ་ཆེར་ཡིག་ཚོངས་
པ་ཡིན་བཞིན་ཏུ་ཀྱག་གྲོག་མང་བའི་རུས་སྐབས་སྒྲོ་ཐག་
ཚོད་པ་ཞིག་གི་འགག་སྤོང་ནས་རྒས་པའི་ཁོ་མོས་མོ་ཡིག་
ཅམ་ཡང་བསྐྱག་མི་ཤེས་མོད། བྱིས་མཚོས་གཡས་གཡོན་
དང་རུ་སྡེ་ཉེ་རིང་ཁོ་ཀྱན་གྱིས་ཨ་ཡེ་དབང་མོས་མོ་བཏབ་
པ་ཤིན་ཏུ་གཙོགས་པར་བཤད་པ་ལ་བསམ་ན་དད་གུས་
རྣམ་དག་ཅིག་གི་འབྲས་བུར་ལོས་ཡིན་སྟེ། གང་ལྟར་

ཨ་ཡི་བགྲུས་མོ་འདིས་ལམ་དཀར་བོ་ཞིག་ཡོད་འདུན་
གྲིས་བགྲང་བྱ་གོ་གཅིག་གི་བརྗེགས་རིམ་བྲོད་དུ། མ་ཅི་
ཡིག་དུག་དུང་ལྟར་བཅུ་གསུམ་བཟུམ་པ་ཅན་དན་སྤོང་
དམར་ཉེར་ལྷ་ཟད་འདུག་པ་དེས་བདེན་དཔང་བྱེད་ཐུབ་
ལ། ལྷོ་ལ་མ་ལྷང་མོ་བྲོད་སྐབས་བསྐྱེ་མེད་ཅིག་ཡིན་འདུན་
གྲིས་གསོལ་བ་རྒྱུ་ཅན་བཏབ་པའང་ངས་འདིར་བསྐྱུར་ཞུ་
མི་དགོས་པས། བགྲུས་མོའི་དབུགས་རྒྱན་ཏྲ་རྩ་འདྲ་བོ་རྒྱ་
མཚམས་བཞག་རྗེས་སྤང་བ་དམར་ནག་དཀར་གསུམ་གྱི་
སྐབས་ལ་འཇིགས་སུ་མ་འཇུག་འཁྲུལ་སྤང་བར་དོའི་སྐབས་
སུ་གཡོང་དུ་མ་འཇུག་སྤང་མའི་གདམས་ངག་ཡོད་པ་དུན་
སྐུལ་མཛོད། ཡ་གིའི་ཞིང་དུ་འགོ་བའི་གསལ་འདེབས་
གནོངས། ཐུགས་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱི་མ་སྟོད་རྗེ་བཅུན་སྐོལ་མ།
མཇུག་བསྐྱེའི་བསྟོ་སྟོན།

ཨ་ཡི་དབང་མོས་ཡོད་ཚད་ལ་རྗོགས་ཚིག་བཀོད་དེ་ཡིད་
ཆེས་ཟབ་མོ་ཞིག་གི་སྟོང་ཡངས་ནས་སྟོན་རྒྱང་བཅན་པོས་
དེད་པའི་ཁྱང་ཁྱང་བཞིན་སྐྱེར་འོང་མེད་པར་འཕུར་སོང་།

བས། ཁོ་མོས་རྣམ་དཀར་དག་ཚོགས་ཅི་བསགས་ཅང་
ཤེས་འཕྱར་ལྡན་དར་མའི་གཟུགས་སུ་འཕོས་ཤིང་། ཐུགས་
རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བའི་འཕགས་མཚོག་ཕྱག་ན་
པད་མོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱིན་མཐུའི་འོད་དཀར་རྒྱང་རྒྱང་གི་
ལམ་བཟང་ལ་བརྟེན་ནས། དཔལ་རྒྱལ་གཡུ་ལོ་བཀོད་
པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་གཤམ་མེད་བདེ་ལེགས་ངང་བསྐྱོད་
ཐབ་པར་སློལ། ཨོཾ་མ་ཎི་པཎྜེ་ཧྱཱི། ཨོཾ་ཏཱ་ལའི་ཏཱ་ཏཱ་ལའི་ཏཱ་ལའི་སྲ་
རྒྱ། ༢༠༠༢།༥ལ་བྲིས།

1 ཚོས་རྒྱལ་ལོར་བཟང་གི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་བའི་མི་སྣ་
ཨ་མཚོད་ཏཱ་ལའི་ནག་པོར་གོ་དགོས།

2 ཨ་ཡེ་ཁོ་མོས་ཚོག་གི་མགོ་སྐྱོ་གང་རུང་ལ། སྒོལ་མ་ལྟར་
མགྲོགས་མ་ཞེས་པ་རེ་ངེས་འཛོག་སྲིད།

འཕྱར་སྟོན་

རྒྱ་རྒྱུན་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་དངོས་གང་ཡིན་ཡང་ཚོས་ཉིད་
ལྟར་འཕྱར་འགྲོ་བ་འཕྱར་ལྡན་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཆེན་པོའི་
རང་གཤེས་ཡིན་སྲིད་རི་བོང་གནམ་རིབ་ཀྱི་འོ་དོད་འབོད་

མི་དགོས་ཤིང་། རྗེས་དོར་གསར་སྐྱོད་བཟུང་བའང་སྐྱ་ཤེས་
དོན་གོ་བའི་འགོ་བ་མིའི་རིགས་སྤྱི་ལ་ངེས་པར་དུ་ཡོད་
དགོས་པའི་རྒྱན་སྒྲན་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་མགོ་འཕ་
གོས་ལ་མི་ཤོར་བ་ལྟ་བུའི་ཀྱ་ཙེ་འདོན་དགོས་དོན་ཡི་ནས་
མིང་པ་གནས་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱད་པའི་བདེན་དོན་ཡིན་མོད།
འབྲོང་བྲེ་ལོའི་རྩ་རྩེད་དོམ་ས་དང་སེང་དར་མའི་གཡུ་
རལ་གསེག་སྐྱོང་སའི་ཡུལ་གྱུ་ཞིག་གི་སྐྱོད་བརྒྱད་གཉིས་
ཀའདི་ལྟར་ཁ་སྐྱོགས་དང་དམིགས་ཡུལ་མིང་པར་མ་ཆེའི་
དར་སྐྱོག་བཞིན་གཡས་འགྱུར་དང་གཡོན་འགྱུར་བྱེད་
ཐངས་རེ་རེར། ལྷན་ངག་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱོང་ཡངས་ན་འཚོ་
བའི་མཚོ་སྒྲན་མས་ཀྱང་ང་དང་ངའི་ཁོར་ཡུག་འདིར་ཀྱ་རུ་
ཁའི་ [1] དངོས་གྲུབ་འབའ་ཞིག་ལས་ཅི་ཡང་མ་གནང་།
ལོ་ལྔ་ཞག་དུས་གང་མང་གི་འཁོར་བསྐྱོད་རེ་རེ་ཨ་རིའི་མི་
ལྷགས་འཕྱར་མདའ་རི་བཞིན་སྤྱད་ཅིག་ཙམ་ལའང་སྤྱིར་
སྐྱོག་མིང་པར་མཐུན་དུ་བསྐྱོད་དེ་དུས་རབས་ཤིག་གི་དུས་
མཐུག་དུ་སྤེལས་ཚོ། ས་ཆེན་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ན་འགྱེད་བའི་

རི་བོ་ཉི་མ་ལ་ཡ་དང་། གངས་དཀར་ཉི་མེ། མ་རྒྱལ་སྤོམ་
ར་སོགས་གངས་དཀར་ཕོ་བྲང་བྱི་མ་འབྲུམ་གྱི་ཕྱི་རི་རང་
མདངས་དཀར་བོ་ཚོ་གདུག་ཉི་མས་བཞུས། བྱང་གཏེར་སྒྲ་
མང་བོ་བྱང་རྒྱལ་བག་མེད་དུ་སྤོག་ཅིང་སྤྱད་པས་བརྟན་
པ་སྤོད་གྱི་སྤིང་བོ་མང་ནས་འགྱུར། དཔྱིད་གསུམ་དོད་
སྤིང་གྱི་དཔལ་མོས་སྤེབས་དུས་འཕྲོར་རྒྱང་འཚུབ་མ་རྗེ་
དྲག་དབྱར་གསུམ་དཀར་དམར་གྱི་མེ་ཉོག་འཕྱུར་དུས་སྤྱང་
ཚར་སིལ་མ་རྗེ་ཉུང་། ཉོན་གསུམ་ལོ་ཡག་གི་སྤྱི་མ་དུད་
དུས་སད་སེར་ཐན་པ་རྗེ་མང་། དགུན་གསུམ་གྲང་ངར་
གྱིས་དུས་རྒྱང་འདར་དུས་ཁ་བའི་རྒྱབ་རྗོང་རྗེ་འབྲུག་ཨ།
ཡུལ་སྤྱ་གཞི་བདག་གི་ཚོགས། བྱིད་ཅག་གི་བྱིན་རྒྱབས་
དང་དངོས་གྲུབ་ལའང་འགྱུར་སྤོག་བྱང་འདུག་འགྱུར་སྤོག་
གི་ཁ་སྤོགས་འདི་ཉུར་ནོར་སོང་ན་ག་ལ་འགྲིག་མཁོས་རྒྱང་
སྤེལ་རྒྱད་འདིས་བྱིད་ཚོའི་ཕོ་བྲང་ལ་དོ་དམ་མ་ཐུབ་པ་
བདེན་སྤིང་མོད། བྱིད་ཅག་ས་ལམ་ཅི་རིགས་ན་གནས་
ཤིང་རྒྱ་འཕྱུལ་གང་རུང་ལ་དབང་འཕྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་

ལྷན་གྱི་སྤྱད་མ་ཡིན་པས། ཚེ་འདིར་ཡིད་ཚིམ་པའི་ཁ་
འཛིན་བསྐྱོངས་གྲོགས་ཤིག་བྱེད་འདུན་གྱིས་མི་རབས་བརྒྱ་
ལྷག་ལ་བསང་མཚོད་མ་ཆད་པའི་བྱིམ་གཞིས་རྒྱུད་དུར།
མེད་ལྷག་གི་སྤྱད་ལག་སྤྱི་བསྐྱོང་ནང་བསྐྱོང་བྱེད་དུས།
འདོད་དགུ་ལྷན་གྲུབ་གྱི་དངོས་གྲུབ་རེ་གཞོངས་དང་།
བྱིད་ཅག་ནམ་ཡང་ཡུལ་འདིའི་སྣ་ཚོགས་དང་གཞི་འདིའི་
བདག་པོ་ཡིན། སྤྱོད་སྤྱད་བན་བུན་གྱི་བག་ཆགས་སྤྲུབ་མོ་
ཞིག་ད་དུང་འགྱུར་སྤོག་མ་བྱུང་བར་སེམས་དོར་བདོག་
པ། སྤྱོད་སྤྱད་འདིར་རི་རྒྱ་ནགས་གསུམ་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་
དང་རི་སྐྱེས་འདབ་ཆགས་རྩ་ཆེན་རེ་འཚོ་སྤྱོད་བ་དེ་དག་
ཡིན་དགོས་ལ། སྤྱོད་གདུང་ཚད་མེད་གྱི་མཆི་མས་མཁུར་
མགོ་བརྒྱན་འོང་བ་ད་ལྟའི་མ་འབྲི་གཙང་གསུམ་གྱི་གདུག་
རྒྱུལ། ས་གཡོ་རི་ཉུལ་གྱི་འཛིགས་སྤྲུག་རྫོང་ནགས་རི་
དམར་རྗེན་དུ་ལྷུད་པའི་དོ་ཚོ། ལྷག་གཟིག་དོམ་དྲིད། ལྷ་
གཉན་དགོ་བ། ཨ་བསྐྱེ་འཕྱི་བ་སོགས་དཔའ་ཡིས་བདུལ་
ཞིང་ཐབས་གྱིས་བཀྱམ་པར་ང་བཟང་བྱིད་མཉེན་གྱི་ཁ་

ཚོད་མཐོ་བའི་གཤེད་མ་ཚོའི་སྐྱོ་གར་འབའ་ཞིག་པ་འདི་
དག་རེད་ཨང་། མིའི་རིགས་འདི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཚོ་
སྡོད་ཐད་སློ་རིག་བྱ་བ་ལ། རྩ་སྤྱད་གི་རིགས་འདི་རང་
ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཉམ་སེམས་ཆེ་བ་ལ། ཟེ། བྱིད་ཚོས་ཞིབ་
དུ་སོམས་དང་། རྟོད་གསུམ་གྱི་རྟོད་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་
ཁམས་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཅམ་རེད། ང་ཚོར་ལྷུམ་གཟུགས་
གོ་ལ་འདི་གཅིག་དུ་ལས་ཟེད། གཅིག་ཡོད་པ་འདིའང་
རྐང་གཉིས་མི་ཁོ་ནའི་བྱིམ་གཞིས་དང་གར་སྟེགས་ག་ལ་
ཡིན། ས་ཆེན་པོའི་ཁ་ཞེང་ཇི་འདྲ་ཆེ་ཡང་སྟེལ་ལྷུག་ཚོར་
དབང་བ་མཐོན་པོའི་རི་རྩེ་དང་གདོད་མའི་ནགས་ཚལ་
ཅམ་རེད། འདི་ལས་གོམ་གང་འདའ་ན་རྗོན་པོ་མཚོན་གྱི་
གནམ་ལྷགས་དང་། དམར་བོ་ལྷག་གི་རྒྱ་མོ་རང་འབབ་
ཡིན་པ་སྐྱས་ཀྱང་ཤེས། དེ་བས་རྐང་རྒྱང་ལེབ་མོ་འཇུགས་
ས་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུའང་ཁ་འགྲིག་གོས་མཐུན་གྱི་བསང་
མཚོད་དང་། ཁ་ལས་རྒྱང་རྟ་དར་བའི་དར་ལྗོག་རེ་མ་
བཅུགས་ན། དཀར་བོ་དུང་ལས་གྲུབ་པའི་མི་ཚོགས་འདིའི་

རུས་རྒྱུ་ལའང་ཡིད་པམ་དགོས་པའི་འགྱུར་ཕྱོག་འགྱུར་
ན་ཐང་། ལྷུང་བསྟན་འདི་མོ་མ་མཁན་ཚོ་ཤོས་ཤིག་གིས་
མིག་རྒྱུང་བཅུ་མས་ཏེ་ང་ལ་ལན་བརྒྱུར་བཟུང་སྤྱོད་ཤིང་། ཡིད་
ཐང་ཆད་པའི་ཁོ་རང་ག་ལེར་གཟིམས་སོང་།

ཀྱེ་མ་རྟུང་། ད་ལྟ་ང་ཚོས་ཅི་ཞིག་ཡིན་མདོག་གིས་རི་
གསུམ་ཚེ་ནས་གི་སྐྱ་མཁའ་གསལ་པོ་རེ་རྒྱུང་ལ་བསྐྱུར་གྱུང་།
ཕ་གིའི་གྲོང་ཚོ་སྐྱུམ་པོ་དེའི་སྐྱ་ཚོགས་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་སྐྱ་
སྐྱུང་མཐོན་པོར་འགྲན་འདོད་པ་འབྲུལ་སྐྱུང་རུ་སོང་བས།
གཏུམ་དྲག་དཔའ་པོའི་སྤྱིང་ཚུ་འདར་བྱེད་པའི། ། གདོང་
དམར་དམག་གི་གི་སྐྱ་གསན་པ་ན། ། གནམ་གྱིས་བསྐོས་
པའི་ས་ཡི་ཚངས་པ་ཡང་། ། གཡོ་མེད་གསེར་གྱི་བྲི་ལས་
བཤོལ་ཏེ་བྲོས་སྤོང་བའང་ལོ་རྒྱུས་ཅམ་གྱི་དྲན་ཤིང་རུ་གྱུར་
བྱིན། ཨ་རོགས་ཚོ། རང་སེམས་ལ་བསྐོར་བ་དང་། རང་
ལྷུས་ལ་མཁུད་པ་རེ་རྒྱག་རན་པ་མིན་ནམ།
ཅི་འདྲའི་སྐྱོ་ཨང་། ད་ལྟ་ངའི་ཕ་ཡུལ་གྱི་རི་ལྷུང་ཐང་
གསུམ་ནི་སྐྱ་མཐའ་མེད་པའི་བྱེ་ཐང་དང་ཁ་དོག་མེད་པའི་

འཇིག་ཉེན་འབའ་ཞིག་ལ་བའི་རུ་དཔུང་ཇི་མང་དང་རྗོན་
པའི་གདུག་རྩུབ་ཇི་བཅོན། ད་དུང་སེམས་རྩ་མས་པའི་
དཔུང་བརྗོད་པ་སྒྲིན་པ་དེ་ཚོ། རང་ཉིད་བོར་བའི་དཔོན་
པོ་སློག་ལུག་དེ་ཚོ། རང་སྐྱད་མི་ཤེས་ཀྱང་ཁེངས་དྲིགས་
ཀྱིས་ཚོས་པའི་གསར་བུ་གསར་མོ་དེ་ཚོ། ཡོད་ཚད་སྲི་
འགྱུར་ནང་འགྱུར་བྱས་ཏེ་འཆི་ལམ་གཞན་ཞིག་ལ་སློབ་སྦྱང་
གིས་སློག་གིན་འདུག་པོ་མ། འགྱུར་སློག་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་
ཡང་། ཁ་སློགས་བོར་བའི་འགྱུར་སློག་འདི་ཐན་འགྱུར་རྒྱང་
རྒྱང་རེད། སློན་འགྱུར་ཏག་ཏག་རེད།

༢༠༠༢. ༡༡. ༢༡ཉིན་མ་རྒྱལ་གངས་འདབས་སུ་སྐྱུར།

□ 1 □ བྱམ་རྟགས་འདི་ □ X □ ལ་གོ་དགོས།

གཞན་དོན་གྱིས་རྗོགས་པའི་སྐྱེ་ཚོ།

— བཤེས་གཉེན་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྗེ་འཇིགས་མེད་རྒྱ་

མཚོ་དཔལ་བཟང་བོ་རྗེས་སུ་དྲན་པ།

༡༩༩༡་བསམ་དང་གཞན་དོན་རྒྱང་རྒྱང་གི་རི་རྩེར་དུང་

མདོག་གིས་འཚོར་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལགས།

མཚོག་གི་གསང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཚད་མེད་གྱི་
བཙེ་བ་རྣམས་པོ། དེའི་སྲིད་དུན་གྱི་གཡུ་མཚོའི་ངོགས་ན་
ནམ་ཡང་སྡོག་འཕྲོས་གྱིས་གསལ་ཐེངས་རེ་རེར། སྡོས་མི་
དཔོག་པའི་རྟོགས་བརྗོད་མཐོན་པོ་དང་བརྗོད་མི་ཚར་
བའི་བྱམས་སྦྱོང་བཟོ་མོ། འཁོར་དང་བྱ་སྡོམ་ཚོའི་ལོ་ལྔའི་
འཁོར་སྦྱོང་འབའ་ཞིག་དང་བསྐྱོངས་པར་བསམ་ན། ས་
བརྩུ་ལམ་ལྟ་ཅི་རིགས་སུ་མངོས་སྡུག་གིས་བཞེངས་པའི་
སེམས་དཔའ་ཚོའི་སྤྲུགས་བསྐྱེད་དང་རྟོན་ཅིག་འགྲོགས་
པའི་ངོ་མཚར་རང་ཞལ་མཐོང་འོང་།

༢༡ ཉེན་ཞིག་གི་ཞོགས་པར། སར་བལྟས་ཚོད་ལ་རྣམ་རིག་
ཤིན་ཏུ་གྲུང་བའི་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་དུག་ཅན་ཞིག་གིས་གོ་
རིམ་ཡོད་པའི་སྤྲུག་གསུམ་འཚལ་རྗེས། ད་ལ་དྲི་མས་མ་
གོས་པའི་ཁ་བཏགས་དཀར་པོ་ཞིག་སྤུལ་བྱུང་། བྱི་ནང་
ཉེན་འབྲེལ་གང་མང་འགྲིག་སོང་བའི་ཉེན་དེ་ནས། བྱིས་
པ་བྲ་ཚོག་དེས་དབྱུངས་གསལ་གཉིས་པོ་རྩེད་གྲོགས་སུ་
སྒྲིག་འགོ་བརྩམས། བྱིས་པ་དེ་ནི་བྱོང་ཡིན་ལ་སྡོམ་རིག་

བགྲ་བ་དང་བྲ་ཚག་ཆེ་བ་གང་གི་ཆ་ནས་བསམ་ཡང་ཉ་
ལས་དགོས་པའི་ཚོད་ཡིན་ཞེས་བཤེས་གཉེན་རིན་པོ་ཆེས་
བགྲང་བྱ་དུ་མའི་རྗེས་སུ་ང་ལ་ཐེངས་མང་གསུངས། རོ་
མ། སེམས་མེད་ངས་བྱིས་སྟོའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ནས་བཤེས་
གཉེན་རིན་པོ་ཆེར་རི་འདྲའི་སྐྱ་ཚོགས་ཤིག་བབློས་ཡོད་
འགོ་ཡང་།

ལྷ་ཅིག་ལབ་གྱི་སྟོལ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་དྲོན་མོའི་བྱ་འོག་
ནས། རྣོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བརྟུད་ཐམས་
ཅད་ལྟ་དང་ལྟ་མོར་ཤར་བའི་དག་སྣང་གིས། བདེ་ཆེན་
ལྟན་སྐྱེས་གྱི་དངོས་གྲུབ་འཚོལ་བའི་བཤེས་གཉེན་མིང་།
ལྟང་ལྟང་ཇ་མ་རིའི་རམ་འདེགས་དང་འགྲོགས་ཏེ་ཞི་བྱེད་
གཙོད་གྱི་གདམས་པ་དབྱངས་སུ་གྱུར་བཞིན་ཚུ་མིག་བརྒྱ་
ཅའི་སྐྱ་དང་སྐྱ་མོར་ཚོས་དབང་དུ་ཐེབས་ཚོ། རྒྱུད་སྡེ་རྣམ་
བཞིའི་ཚོ་ག་ཆད་མེད་སྟོར་དགོས་པའི་བན་རྒྱུང་ང་ཡང་
མཚོག་གི་ཞབས་ཏོག་པ་གོ་ཚོད་ཅིག་གི་ངོས་ནས་སྐྱ་རྗེས་
སུ་འབྲངས་ཏེ། དྲངས་བསེལ་ཚུ་མིག་བརྒྱ་ཅའི་མཛེས་

ལྷག་དང་བག་ཐེབས་རི་རྒྱུས་མང་བོས་ཡིད་དབང་འཕྲོག་
ཚུལ་དྲན་ན་ད་དུང་ཡང་སློབ་སྦྱང་འཕེལ་ལ། ལྷག་ནག་པའི་
མཚན་མོ་ཞིག་ལ་མགོན་པོ་བྱིད་ཡ་གི་རི་དུར་བྱིད་དུ་ལྷུས་
སློན་ལ་ཐེབས་ལྟུང་། ད་གཅིག་དུ་སྐྱབ་སྦྱང་གི་སློབ་ནས་
དམིགས་བརྩེ་མའི་བཟུངས་བརྗོད་ལ་བརྩོན་ཚུལ་དྲན་ན་ད་
ལྟར་འཇིགས་ཡམ་མ།

“བཤེས་གཉེན་བྱིད་དུ་སློབ་སྦྱང་ཚོགས་ཀྱིས་མཐའ་ནས་
བསྐྱོར་ཅིང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་གྱི་བྱུགས་བྲེལ་ཀྱན་
ལས་ཆེ་མོད། མཁོས་ཚུང་ད་མེ་ཏོག་རྒྱང་རྒྱང་གི་འཇིག་
ཉེན་དང་དྲན་དབང་སློབ་འདུས་གྱི་བཞུགས་གྲུལ་ཁོ་ནར་
འབྲིད་ཚིས་གྱིས། ཉི་འོད་སེར་བོ་དང་མཉམ་པའི་བརྩེ་
གཟིགས་དང་བྱམས་སློབ་གཞན་ལས་ལྷག་པ་དའི་སྐྱེ་བྲེང་
སློན་མ་ཞིག་གིས་གཏེར་དུ་སྐྱས་པའི་འཇོད་མེད་བསོད་
ནམས་དཀར་བོའི་བྱིན་མཐུ་ལོས་ཡིན་སྟུང་། བམ་རྒྱུན་
སྐྱེ་རིངས་དང་བོའི་འཇུ་མ་དཀར་གྲོལ་དུས། ཞལ་འདོན་
ཅི་མང་སློན་འགྲོར་སོང་བྱིན་པའི་བཤེས་གཉེན་མཚོག་

གིས། ང་སྐྱུག་འཕུམ་གཏི་ལྷུག་གི་མལ་ལས་དགོགས་ཏེ་
བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སློབ་འཛིན་དུ་བསྐྱུལ་ཞིང་། མདོ་
རྒྱུད་གཞུང་མང་གི་དགོངས་དོན་ཐང་མར་བརྟེན་ནས།
ལུན་ལུམ་ཚོགས་པ་ལྷན་སྦྲེང་སྦྲོང་བ། འཆད་ཐབས་ཀྱི་
ཡན་ལག་ལྡེ་དང་ལྡན་པ། མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞི་དང་རྒྱན་
བདུན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྦྲེས་ཏེ། ལ་ལ་ལྷུང་དང་གཏན་
ཚིགས། དཔེ་དང་བྱུང་བས་དགག་བཞག་སྦྲོང་གསུམ་དང་
བཅས་པར་མཐའ་བཅད། སལ་ཆེར་མན་ངག་བྱབ་མོའི་
གནད་དང་ལྡན་པར་གནད་བས། ངའི་རྩ་རྟུར་སྦྲོང་བའི་
སེམས་པ་ལའང་ནེམ་ཤ་བབས། ཆེར་མ་བཞིན་རྒྱབ་པའི་
གཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྲོང་ཤ་ཆགས། ཐོས་དོན་ཐན་ལུན་རྒྱུད་ལ་
སྦྲོར་ཤེས་ཤིང་འཁོར་བའི་གསང་མཐིལ་གང་མང་ཡང་
བར་དང་བྱུར་ནས་མཐོང་བྱུང་། ད་རྩ་ངས་སྦྲོབ་བུ་བརྒྱ་
འདུས་སྦྲོང་འདུས་ཀྱི་རེ་བའི་མཁུལ་རྒྱན་དུ་ཤེས་རིག་མེ་
ཏོག་ཁྲ་ཆེལ་ལེར་འདོགས་དུས་མཚོག་གི་བཀའ་དྲིན་དྲན་
འོས་ལ། དཀའ་ཚོགས་དང་ངལ་དུབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཡང་

མཚོག་གི་ཕྱགས་སྟོབས་སྟོམ་སྟོམ་སྟོམ། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་
ལགས།

ཤགསང་ཆེན་རིམ་གཉིས་མཐོན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་བ་བྱིང་
ལ་ཞིང་ཁམས་གང་ཞིག་ནས་མ་ཅིག་ལབ་ཀྱི་སྟོལ་མའི་
གསང་འཕྲིན་འབྱོར་བྱུང་། ཉི་ཟླ་གཟུང་ཡིས་ཟིན་པའི་ལོ་
དེ། ལྷུང་མོའི་དུ་བྱུག་ཚོད་པའི་ཟླ་བ་དེ། ལྷིང་ཤ་དུམ་བྱུར་
འགས་པའི་ཉིན་མོ་དེ། ང་སྟོ་གཏུང་བྱི་ཕྱག་གིས་ཚོན་པའི་
ཉིན་མོ་ཞིག་ཡིན་པས་གཏན་ནས་བརྗོད་མི་སྟོན། བརྒྱུད་
པ་བར་མ་ཆད་ཅིང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དྲོད་མ་ཡལ་བའི་མན་
ངག་བྱབ་མོ་ཞིག་དང་མཚོག་གི་ཕྱག་དཔེ་འདྲང་ཅན་དེ་
ཕྱན་ལ་བསྐྱུལ་རྗེས། མགོན་པོ་བྱིང་ཞིང་ཁམས་གཞན་
ཞིག་གི་རྒྱལ་སྐས་སུ་ཐེབས་སོང་བས་ང་ཚོར་འོད་ཀྱིས་
འབྱུང་པའི་སྐྱ་གཏུང་དེ་ལས་ཅི་ཡང་མ་སྟོག་དེ་ནས་བརྒྱུད་
། བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་པོར་བའི་དུ་བྱུག་ངའི་སྟོ་གཏུང་དང་
ཕམ་ཁ། བརྗོད་མི་བྱུབ་པའི་སྟོན་ངག་གི་བྱོ་བ་རྒྱུད་རྒྱུད་
ཡིན། ཟླ་བ་མཚོ་ལ་སྐྱུང་བ་རྒྱ་བྱུར་མིག་གི་འབྱུལ་སྐྱང་

ལས་མ་འདས་ཀྱང་། མིག་རྩུམ་རྒྱ་མཚོ་བརྒྱུལ་དགོས་པ་སོ་
རྒྱུས་ཤིག་གི་རྫོག་མེད་ལས་དབང་བཅའ་པོ་ལས་གཞན་དུ་
ཅི།

༤བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལགས། བྱིད་བཞུད་པའི་ལོ་ཟླའི་
ནང་ངའི་སེམས་པར་དྲན་གདུང་ཁ་བ་ནག་པོ་དགུ་
བརྗེགས་སུ་བབས་པས། ཡོད་ཚད་སྟོང་སང་གི་སྤང་བས་
ལྷ་ངམ་ཐང་གི་དུ་སྤྱུག་ཤེའུ་བཞིན་ཁ་སྤོགས་མེད་པར་ཚོད་
ཚོད་ལ་འབྱམ་དགོས་བྱུང་། རྒྱེ་འཆི་དང་གྲེས་བྲལ་ཡོད་
པ་ལས་ས་ཆེན་པོའི་འགྱུར་མེད་རང་གཤེས་ཡིན་པ་བདེན་
དུ་རྒྱགས་ཀྱང་། བྱིད་ཐེབས་བྱུལ་དུ། ངའི་ནམ་མཁའ་
དང་ངའི་ས་གནི། ངའི་སྤྱུགས་བསམ་དང་ངའི་མ་འོངས་
པ། ཡོད་ཚད་དྲན་གདུང་བཅའ་པོས་བརྩམས་དྲགས་པ་
གཟིགས་སམ། མགོན་པོ་བྱིད་དག་པ་མཁའ་སྤྱོད་དམ་
གཡུ་ལོ་བཀོད་པ། དགའ་ལྷན་གནས་སམ་འོག་མིན་སྤྱུག་
པོ་སོགས་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་གང་རུང་ན་བཞུགས་
འདུན་གྲིས་དད་པའི་གསོལ་འདེབས་གྱི་དབྱངས་རྟ་འགག་

མ་སྟོང་ཡང་། རྒྱན་གསུམ་མི་ལམ་ཅམ་དུ་ཡང་ཡིད་ཚིམ་
པའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིག་མེད་པ་བརྟེ་བའི་འོད་ཞགས་ཐུང་
དུགས་པ་མིན་ནམ་ལགས།

ཁུ་བྱུག་འཕུར་བུལ་དུ་བྱུག་སྟོང་ཡང་སྐམ་སོང་ན་བོད་
པ་ཚོང་གི་ཕམ་ཁ་ལས་མེད་པས། རྒྱན་དཀར་ལེབ་མོའི་
གདན་སྟེང་དུ་བཞུགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆེས་མཐོ་ས་ནས་
ལམ་སྟོན་རེ་མཛོད་དང་། ངས་སྤིང་ག་འདིའི་མེ་ཏོག་རེ་
རེར་ཏུག་བཏུན་ཐེར་བྱུག་གི་བཀྲག་མདངས་བསྐྱུན་རྗེས་
བྱ་རྒྱལ་ཁྱུང་གི་གཤོག་འགྱུར་བསྐྱབས་ཏེ་ཐིང་དུང་དུ་
འཕུར་འོང་ན་འདོད། ༢༠༠༢. ༡༢. ༤

ང་ཚོའི་སང་ཉིན།

ཡར་ལུང་སོག་ཀའི་ལམ་ཕྱན་བརྒྱད་དེ་ཚུ་བཞི་སྐང་དུག་
གི་ལུ་ཁྱུང་བསྐྱོར་སྟོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་རིང་མོ། མེས་པོ་སྐྱ་དྲིན་
ཅན་ཚོས་ཡང་ཡང་བཟུངས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཡིན་ལ། དུས་
རབས་གཉིས་གྱི་སོ་མཚམས་འདིར་རྟོང་ཞེན་དང་གསར་
འབྲུལ་གྱི་སྟོང་དུ་འཁོར་ནས་ཡོད་པ་ང་ཚོ་རེད།

ཉི་ཟླའི་གསང་མཐིལ་བརྟོལ་ཞིང་འཚོ་སྤོང་མཁའ་ལམ་ན་
སྒྲོན་པ་དེ་ཚོ་ལས་གཞན། བསྐྱེ་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་མགོན་དང་
གཏུན་བདེ་ཡི་དག་ཞིང་ཞིག་མེད་ཅེས་རང་རིགས་གསར་
ཞེན་པ་དག་གིས་འགྲམ་རུད་འཕྱུལ་འཁོར་ཐད་བཟང་རུ་
སྒྲོག་ལ། སྐྱ་ནག་གྲུ་བཞིའི་ཡ་བྱིམ་རུ་བརྩིགས་པའི་སྐྱེགས་
བམ་བརྟུ་བོ། འདི་སྤྱི་གཉིས་འགྲུབ་ཀྱི་ནོར་བུར་སྒོམ་སྟེ་
རྒྱལ་ཕྱན་མཚོན་ཆ་ནས་གནམ་འཕྱར་ཤོག་སྐྱག་ཡན་ཚོད་
ཞི་བདེའི་འཕྱང་འདྲེ་དང་ཐར་བའི་དངོས་གཉེན་རུ་སྒྲོག་
པའང་མིག་ཡས་ཞར་བའི་རྟིང་ཞེན་པ་ཚོའི་འགྱུར་མེད་
རང་གཤིས་སྐྱ་གྲུབ། ཡོད་ཚོད་དབུལ་སྒྲོངས་ཀྱི་འོག་ནས།
ང་ཚོའི་དེ་རིང་གི་འཕེལ་རྒྱས་དང་མཐུན་སྦྲེད། འདི་ཉུང་
རང་ཉུ་མཚོག་འཛིན་གྱི་རྩོད་པའི་བར་ནས་གཡོན་འཁོར་
འབའ་ཞིག་རྒྱབ། ཤོགས་པོ་ཚོ། མི་ལམ་རིང་མོ་འདིའི་ཕ་
རོལ་ན་ང་ཚོ་སང་ཚོག་ཚོག་གི་སང་ཉིན་ཡོད། སང་ཉིན་
ནི་མིའི་རིགས་ཀྱི་རེ་བ་དང་མི་ཚོའི་རྟོག་དོན་ཡིན་པ་
མཁྱིན་ནམ། ང་ཚོའི་སང་ཉིན་བཀྲག་མདངས་འཚོར་བའི་

སང་ཉིན་ཡིན་དགོས་པ་ལས། དེ་རིང་གི་ནོར་འབྲུལ་ནག་
པོ་སང་ཉིན་གྱི་མཛེས་རྒྱན་དུ་བསྐྱར་ན་ཡང་བསྐྱར་ནོར་
འབྲུལ་ཡིན་པ་མ་བརྗེད། ཁ་བ་དཀར་བོ་ཚོམ་ཕུར་སྐྱེད་ས་
པའི་ཡུལ་གྱི་འདི་དམ་ཚོས་སྣོད་རུང་གི་ཞིང་ཁམས་ཉག་
གཅིག་ལུང་རྟོགས་ཚོས་གྱི་གཟེ་བྱིན་སེར་བོ་ས་ཆེན་པོར་ཞི་
བདེའི་སྐྱ་གཡང་འབྲུག་པའི་སྣ་དར་ངོ་མ། ང་ཚོའི་གོམ་
སྐབས་འཇོམ་སྤིང་གཙུག་རྒྱན་དུ་བསྐྱར་དགོས་ན། ང་ཚོའི་
སང་ཉིན་ལ་བདེ་སྤིང་ངོ་མའི་འཕར་ཚ་རྒྱས་དགོས་ན།
སྣོན་བྲལ་ནོར་བུ་འདི་ལ་དད་གུས་དང་བརྩོན་པ་སྣོད་མི་
ཉན།

ཤེས་རིག་མི་དར་བའི་ཁོར་ཡུག་ནི་ནམ་ཡང་ལྷན་ནག་གི་
འཇིག་རྟེན་འབའ་ཞིག་སློབ་གསོར་མི་དགའ་བའི་མི་རིགས་
དེའི་སང་ཉིན་བྲན་གཡོག་དང་དབུལ་སྤོངས་རྒྱུང་རྒྱུང་
གི་འཚོ་བ། ང་ཚོའི་སང་ཉིན་ལ་རྫོགས་སྣོན་གསར་བའི་
དོད་ཁོལ་འཇོམ་དགོས་ན། ང་ཚོའི་སྤྱི་རབས་པར་སྤྱོད་ས་
ལས་ནམ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེད་དགོས་ན། མི་རིགས་

སྒྲོབ་གསོའི་བྱ་བའལ་དང་བོད་སྐད་གཙང་མ་བཤད་པའི་
ལྷགས་རྩལ་ཉམས་མི་རུང་ཡ། ནང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་མངོས་
པ་མེད་ན་སྤྱི་ཚན་རིག་གི་འཕེལ་རྒྱས་དེ་ཡང་གཤོག་ཡ་
ཆད་པའི་ལྷུང་ཆེན་ཡིན་ཡ། སྤྱིད་འབྱོར་སྐྱེག་མོའི་རམ་
འདེགས་བྲལ་བའི་ནང་སེམས་ཚན་རིག་གཞིན་རྒྱས་ཀྱང་
ང་ཚོའི་སང་ཉིན་ལ་ཆ་ཚང་བའི་འདིག་ཉིན་ཅིག་ཇི་ལྟར་
བརྒྱན། ཡོད་ཆད་ཞི་བདེའི་གྲིབ་བསེལ་ལ་སྒྲོན་དུས། ང་
ཚོས་རྒྱལ་བརྟན་གྱི་དགོ་མཚན་དོམ་འོས་པ་ལས་གཡམ་
རྒྱགས་བྱབ་མོའི་དོང་ལ་འཕངས་ན་མཚང་རེ་ཆེ། གཞན་
དག་གིས་བར་སྐྱང་སྐྱང་སྐྱར་དང་འདིག་ཉིན་འཕྱར་གྱི་
བཟོ་དུས། ང་ཚོས་ད་དུང་ཨ་ཕའི་པགས་རྩལ་ལ་སྒྲན་པ་
དང་གདོད་མའི་སྒྲ་ནག་ལ་ཁ་ཚར་སྒྲས་ན་རྗེས་ལྷས་རེད།
སྒྲོབས་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་དང་སྒོན་ཕོན་མི་རིགས་རྣམས་ཀྱིས།
འཕྲལ་གྱི་གཡོག་མོ་བཀོལ་ཅིང་རིག་པས་རྒྱལ་ཁམས་
བརྐོར་དུས། ང་ཚོས་གནག་ཕྱགས་རྗེ་སྐྱོང་གིས་མི་ཚོར་
རྗེགས་ཚོག་བཀོད་ཅིང་། ཕྱོང་གཤོལ་དུད་ནས་ཞིང་ཁར་

ཤོར་བེན་པའི་ལང་ཚོ་དང་རྣམ་དཔྱོད་ནི་ཕངས་སེམས་བྱུ་
གཅིག་གི་བསྟར་སྤོང་རིང་མོ་ལས་མ་འདས། གཡུ་འབྲུག་
ས་ལ་བབས་པའི་ལོ་དེར། ཀྱུ་ཤུའི་འབྲས་བུ་བཟང་སྟོན་པའི་
ཟླ་བ་དེར། འཁྲིལ་སྟོང་གཙང་མ་ཞིག་དང་སྟོབས་སེམས་
མཐོན་པོ་ཞིག་གི་དགོང་འཚོགས་སྤོང་། ངའི་ཕོག་མའི་སྐུ་
སྐད་ཀྱེར་ས་སྟེ་སྐྱུག་ཚེའི་དགའ་ཚལ་ལགས།
ལོ་ཟླ་འདི་དག་གི་རིང་ལ། ཁ་བའི་སྟོན་དག་གི་སྟོངས་སྐུ་
བ་མང་བོའི་བཀྲག་མདངས་འཚོར་བའི་བསམ་སྟོང་དང་
། རྣམ་འབྲུག་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཚལ། བྱེད་ཤ་སྟོང་བའི་སྟོང་
སྟོབས་སོགས་ཀྱི་རམ་འདེགས། ད་དུང་ཚོམ་རིགས་ཆེད་
ལས་པ་དང་རིགས་ཞིན་ཅན་གྱི་རྩམ་སྟེ་ལ་བྱུ་གཅིག་གིས་
གཉོར་སྟོང་འོག་བྱོད་སྟར་གྱི་རང་གཤེས་ལ་འབྱུར་བ་མ་
བྱུང་བར་བདེ་བར་འཚོ་འཇུག་། རི་ཚུ་སྟོང་སྐྱུག་གིས་ཚོད་
པའི་རྒྱས་མེད་མི་ཡི་རྒྱལ་ཁམས་འདི་ནས། ངའི་སེམས་
ངོར་བྱོད་གྱི་དགའ་སྟོང་འདྲེས་མའི་བྱུང་འཕེལ་མཐའ་
དག་ཚིག་ངོར་ཕོག་པའི་ཟླ་འོད་བཞིན་གསལ་སྟེང་སྟེང་

གིས་དྲན་ཡོང་ལ། རིགས་ཞིན་དཀར་བོའི་གངས་རྩེར་
ཆས་ཐེངས་རེ་རེར་བྱོད་ཀྱི་མ་འོངས་རྒྱང་སྐྱོད་རིང་མོའི་
གོམ་སྟབས་ལའང་རི་བོང་གནམ་རྩིབ་དང་ས་འབྲུ་ས་
ཟད་ཀྱི་དཔེ་རུ་མ་སོང་བའི་བསམ་གཞིག་གང་མང་བྱེད་
ཀྱིན་གང་ལ། བསམ་གཞིག་རྣལ་མའི་མལ་ས་འདི་ནས།
མཚམས་རེར་མི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཞིང་ཁམས་གསར་བ་
རེ་མིས་ཤིང་། ཞིང་ཁམས་དེར་རང་སྤྱང་གིས་འཚོ་བའི་
སྐྱབ་མང་བོ་གསེར་འོད་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་ཕིབས་ཤིག་གི་ཡང་
རྩེར་དཔུང་སྐྱིད་རུ་འཚོགས་ཏེ། ལྷག་རྩེའི་དགའ་ཚལ་ནས་
འཕྱར་བའི་ཕུལ་བྱང་གཡུ་སྤང་འགའ་ལ་ནོ་པེར་ཚོམ་རིག་
གི་གཟེངས་སྐྱེས་ཐོབ་པར། གཡག་མགོ་རྟགས་ཅན་གྱི་པི་
སྤང་དཀར་བོའི་རམ་དགོལ་དང་སྟན་ཅིག་སེང་དཀར་
མོའི་འོ་མ་འཚོ་བའི་དགོ་དགོ་སྟན་མོའི་གདངས་སུ་བཀྱག་
པའི་བསྐྱོད་སྐྱབ་རིང་མོ་རེའང་དར་ལྷང་ན་བའི་དཔྱིད་
དཔལ་རུ་འདྲེན་འོང་།

རུས་རྒྱང་འཚུབ་མས་གཙུབ་བརྟེན་ཡང་ཡང་ཐོབ་པའི་

རྟོག་གི་བ་མཁེས་ཚུང་ཞིག་གིས། གཞན་སྦྱིང་རང་སྦྱུག་གི་
སྦྱུ་འཕུལ་སྒྲོས་གར་རིང་མོར་རྣལ་ཁྲུག་འདྲེས་མའི་མིག་ཚུ་
ཤོར་བཞིན། རྟོང་མི་སྦྱུག་ཅམ་གྱིས་བཟུང་བའི་བྱོང་དང་
བྱོང་འདྲ་བ་ཚོའི་ཚེ་སློག་སྤ་མོ་རྣལ་བརྟན་དོ་རྗེའི་གཤེས་
སྤུ་བསྐྱབ་བྱིར། ཚེ་ཡི་སྣ་མཚོག་རྣམ་གསུམ་གྱི་གཟུངས་
སྤགས་ཟབ་མོའི་བཟུམ་བརྗོད་ལ་བཅོམ་ཏེ་ཏ་ཅང་ཐང་
ཆད་འདུག་ཐང་ཆད་དྲགས་པས་ཚོམ་ཐུང་ཞིག་ཀྱང་འབྲི་
མ་ཐུབ་པར་གཉེད་མ་སང་གྱིས་དོ་མཚར་མི་ལམ་ཞིག་ལ་
རེ་ཞིང་སྦྱུག་གནའ་དེང་རིག་གཞུང་གི་མཁེན་སྟོང་བརྗོད་
བའི་ངེས་དོན་དྲན་དབང་ལྷུ་གཅིག་གིས་བྱོང་ལ་ཐོག་
མའི་ས་བོན་བཏབ་ཅིང་། སྦྱིང་སྟོབས་དགུ་འཁྱུར་གྱི་རང་
གཤེས་རྗོགས་པའི་དཔའ་བོ་གང་མང་གིས་ཟུངས་ཁྲུག་
དང་རྩལ་ཚུ་མཚོ་རུ་བསྐྱེལ་བས། ད་གཟོད་བྱོང་ལ་མཛེས་
སྦྱུག་འཕུམ་འཕུར་གྱི་སྦྱིང་ག་ཆ་ཚང་ཞིག་བསྐྱུན་པ་མ་
ཡིན་ནམ། སྦྱེས་ཆེན་དེ་ཚོའི་ཐུགས་རེ་ནམ་མཁའི་མཐའ་
དང་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ཡིན་ཅ་ན། མི་རིགས་ཀྱི་སྤུ་གཡང་

དང་དུས་རབས་གསར་བའི་གཤོག་སྐྱ་ལེན་ཤེས་པའི་སྒོ་
གསལ་གཡུ་སྒྲུང་མང་བོ་བྱོད་གི་དགའ་ཚལ་ནས་འཕྱར་
དགོས་པ་མ་བརྗེད། ད་སྐབས་སྟོན་དག་པ་རྒྱན་མའི་
གདོང་འབག་གྱོན་ཏེ་སེམས་རྩ་མས་པའི་སྐྱ་སྒྲུང་མང་བོས་
ཀྱང་། བོད་གི་ཚོམ་རིག་གི་གར་སྟེགས་ཚུང་དུར། རོ་ཚ་
དང་སྤྱིར་བཏགས་མེད་པར་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་གི་ལས་ལ་
བྲེལ་བས། རང་ཉིད་གི་ཁོར་ཡུག་ལ་བྱ་ར་དང་མཛེས་སྒྲུག་
ལ་བྱི་དོར་ཡང་ཡང་གིས། ཁ་བའི་རྒྱུང་ཏྟ་དཀར་བོ་སྟོགས་
མེད་དུ་འཕྱར་ཏེ། ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་ལོའི་ཨོ་ལུམ་མིས་ཁི་
ལུས་རྩལ་འགྲན་ཚོགས་སྟེང་། གཡག་གོང་བྱིར་ནས་ཡོང་
བའི་གཡག་པ་ཚོས་གཡག་རྒྱག་འགྲན་བསྐྱར་གི་བྱ་དགའ་
དང་བོ་ལེན་དུས་ཀྱང་། བྱོད་གཡག་གི་ཆེ་བ་བརྗེད་པའི་
ཕོ་ཉ་རྣམ་དག་ཡིན་དགོས་པ་མ་བརྗེད། ༢༠༠༢༥༤

□ 1 □ མཆན། སྐྱག་རྩེའི་དགའ་ཚལ་ནི་རྩ་བའི་བོད་ཡིག་
གསར་འཕྱར་གི་ཚོམ་རིག་ཆེད་བཀོད་ལེ་ཚན་གི་མིང་ཡིན།
སྐྱེལ་བྱང་།

—ཤེས་རིག་ནོར་བུའི་སློབ་སྦྱང་གི་སྐབས་བཞི་བའི་
མཐར་ཕྱིན་སློབ་མ་རྣམས་ལ་སློབ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགོང་
ཚོགས་སུ་ཡུལ་བ།

ཀླུ་རིག་མངོས་མའི་ལང་ཚོ་སྟེ་མཐོ་སྐང་ལ་དབྱིད་དཔལ་
གྱི་ཕོ་ཉར་འགོ་རན་པའི་བྱིད་ཚོ། དགོང་ཚོགས་འདིའི་
ཕ་རོལ་གྱི་སང་ཉིན་དང་མཉམ་དུ་ལམ་ལ་ཆས་དགོས།
གངས་འདབས་དང་གཙང་འགྲམ་གྱི་བྱིས་པ་མང་པོར་
ཀ་ཁའི་རྗེ་སྐུ་གྱུར་བཞིན་ཆས་དགོས། དུང་སེམས་དང་
སྐྱོད་སྦྱོའི་མིག་ཞགས་རིང་མོ་མ་ཡུམ་སློབ་སྦྱང་དུ་བཞག་
སྟེ་མི་ཡུལ་ལ་སློབས་ལྷགས་འབུལ་སྱེར་ལམ་ལ་ཆས་
དགོས། ལམ་ལ་ཆས་དགོས་པས། ཁ་བ་དཀར་པོས་སེམས་
ཚ་བརྒྱན་དྲགས་པའི་དགོ་ཀན་ཚོར་སེམས་ངལ་ཉ་ཅང་
ལྷོ། མི་ལམ་མཚར་པོ་ཞིག་མིས་ཉེ་ཡོང་བའི་ཕ་ཡུལ་གྱི་
དགུན་གཞུང་དོ་མ་ཡུན་རེ་རིང་། ཚུད་མི་ཚར་བའི་ཕུ་རུའི་
རུ་དཔུང་དོ་མ་འཇིགས་རེ་ཡེར། གསར་རྗེད་གི་ཚ་གང་
འཐབ་པའི་རུ་བར་ནས། ཚོས་སྦྱིད་གྱི་འགལ་འདུ་སྦྱིང་

བའི་སྒྲི་ཚོགས་ནས། བྱིང་ཚོས་མི་ལོ་ལྟ་ལ་བསགས་པའི་
ཚོང་རྒྱས་དག་སྒོག་བསྐྱོང་གིས་འགྲེམ་དགོས་པས། འཕྱུ་
སྒོད་གི་དྲག་མཚོན་སྒྲིང་ལ་འདེབས་ཀྱང་སྒྲིད། དཀའ་སྤྱད་
གི་རྒྱལ་ཚུ་མཚོ་རུ་བསྒྲིལ་ཡང་སྒྲིད། འོན་ཀྱང་། དགོང་
ཚོགས་འདིར་དྲག་རུ་འབར་བཞིན་པའི་དགོ་སྒོལ་ཡོངས་
གི་རེ་བཞག་གི་ལོར་བུ་རྗོག་པོ་ཨམ་སྤག་ནང་མར་བཅུག་
སྟེ། ནམ་ཡང་དཔའ་མི་ལྷམ་ཞིང་གཉའ་མི་སྐྱར་བའི་སེང་
སྤག་དར་མ་མཛོད། འདི་ནི་སྒྲིལ་སྤང་གི་མཚོད་ཆང་དང་
པོ་ཡིན།

འབྲུག་རྒྱན་ལ། བོད་པ་ཚང་གི་མ་ལོ་སྤྱད་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་
ཡིན་ཟེར། བོད་པ་ཚང་གི་མ་ལོ་རྗེ་བཅུན་སྒོལ་མ་ཡིན་
ཟེར། མ་རྒྱུད་ཅན་དན་སྒོང་པོ། ཅན་དན་སྒོང་པོའི་དྲི་
བསྐྱེད་མ་ཡལ་ས། མ་རྒྱུད་གཡུ་འབྲུག་སྒོན་མོ། གཡུ་
འབྲུག་སྒོན་མོའི་ངར་སྐད་མ་ཉམས་ས། མ་བཟང་རུས་པ་
རུང་ལས་དཀར་ཚུལ་དང་། ཞང་བཟང་རུས་པ་གསེར་
ལས་སྤྱད་ཚུལ་གི་སར་སྐྱེད་སྤྱེད་དང་ཚུ་དོགས་གཏམ་

རྒྱུད་ལས་རིང་བ་ཡོད་མོད། མ་གསང་དྲང་མོར་བརྗོད་
ན། བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོས་སྐྱལ་བའི་རྗོད་གར་
བརྒྱུར་ས་རུ་ད་ལྟ་ངོ་གནོད་བའི་འབྲུག་གཞུང་ཚན་པ་
འགའ་ལས་ཅི་ཡང་སྟག་མི་འདུག་སྟེ། ཐ་ན་རང་སྐད་
དག་མོ་ཞིག་ཀྱང་མི་འབྱོར་ས་པ་འདི་རེད། ཉ་ཅང་རྒྱུད་
དྲགས་པའི་མུ་ངམ་ཐང་ན་ཕྱིད་ཚོས་རྐང་རྒྱུང་ལེབ་མོའི་
མི་ཉོག་ཐོག་མར་འཇུགས་དུས། གཞན་གོས་སྟོན་པའི་མི་
རྒྱུད་འབྲུམ་པོ་དང་གཞན་སྐད་བཤད་པའི་གསར་མོ་མགོ་
སྟོང་། གཞན་སེམས་སུ་བརྒྱུས་པའི་མི་མིན་འདྲེ་མིན་མང་
པོ་བུ་ཡུག་འཇུག་འཇུག་གྱིས་སེམས་པ་མས་པའི་རྒྱུ་གར་
བརྒྱུད་མར་འབྲུག་འོང་མོད། རྒྱངས་ཁྲག་གི་བཞུར་རྒྱུན་
གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ཁོ་ཚོ་བར་སྤྱིད་རིང་མོའི་འགག་སྒོ་
ནས་སྤྱིར་ལ་འཐེན་པའི་སྒོ་བས་པ་བརྒྱུད་ལ། བག་འབྲུམ་
དང་ཡ་ང་མེད་པར་ལམ་ལ་ཆས་ཤིག་མདོར་ན། མཐོ་སྐད་
གི་སྐྱག་རུམ་ཟབ་ཅིང་སྟག་པས། རང་ལྷས་ཐུང་ཐུང་དེ་
མི་རུ་བསྟོན་དགོས་ཀྱང་། མེས་པོ་གོང་མའི་སྤྱག་རྗེས་འབྲུ་

ལོར། མཁའ་ལྷིང་དབང་པོ་ཞིག་གི་འཕུར་སྐྱབས་དང་རྒྱ་
སྐྱབས་དང་མ་ཞིག་གི་མཚོང་སྐྱབས་སྦྱོང་བཞིན་ལམ་ལ་ཆས་
ཤིག་འདི་ནི་སྐྱེལ་ཐུང་གི་མཚོང་ཆང་གཉིས་པ་ཡིན།
འབྱིང་ཚོས་མི་ཚེའི་གཟི་དཔལ་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྟེ་ལམ་ལ་
ཆས་རན་དུས། ལོ་རྒྱུང་བུ་མོ་གནས་ལ་བརྒྱུད་པ་བཞིན་
ཞེན་ཆགས་ཀྱི་མིག་ཞགས་སྤྱིར་ལ་འཕངས་ཤིང་། གྱེས་
གཏུང་གི་མིག་རྒྱ་སྐྱབས་སྐྱབས་འབབ་མི་འོས། རང་སེམས་ལ་
བསྐྱོར་བ་དང་། རང་ལུས་ལ་བྱ་ར་བྱོས་དང་། འདས་པའི་
བགྲངས་བྱ་སྒྲུབ་ལ་བྱིང་ཚོས་རྒྱ་རྒྱུང་རྩམ་རྒྱུང་གི་འཚོ་བ་
གདོང་གིས་བསྐྱུས་ཏེ། གཞུང་ལུགས་སྣ་མང་གི་གཏེར་ཁར་
ཉལ་ཐོབ་རྒྱག་དོན། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཚེ་དང་ཕ་ཡུལ་ལ་
མཛེས་སྐྱབས་ཡང་དག་ཅིག་བསྐྱུན་སྤྱིར་མ་ཡིན་ནམ། བྱིང་
ཚོས་གངས་སྐྱོངས་རྩེ་མ་རིག་གར་སྟེགས་སུ་སྐྱུ་གུས་སྐྱབས་
སྐྱབས་བསྐྱུར་དུས། བརྒྱ་འཚོགས་སྟོང་འདུས་ཀྱི་དབུས་སུ་
རིག་པའི་འབེལ་གཏམ་བབྱིང་དུས། རྒྱ་མིར་འགོ་བཤད་
དང་། རྒྱུང་ཐང་ལ་འདུག་བཤད་ཀྱིས་མཐོ་སྐྱབས་གི་ཕ་ས་

ལྷ་བཞི་འདི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཇོ་མས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཤིག་ཏུ་
བསྐྱུར་བའི་མི་འགྱུར་དམ་བཅའ་འབུམ་བཞེགས་སུ་ལྷུ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ།

ཆས་ཤིག་ལམ་ལ་ཆས་ཤིག་མཐིང་ཞིན་ཡོད་ཚད་རྒྱབ་ཏུ་
བསྐྱུར་ཏེ་རྒྱང་ཐག་རིང་བའི་དམིགས་ལྷུ་ལ་དེར་གོམ་
སྟབས་ཆེན་པོས་ཆས་ཤིག་སྐྱོ་གདུང་བཟུང་མོ་སྟོབས་སེམས་
སུ་བསྐྱུར་ཏེ་ཆས་ཤིག་དང་། བོད་ཚོ་ལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཕ་ས་
སྐྱུག་པོ་འདིར་བྱིད་ཚོ་ནི་སྐྱ་སྐྱད་གསར་བ་འཐེན་པའི་དུས་
རབས་ཀྱི་ཁུ་བྱུག་སྟོན་མོ་ཡིན།

བཤེས་གཉེན་དང་སྟོབ་གྲོགས་མེད་ས་ན། བྱིད་ཚོའི་ལམ་
སྟོན་སྟོན་མེ་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཡིན་ལ། རྒྱང་བཞུད་
ལམ་གྲོགས་བཟང་པོ་བདེན་དོན་གྱི་རིགས་ཞིན་ཡིན་པས།
རིགས་པའི་གད་རྒྱུད་སྟོག་བཞིན། ལྷ་རྒྱལ་དབྱུངས་སུ་
འབྱུག་བཞིན། ལྷུར་བ་ལྷུར་བར་ལམ་ལ་ཆས་ཤིག་ཨང་
། འདི་ནི་སྐྱེལ་བྱུང་གི་མཚོན་ཚང་གསུམ་པ་ཡིན། ༢༠༠༣ . ༣

བྱམས་དང་སྒྲིང་རྗེ།

བསམ་པ་བཟང་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་བཟང་། །

བསམ་པ་ངན་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་ངན། །

ཐམས་ཅད་བསམ་པ་དག་ལ་རག་ལས་པས། །

རྟག་པར་བསམ་པ་དག་ལ་འབད་པར་བྱ། །

འཇམ་མགོན་སླ་མ་ཙཱ་ཁ་ཆེན་པོས།

བྱམས་པ། རྟུག་བསྐྱལ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་མནར་བའི་སེམས་

ཅན་གང་ཡིན་བདེ་བར་འགོད་འདོད་ཀྱི་བཙུགས་མིན་

སེམས་བྱུང་ཞིག་སྒྲིང་རྗེ། རྟུག་བསྐྱལ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་མནར་

བའི་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་རྟུག་བསྐྱལ་དང་འབྲལ་འདོད་

ཀྱི་སེམས་བྱུང་རྣམས་མ་ཞིག་གཏན་བདེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

གོ་འཕང་འདོད་ན་རྩ་བ་བྱམས་དང་སྒྲིང་རྗེར་བྱུག་སྒྲིང་

བཞིར་ཞི་བདེ་ཡི་འོད་དཀར་སློ་ན་གཞི་མར་བྱམས་དང་

སྒྲིང་རྗེ་མཐོ། བྱམས་པའི་འཛིན་མར་སྒྲིང་རྗེའི་སློན་

ཤིང་གི་གཡུ་ལོ་འཕྱུར་དུས་བྱུང་སེམས་གསེར་མདོག་གི་

འབྲས་བཟང་ཡང་འབད་མེད་སྟུན་འགྲུབ་ཀྱིས་འབྲུངས་

འོང་། མཐོ་བ་རྐང་གཉིས་མི་དང་གཅན་གཟན་རྒྱལ་
བོ། དམའ་བ་ས་འབྲུ་རྐང་མེད་དང་གྲོག་སྐྱར་མིག་མེད།
མདོར་ན། རྐང་སེམས་སྤྲོ་མོས་བཟུང་བའི་དབྱུགས་སྣན་
ཡོད་ཚད། ཚ་གདུག་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སྤྲོག་དུས་བསེལ་
འཇམ་རྐང་བྱར་སློན། ཁ་ཚར་འཚུབ་མ་གདོང་ལ་བབས་
དུས་བདེ་དྲོད་འོད་ལ་དུང་། རྒྱག་བསྐལ་མེ་སྤྲོག་སྤྲོ་མོར་
འབྲལ་འདོད་དང་བདེ་བ་སྐྱད་ཅིག་ཐུང་དུར་འགྲོག་པར་
འདོད་པའི་བསམ་སློ་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ཁ་དོག་དག་ཞིབ་
དུ་དྲན་ན། བྱམས་དང་སྣང་རྗེ། ས་སྐྱང་རིལ་མོ་འདིར་
མེད་ཐབས་མེད་པའི་ནོར་བུ་རྗོག་གཅིག་བྱམས་དང་སྣང་
རྗེའི་ཁོར་ཡུག་ན། མཐོང་ཚུང་དང་བརྟམས་བཅོས། བཅོན་
དབང་དང་འབྲུག་ཚོད་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་དམར་དབྱིངས་
སྤྱ་དག་བྱམས་དང་སྣང་རྗེའི་ཁོར་ཡུག་ན། ཡི་རངས་དང་
མཐུན་སྦྱིལ། རང་དབང་དང་ཞི་བདེ་སོགས་ཀྱི་བརྗེ་
འཇུམ་ངང་གིས་གྲོལ། བྱམས་དང་སྣང་རྗེས་སྤྲོག་པའི་
མི་སེམས་འབྲུགས་པ་མེད་པར་ཉལ་དུ་སྐྱང་བ་དགའ་ཡ་

ལེ། གྲོགས་སུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་མཐུན་སྦྲིལ་གསེར་གྱི་
དཔལ་བེའུ་འོད་ཅིག་གིསྟེ་དགུས་བསྟོད་བཀུར་གྱི་མི་ཉོག་
ཁྱོད་ལ་སྦྱངས། ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་རང་གཞན་དོན་ཆེན་ཡར་
ཚོས་ཟླ་བ་གཞོན་ཅུའི་འཕེལ་ཁར་བཀོད། རང་གི་ལྷས་ལ་
དཔེ་ལོངས་ལ། ། གཞན་ལ་གཞོན་པ་མ་བྱེད་ཅིག། འདི་
ནི་རི་འདྲའི་ཚོག་ཏུ་དོན་འདུས་གྱི་དོ་མཚར་ལེགས་
བཤད་ཅིག་རེད་ཨང་། ང་ཚོས་གཞི་རྒྱ་རྒྱུ་ཤོས་ཤིག་གི་
ཚོས་ཉིད་ལ་སྦོལ་གྱིས་བལྟས་ན་བདེན་དོན་གྱི་རང་ཞལ་
མཐོང་མི་འོང་ངམ། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དག་པོ་ཕར་
ཕར་དུ་དེད་དེ་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་གྲོགས་པོ་ཚུར་ཚུར་
དུ་དྲངས་ན། ཞེ་སྤང་དང་ཁོང་ཁྱོད་ནི་གུ་ཐུག་པའི་མཚོན་
ཆ་དང་། བྱམས་དང་སྦྱིང་རྗེ་ནི་སྦྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་
རྒྱལ་མཚན་ཅིའི་སྦྱིར་མ་ཡིན། མདའ་མཚོན་གྱིས་ལྷགས་
རི་བསྟོར་བ་ནི་ཐབས་ལམ་གཞན་ཞིག་གི་སྦྱིང་ནས་རང་
ཤི་རྒྱག་པའི་སྟོན་འགྲོ་གཤའ་མ། སྟོབས་དཔུང་གིས་དག་
སྟེ་གཞོན་པ་གནས་སྐབས་གྱི་རྒྱག་གཟེར་གཅོག་པའི་སྦྱིང་

སྒྲུབ་ཡང་དག་ཚེར་མའི་ས་གཞི་གོ་བས་གཡོག་འདོད་
པའང་བྱིས་སློ་རྒྱུང་རྒྱུང་གི་ནོར་འབྲུལ་འབའ་ཞིག་སེམས་
ཅན་མི་སྲིན་ནམ་མཁའ་བཞིན། ། དེ་དག་གཞོན་གྱིས་
ཡོང་མི་ལང་། ། ཁྲོ་བའི་སེམས་འདི་གཅིག་བཅོམ་ན། །
དགྲ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚོམ་དང་འདྲ། ། འདི་ནི་བྱམས་པའི་
གོ་ཆ་བཅོན་ཞིང་སྒྲིང་རྗེའི་དགྱེལ་འཁོར་རྫོགས་པའི་
མཁྱེན་ལྡན་དཔའ་བོ་ཞིག་གི་སྲོང་ཚོར་གཟུགས་རིས་སུ་
འཕྲོས་པའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་རེད། འདི་ནི་སྒྲིང་བཞིར་
ཞི་བདེའི་སྐྱུ་གཡང་འབྲུག་པའི་ནོར་ལྷ་སྐྱུག་པོའི་སྐྱུབ་
ཚོག་རེད། བྱམས་དང་སྒྲིང་རྗེ་ཡོད་ན་དཔུང་དང་མཚོན་
ཆས་ཅི་ཞིག་བྱེད། མཚོན་ཆ་ནི་ཞེ་སྤང་དང་ཞེ་སྤང་སྒྲོད་
བྱེད་ཀྱི་ལག་ཆ་ཅམ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ཚེ་
གཅིག་གི་བདེ་སྒྲིང་ཀྱང་བསྐྱུན་མི་ཐུབ། བྱམས་དང་སྒྲིང་
རྗེ། ཇི་འདྲའི་གསེར་མདོག་གིས་སྐྱུག་པའི་སྒྲོན་ཕོན་བསམ་
སློ་ཞིག་བྱམས་དང་སྒྲིང་རྗེ་མེད་ས་ན། དཔལ་འབྱོར་དང་
ཚོན་རིག་གི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱང་སྐྱེ་དགའི་ཚེ་སྲོག་གཞོན་པའི་

རྒྱལ་ཕྱན་འབར་མདེལ་ཙམ་ལས་འདའ་ས་མེད། བད་
སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་མཛེས་པས་དབུལ་ཚེ་ཞི་བདེའི་ཚེད་དུའང་
དམག་འབྲུག་གི་འཁོར་ལོ་བར་མེད་སྐོར། སྐོར་སེམས་ཀྱི་
ཚ་རྒྱབས་འཕྱུར་དྲགས་ཏེ་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་
བཀའ་ནས་ཡོད་པའི་དུས་མཐའ་འདིར། བྱམས་དང་སྟིང་
རྗེའི་གྲིབ་བསེལ་མེད་ན་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་ཇི་ལྟར་རོལ།
མཛེས་སྐྱུག་གི་ཡང་རྩེ་དེ་ཉིད་ཕྱིམ་ཚང་གཅིག་ལ་ཡོད་
ན་གནས་དེ་རུ་དགའ་སྦྱིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐད་སྟངས་སེ་སྟངས། དེ་
བཞིན་གྲོང་ཚོ་གཅིག་གམ་མི་རིགས་གཅིག་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་
གམ་འཇོམ་སྦྱིང་ཡོངས། བྱམས་དང་སྟིང་རྗེ་མོད་ས་ན་
དབུགས་སྟུན་ཐམས་ཅད་འདྲ་མཉམ་ཡིན།
ཅུ་པོ། ད་ནི་མི་ཚེའི་རྗོག་དོན་འཚོལ་བའི་དུས་བབ་རེད།
——སྐྱུན་ཚུང་སྒོ་བབ་སྦྱིན་པ་སྐོ་མང་ནང་བསྟན་སྒོ་བ་
སྦྱིང་དུ་ཞུགས་པའི་ངག་འཕྲིན་འཕྱོར་རྗེས་གྲིས།
ཅུ་པོ། ལོ་འདི་དག་གི་རིང་ལ་ང་དཔེ་མང་སྦྱངས་པའི་
མདུན་ཅོག་ལ་འཁོར་ཏེ་གནའ་དེང་མཁས་པའི་བརྩམས་

ཚོས་གང་མང་གི་བྲོ་བ་ལྟོང་དུས། གསེར་མདོག་གིས་
བྱུགས་པའི་ལེགས་བཤད་གྲངས་མེད་ལས་མི་ཚོའི་རྟོག་
དོན་གྱི་དེ་ཉིད་མཐོང་ཞིང་། མཐོང་ཐེངས་རེ་རེར་རུ་བོ་
ཁྱོད་ད་དུང་ཚས་དྲགས་པའི་བསམ་སྒོ་བྱ་གཅིག་གི་ཁོར་
ཡུག་ན་བྲན་དུ་ཡོད་པར་བསམ་ནས། སེམས་སྟེ་མོ་སྟེམ་
པ་གང་བོ་མ་ལྷུང་བུ་མོར་བསྐྱར་ཞིང་། ཡིད་སྐྱོ་བའི་ཁེར་
གཞས་ཐར་ཐོར་སྐར་མ་སྟེ་བདུན་ལ་ཡང་ཡང་སྤངས།
དཀར་དམར་མེ་ཉོག་དགྲིགས་པའི་སྐྱེད་ཚལ་ནས་བསྐྱང་
ཞིམ་འབྱུལ་ཞིང་། འབྲས་བཟང་བཅུད་ཀྱིས་སྦྱོས་པའི་
སྤང་མའི་དབྱང་ཚོགས་བཟེན་དབྱངས་རྟར་བྲེལ་བའི་
དུས་ཚོགས་ཤིག་ལ། འོད་དཀར་ལ་དུང་ཞིང་ཤེས་རིག་
ལ་མོས་པའི་རུ་བོ་ཁྱོད་ངས་ཡང་བསྐྱར་དྲན་བྱུང་། དྲན་
སྤངས་འདི་ལུ་རུའི་དུང་བཅེ་མིན་ལ། ཡུལ་གྱར་བའི་སྤྱིང་
སྐྱོའང་ཡིན་མི་སྲིད། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་འདྲ་བའི་བཅུན་པ་ལོ་
ཚུང་མང་བོ་ཞིག་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ལས་སྟག་པའི་གཞོན་རུ་
རིག་བཟང་མང་བོ་ཞིག་དོན་མེད་དུ་འབྱུང་ཞིང་བསྐྱས་

བལྟས་ལ་རྒྱས་འགྲོ་བ་རི་འདྲའི་ཕངས་སེམས་སྐྱེ་དགོས་པ་
ཞིག་པར་འདི་ལྟར་དྲན་བཞིན་དྲན་བཞིན་སློབས་སེམས་
མཐོན་པོའི་རི་རྩེ་ནས་ཁྱོད་ལ་དྲན་བསྐྱེལ་ནན་མོའི་འཕྲིན་
ཡིག་བདུན་པ་བསྐྱེད། འཕྲིན་ཡིག་བསྐྱེད་རྗེས་གཏན་དུ་
མི་ལྷུ་བའི་ང་ཚོའི་སྐོར་ཡུག་གི་འབྲུག་རོམ་དག་དྲན་ཏེ་
ང་ཉ་ཅང་དངངས་སྐྱག་གིས་འདུ། ལུ་མོའི་རྒྱབས་རིས་
ཀྱིས་དེད་པའི་སྤོང་ལ་སེར་བོ་བོད་མིའི་ལས་དབང་བཞིན་
སློབས་མེད་དུ་ལྷུར་འགྲོ་བའི་སློན་ཟླ་དགུ་བར། ངས་གོམ་
སྐྱབས་གསར་བ་ཞིག་གི་རྗོག་སྐྱ་ཐོས་བྱུང་། ལུ་པོ། ད་ནི་
མི་ཆེའི་རྗོག་དོན་འཚོལ་བའི་དུས་བབ་རེད། གནས་དེ་
ན་ལྟ་རིག་རིན་ཆེན་དང་བོའི་དངོས་ལྷུབ་འཕྱུར། ལུ་མ་
གསུམ་སྐྱེད་ལྷུག་གི་སྐྱེག་མོས་བསྐྱེད་ན་ཐོས་བརྩོན་དེས་
འབྱུང་གི་དཔའ་བོར་དྲིས། ལྟན་སྐྱེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སློབས་
ཚལ་ཞན་ན་བསགས་སྐྱེད་སྐྱེན་མཚོག་དང་འབྲལ་མེད་
མཛོད།

ལུ་པོ། མཇལ་འཛོམས་ཀྱི་དུས་ཚོགས་རེ་རེར། ངས་འགྲུམ་

རུས་འབྲུལ་འཁོར་བཅད་བཅད་དུ་བྱོད་ལ་ཡང་ཡང་སྐྱོད་སྐྱོད་
བ་མིན་ནམ། ཡབ་མེས་ཚོའི་སྐྱུ་དྲིན། བཅུ་ཕྲག་རིག་པའི་
བྱིན་རྒྱལ་ལ། མི་ཚོའི་རིན་ཐང་། མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ། གནས་
གང་ཞིག་ནས་བྱ་བ་ཅི་བསྐྱབས་ཀྱང་། ཤེས་རིག་ལ་སྦྱང་
བཅོམ་མེད་ན་ལག་རྒྱུ་མ་དཔའ་བོ་འདྲ། གཞན་པར་གྱི་
སྙག་བསམ་མེད་ན་གོར་མོ་རྩོ་དང་འདྲ། དེའི་སྤྱིར། བྱ་
བཞག་ཡོད་ཚད་ལ་སྤྱོད་ལས་ལས་རྣམས་རྒྱལ་གྱི་བ་དན་བསྐྱོད་
འདོད་ན། ད་ཉྱ་ཉེན་འབྲེལ་དགུ་འགྲིག་གི་རུས་བཅད་
རེད།

བཅུན་པའི་རང་ཚུགས།

བསྐྱུང་ཞིམ་སྒོམ་སྒྲིན་ཆགས་པའི་ཁང་བཅད་ཡངས་པོར་
བཅོས་མིན་ངེས་འབྱུང་གི་དྲོད་ཁོལ་སྒྲིང་གར་སྒོམ་བཞིན།
མི་མཐེད་འཇིག་ཉེན་གྱི་བདག་པོ་སྟེ་དཔལ་མཉམ་མེད་
ལྷ་ཀྱ་རྒྱལ་བོ་སྐྱེ་གཅུག་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ཉོག་དུ་མཚོད།
མཚན་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་མཁན་པོའི་སྐྱུན་སྐྱུར་སོ་ཐར་སྒོམ་
བྲིམས་ཕྱ་རགས་ཀྱི་ར་གུར་ལས་མི་འདའ་བའི་འབྱུར་མེད་

དམ་བཅའ་ཐོག་མར་སྐྱེལ། སྐབ་འཇམ་རུར་སྒྲིག་གི་གོས་
རྒྱུ་སྐྱེལ་གསོལ། ལྷན་སྐྱེས་གནག་སྐྱེལ་གྱི་སྐྱེལ་རུམ་བུར་
བཅད།

དེ་ནས་བརྒྱུད། དམ་པ་རྣམས་ནི་ཁས་འཆེ་མི་བྱ་སྟེ། །
གལ་ཏེ་དཀའ་བའི་ཁས་ནི་སྤངས་གྱུར་ན། ། རྗོ་ལ་རི་མོ་
གྲིས་པ་སྟེ་བུར་ནི། ། ཤེ་ཡང་གཞན་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་
རོ། ། ཞེས་པའི་ལེགས་བཤད་འདི་དབྱུངས་སུ་བྱེད་བཞིན།
རྒྱུན་ཅི་དང་འཕྲད་གྱུང་རུང་། གནས་གང་དུ་བཞུགས་
གྱུང་ཚོགས་འཕུལ་པའི་རང་ཚུགས་མི་འདོར་བའི་ངེས་དོན་
དཔའ་བོ་བྱིད་གྱིས། ཉེས་བརྒྱ་ལྡ་བརྒྱ་ཚ་གསུམ་གྱི་སྒོམ་
བྲིམས་སྤྲ་རགས་མིག་འབྲས་བཞིན་སྤྱང་ཞིང་སྐྱེ་སྒོག་ལས་
གཅེས་པར་མཛད་པས། རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྤྲས་རྒྱ་མཚོའི་བྱགས་
རྗེའི་སྒོང་ཡངས་ན་བྱིད་ཉིད་འོད་དུ་འཚོར། དད་སྟོན་
འགྲོ་བའི་སེམས་སྟེགས་སུ་བྱིད་ཉིད་ལྷན་གྱིས་གྱུབ། རོ་མ།
ཚུལ་བྲིམས་སྟོན་པའི་དགོ་སྒོང་འོད་དང་སྟོན་བྱིད། བམ་
ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆེས་མཐོ་སར་བཞེངས་ཏེ་གཞན་པར་

རིས་མེད་གི་འོད་དཀར་ཆེམ་ཆེམ་སྟོ། བཅུན་པའི་རང་
ཚུགས་རི་རྒྱལ་ལས་བཅུན་པའི་ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཁྱོད་གིས།
རྒྱལ་སྤྲུལ་ཚོ་གཟི་བརྗིད་གིས་ཕེབས་པའི་བཤུལ་ལས་ཡང་
དག་དེ་རྗེད་པ་ནས། ས་ཆེན་པོའི་མཛེས་སྤྲུལ་ཡོད་ཚད་
ལ་ཆགས་སེམས་གི་རི་བོ་མང་ནས་བསྟེལ་ཏེ་གཏན་དུ་
མི་རླབ་པའི་སེམས་གི་མཛེས་སྤྲུལ་བཅའ་ལ། ལྷ་དང་ལྷ་དང་སྤྱི་
སྐད་དང་སྤྱི་ལྷན་འཛེབས་རོལ་མོའི་དགའ་སྟོན་ལ་རྒྱུད་གིས་
བཀྱེད་དེ་བསྐྱལ་བརྒྱུད་མི་འགག་པའི་ཚོས་སྤྱད་བརྒྱུད་བྱི་
སྟོང་གི་དབྱུངས་ཏེ་བསྐྱུབས། ཞིམ་པའི་དྲི་བསྐྱུང་སྤྱི་ཚོགས་
ལ་སྤོད་ཞེན་གི་མེ་སྤུ་འབར་བ་རྩད་ནས་གཞིལ་ཏེ་བྱིམས་
གཙང་མ་ལ་ཡའི་བསྐྱུང་དང་རྣལ་མ་མགོན་དུ་བསྐྱུས། རོ་
མཚོག་བརྒྱུད་སྤྲོད་གི་ཞལ་བཟུང་སྤྲོད་པོའི་ཚོགས་འཁོར་ལ་
ཏུབ་ཐོབ་གི་ངལ་བ་རིང་དུ་སྤྱངས་ཏེ་བསམ་གཏན་བཟུང་
གཙིག་དང་མེ་ཏོག་བཅུད་ལེན་གི་གདམས་པ་བདག་གིར་
མཛད། འཇམ་མཉེན་རིག་བྱུ་ལས་རྗེད་པའི་བདེ་དྲོད་
དང་སེམས་པའི་ཚོར་བ་མངར་མོར་སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་གྲུས་

ཕྱག་ཕུལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་རྩུབ་རེག་གིས་མ་གོས་པའི་མཉེན་
འཇམ་གསུང་གི་ལང་ཚོ་དང་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རེག་
བྱའི་དངོས་གྲུབ་བསྟེན། ཨེ་མ་ཏོ་དོ་མཚར་ཆེ། བྱོད་སྐྱེ་
དགའི་སྐྱེ་གཙུག་ན་སྐྱབས་གནས་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་
རུ་བཀྱར་བ་བློལ་བསྟོན་དང་ལུང་བརྗོད་ཀྱི་དྲི་མས་མ་
གོས་སྤྱིར་ནམ་ཡང་ལམ་སྟོན་གྱི་སྟོན་མེ་མེར་བོ་རེད། སྤྱིན་
པོ་མི་རུ་བརྩུས་པའི་བཤན་པ་ཚོས་ཉམ་ཚུང་གི་ཚོ་སྟོག་
འཛོམས་རུས་བྱོད་བྱམས་བརྩེའི་སྟོང་ཡངས་ནས་བཞེངས་
ཏེ་མི་འཇིགས་སྟོག་གི་སྐྱབས་སྐྱེན་དང་བོ་མཛད། བདེ་
སྐྱིད་དང་འབྱོར་ཕྱག་གཞན་གྱི་བང་མཛོད་ལས་འཚོལ་
བའི་ཇག་རྒྱན་དག་འདུར་རྒྱག་ལ་བྲེལ་རུས། སྤྱིན་ལེན་མ་
བྱས་པར་ཞལ་བས་ཅམ་ཡང་མི་གསོལ་བའི་དྲང་བདེན་
རྒྱལ་སྤྲས་བྱིད་ཀྱིས་རྩུང་བཟེད་ཕྱག་གིས་བསྐྱོར་ཏེ་འཁར་
གསེལ་གྱི་དབྱངས་རྟའི་བྱོད་ཞི་རུལ་བག་ཡོད་དང་བསོད་
སྟོམས་ལ་ཐེབས།
ལས་ཀྱིས་མཐོ་བ་སྟེ་མི་ནས་བོང་གིས་ཚུང་བ་སྤྱིན་བུ་ཡན་

ཚོད། རྣོན་གོམས་བག་ཆགས་བཅོན་པོས་ནང་ནས་དེད་
ཅིང་ལྷན་སྐྱེས་ཆགས་སྲིད་ཀྱི་རང་མདངས་སྲི་རུ་འཕོས་ཏེ་
གཏིང་ཟབ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་འདི་བསྐྱབ་པར་བྱོད་ལས་
ང་བཟང་གི་ལྷགས་རྩལ་འགྲན་དུས། བདེན་པ་བཞི་དང་
ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས། ཚོད་མེད་བཞི་དང་རྒྱ་
འབྲས་མན་ངག་བདུན་སོགས་ལ་དབྱུང་འཛོག་ཟུང་འབྲེལ་
གྱིས་སྐྱ་ཚོ་རྣོགས་པའི་དྲང་སྲོང་དཔའ་བོ་བྱོད། འདི་རྣམ་
འཁོར་བའི་དགའ་རྣོན་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྲོགས་ཏེ་ཐབས་ཤེས་
ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱ་འབྲུལ་སྲོང་ན་ཡང་ཡང་ཅེན། བ་མགོ་
ལུས་གཡོགས་ཤིང་ལུ་མགོ་གཞན་གྱིས་བསྐྱོར་ཏེ། རྒྱན་
དང་སྤ་མ། ངག་འཆལ་དང་ཚོག་རྒྱབ་སོགས་གྱིས་ལྷགས་
རྩལ་འགྲན་སའི་ས་སྐང་རིལ་མོ་འདིར་བྲིལ་དང་ངོ་ཚའི་
དབུ་འཕང་སྲིང་ཐབས་མེད་དུས། རྒྱན་དང་སྤ་མས་མ་
བསྐྱད་པའི་བྱོད་ཀྱི་གསུང་སྐར་འགག་པ་མེད་པར། མདོ་
རྒྱད་དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་
བར་ནས་དྲངས་ཤིང་། འགོ་བ་ཀུན་ལ་ཡང་དག་ལམ་

བཟང་སྟོན་པའི་སྐྱོད་དབྱེད་ལ་འདི་ཅི་འདྲའི་སྟོན་ཡང་།
འདོད་ཆུང་ཚོག་ཤེས། གཉེན་ཆུང་ཚུལ་མཐུན། དོན་ཉུང་
བྱ་ཉུང་། རྟོ་སྐྱོ་གོས་ཉུལ་ཞེས་པའི་གདམས་ངག་དེ་དག་
ནམ་འདྲེན་ཟས་གཙང་སྐྱེས་པོས་བྱོད་ལ་བསྐྱུལ། མཚན་
སྟོན་འདི་དག་སྐྱི་ཚོགས་འཚོ་བའི་བྱོད་ནས་བྱོད་ལ་ཐོབ།
ངོ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་པ་བྱིས་དྲོད་མོ་ནས་ལམ་ལ་ཆས་ཤིང་
སྟོང་འཇགས་ཆེ་བའི་དགོན་སྡེ་དང་དབེན་པའི་རི་བྱོད་
དག་ཏུ་གནས་བཅས་པ་ནས། རྟོ་བས་དང་མངའ་ཐང་
། རྒྱ་དང་འཁོར་བ། གཉེན་དང་མཛའ་གྲོགས། ཡོད་ཚད་
ལ་ཞེན་ཆགས་སྤངས་ཏེ་ཉ་ཅང་ཚོག་ཤེས་ཀྱི་གདམས་པ་
ཟབ་མོའི་བདེ་དྲོད་བསྟེན། ཁི་དབང་དང་འགྲན་ཚོད་ཀྱི་
ཆེད་དུ་མི་ཆེ་ཆུད་བློས་སུ་མ་བཏང་བར་གཉེན་དུང་དུང་
གི་སེམས་རྒྱུད་ཚོས་དང་སྐྱུར། བྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ཚུལ་
དང་མཐུན། བད་རིམ་གཉེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མི་འཇིགས་
དཔའ་བའི་གདེངས་རབ་ཐོབ། ཚོས་བརྒྱད་སྟེག་མོའི་
བཞིན་རས་ཀྱི་དཀར་ནག་འཚོ་མི་དགོས། དོན་དང་བྱ་

བ་ཉུང་ཞིང་ལན་ཆགས་ཀྱི་བྱ་བྱུག་མེད་པས་བརྗེ་ཆེན་ལྔ་
བའི་འོད་ཞགས་རིས་མེད་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་སྟོམ་པོར་སྟོ།
ནམ་ཡང་ཤ་བྲག་གི་ཚོགས་འཁོར་དང་དར་བྱབ་ཀྱི་གཟབ་
འཚོར་མེད་པར་བས་ངན་དོན་དང་གོས་རྩལ་རྩལ་ཅམ་
ལ་བརྟེན་ཏེ་ཆེས་མཐོ་བའི་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མངོས་སྐྱུག་
སྟོས་བསྐྱང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས། མོ་སྐྱེས་ཚུ་བྱར་མིག་གི་
མཐོང་ལམ་དུ་བྱོད་རེ་ཞིག་ཉམ་ཚུང་གིས་བཞུགས་མོད།
ཚོས་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ། མྱིའི་ཆ་ལྷགས་ངན་
ཡང་ཀུན་གྱིས་བཀྱར་ངེས་པའི་ལེགས་བཤད་ཇི་བཞིན།
དམ་ཚོག་ལ་མངོན་སྟོན་མེད་པའི་ངེས་དོན་དཔའ་བོ་
བྱོད། ཇི་སྲིད་བསྐྱལ་བ་མ་སྟོང་བ་དེ་སྲིད་དུ། སྐྱེ་དགུའི་
སྐྱི་གཙུག་ན་གཏུགས་དཀར་བཞིན་འཁོར་ངེས་ལ། རྒྱལ་
བ་རྒྱ་མཚོའི་བྱགས་སྐས་བཟེར་བའང་བྱོད་དང་བྱོད་འདྲ་བ་
ཤ་སྐྱག་ལ་གོ་དགོས་པ་ལོས་ཡིན། རང་ཚུགས་བརྟན་པའི་
བཅུན་པ་རྣམ་དག
སྟོན་ཚུང་སྤིང་བའི་མཚན་མོ།

ཀླུ་རོལ་ན་སྟོན་རྒྱུ་ལུ་ལུ་སྟོན་བའི་མཚན་མོ་ཞིག་ལ།
བདག་ཁང་རྒྱུ་ཀ་གཅིག་མའི་སྐྱེའུ་འགམ་དུ་ལངས་ཏེ་ཏ་
ཅང་ཐང་ཆད་པའི་མིག་རྒྱུ་གཉེས་པོས་འབྲི་དེབ་དང་སྐྱུ་
གུར་ཡུན་རིང་ཅེར་རྗེས་དབུགས་རིང་ཞིག་རང་གིས་ཤོར།
འགས་ལ་སྟང་སྟང་གིས་གྲག་ཡོང་བའི་ཚོང་སྐྱར་ཉན་ན་
སྟོབ་བུ་ཚོའི་དགོང་མོའི་རང་སྟོང་ཡང་གོལ་རན་པ་རྟོགས་
ཐུབ། ཅི་ཞིག་བོར་སོང་བ་ལྟ་བུའི་ཚོར་སྐྱང་བཅན་པོས་སྐྱུ་
གུ་ཐང་ལ་བཞག་སྟེ་རང་སྐྱེལ་གོར་མོའི་སྟོགས་བཞིར་ཞིབ་
སྟ་ཐེངས་གཅིག་བྱེད་དགོས་བྱུང་། རྒྱབ་ཤའི་ཁ་མདོག་མི་
གཅིག་པའི་དཔེ་དེབ་དང་ཚོས་དཔེ་མང་ཅམ་དང་གཞན་
བཟུམ་བུ་དུ་གུར་པའི་ཉལ་བུལ་སོགས་ཉེར་མཁོའི་ཡོ་
བྱེད་ཅག་ཅིག་ཅིག་ལས་ཅི་ཡང་མི་འདུག་ཟེད། གང་ཞིག་
ནས་ག་སྐྱིག་མེད་པར་མ་བོས་སྐྱུ་མགོན་ལྟར་སྐྱེབས་ཤིང་
ཁ་ཆེའི་ཚོང་པ་བཞིན་གནས་འདིར་ཆགས་པའི་ང་རང་།
ངོ་མ་གྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐག་ཚོད་པ་ཞིག་ཟེད། རང་གི་སྟོ་རྒྱབ་
ལའང་འདང་རྒྱག་ཆེ་བ་ངས། ས་མཐོ་རྒྱ་གཙང་གི་ཡུལ་

ལྷ་འདྲིར་ཅི་ཞིག་གི་ཟས་རིན་འཛོག་ཨང་། དེ་ལྟར། ངས་
རང་ཉིད་ཀྱི་ཚུགས་ཀར་བལྟས་ཏེ་ཁེར་དགོད་སང་དེ་བ་
ཞིག་བྱས་པས། སྒོལ་མའི་བཟུངས་བརྗོད་ལ་བཙོན་པའི་བྱི་
ལ་དཀར་བོ་ཡང་སྐྱག་ཐག་ཚོད་དེ་སྐྱེའུ་ཁྱུང་ལས་སྐྱེ་རོལ་
དུ་སྡིང་སོང་། སྡིང་བྱལ་བྱི་སྐྱེའུ་ཁྱུང་ལས་ཡང་བསྐྱུར་སྟོན་
རྒྱུང་བསེལ་མོ་ཞིག་གཡུགས་བྱུང་།

འབས་མ་གཞིག་ཅི་ཙམ་བཏང་ཡང་ཁང་རྒྱུང་འདྲིར་རུབ་
ཟས་སྐྱུམ་པོ་ཞིག་གི་རྒྱ་རྒྱེན་མི་ཚང་བ་རང་ཉིད་ལ་གསལ་
བས་དེའི་ཚབ་དུ་སྟོན་ངག་ཅིག་འབྲི་དགོས་པ་མིན་ནམ་
སྐྱུམ་བྱུང་། ཞིང་ཁམས་གང་ཞིག་ན་འཛོ་སྐྱེག་གིས་འཚོ་
བའི་དབྱངས་ཅན་མའི་བྱིན་རྒྱབས་ཟབ་མོར་སྐྱིར་དུན་རེ་
བྱས་མོད། དྲ་མིག་ལས་ཤོར་ཡོང་བའི་གྲང་རྒྱུང་ནག་པོས་
རས་རྒྱུང་གྱོན་པའི་གྲ་རྒྱུང་ང་ལ་བཟོད་མི་ཐུབ་པའི་འདར་
སིག་ཡང་ཡང་བསྐྱངས་པས། དུན་མི་འོས་པའི་དུས་རབས་
ཀྱི་སྐྱོ་གར་འབའ་ཞིག་ལས་ཅི་ཡང་མ་དུན།

“སྟོན་དེབ་འགའ་མདུན་དུ་སྐྱངས་མོད། རོ་མ་བཤད་ན་

ངས་སློག་མི་འདོད་པ་ནི་དེང་རུས་ཀྱི་སྟུན་དེབ་དང་རུས་
དེབ་ཁག་ཅིག་ཡིན་ལ། དུན་མི་འདོད་པའང་ལ་རྒྱུའི་ཁ་
ཚར་སྐྱས་པའི་མི་མདག་དེ་དག་རེད། དེ་ཚོས་ལབ་བརྗོད་ལ་
སྐྱེ་བའི་ནད་ཡམས་འདི་ཐོག་མར་གནའ་མཁར་བྱི་ལིང་
ནས་ཉ་ཅང་མདོན་རྒྱུང་གིས་མཆེད་ཡོང་བར་གྲགས་མོད།
གོས་ལ་སྐྱུ་མ་ཞུགས་པ་བཞིན་བསམ་སློབ་ཆ་རྒྱུན་ཞན་པའི་
ཅལ་འདྲོགས་པ་འགའ་ཞིག་མིག་རྗེབ་ཅམ་གྱི་རིང་སྐྱེ་རལ་
ནང་རལ་རུ་རྒྱུར་བས་སྟུན་ངག་དམ་པའི་གཟི་དཔལ་ལ་
གཏོར་བཞིག་ཐེབས་བྱིན། གཏོར་བཞིག་ཐེབས་བྱིན་པའི་
གཡུལ་ས་འདིར་ངས་དབྱངས་ཉ་གང་ཞིག་གི་ཕི་མང་
དགོ་ལ། རྒྱུར་ཞོགས་ལྟོད་ཀྱིས་མི་བཞུར་ན་བཅའ་གྱིས་བཙུར་
དགོས་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད།

ཤབདག་རུབ་བས་དང་གྲོགས་མོ་མེད་པའི་བདག་དཔོན་
ཕོ་ཚོའི་སློག་བརྗོད་ལ་ཚོག་པ་བྱ་ཞིང་མཚོ་བྱང་མའི་བརྗེ་
འདང་ཡང་ཡང་དུན་ཏེ། ལྟོན་ཞག་གཅིག་ལ་སེམས་པ་
དམར་བོར་སྟུན་ངག་གང་མང་གི་སྐྱེ་བྱིག་བཏབ་གྱུང་

། མོ་ལོ་སུམ་རུ་མི་ལ་བསྐྱེགས་ཟིན་པའི་འགྲོད་གདུང་
དང་། དངོས་བཏགས་སྟུན་ངག་ལ་དབྱེ་ཞིབ་མི་ཤེས་པའི་
བྱིམས་དཔོན་ཏེ་སློབ་མཁན་ཚོའི་ནོར་འབྲུལ་ལ་འཁང་
ར་བཙུ་བཞིན་ཞོགས་པའི་སྐྱུ་རིངས་ལྟ་མོར་འབྲུད་དེ་རུ་
ལྷམ་ཐེངས་གཅིག་བྱས། འོ། ཞོགས་སྦྱོང་ལ་འཚོགས་པའི་
ཙང་སྐྱ་གྲག་ཡོང་། ཟྱེ་རོལ་ན་ད་རུང་སྟོན་རྒྱུང་འུར་འུར་
གཡུག་གིན་འདུག༢༠༠༩. ༡༠ .༩

འབྲུ་རུག་སྟོན་མོའི་འབྲུང་གནས།
སྟོན་མངའ་རིས་ཡུལ་ནས་ཉི་ཟེར་བཞིན་ཆད་དེ་ཡོང་
བའི་ཚོ་ཁག་ཅིག་རྒྱམ་འཕྲེད་རུ་ཉལ་འདྲའི་རི་ལྷང་
གཤོང་གསུམ་ན་མརྒྱལ་ལྟར་ཆགས་ཨ་ལོང་བཞིན་བརྒྱུད་
མར་འཁོར་བས། མངའ་བ་ནས་རྩ་བར་འགྱུར་སྐད་ཀྱི་ཐ་
སྟོན་ཅིག་རྩ་སྐྱུང་སྟོན་མོའི་འགྱུར་ཁྲགས་དང་བསྐྲོངས་ཏེ་
སྦྱོགས་མེད་རུ་ཆས། རྩ་སྐྱུངས། འབྲུ་རུག་སྟོན་མོའི་འབྲུང་
གནས། ཟྱེ་འཕྱོར་སྐྱུག་གཏེར་བརྒྱ་བརྗོལ་ཡང་། བད་ཤེས་
རིག་གི་བཀྲག་མདངས་ཏེ་ཙང་མག་མོག་རུ་འཚོར་བས།

བགྲང་བྱ་སྟོང་སྤྲུག་གི་བགྲོད་ལམ་གྱ་གྱ། གཉེ་མ་ལ་ཐུང་
བའི་གོ་མ་སྤྲུག་པས་གཅིག་གིས་ཡང་ཡང་གཞལ་ཚེ། ཚེད་
ར་ཚུང་ཚུང་ཞིག་གི་སྒྲོས་གར་ཅམ་ལས། འབྲོང་བྲེ་ལོ་འི་
རྩ་ཚེད་དོམ་སའི་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་མི་ལོང་དང་། མེད་དར་མའི་
གཡུ་རལ་གསིག་སའི་མཁས་མང་འདུ་འཚོགས་ཀྱི་དབུས་
ན། ལུ་ཞིག་དཔའ་བོའི་འབྲིང་སྤྲུག་དང་དོ་རྗེའི་དཀྱིལ་
དགྲུང་གིས་བཞུགས་སྟོང་ཨང་། འོན་ཏང་། ད་ལྟ་གནས་
འདི་ན་དབྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་སྤར་རྒྱས་བཞིན་པ། གསར་
སྒྲེས་གཞོན་རུ་ཕོ་མོའི་སྟོ་དང་ལང་ཚོ་ཡིན་ལ། ལྟོག་ལྟོག་
འཕར་སྡིང་གི་ཁྲག་རྩ་མི་ལོན་པ་མ་བཅོས་སེམས་ཀྱི་ལ་
རྒྱ་མཐོན་པོ་རེད། གཞན་ཡང་སྤྱ་རྒྱལ་འཛོག་པོའི་གཏེར་
བརྒྱའི་སྟོ་འཕར་སྒྲེས་པའམ། རྒྱགས་འཛིན་དབང་བོའི་
གཡང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་འདྲའི་དོན་མཐུན་པ་མང་
བོས། ཡར་ལུང་ཉོགས་བསྟན་པ་སྤེལ་བའི་མཚོད་ཚོགས་
ལུ། མར་དབུལ་བོའི་ལྟོགས་སྟོམ་སེལ་བའི་སྦྱིན་གཏོང་
མཛད། རྒྱ་བོ་རབ་མེད་ལ་གསེར་བཟ་འཕངས། རི་སྟོང་

ལམ་མེད་ལ་ལམ་ཆེན་བཏོད། མི་རིགས་སློབ་གསོ་དར་
སྤེལ་ལ་ཐེབས་ཚུ་ཡུལ། གངས་སྒྲོངས་ཚོམ་རིག་དར་རྒྱས་
ལ་འགྲན་ཚོགས་བཙུགས། མདོར་ན་བྱིམ་བདག་མགོན་
མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་སྦྱོད་པ་བདག་གིར་བཞེས་པས། ར་
སྒྲོངས་ཚོང་བའི་སྡིང་སྟོབས་དང་ལ་རྒྱ་མཐོན་པོ། ར་
སྒྲོངས་ཚོང་བའི་གཞན་པར་དང་སྟག་བསམ་དཀར་པོ།
གདོང་དམར་པོད་པ་ཚོང་གི་ལོ་རྒྱུས་གྱི་རྫོང་རིང་ངོས་ན།
འོད་ཅིག་གིར། གསལ་སྒྲུང་ངེར། ནམ་ཡང་བསྐྱབ་མེད་
ཉག་བཏུན་གྱི་རྫོང་རྗེའི་རི་ཚོར་བཞེངས་ནས་ཡོད། སྐབས་
སྐབས་སྟུ། དུལ་གྱི་འདིའི་འུར་བེང་མངར་པོ་ཞིག་གིས།
ངའི་སེམས་པའི་གཏིང་སར་སྐྱ་བསམ་བརྗོད་འདས་གྱི་
ཚོར་འདུ་རེ་སྟེར་གྱིན་འདུག་ཏུས་རབས་ཉི་ཤུའི་ཤོག་སྟེ་
པར་ལ་སློབ་ཏུས་ཀྱང་། ཉལ་སྒྲུངས་གཅིག་པའི་འབྲོང་
བྱ་སྟེག་པོ་གྱི་གྱུའི་ལམ་སྟན་དེད་དེ་རྫ་ལ་གཤར། ད་
ཏུང་རྩ་ཚེ་ན་གཟའ་ཚོད་ཐོག་འདུ་བ་ཞིག་གི་གྱིན་མཐུ་
འབར་སྟམ་བྱེད། ཏུས་ད་ཉ། ར་སྒྲོངས་གྱི་དཔེན་འཇགས་

དགོགས་པའི་ཁུ་བྱུག་རི་མང་ནས་རི་མང་དུ་འགོ་བཞིན་
ཡོད། ཁུ་བྱུག་དག་གི་མགོན་པར་ཚངས་དབྱངས་དྲུག་
འཕྱུར་གྱི་དངོས་གྲུབ་རང་འབབ་བྱེད་པར་ཤོགས་སྒྲོངས་
གྱི་མཐོང་ལམ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིན་པ་ནག་པོ་དང་ན་བུན་
རྒྱག་པོའི་ཚོགས། རྟོགས་སད་ནལ་མའི་རྒྱུད་ཤུགས་ཀྱིས་
སྒྲོགས་མཐར་སྒྲོད་གྱིན་མཆིས། རྟོགས་སད་གྱི་རྒྱབ་སྒྲོངས་
ན་གཟུར་གནས་མཁས་པའི་མཁྱིན་དཔྱེད་དང་། དཀར་
སྒྲོགས་སྒྲོང་བའི་ལྷ་ཚོགས་གྱི་འཕྲིན་ལས་ལྷུར་བར་སྒྲོན།
འཕྱུ་དྲུག་ནས་གྱི་བ་རྒྱབས་འཕྱུར་ས་འདི་ནས། གཤོག་
ཚལ་རྒྱས་པའི་འདབ་ཆགས་མང་པོ་རྒྱུད་རིང་དུ་འཕྱུར་
རྗེས། འབྲུག་རྒྱུད་གི་རྒྱབ་རིག་ཏུ་ཅང་ཚོ་ཡང་། བ་ཡུལ་གྱི་
སོ་སྒྲུང་བ་ཚོ། ཁྱོ་སྒྲུགས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གྱི་རོ་
རིང་ཤ་སྒྲུག་ཡིན་དགོས།
སྐད་ཆ་འདི་ཚོའི་ཆེད་དུ།
— ར་བའི་བོད་ཡིག་སྒྲོབ་འབྲིང་གི་དགོ་སྒྲོབ་ཡོངས་གྱི་རེ་
བ་རྒྱུར་མི་རིགས་སྒྲོབ་གསོའི་སྐོར་ལ་གཏམ་བཤད་ཅིག་

བྱེད་ཁུལ་བྱས་རྗེས་བྲིས།

སྐད་ཆ་འདི་ཚོའི་ཆེད་དུ། རེད་ཅག་གིས་འབད་ཅིང་
བཙོན་འོས་ལ་བཙོན་ནས་ཀྱང་དམིགས་ཡུལ་དོ་མར་སླེབ་
དགོས། སྐད་ཆ་འདི་ཚོའི་ཆེད་དུ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་ཚད་
མར་མེ་ལྟར་སྲི་འབར་ནང་འབར་བྱེད་བྱབ་ལ། ས་སྐྱུག་
བཞིན་སྲི་བྱང་ནང་བྱང་བྱེད་བྱབ་པར་ལྷ། ང་དང་ཁོ། ང་
དུང་བྱོད། སྐད་ཆ་འདི་ཚོའི་ཆེད་དུ། འཚོ་ངེས་ལ་འཚི་
ཡང་ཕོད་པར་སློན། འཚི་ཁའི་སྐད་ཅིག་མ་དེར་ཡང་སྐད་
ཆ་འདི་དག་ཤེད་ཀྱིས་སློང་ན་བསམ། གསལ་བོར་བཤད་
ན། ང་ཚོ་སྐད་ཆ་འདི་དག་གི་རམ་དགོལ་བ་གཤམ་མ་
ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལས། ཨ་ཕའི་གསེར་ཕོར་གཙོག་པའི་
བསམ་མེད་ཀྱི་རིགས་དེ་ཡིན་ན། རོ་ཚོ་དང་ཕམ་ཁ་རི་
ལས་སྡོ། མཚོ་ལས་བྱབ། སྐད་ཆ་འདི་ཚོའི་ཆེད་དུ། ངས་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་བརྟམ་བཙོས། འཕྱ་སློད་དང་ངལ་དུབ་
ཆེས་མང་བོ་ཞིག་སློང་བར་འདོད། བྱེད་ཅག་ཀྱང་ང་ལས་
སྐྱུག་པར་ཅི་ཡང་བཟོད་ལ་གང་ཡང་སློབས་པའི། མཚོང་

སྐྱོད་པ་ཉག་ཉག་ཡིན་ན་ཅི་འདྲའི་སྐྱིད། ཅི་འདྲའི་སྐྱིད།
སྐད་ཆ་འདི་ཚོའི་ཆེད་དུ། དང་རྒྱུད་མ་སྐྱུང་ལས་རིང་ལ་
ཡིད་ཆེས་རི་རྒྱལ་ལས་བརྟན་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ཡོད་དགོས།
སྐད་ཆ་འདི་ཚོའི་དགོ་མཚན། འབྱུང་འབྱུར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་
དལ་བུར་སློབ་དུས། ད་ཚོའི་དུས་རྒྱུད་ནའང་བརྒྱུད་ཅིག་
ཡོད་པའི་རྟགས་རེད་ལ། བསྐྱོད་ལྷལ་གྱི་རྒྱུད་རྗེས་རེ་
རེའང་ལྷ་ཉིག་དང་རྒྱ་ཤེལ་གྱིས་དཔར་ཡོད་ཅིས་བཤད་
ཀྱང་། ཆེས་འོས་ཤིང་འཚམ་ལ་ཆེས་ཆེར་དོན་སྦྱིང་དང་
ལྡན།

ལྷུར་སྐྱབས་ཀྱིས་བཞུད་པའི་ལོ་ཟླ།
སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ། སྐར་ཆ་དང་སྐར་མ། དུས་
ཚོད་དང་ཉིན་ཞག་ཟླ་བ་དང་ལོ་འཁོར། ལྷུར་སྐྱབས་ཀྱིས་
སྐྱབས་ཤིང་འབྱུག་འབྱུག་གིས་བཞུད་འགོ་བས། གོམ་
སྐྱབས་གཅིག་གམ་མིག་རྗེབ་རེ་རེའི་བར་སྐྱེགས་ནས།
ཉིད་དཀའ་དོན་ཆེན་གྲགས་པའི་གསེར་མདོག་གི་ཚོ་སློབ་
དག་མཐོ་དམན་དང་དབུལ་སྐྱུག་མེད་པར། མཚོད་སྐྱེགས་

ན་འཚོར་བའི་མར་མེ་བཞིན་ཆ་ཤས་ཡང་ཤས་ཀྱིས་བཟང་
དང་འཇོན་བཞིན་འདུག་ལ། སྐད་མར་ཡང་དེ་དང་དེ་
འདྲའི་བཞུད་སྐད་ས་མཐོག་གས་པོ་ཞིག
སྐྱེར་འོང་མེད་པའི་ལོ་རྒྱ་དེ་དག་གིས། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་
ལྟར་འདོད་དགའི་དངོས་ལྷན་བསྐྱེད་ལ་སྐྱོད་ལ། འཕྱོམ་མའི་
འཇུག་བག་ལྟར་བསྐྱེད་བྱིད་ཀྱི་གཡང་སར་ཡང་བྱིད་སྐྱོད་
། ལུ་ལ་ལུ་བཞག་པའམ་ལུས་དང་གྲིབ་མ་འགྲོག་པ་བཞིན།
ཚོ་སྒོག་རྣམས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲིས་པའི་ལོ་
རྒྱ་འདིས། དོན་ལྡན་བྱ་བཞག་གི་རྒྱལ་མཚན་སྲིད་པའི་
མཐོངས་ཡངས་སུ་སྐྱོད་བཞིན་འདུག་ལ། ཡིད་ཕམ་དང་
སྐྱོ་གདུང་གི་རྒྱོས་གར་ཡང་གང་མང་འབྲབ་ཀྱིན་འདུག
ང་ཚོའི་རྐང་རྗེས་རེ་རེ་རྗེས་འདེད་ཀྱིས་སྐྱོབ་ངེས་པའི་ལོ་
རྒྱ་མང་བོས། ཏྲག་བཏྲན་ཐེར་བྱུག་གི་སྐྱུག་རྗེས་མཐོན་པོ་
ངོ་མོ་སྐྱང་མའི་མཆེད་རྒྱར་བསྐྱང་ངེས་ལ། མཐའ་སྐྱས་རྒྱ་
མཚོ་བྲག་གིས་སྐྱགས་པའམ་ས་ཚེན་སྐྱལ་གཞུང་སྐྱོད་མར་
གདུབ་པའི་འཛིགས་སྐྱང་ཡང་སྐྱེར་སྲིད། མཐར་གདུགས་

ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལོ་ཟླའི་ཁོལ་བོའམ་རྒྱལ་བོར་གྱུར་
བའི་ཚ་ཆེན་སློག་ཆགས་ཚོའི་སྤང་དོར་ནམ་དཔྱད་དང་
ཚོལ་སྐྱབ་མཚོག་དམན་ལ་རག་ལས་འདུག་བསྟར་སྤང་
སློག་པའི་ཁྱད་ཁྱད་གི་བྱ་ཚོགས་སྟོ་རོང་མོན་ལ་འཕྱར་
ཡང་སྦྱར་འོང་གི་དུས་ཚོད་ཡོད་ལ། གསེར་མདོག་བྲེགས་
མ་འབར་བའི་ཉི་གཞོན་དེ་རུབ་རིའི་ཕང་བར་གཟིམས་
ཀྱང་སང་ཉིན་གྱི་སྐྱ་རེངས་སློག་མོས་ཡང་བསྐྱར་བསྐྱ་
ངེས། འོན་ཀྱང་། ང་ཚོའི་ཆོ་སློག་གིས་གཞལ་བའི་ལོ་
ཟླ་དང་དུས་ཚོད་དེ་དག་སྦྱར་མིག་ཅིག་གམ། ངང་སྐྱག་
ཚམ་ཡང་མེད་པར། ཀྱང་ཅེ་ནས་ཆས་ཤིང་སྦྱི་གཙུག་
ནས་འཕྱར་འགོ་བར་བསམ་ན། བྱ་རྗོགས་གྱི་སྤང་ཅིག་མ་
གཅིག་ལའང་བྱ་བཟང་གི་དུན་ཤིང་བརྟན་པོ་རེ་ཅིས་ཀྱང་
འཇུགས་འོས། འགོ་འོང་དང་སྦྱི་འཇིག་མང་བ་ལས་ས་
ཆེན་པོ་འདིའི་རང་གཤིས་ལགས་མོད། འགོ་འོང་གི་སྤངས་
སྐྱབས་བར་ནས་བྲིན་མེད་འཇའ་ཚོན་བསློགས་ན་སྦྱོན་
ཞིང་ནོངས། དུས་ཚོད་གྱི་ཐག་སྤྱིའི་ཁྱོད་ནས་སྐྱག་འཕུམ་

གཉིད་དབང་དུ་ཤོར་ན་འགྲོད་ཅིང་ཕངས། རོ་མ། ང་ཚོས་
དུས་ཚོད་སྐྱུག་ཀྱང་། དུས་ཚོད་ཀྱིས་ང་ཚོ་མི་སྐྱུག་པ་ནི་
རི་འདྲའི་སྒོ་མ་ཐབས་མེད་པའི་བཀོད་སྒྲིག་གམ་ཚོས་ཉིད་
ཅིག་རེད་ཨང་།

སྐད་ཆའི་སྒྲི་འགྲོས།

སྐྱ་ཚལ་དང་སྐྱ་ཚལ་སྐྱོང་བའི་འཇིག་རྟེན་ལྷུ་མ་པོ། བམ་
ཡང་སྐྱ་ཚལ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་དབང་བསྐྱུར་དང་རོལ་
ཚོང་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་མོད། སྐྱི་འགྲོས་དང་སྐྱི་བབ་ཀྱི་སྐད་
ཆ་དེ་དག་མཐོང་མཚན་བར་གསུམ་དང་ཀན་དར་གཞིན་
གསུམ་གྱི་ངག་སྒོར། ལྷག་ལྷག་གིས་འབབ་པའི་དབྱངས་ཏྟ་
གསལ་བོ་ཞིག་ཏྟ། ཚོང་ན་བུ་རམ་ལས་མངར་ཞིང་། ཉན་
ན་པི་མང་ལས་སྒྲན་པ་ཞིག་མ་རེད་དམ།
ཨ་མའི་བྱམས་བརྩེ།

— རྒྱལ་སྐྱིའི་ཨ་མའི་དུས་ཆེན་ཉིན་གྲིས།

ཨ་མའི་བྱམས་བརྩེ་བདུད་རྩི་ལས་ཞིམ་ཞིང་གེལ་དཀར་
ལས་འཇམ། རྫོང་བཅུད་ཚངས་པས་བསྐྱུན་པར་མངོན་

རྗེས་ཚད་མའི་རྒྱབ་སྐྱོད་ས་མེད་ལ། ད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་འཚར་
ལོངས་རང་བྱུང་རྩོན་འགྲུབ་ཏུ་འདོད་པའང་ནོར་འབྲུལ་
རེད། གནས་ལུགས་རྗེན་པ་ཞིག་དང་བསམ་གཞིག་གཤམ་
མ་ཞིག་གི་གོང་ཁ་ནས་སྟོད་ཀྱིས་བལྟས་ཚོ། ཨ་མ་ཁོ་ན་
འཇིག་ཉེན་བསྐྱུན་པའི་བྱེད་པོ་དང་ང་ཅག་སྐྱོད་བའི་
དངོས་རྒྱུར་མཐོང་བྱུང་། བུད་མེད་གནམ་གྱི་སྐྱེད་ཡིན་
ཟེར་བ་ལས་ཨ་མ་གནམ་གྱི་སྐྱེད་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་
གནས་ལུགས་སྟོད་གི་མཁར་རྗོད་བཟུང་། ཉེན་གྱི་མཐོ་བ་
རྩ་དང་མི། ལས་ཀྱིས་དམན་པ་རི་སྐྱེས་དང་འདབ་ཆགས།
མདོར་ན་རང་བདེ་རང་སྐྱིད་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟོད་མ་སྐྱོད་བའི་
དབུགས་རྩན་སྐྱེ་འགོ་ཡོད་དོ་ཅོག་རང་རང་ཨ་མའི་བྱམས་
སེམས་ཀྱི་པང་ཁྱུགས་ན་བག་སེབས་སོས་དལ་གྱིས་རྗེས་
ཤིང་མཁོ་དགའི་ལོངས་སྐྱོད་རང་འགྲུབ་ཀྱི་དཔལ་ལ་སྐྱོད་
བཞིན་གནམ་སྐྱུང་ཐན་ཐུན་གྱི་མི་ལམ་ལ་སྟོད་ཀྱིས་རོལ་
ཚོ། ཉེ་ས་ན་གྲང་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱག་བསྐྱུལ་དང་རིང་ས་ན་
བཙན་གཉེན་གྱི་འཇིགས་སྐྱག་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་མ་སྐྱོད་བ་ཨ་

མའི་གཅིས་སྐྱོད་གི་མུ་ལྷུང་དཀར་བོས་ཡུག་གཅིག་བསྐྱོར་
བ་ལས་གཞན་དུ་ཅི། དབུལ་ཕྱུག་དང་མཐོ་དམན། བདེ་
སྤྱུག་དང་བཙན་གཉེས་སོགས་ཡོད་ཚད་ཆ་མི་མཉམ་པའི་
འཇིག་རྟེན་འདིར། ཀླང་གཉེས་མི་ཞིག་ཡིན་སྲིད་འཚོ་
སྤངས་དང་བསམ་པའི་འབྱེད་སོ་ཐ་དད་རེ་ཡོད་སྤང་ཡང་
སོ་སོའི་སེམས་ཁུངས་ན་ཨ་མའི་བཀའ་དྲིན་མར་ལོ་བཞིན་
ཉར་ཡོད་ངེས། ཨ་མའི་མཛེས་སྤྱུག་གི་ལང་ཚོ་མེ་ཉྱག་
འདྲ་བོ་བུ་ཕྱུག་ཚོའི་ཆེད་དུ་ཕུལ་ཞིང་། སྤྲ་སྡེམ་གྱི་སྤྱུ་ལྷུས་
སྤྱུག་མ་འདྲ་བོ་བུ་ཕྱུག་ཚོའི་ཆེད་དུ་འབྱོག་ཅིང་སྤྱུར་བས་
བརྗེ་བ་མཐའ་མེད་རྒྱ་མཚོར་འཕོས། བཀའ་དྲིན་རི་རྒྱལ་
རྒྱན་པོའི་སྤྱན་དུ་བཞེངས་པ་ནས་ལངས་ཉི་ཤར་གྱི་ཚུལ་
དུ་མཆིས་མོད། ཐོག་མ་མི་རྟེན་པའི་གྲུ་ག་ཞིག་ནས་འཚོ་
སྤངས་སྤྲ་ཚོགས་གྱི་རྩོམ་གར་འབྲབ་བཞིན་འོང་སྟེ། སེམས་
ངོ་ན་ཨ་མའི་བྱམས་སེམས་སྐྱོམ་མཁན། ལྷུས་སྟེང་ནས་
ཨ་མར་དྲིན་ལན་མཇལ་མཁན། དག་ལམ་ནས་ཨ་མར་
བསྐྱོད་དབྱངས་འབུལ་མཁན་གྱི་བུ་ཕྱུག་ཀྱང་ས་ཡི་རྒྱལ་

ཕྱན་དང་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་བཞིན་གྲངས་མཐའ་མི་
ཟིན་པས་ཨ་མ་ཚོས་ཀྱང་དགེས་འཇུག་གོལ་ཚོག་ཚོག་རེད།
སྟག་པར་དུ་ཨ་མ་ཚོའི་དབུ་འཕང་མཐོ་བའི་དུས་བབ་
ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་དུ་སླེབས་པའི་ཉིན་ཞིག་
ལ། བྱམས་ལྡན་ཨ་མའི་བཟང་མཐའ་མེད་པའི་གཟི་འོད་
དཀར་པོ་གེ་རི་སི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་འཕྲོ་འཕྲོ་བརྩམས་བེད།
དུས་དེ་ནས་བཟུང་ཨ་མའི་བྱམས་སེམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་
ས་སྐང་རིལ་མོ་འདྲིའི་འཁོར་སྲོགས་དང་བསྐྱོངས་ཏེ། ཨ་
མའི་དུས་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་འཇོ་སྤྱིང་གཡས་བསྐྱོར་བྱས་
པས། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་བ་ཐག་ཐག་སྐར་ཆ་རེ་རེས་དེད་
དེ་སླེབས་དུས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཨ་མའི་དུས་ཆེན་གྱི་མཇུག་སྐོ་
ཆ་ཚང་ཞིག་དུ་གྱུབ། ཉིན་འདྲིར་ཆེ་བ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་
ཚུང་བ་བྱིས་གཞིས་རེ་རེད། རྒྱབས་ཆེན་གྱི་ཨ་མ་རྣམས་
ལ་བཀའ་དྲིན་ལྷུ་བའི་སྐྱ་དབྱངས་སྟོན་འཇེབས་གྱིས་གྲག་
འོང་ཞིང་། གཙམ་བྲལ་བསྟོད་ཚོག་གི་རྣ་རྒྱན་གང་མང་
འདོགས་གྱིན་མཆིས་ལ་འདོགས་ཀྱང་འོས། དུས་རབས་

འཁོར་སྤྲོགས་ཀྱི་ལམ་སྣེ་མ་བཟོན་པའི་གངས་རིའི་བུ་སྤྲུག་ཚོ།
དཀར་ནག་སྤྲུགས་རྗེས་དང་གསེར་མདོག་ཞིང་ཁ་ན་བྲེལ་
འཚུབ་འཚུབ། དེས་འབྱུང་དངོས་བཏགས་ཀྱི་གུར་བྱིམ་ན་
སྟོང་ཅིག་གེར། རུས་ཆེན་འདིར་གངས་རིའི་མ་ཡུམ་རྒྱབས་
ཆེན་ཚོར་བསྟོད་དབྱངས་སྟོན་མོ་ཞིག་ཀྱང་འབུལ་རྒྱ་
བརྗེད་འདུག་པ་འདྲ། རྒྱབས་ཆེན་གྱི་གངས་རིའི་མ་ཡུམ་
ཚོ། སྤྲུགས་སྟོེ་མ་གནང་དང་ངས་དྲི་མེད་དུངས་གཙང་གི་
ཁ་བཏགས་གསེར་འོད་ཆེམ་ཆེམ་གྱི་སྤྲུག་རྩེར་བཏེགས་ཏེ་
བྱིད་ཅག་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོའི་བུ་རབས་
ཚ་རྒྱུད་ཨ་མར་དུང་ཞིང་བརྩེ་མཐོང་གཞན་ལས་སྤྲུག་པ་
མདོན་སྤུམ་ཡིན།

མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲོགས་བམ་བློད་ཨ་མའི་བཀའ་དྲིན་རྒྱ་
འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་གཉིས་པར་བགྱངས། སྤྲུ་ལེན་
གར་རྩེད་གྱི་འགྱུར་ཁྱུགས་དང་སྟངས་སྟབས་རེ་རེར་ཨ་
མར་བསྟོད་སྤྲུ་མང་ཞིང་ཨ་མར་གུས་པའི་ཉམས་འགྱུར་
གསལ། ད་དུང་ང་ཚོས་ཡོད་ཚད་ལ་བྱམས་དང་སྟོང་རྗེ།

སྒྲིན་དང་བཟོད་པ་སོགས་བཅོས་མིན་དུ་སྒྲོམ་ཞིང་ཕངས་
མེད་གྱིས་གནང་བ་དང་། འདི་སྤྱི་གཉིས་ལས་སྤྱི་མ་གཅོ་
བོར་འཛིན་དོན་ཡང་གཞི་རྩ་བྱིད་ཅག་ལ་བཀའ་དྲིན་
དོ་མ་ཞིག་གཞལ་ཐབས་སུ་སྤྱད་ཡོད། གཞན་པར་བྱང་
སེམས་གྱིས་སྤྱད་པའི་མ་ཡུམ་ཚོ། ད་དུང་ཞིབ་དུ་དགོངས་
དང་གནས་ལྷགས་དོ་མ་འདི་ལྟར་མཆིས། བན་རྒྱུང་
དབེན་དགོན་དུ་བཞུགས་དོན། བུ་རྒྱུང་སྤྱད་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཚུལ་དོན། བུ་མོས་རྒྱས་མེད་གནས་ཡུལ་འགྲིམས་དོན།
ཡོད་ཚད་ཕ་མ་བྱིད་ཚོའི་རེ་བཞག་དང་བཀའ་བཀོད་ལྟར་
ཞབས་སྤྱི་གཅོད་མ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་མཁྱིན་
པར་མཛོད།

རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་གཞན་ན་འདི་ལྟར་ཕ་མའི་བཀའ་
ལས་མི་འདྲའ་མཁན་ཅི་ཅམ་འདུག་ཚོ་ལའང་ཤེས་རིག་
གི་ཉིང་བརྩུད་གཞིབ་པའི་སྒོ་སྒོ་བས་དང་རྒྱལ་ཁབས་རིག་
པས་བསྐྱོར་བའི་སྒོ་བས་མཚོག་མེད་པ་གཏན་ནས་མིན།
བྱིས་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་སོ་སོས་ལོ་ཡི་འཁོར་

འདབ་ལོ་གསོལ་བའི་རྗེ་བཙུན་མར་དད་འདུན་གཙང་
མའི་བཟུམ་བརྗོད་ལ་བཙོན་བཞིན་རྐང་གཉིས་འགོ་བའི་
རིགས་འདི་ཡང་ཡང་བཙོལ་གདམས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། དུན་
པའི་གཞུ་མོ་ནང་དུ་བཀྱག་ན་རྒྱུན་འདི་འདྲར་ཐལ་དྲགས་
པའི་འཛིགས་སྤང་སྐྱེ་དོན་གཏན་ནས་མི་འདུག་ལྟ་ཚོན་
རིག་འཕུར་བརྗོད་ཀྱི་བང་རྩལ་ས་ཆེན་པོའི་ཁ་ཞིང་གིས་
མ་ཐུབ་པར་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཉེན་འཚོལ་བཞིན་ཚོན་
རིག་དབྱེད་སྟོབས་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་མཁྱེན་རྒྱབས་ལས་
ཀྱང་བཀལ་སྤང་དེ་འབྱུག་རྒྱུང་སྤང་ལོའི་སྤྱོད་དབྱེདས་
བཞིན་སྟོབས་དང་སྟོབས་སུ་སྤེར་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ནམ།
ཚོན་རིག་པས་གཞལ་ན་ནད་ཡམས་འདི་ཅི་ཡང་ཡིན་
མི་སྲིད། བྱེད་པར་དུ་མཐོ་སྤང་བ་དངངས་འཚབ་སྐྱེ་མི་
དགོས། མཐོ་སྤང་ན་བསྐྱེ་མེད་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་
སྤྱོད་ཡོད་ལ། མཐོ་སྤང་ན་མདོན་པར་རྗོགས་སངས་རྒྱས་
པའི་མགོན་སྟོབ་ཅིག་ཐུགས་གཡེལ་དུ་གདུལ་བྱའི་དོན་
ལ་བཞིངས་ནས་ཡོད་དེས། སྟོ་བུར་བའི་ནད་ཡམས་འདི་

སྒོ་བྱུང་དུ་སྒྲིང་བྱུང་བས་ཉེན་ཚོན་མེད་ས་ནས་པམ་ཁ་
རེའང་རེག་སྲིད་མོད། ང་ཚོས་སློབ་གྲོས་ཀྱི་མཐུ་རུས་གཅིག་
དུ་བརྒྱས་ཤིང་སློབས་སེམས་ཀྱི་དབྱུང་གདང་བརྟན་པོར་
སྒྲེལ་ན། ཁོ་ཡང་སྒོ་བྱུང་བའི་དགུ་པོ་བཞིན་ནམ་མཁའི་
མཐའ་དང་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དུ་མཐར་སྐྱོད་བྱེད་ངེས་ཏེ།
མང་པོ་གཅིག་དུ་སློབ་མཐུན་ན། ། ཉམ་ཚུང་གིས་ཀྱང་དོན་
ཚིན་འགྲུབ། ། སློབ་ཆགས་སློབ་མའི་ཚོགས་འདུས་པས།
། མེད་གའི་ལྷ་ལྷ་བཅད་ཅེས་གྲགས། ། ཅེས་པའི་ལེགས་
བཤད་ལ་དབུ་ཚུགས་སྒྲེམ་རོགས།
འགོ་བ་མི་འདི་སྐྱ་དང་སྐྱེའུའི་འགྱུར་སློབ་ཅམ་ཡིན་སྐད་
དེ་དོ་མ་བདེན་ཤས་ཆེ། ཅི་ཞིག་གིས་འཇུ་མ་དཀར་སྟོན་
རུས་ཐམས་ཅད་དགོད་སྐྱ་ཐག་གཅི་ཞིག་གིས་འོ་དོད་སློབ་
རུས་ཐམས་ཅད་ལྷ་ངན་དེར་རེ། ལ་ལ་ཤེས་ནས་འཇིགས་
ཤིང་འགའ་རེ་མ་ཤེས་པར་འཇིགས་ལ་དགའ། ཁ་ཅིག་
ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཞིང་འགའ་ཞིག་གཞི་མེད་ཅིག་ལ་
སྒོ་ལྷགས་བཅོལ་ཏེ། རི་བོང་ཅལ་འདྲོག་གི་སྒྲོས་གར་རྒྱང་

རྒྱུང་འབྲུག་པས། ད་ལྟ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལྱུང་བྱིང་གི་སྒོང་
ན་རྒྱ་རྒྱུན་མ་རྟོགས་པའི་འདུར་རྒྱུགས་ལ་བྲེལ། ཞིབ་ཏུ་
བསམ་ན། རྒྱན་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་བའི་ཚ་ནད་དེ་གཞོན་
མི་ཐུབ་པའི་དོ་རྗེའི་བྲག་རི་དང་། བཞུར་མི་ཚར་བའི་
གཙང་བོའི་རྒྱ་བོ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན།
དོན་དོ་མར་ནད་ཡམས་འདི་འཇིགས་སྤང་ཐན་ཐུན་
ཅམ་རེད། མ་གཞིར་ང་ཚོའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ང་ཚོ་རང་གིས་
བསྐྱེད་པའི་འཇིགས་རྩམ་ནི་སྒོས་མི་དཔོག་པའི་ཚོད་ཏུ་
ཡོད་ན། འཇིགས་སྤང་ཐན་ཐུན་ཞིག་གིས་མགོ་འམ་གོས་
ལ་མི་ཤོར་བ་ལྟ་བུའི་དངངས་འཚབ་སྒོང་དགོས་དོན་ཡི་
ནས་མི་འདུག་ལྟེ་ཚོས་སོམས་དང་། ད་ལྟ་འདི་ལས་ལྷག་
པའི་གཤེད་མ་མང་བོས་མིའི་ཚེ་སྒོག་ལ་རྒྱལ་ཅིང་མཐར་
གཏུགས་ན་དེ་ཡང་ང་ཚོ་རང་ཉིད་ལན་པ་ལས་གཞན་ཏུ་
འདའ་ས་མི་རྟེན། རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་གམ་ས་སྤང་རིལ་མོ་
འདི་ནི་ད་ལྟའི་ང་ཚོ་དང་མ་འོངས་དབུགས་ལྡན་ཡོངས་
ཀྱི་འཚོ་རྟེན་ཉག་གཅིག་ཡིད་སྒྲོ་བ་ཞིག་ལ། འཇིགས་སྤང་

སྐྱེ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཉམ་སེམས་ཀྱི་མི་སྐྱེ་དགོང་དུ་མཆེད་
པའི་རྩོན་པ་ཚོའི་བོད་ཁ་དང་རྒྱ་རྩིའི་བར་ནས་རྩ་ཆེན་རི་
སྐྱེས་མང་བོའི་མཚོང་སྡིང་ཉམས། ཚན་རིག་པའམ་ལག་
རྩལ་བར་ཁས་འཆེ་བའི་གཤེད་མ་མང་བོས་ནོར་འཛིན་
སྐྱེག་མོའི་སྟོ་བ་ཚལ་བུར་གཤགས་ཤིང་དོན་སྡིང་རིན་ཆེན་
སྣ་བདུན་ཁོངས་ནས་བྱས། ཀླང་འབྱུང་སྟོན་པའི་མང་རྩ་
བཙན་གྱིས་བྲེགས། བཟོད་མེད་དུག་རྣམས་ཀྱི་སྡིན་ནག་སྟོག་
སྟོག་དགྲུགས། མདོར་ན། རང་བྱུང་ཁམས་ཆེན་པོ་དང་
ང་ཚོའི་བར་ལ་མཐུན་ཐབས་མེད་པའི་གཡུལ་མོ་ཆེ་ཞིག་
བཤམས་དང་ཤོམ་པ་འདི་ནི་འགོག་ཐབས་མེད་པའི་ནད་
ཡམས་ཀྱི་སྣ་འདྲེན་དང་སྐྱོབ་ཐབས་མེད་པའི་ཆོ་སྟོག་གི་
གཤེད་མ་འབའ་ཞིག་ཀྱི་ཀྱེ། མིག་གིས་རྒྱང་ལ་གཟིགས་དང་
། རྣ་བས་གྲོང་ངེར་གསོན་དང་། འདི་འདྲ་མཐོང་འོང་།
འདི་འདྲ་ཐོས་འོང་། ཉིན་ཞག་གཅིག་རེའི་འབྲུག་གར་བྲོད།
འཇོམ་སྡིང་ན་མཁའ་དབྱགས་བཙོག་གི་བ་གྱིས་འཆི་ཞགས་
བསྐྱོན་པའི་མི་གངས་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱད། གཏན་མེད་དུ་

འགྲོ་བའི་སྐྱེ་དངོས་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིགལོ་རེར་ནགས་ཚལ་སྐྱེ་
ཚིང་བྲི་ཉིས་སྟོང་བཅད་པས་བྱེ་ཐང་སྐྱེ་བོའི་མུ་ངན་དང་
གདུག་རྩུབ་རི་བཅན། བྱེ་རྒྱུང་དམར་བོའི་འཚུབ་འཁོར་
རི་མང་། 1 ། ལོ་རེར་གད་སྟེགས་དུན་དུང་ཕུར་ཉིས་བརྒྱ་
ལྷག་གིས་རྒྱ་མཚོ་སྐྱགས་ཤིང་། བཟོ་ལས་དུང་སྟེན་དང་
དམག་འབྲུག་དུག་དབྱགས་ནག་པོས་ནམ་མཁའི་དབྱངས་
རྒྱུང་དྲངས་མོའི་བང་རིམ་ཐོལ་གྱིས་གཏོར་བས། སྐྱེ་པགས་
དང་སྐྱེ་གྲིབ་གྱི་ནད་སོགས་བསྐྱེད་པའི་འབྱུང་རྩ་དོ་མ་
དེ་ཁ་གསལ་མཐིལ་རྟོགས་མིན་ནམ། མཐར་གདུགས་ན།
འགྲོ་བ་མི་འདི་རོ་ལ་འཁོར་ནས་འོ་དོད་མེད་པར་གྱུང་
ལ་འཁོར་ནས་འོ་དོད་གྱིས་རི་ལུང་སྐྱོམ་པར་གོམས་པའི་
རིགས་རྒྱུད་བསམ་མེད་ཅིགང་ཚོ་དང་ང་ཚོའི་བྱ་རབས་
ཚོ་རྒྱུད་ལ་འཚོ་བུལ་ཞི་བདེའི་སྐྱ་གཡང་འགྲུག་འདོད་ན་
ཐལ་དྲགས་པའི་ཉམ་སེམས་ལ་སྐྱེར་འོང་མེད་པའི་གྱིས་
བརྒྱ་བཏང་སྟེ་ཚོག་ཤེས་གྱི་བུམ་གཏེར་སེར་བོ་མཁོ། ནད་
ཡམས་གྱི་རུ་དཔུང་མང་ནས་གཞོམ་འདོད་ན་རང་བྱུང་

ཁམས་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་དངོས་ཡོངས་ལ་གཅིས་སྐྱས་དང་སྤྱང་
སྐྱོབ་གཤམ།

། 1 ། མཆན། དཔེར་ན། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ཀྱི་སྔོན་དུ་མཚོ་
སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་མ་སྟོང་རྫོང་དུ་ཟླ་གཅིག་ལྷག་གི་ཡུན་ལ་
ཕྱེ་རྒྱུང་གཡུགས་ཏེ་སློ་ལྷུགས་བྱི་པ་ཅམ་ཤི་གོང་ཐེབས་
ཤིང་འགྲོག་བྱིམ་ཅམ་གནས་ཡུལ་མེད་པར་གྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །
མ་འགྲམ་ནས་བསྐྱེདས་པའི་སེམས།

ལུས་བསྐྱེད་མ་མ་རྒྱུང་ལས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་གནས་
ཀྱི་སྐྱོབ་དཔོན་དམ་པ་ཞང་བོ་ཚོས་རྒྱམ་གྱིས་དཔོན་པའི་
ལས་ཁུར་ཞིག་མཐར་སྐྱེན་པ་ལ་སྤུལ་བའི་ལེགས་སྐྱེས་དྲོན་
པོ།

བཙོ་ལྡེའི་ཟླ་བ་དཀར་བོ་ཤར་རིའི་ཚེ་ནས་གསལ་ལེར་
འཕགས་དུས། ངས་རི་རྩུ་སྟོང་སྤྲག་གི་ཕ་རོལ་ནས་ལྷག་
བསམ་རྩོལ་བྲལ་གྱི་སེམས་པ་དྲོན་པོ་འདི་སྐྱུག་ཚེར་དྲངས་
ཏེ་བྱམས་སྤོན་གྱི་ཞང་བོ་བྱིད་ལ་བཀྱ་ཤིས་བརྩུ་གསུམ་གྱི་
ཉེན་འབྲེལ་ལྷུ་བཞིན་ཡོད། དེ་རིང་དགུན་ཟླ་ར་བའི་ཚོས་

བཙོ་ལྷ་རེད། ཉིན་འདིར་བྱིད་ཀྱིས་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྡོ་མང་
དགོན་དཔལ་ལྷན་སྟོན་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་ལས་ཁུར་ཆེ་གས་
ཤིག་མཐར་སྐྱོན་པའི་བཀྲ་ཤིས་དུས་བབ་པའི་ཉིན་མོ་ཡིན་
པ་ཚེ་བྱ་ངས་མི་དྲན་པ་ག་ལ་སྲིད། འོན་ཀྱང་། གཞན་ལ་
བརྟེན་འཕྲིན་དུས་རབས་སུ་གྲགས་པའི་སྐབས་འདིར། ང་
ཚོའི་མ་ཡུལ་དང་དགོན་པར་བརྟན་སྐྱེལ་འཕྲུལ་ཆས་(□□)
ལྟ་ཅི་ཐ་ན་ཁ་པར་སྐབས་བདེ་ཞིག་ཀྱང་མེད་པས། བཀྲ་
ཤིས་ཁ་གཡང་སྟན་མོ་ཅམ་ཡང་དུས་ལྟར་བྱིད་ལ་སྟན་
སྟོན་སྲུལ་མ་སྐབ་པས་ད་ལྟ་ལྱུང་མགོན་སྟན་པོའི་རི་སྲུལ་
འདི་ནས་ང་གཅིག་བྱ་ཤིན་ཏུ་འགྲོད། བདག་ལ་གཅེས་
ཤིང་བརྗེ་བའི་ཞང་པོ་ལགས། དེ་རིང་བྱི་གདུགས་ཉི་མའི་
འཇུག་ཟེར་དང་པོ་འཕྲོས་ཚེ། དགོ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་
མཚོས་དྲི་མེད་ལྟ་དར་རེ་རེ་མཐོན་པོར་བཏེགས་ནས་བྱིད་
ལ་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཤིས་ཚོག་འབྲུལ་དུས། བྱིད་ཀྱི་སེམས་
པོས་སུ་ད་དུང་ཅི་ཞིག་མ་སྐྱབས་པ་ལྟ་བུའི་ཚོར་འདུ་
བསེལ་མོ་ཞིག་རྗེས་མར་སྐྱུངས་ཡོད་པ་ང་མངོན་ཤིས་ཐོབ་

པའི་བྱང་འཕགས་མིན་ཡང་དབྱགས་ཐེངས་གཅིག་གིས་
ཚོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ། ཅི་ཁག་ཏུ་བཞིན་བསྐྱེད་ས་ཤིང་སློག་
ལྟར་གཅིས་པའི་ཚ་བུ་ངས། དེ་རིང་བྱིད་ལ་ཇ་འདྲེན་ཅམ་
གྱི་ཞབས་སྱི་ཡང་མ་ཐུབ་པར་གྱུ་ག་གཞན་ཞིག་གི་རིགས་
རྒྱད་གཅིག་པའི་བྱིས་པ་ཚོར། མདོག་འགྱུར་བའི་བོད་
པ་ཚང་གི་དར་རྒྱུད་དང་འབྱུང་འགྱུར་སྲིང་བཞིན་ལས་
འགན་ལྡིང་མོ་ཞིག་གི་སྐུ་འོག་ན་ངལ་ནས་ལྷུས་ཡོད། བྱིད་
གྱིས་ཡང་ཡང་བདག་ལ་གདམས་སྲོལ་བ་བཞིན། ཤེས་
རིག་ལ་སྐྱེད་ས་བཙོན་ཟབ་ཅིང་། མི་རིགས་ལ་དུང་ཞེན་
ཆེ་བའི་ཕོ་སྟོན་ཅིག་ཡིན་ན་ཐོབ་ཤོར་གཉིས་ཀ་ཡོད་ངེས་
ཀྱང་། རང་གི་ལྟོ་གོས་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་འཁོར་ཉེ་མི་ཆེ་མི་
གཉོང་བར། དཀའ་ས་ཁག་ས་རེ་ནས་མི་རིགས་ཡར་རྒྱས་
ལ་རུས་པ་འདོན་ཐུབ་རྒྱུ་ན་རབ་ཡིན་པར་བསམ་སྟེ། ལ་
སྐྱེད་གི་ཉལ་དགོད་མཐོ་ས་དང་མདུན་སྐྱོད་གྱི་གོམ་ཁ་
དལ་ས་འདིར། ལྷན་པའི་ཟབ་ཚོད་ཅི་ཅམ་འབྲུག་ཀྱང་
། ང་དང་ངའི་དགོ་སློགས་ཚོས། རང་ལྷུས་སྐྱེད་སྐྱེད་འདི་

རུམ་བྱུར་གཏུབ་དགོས་རུང་། རང་སེམས་དམར་བོ་འདི་
དམར་རྗེན་རུ་འདོན་དགོས་རུང་། སེང་དཀར་མོའི་གཡུ་
རལ་ངོམ་སའི་མཐོ་སྐང་འདིར་འཇིག་རྟེན་ཆ་ཚང་ཞིག་
བསྐྱུན་པར་འབད་ཅིང་བཙོན་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་ཟེན།
བྱ་བཞག་འདི་ལྷན་འགྲུབ་བྱུང་ན། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོ་རིང་ངོས་
སྲུ་ངེད་ཚང་གི་ལྷག་བསམ་འགོད་ངེས་ལ། སྤྱི་རབས་པ་
ཚོས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ཚོར་བའི་བསྟོད་དབྱངས་རྒྱན་མི་
འཆད་པས། བྱིད་ཚོས་ང་རང་བསྐྱུངས་པའི་དམིགས་
འདུན་དང་། ངའི་མི་ཚའི་དོན་སྦྱིང་ཡང་དེ་ཡིས་གྲུབ་པ་
མ་ཡིན་ནམ། འདི་ནི་བྱིད་ལ་ཚ་བུ་ངས་མ་འགྲམ་ནས་
བསྐྱིངས་པའི་སེམས་པ་ཡིན་ལ། བྱིད་ཀྱི་ལས་ཁུར་མཐར་
སྐྱེན་གྱི་དགའ་སྟོན་ལ་ལུལ་བའི་མི་འགྱུར་རྟག་བརྟན་
གྱི་ལེགས་སྐྱེས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་ན་བསམ། ༢༠༠༢༡༡.༡༩ཉིན་
གངས་རྫོངས་འཇིགས་མེད་ཤེས་རིག་ལོ་རྒྱུ་སྟོན་གྱི་སྤྱིང་
ནས་བྱིས།
ངའི་ལས་དབང་ལ་བརྒྱུས་པའི་རུས་རབས་ཀྱི་སྐར་ཚོམ།

བཟོ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་མཚོ།

སྐྱེ་ལ་དུར་སྐྱིག་གོས་ཀྱིས་མཛེས། ། གསུང་ལ་ཀྱུ་བོད་

རིག་གཞུང་སྟོན། ། རླུགས་གཤིས་ངེས་ལེགས་བདེ་དགར་

ཆགས། ། དུས་མཐར་བཅུན་པའི་དཔུང་ཀྱན་བྱོད། ། རིག་

གནས་གསར་བརྗེའི་རྩལ་འཚུབ་ཀྱིས་ས་ཆེན་འགམ་པའི་

མཁའ་དབུགས་སྐྱོ་བོ་དེའི་བྱོད་མཛོད་དགོ་སྟོན་སྐྱོདས་

སྐྱུག་མོའི་རི་ཁྲུག་ཅིག་གི་མགོན་པོར་གྱུར་བེད། བྱིས་དུས་

ཀྱི་མི་ལམ་ཐུང་ཐུང་ཞིག་དྲན་ཡུལ་དུ་བཞག་རྗེས་སྟོན་

སྐྱེས་ནམ་རིག་ཚོད་པོའི་བང་ཁ་མ་སྐབ་པར། རི་དྲུགས་

གཙོད་ཀྱི་མཚོང་གར་ཚེན་སྐྱོང་སའི་གནས་དེ་ནས་ཤེས་

རིག་གི་བདུད་ཚིར་རོལ་དུས། བྱོད་ཀྱང་འདི་སྐྱང་གི་

བདེ་དགར་དགེས་པའི་འབྲོག་སྐྱུག་ཚོད་པོ་ཞིག་ཡིན་

སྐད་འདུག་བྱོད་ཀྱིས་མི་ཆེའི་རིན་ཐང་རྟེན་པའི་ལོ་དེར།

གཏན་བདེའི་བཙན་སར་བསྐྱེགས་པའི་ཟླ་བ་དེར། ཡོད་

ཚོད་ལ་འགྱུར་སྐྱོག་ཐུང་བའི་ཉིན་མོ་དེར། དུར་སྐྱིག་

སྐྱོམ་གསུམ་འཆང་བའི་གྲལ་དུ་འཚང་། དཔལ་སྟོན་བཟླ་

ཤེས་འབྱིལ་བའི་འདུ་སྐྱོར་ཞུགས། དུན་དབང་སེང་ཆེན་
དར་མའི་མཆེ་སྒྲེར་བར་ནས་མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་ཀྱི་ཕ་
མཐའ་ཐོས་པས་བཅའ་ལ། རིགས་སྐྱ་སྐྱག་སེང་འཐབ་པའི་
གཡུལ་ས་རུ་ལྷུང་རིགས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱད་མཐོན་པོ་ཐལ་མོའི་
བར་ནས་མཆེད། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱ་རེ་དང་ཁིངས་པ་མཐོན་
པོའི་བྱིན་མཐུ་ལས་ཀན་བགྲེས་མང་པོའི་སྐྱག་དབང་གི་
དངོས་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་རང་འབབ་ཡིན་རབ་ཐོས། ཁྱོད་
ཀྱིས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་སློ་བུ་བཀལ་མ་ཐག་པའི་དུས་
དེར། གྲག་མེད་འགྲུལ་མེད་ཀྱི་མཐོ་སྐྱད་སྐྱ་ནག་ཅན་ཚང་
། སྐྱེས་མཚོག་སྒྲིང་སློབས་ཅན་ཞིག་གིས་ཡོམ་ཡོམ་བསྐྱུལ་
བྱུང་བས། ང་དང་ཁྱོད་སློན་བསགས་ལས་ཀྱིས་རྒྱབ་ནས་
དེད། རིགས་ཞེན་གཙང་མས་མདུན་ནས་བསྐྱུས་ཏེ་ཤེས་
རིག་གི་སྒྲིང་ག་འདིར་ལྷན་དུ་འཛོམས་ཆེ་ཕན་ཚུན་ལ་
བཅོས་འཇུག་དུངས་མའི་འཚམས་སྐྱེས་རེ་ཕུལ་རྗེས། ཅི་
ཞིག་ཡིན་མདོག་གིས་རང་སྐྱེལ་དཔེ་མང་སྐྱུངས་པའི་ཁང་
ཚུང་ནས་མི་སྐྱ་དུང་སློང་ཀན་པོའི་བརྒྱལ་ཞུགས་བརྒྱུད་

མོད། བྱིད་གཞན་གྱི་ལད་བརློས་ལ་བྱང་ཞིང་ང་ཁ་མཚར་
ཀུ་རེ་ལ་དགའ་བས་ཡུན་མ་རིང་བར་ང་ཚོའི་ཇ་ཁང་ཚུང་
ཚུང་ནམ་ཡང་དགོད་སྒྲ་རྒྱང་རྒྱང་གི་འཛིག་ཉེན་ཞིག་དུ་
གྱུབ། རིགས་གྱི་བུ། བྱིད་བཞུགས་པས་སློབ་སྦྱིང་འདྲིར་
ཉམས་པ་མེད་པའི་བཀྲགས་མདངས་འཚོར་ཞིང་། བྱིད་
དང་འགྲོགས་པས་ངའི་ནམ་དཔྱིད་ལ་སྐར་ལས་སྟག་པའི་
ཁོ་ལག་རྒྱས་སོང་། རོ་མ་ཡིན། བྱིད་རྒྱ་བོད་རིག་གཞུང་དུ་
མར་མཁུན་རྒྱ་ཆེ་བས་ངའི་བྱིས་སློབ་སློ་འཕར་ཡངས་པོར་
སྦྱིས། བྱིད་མི་རིགས་སློབ་གསོར་སྟག་བསམ་དཀར་བས་
ང་ལ་སྦྱིར་མི་སྟོག་པའི་སྐུལ་ལྷག་ཐེབས། བྱིད་ལས་འབྲས་
ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་ཞིང་རྒྱལ་བསྟན་ལ་བྱགས་ཞེན་བྱེད་
པས། ངའི་སློམ་གསུམ་བཅས་མཚམས་གྱི་སྐར་རགས་དམ་
དུ་སོང་ཞིང་སྐར་མང་ཀུན་ཉོག་ཚོད་པོའི་འཕྲོ་འདུ་ཉུང་ནས་
ཉུང་དུར་སྦྱིན། དེའི་སྦྱིར། ངས་ནམ་རྒྱུན་བྱིད་གྱི་ལེགས་
བཤད་འབྲུངས་ཤིང་བྱིད་མི་ཚོའི་མཛོས་རྒྱན་དུ་བཀྲར་
བཞིན་ཡོད།

རྩ་རྒྱ་འཛིགས་མེད་རྒྱལ་མཚན།

བྱིད་ཀྱི་བྱུགས་རེ་བཞིན་ངས་ལྷག་བསམ་བྱུང་ལ་ཕྱ་བ་
ཞིག་ཁྱུང་ནས་བྱུང་མགོན་ལྷན་པོའི་འདབས་རོལ་ཏུ་
འཕྱོར་ཚེ་ང་ལ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཐ་ན་ཟླ་བ་རེ་བྱུང་གི་
མགོན་པོ་ཅམ་ལས་གནས་འདིར་གཏན་སྡོད་ཀྱི་འདུན་
པ་ཅམ་ཡང་ཡི་ནས་མེད། སྐབས་དེར། ངའི་ཚུ་བྱུང་མིག་
འདི་དོག་དྲགས་པས་སྐྱེས་མཚོག་བྱིད་ཆེས་སྤྱིར་བཏང་
གི་གྲ་བཅུན་དཀྱུས་མ་ཞལ་དོ་སྤྱི་ཡིས་ཁིངས་པ་ཞིག་གི་
མཐོང་སྣང་ལས་མ་བྱུང་བས་ད་ལྟ་བསམ་ཚེ་ནོངས་ཤིང་
འཕྱོད། ལོ་དང་ཟླ་བའི་འཁོར་བསྐྱོད་བར་ནས་ངས་བྱིད་
ཀྱི་དྲི་བལ་ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་དང་ཟླ་མེད་སྤྱིང་སྟོབས་
ཀྱི་ཆེ་བ་རྟོགས་ལ། ཐན་ཚུན་འདྲིས་གཤེབ་ཀྱི་འཚོ་བའི་
ཁྱོད་ནས་བྱིད་ཀྱིས་བོད་མི་རིགས་ལ་བཅིངས་པའི་བྱུགས་
ཞེན་གྱི་བྱ་བ་ཚད་དང་འགལ་རྒྱུན་གང་ལའང་བག་མི་
ཚར་བའི་རང་གཤེས་ཚོད་པོ་དེ་མཐོང་བྱུང་བས། མཁོས་
ཚུང་ང་སྤྱིང་འདིར་དམ་ནས་དམ་ཏུ་བཏགས་ཤིང་གསར་

འབྲུངས་པད་མའི་ཚོགས་ལ་ཅི་རུས་གཟི་མདངས་སྒྲོན་
པའི་མོས་འདུན་ཡང་ཡར་ཚོས་ཟླ་བའི་དཔལ་ཡོན་གྱིས་
མཚོན་རེ་སྐྱེ། བྱོད་རུས་རབས་གསར་བའི་མཐོ་སྐང་གི་
སྒྲིབ་པ་དང་མི་རིགས་འདིའི་དགོས་མཁོ་ཉག་གཅིག་
ཡིན་པར་སྐྱེས་ཀྱང་བསྒྲོན་རུ་མེད་གཤེས། དའི་སྐྱི་གཙུག་
བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ཉོག་རུ་མཚོད་དགོས་ཀྱང་མཚོད་
ངེས་མོད། སྐྱོ་སྐྱིད་ཀྱི་ཤིང་སྐྱོད་དང་རུས་བྱུང་གི་མཇལ་
འཇོམས་སོགས་ཁོམ་སྐབས་རེ་བྱུང་ཆེ་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་
སྒོ་བས་རྩལ་དང་ལག་རྩེད་འགྲན་པའི་ལ་རྒྱར་ང་ནམ་ཡང་
དཔའ་ལྷུ་མི་སྲིད། ཨ་ལ་ཀུ་རེ་ཡིན།
ང་ཚོ་རྒྱབས་ཆེན་མི་རིགས་འདིའི་བྱ་བཞག་རིང་མོར་ལས་
དབང་གི་དར་སྐྱེད་གཅིག་ལ་བརྒྱས་པའི་ལུ་ཉོག་རེ་རེ་
ཡིན་དགོས་པས་རུང་བཅེ་རྒྱ་མཚོས་མི་མཚོན་ཞིང་སྐྱི་ཐག་
མ་འབྲིའི་རྒྱན་ལས་རིང་ན་ངི་འདྲའི་མཇོས། མི་ལོ་དགུའི་
རིང་ལ། ངེད་གཉིས་ཀྱིས། དཀར་འོ་མས་མཚོད་ངེས་
དང་། ལག་དགའ་བས་འདྲུ་ངེས་རྒྱང་རྒྱང་བྱས་པའི་སྐྱང་

བརྟན་དག་བྲག་ལ་བརྟོན་པའི་རི་མོ་བཞིན། རྣམ་ཡང་
ངའི་སེམས་དྲོན་མོའི་ཟབ་ས་ནས་འཇུག་ངེས། བོད་པ་སྐྱ་
ནག་ཅན་ཚང་མི་ལམ་རིང་མོའི་ཁྱུགས་པ་ནས་དགོག་སྲིད།
སེང་ཕྱག་དཀར་མོའི་ཁྱུ་ཚོགས་ལ་སྐྱ་མང་ཤེས་རིག་གི་
གཡུ་རལ་གཟེང་སྲིད། རྒྱུའི་དགོ་སྦྱོང་རྣམས་གཞན་དོན་
ལ་གོམས་པའི་ཉུགས་མཚན་གསལ་སྲིད། བྱིད་ཀྱིས་ཉིན་
ཟླ་ལོ་ལ་མཐུད་དེ་གཞི་བདག་ལྷུར་མགྱོགས་ཅན་ཞིག་གི་
བརྟུལ་ལྷགས་བཟུང་ནས་ཁོམ་མེད་དུ་འདུར་དུས། སྐབས་
རེར་ང་ཁ་ཕོ་མཐོ་བའི་མི་ཆེན་ཁེངས་དྲིགས་ཅན་ཚོར་སྤང་
སེམས་སྐྱེ་ཞིང་། ཉུག་པར་གྲ་རྒྱུང་བྱིད་ཀྱི་རང་གཤིས་དམ་
པར་མོས་གུས་ཀྱི་དབུ་ལོ་སྡེམ་དགོས།
ད་ལྟ་འཇིགས་མེད་སེང་ཆེན་བྱིད་མཁའ་ལ་སྡིང་ལྷུལ་ནས་
གཞིན་སྐྱེས་བརྟུ་བྲག་མང་བོའི་མདུན་ལམ་ལ་གཟི་འོད་
འཚོར་བཞིན་ཡོད་མོད། ལྷོགས་བཞིའི་རྒྱུང་ནག་འཇུག་
མའི་གདུག་རྩུབ་ཀྱིས་བྱིན་པའི་ཚོ་འཕྲུལ་ཐན་ཐུན་ལ་ང་
ཉ་ཅང་སྐྱག་འོན་ཀྱང་། རང་ལུས་རྒྱུང་རྒྱུང་འདི་མེ་ཏུ་སྦྱོན་

དགོས་ཅུང་། རང་རྣམས་སྤོ་མོ་འདི་རྩེད་ནས་སྤྱད་པ་དགོས་
ཀྱང་། ང་ཚོའི་དམ་བཅའ་དང་ང་ཚོའི་དམིགས་བྱ་དེའི་
ཆེད་དུ། ང་ནམ་ཡང་རམ་འདེགས་པ་རྣམས་མ་ཞིག་གི་ངོས་
ནས་བརྟན་པོར་འགྲེང་ན་འདོད།

ཨར་མའི་དགའ་བ་རྒྱ་མཚོ།

ལོ་དེར། སྤྱི་བདེ་བ་ལྟ་བུའི་འབྲིལ་ནས་ངེད་གཉིས་པུ་
ཚུན་དོ་ཤེས་ཤིང་རིམ་གྱིས་སྤོས་བྱུང་གོགས་པོར་གྱུར་སོང་
། རིགས་སུ་གྱུར་བ། སྤྱི་བདེ་བ་སྤྱི་བདེ་བ་ཞེས་པའི་སྤོས་
ཚོག་དེ་དོ་མ་རེད། ངེད་གཉིས་ཚུ་མ་རིག་ལ་དགའ་ཞིང་
མི་རིགས་ལ་བཅོས་མིན་དུང་ཞེན་བྱེད་པས། རམ་ཡང་
རིགས་མཐུན་གྱི་ལྷ་བ་ཡོད་ལ་གཅིག་གྱུར་གྱི་གཏམ་སྤྲིང་
ཡང་རྒྱན་མི་ཆད། འོན་ཀྱང་། ལོ་སྤྱི་བདེ་བ་སྤྱི་བདེ་བ་དག་གི་དགོ་
མཚན་ཡིན་མིན། གནའ་དེང་ཚུ་མ་རིག་གི་འཕེལ་སྤྱི་བདེ་བ་
དང་དགོ་སྤོས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ནས་རང་ལྷ་འདོར་མི་འདོད་
པའི་ཚུ་སྤྲིང་བྱས་པའང་གྲངས་མཐའ་མེད། གངས་
སྤོངས་ཚུ་མ་རིག་གི་དགའ་ཚུ་ལ་ལ་བྲག་མདངས་གསར་

བ་ཞིག་གི་ཁ་སྒྲོན་དུ། མི་རིགས་སློབ་གསོའི་བྱ་བ་ཞག་ལ་
འཕར་ཚུ་ངོ་མ་རེ་རྒྱས་པའི་སྒྲོན་འགོ་དུ། རྒྱལ་བསྟན་མ་
ལ་ཡའི་བསྐྱེད་ཞེས་སྟོགས་ཀྱི་བྱུང་བའི་དགའ་སྒྲོན་ལ་སྒྲོབ་
སྟེར་དུ། ང་ཚོས་བསམ་པ་ཡར་སེམས་དང་། སྐྱེད་པ་ཡར་
འཁེལ་གྱིས། ཡོད་ཚད་དུས་དེབ་ཀྱར་གྲུམ་རྒྱུན་པོར་སྤུལ་
བ་ནས། ཚོས་སྟོགས་སྟོང་དང་འཆི་མེད་བདུད་རྩི། ངའི་
འཕྱུར་སྐྱེད་འདིའི་གཤོག་གཡས་དང་རྩེད་སྐྱེད་འདིའི་
ལག་གཡས་ཡིན་པས་འདྲ་བརྩེ་གཞན་ལས་ཆེ། ང་སྟོག་
མེད་ལས་དབང་གིས་རྒྱུད་དུ་འཕངས་ཏེ་རྩ་རྒྱའི་རྩལ་
དམར་འཕྱུར་སར་རིགས་མཐུན་ཁྱུ་གཅིག་གི་རྩི་པོར་གྱུར་
བས་ནམ་རྒྱུན་སྟོང་དང་ཁ་ཐག་རིང་མོད། བར་འཕྲིན་
དུས་རབས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་མཐོ་སྐྱེད་ལ་སླེབས་པའི་དྲིན་
གྱིས་ངེད་གཉིས་སྐྱེད་མེད་སྟོག་གི་རྒྱབས་རྩེ་ནས་ཡང་ཡང་
འཕྱེད་ཅིང་སྟོག་སྐྱེད་དུ་རྩྭ་གས་བརྒྱུད་དེ་མཇལ་འཇོམས་
ཀྱི་དུས་སྒྲོན་ཤིན་དུ་མང་བས་ཕན་རྒྱུན་དུན་གདུང་གིས་
མནར་མི་དགོས་པ་ཇི་འདྲའི་སྐྱིད། སྟོང་ཨར་མའི་སྐྱེ་ལོ་

ཡིན་ཡང་རྒྱ་འབྱོར་ཞན། ང་སྡོང་གི་སྐྱ་སྐྱས་ཡིན་ཡང་ཁི་
དབང་དམའ། དེའི་སྦྱིར། ཀྱར་གྲུམ་རྒྱན་པོའི་མངོས་སྦྱག་
གི་ཆེད་དུ། རེད་གཉིས་གྱིས་སྡོང་མོ་བ་ནས་འདུར་རྒྱགས་
པ་སོགས་སྦྱང་མི་འདོད་པ་མང་བོ་ཞིག་སྦྱངས་ཀྱང་། ང་
ཚོའི་སྦྱག་བསམ་གྱི་དགའ་ཚལ་ནས་གངས་སྡོངས་རྩོམ་
རིག་གི་བཀྲག་མདངས་འཚོར་སྦྱངས་འདིས་ནང་སེམས་སྡོ་
དགའ་དང་སྡོམས་པ་རྒྱང་རྒྱང་ཡིན་ལ། མ་འོངས་དམིགས་
འདུན་ཡང་སྡོམས་བཅས་གྱིས་བཤད་ན་ཡངས་ཤིང་ཆེ།
དཀའ་ཁག་སྡོ་ཚོགས་གྱི་འགག་འཕྲང་བར་ནས་མཚོག་གི་
སྡོང་མེད་རང་གཤིས་དང་འགྱུར་མེད་དུང་བརྩེ་གསལ་
བས། ང་སྡོ་ཡོད་ཚད་བྱོད་ལ་སྦྱག་བརྗོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
ཅིང་། ངའི་ལས་དབང་ལ་བརྒྱས་པའི་སྐྱམ་ཚོམ་ལས་གཟི་
འོད་དཀར་ཤོས་དང་སྡོ་བ་ཉེ་ཤོས་དེ་བྱོད་རང་ཡིན།
མགོ་ལོག་ཀྱན་དགའ་ཚངས་དབྱངས།
གཉན་པོ་གཡུ་རྩེའི་རྩ་འདབས་སུ་ཉེ་ཁྲག་འཕྱོར་བའི་
འཕྱོག་སྦྱག་འོ་མས་གསོས་པ་བྱོད། འོད་སྡོང་གི་དངོས་

ལྷ་ལ་འཚོལ་དུ་ཆས་སའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ནས་སྒོ་དང་ལང་
ཚོའི་མི་ཉོག་ཆབས་ཅིག་ཚོད་དུས། ང་ལྷུང་ཆེན་ལྷུ་ཚོགས་
ཀྱིས་མཁའ་ལམ་བརྟོལ་ལྷུ་ན་གཤོག་ཚུལ་སྦྱོང་བའི་ཚོད་
ལྷུག་སྟེང་རྗེ་ཞིག་འདི་ངག་གི་ལང་ཚོས་སྦྱོང་གི་མི་ཚོར་
གཟི་དཔལ་བསྐྱེད་པ་བདེན་དོན་ཡིན་ཡང་། དེང་གཉིས་
ནམ་ཡང་ལྷ་རྒྱའི་འདང་བཅེས་མི་མཚོན་པའི་ཚོས་གོགས་
རྣལ་མ་ཞིག་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མིན།
ང་དང་སྦྱོང་གིས་ལྷ་རིག་སྐྱེག་མོ་གཏན་གོགས་སུ་འཕྲོབ་
སྟེར་ཚུང་དྲགས་པའི་ཁང་མིག་ཅིག་ནས་རས་གདན་ཟད་
པོ་དང་ཉལ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ཞིག་ལྷུ་མོང་དུ་སྦྱོང་སྦྱོང་ལ།
མཚམས་དེར་རྒྱང་རིང་རྒྱང་རིང་གི་ལྷུགས་བསམ་སྟེང་
བའི་སྐད་སྐྱ་མཐོ་ནས་མཐོ་དུ་སྟེན་ཏེ། མདུན་ཅོག་རྟེང་
གོག་དེར་ལྷ་རྒྱུར་བསྐྱེད་པའི་སྟེན་ཉུགས་སམ་ཚུང་ཉུགས་
དེ་དག་དྲན་འོང་བས། ལྷུག་ཚོམ་འདི་འབྲི་དུས་ཀྱང་ང་
གཅིག་ལྷུར་དགོད་དགོས་བྱུང་། ང་རྗེ་རི་བརྒྱད་ནས་མོང་
ལྷུ་དུ། སྦྱོང་གྱང་ཅི་ཞིག་གིས་བསམ་སྟེ་བསྐྱེད་ཏེ་ཤར་

སྤྱོད་གས་ཅི་ནའི་རྒྱལ་སར་འཕུར་སོང་བེད། ས་མཁར་གྱི་
བཞི་དང་ས་ས་སྐྱུག་པོའི་ཆེད་དུ། རང་རང་མོས་སྤྱོད་གས་
ཀྱི་གྲུ་བཞག་རེར་འབད་ཅིང་བཙོན་པའི་མཐའ་འབྲས་
ཇི་འདྲའི་ལེགས་ཨང་བསམ་ན་གཞོན་མི་ཚུགས་པའི་སྤྱོད་
དགའ་ཞིག་སྒྲོམ་གསུམ་བཅས་མཚམས་དམ་པོར་སྐྱུངས་
དང་། སྲུབ་འཇམ་སྒྲ་གོས་མཛེས་པར་གསོལ་དང་། ཐོག་
མའི་དམ་བཅའ་བཞིན། དེད་གཉིས་དུར་སྐྱིག་གི་འཇིག་
ཉེན་འདི་ནས་ས་ཡུལ་ལ་ཞབས་སྤྱི་གཙང་མ་ཞིག་བསྐྱབ་
དུ་འགྲོ།

མེར་བྱེས་སྒོ་བཟང་ཐོགས་མེད།

ནམ་རྒྱུན་སྐྱབ་པ་ཉུང་བའི་སྤྱི་བཙུན་ནང་བཙུན་གྱི་གྲོགས་པོ་
ཁྱོད་སྟོད་ཉི་མ་སྟ་སར་སྟ་བཞིན་འཕྱུངས་ཆོ་ཇི་འདྲའི་ཚད་
གཞིར་མི་ལོངས་པའི་བྱིས་པ་ཉམ་ཚུང་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟམ།
དགུང་གངས་སུམ་ཚུ་སྒྲ་མོ་ནས་བཀལ་བེན་གྱང་ཁྱོད་དང་
ཁྱོད་ཀྱི་འདྲ་པར་མཐོང་མཁན་ཆོས་ཁྱོད་ནམ་ཡང་བྱིས་
པ་ཚུང་དུ་ཞིག་དུ་སྒྲོམ་བཞིན་འདུག་དུ་ཉེ་མི་འདི་ཚོར་

མཁྱིལ་པ་ལྟ་ཅི་ཐ་ན་དབྱུང་པ་ཞིབ་མོའི་སློ་རིག་ཞིག་གྱང་
མེད། ཨ་ལ་གུ་རེ་ཡིན། གཏམ་གུ་རེ་མེད་ན་བཤད་དགའ།
ཟས་མཚོད་པ་མེད་ན་བཟའ་དགའ། །

བྱམས་ཆེན་ཚོས་སྒྲིལ་བྱུགས་བསྐྱེད་མེ་ཏོག་འཇུག་སའི་
རིགས་སྐྱེ་འབྱུང་སྒྲིལ་དགྲིལ་འཁོར་ནས། བྱིད་གྱིས་བཀའ་
པོད་གཞུང་ལྟའི་དཔོངས་དོན་ཐོས་བསམ་རྣལ་མས་
གཏན་ལ་ཕབས་ཤིང་དབྱིན་རྒྱ་གཉིས་གྱི་སྐད་ཡིག་ལ་ཐག་
ཐོགས་བྲལ་བས་དོ་མཚར་གྲགས་དཀར་དབྱུས་གཙང་
སྒྲོངས་སུ་མཐོ། དེད་གཉིས་མ་ཁུགས་གཉིས་པར་འཚར་
ལོངས་འབྱུང་བཞིན་པའི་བྱ་ཚོགས་སྐྱུག་པོ་ཞིག་གི་མཁའ་
དབྱིངས་ནས་སྟོན་དུ་འཇོམས་ཏེ་བཤད་བྱ་དུ་མའི་འཁོར་
ལོ་ཡུད་གྱིས་བསྐྱོར་གྱང་། བྱིད་གཅིག་སུར་འཕོག་པའི་
སྒྲོམས་འཇུག་ལ་དབྱེས་པས། ཕན་ཚུན་བར་ཁ་མཚར་གུ་
རའི་དྲན་ཤིང་ཅམ་བཞག་པའང་ཉུང་ཉུང་ཡིན། འོན་གྱང་
། ཡུན་རིང་འདྲེས་པའི་དུང་བཅེ་དང་ཚོས་གྲོགས་དམ་
པའི་རང་གཤིས་བཟང་པོ་དེ་ངས་ནམ་ཡང་བརྗེད་མི་སྲིད།

མགར་ཚེ་གྲགས་པ་བཟང་པོ།

དག་སྐྱོང་བགྲུས་སོང་ཞིག་གི་རང་གཤེས་དང་རིགས་སྒྲུ་

ཡང་དག་ཅིག་གི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པའི་མགར་ཚེའི་སྐར་

མ་འོད་ཆེན། རྒྱལ་ཁབ་སྤེལ་ནང་གི་གསར་འགྱུར་ལ་དགྲེས་

ཤིང་གནའ་དེང་གཏམ་རྒྱུད་ལ་སྒྲུགས་ཚལ་མཉེན་པས་ང་

ཚོའི་དཔུང་གྲོགས་ལ་སྒྲུ་སྐྱེད་འཕུལ་ཆས་གསལ་བོ་ཞིག་གི་

འཚབ་ཏུ་སྒྲུ་ཚེགས་གང་མང་ཟུངས་སོང་།

མགར་ཚེའི་དག་བཤེས།

དཔུས་གཙང་ཚོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་དུས་དཀའ་གཟར་བྲག་

ལས་ཚུ་བོ་འབབ་སྟར་ངར་ཤུགས་ཆེ། རིགས་སྒྲུ་དཔའ་

བོའི་སྒྲངས་སྒྲུབས་སྤིང་ཚེ་གར་གྱི་ཉམས་འགྱུར་བརྒྱུད་པོ་

སྒྲུ་ལ་གསལ། གཞུང་གང་ཞིག་འཆད་ཀྱང་གསུང་སྒྲུ་མཐོ།

གྲོགས་སུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་སྤེལ་བྲག་རིང་། ང་ཚོས། རྒྱལ་

བསྟན་དང་མི་རིགས་སྤིང་ནས་མཚན་བུན་བརྒྱ་སྐྱོང་ཏུར་

གྱིས་བསྒྲུལ། འཛིག་ཉེན་དང་འཛིག་ཉེན་བསྐྱུར་ནས་སྤོབ་

གསེང་གང་མང་ཚོུད་པས་འཕངས། བརྗོད་མེད་ལས་

དབང་གི་བཀོད་སྒྲིག་འོག་ནས་མངར་སྐྱུར་ཁ་གསུམ་གྱི་
འཚོ་བའི་བྲོ་བ་ལྷུངས། ད་ཉླ། བྱ་ཚོད་པོས་གནམ་འཕང་
བསྟུང་ཤུལ་ན། བྱེའུ་འཛོལ་མོས་སྐྱེད་སྐྱོ་གྱེར་ནས་ཡོད།
གཡང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གཏན།

དུས་ཚོགས་རེ་རེ་སྐྱུ་འཕྲུལ་དམ་པའི་དཔེ་མཚོན་བཞིན་
འདི་ཉླར་འགྱུར་འགྲོ་བས། དེད་གཉིས་སེམས་དང་བསམ་
པས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་རི་རབ་དང་གཙང་པོས་རྒྱང་ནས་རྒྱང་
དུ་སྐྱེས། དས་ཁེར་རྒྱང་གི་བྲོ་བ་སྐྱུར་བོ་ཁ་རོག་གེར་མིད་
ཀྱིན་མཚོ་བྱང་མའི་བདེ་དྲོད་ལ་འགྲམ་པ་སྐྱེན་ཚོ། ཅེད་
ར་གཅིག་གི་འཇིག་རྟེན་ནས་ཆས་པའི་གྲོགས་པོ་བྱིད་སྐྱེའུ་
ཁྱང་ལས་འཕྲོས་པའི་ཟླ་འོད་བཞིན་དུན་པའི་མེ་ལོང་དུ་
གསལ་ལ། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བྱིད་སྐྱེ་སར་བཞུགས་པའི་
ཁ་པར་ཞིག་ཀྱང་འབྱོར་བས། བྱིད་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱེད་
ཚེ་འདི་ཚོ་སྟོ་བཞུད་ཁྱང་ཁྱང་དཀར་མོའི་གཤོག་སྐྱེར་
བཏགས། དེད་གཉིས་རི་སྐྱེ་གཅིག་ནས་སྐྱེས་ཤིང་སྟོབ་སྐྱིད་
གཅིག་དུ་འགྲིམ་ཚོ། ཟླ་ལམ་ངོགས་ཀྱི་འཇའ་ཚོན་བསྐྱེགས་

པའི་དབུང་གོགས་ཡིན་ལ། མངོས་སྤྱད་དུར་སྒྲིག་གསར་
བའི་དགའ་ཚལ་ནས་རྣམ་དཔྱད་སྒོག་ཞགས་དམར་བོའི་
འབྲུག་ཡ་ཡིན་སྲིད། བན་ཚུན་བར་ན་སྲིང་མི་ཚར་བའི་
གཏམ་རྒྱུད་དང་སྒྲ་མི་ཤེས་པའི་དུང་བ་ཡོད། དམིགས་
འདུན་གཅིག་ལ་བརྒྱས་པའི་ལོ་ཟླ་དེ་ནས། ཅི་ཞིག་འཕྲོབ་
འདོད་ཀྱི་མི་སྡེ་ལམ་ལམ་འབར་བཞིན། ཐང་དཀར་ཚོད་
པོའི་གཤོག་འགྱུར་དང་པོ་རྒྱ་ལའི་གཟི་དཔལ་ལ་རེ་ཞིང་
བསྐྱུག་པ་དྲན་ནམ། དེས་གཏན་མེད་པའི་སེམས་འགྱུ་
དྲག་པོ་དེས་བྱིད་ཀྱི་དོག་སྡེ་འགྲུལ་བཞུད་ལ་གཏད་ཟིན་
པ་ངས་ཤེས་བྱུང་། བྱིད་འབྲུམ་སྒྲོད་ཀྱི་གོམ་སྒྲུབས་རེ་རེར་
དཔྱད་འགོའི་མེ་ཉོག་གི་མངོས་སྤྱད་བཞུད་པའི་སྒྲོན་ཚོག་
ངས་བྱུང་མགོན་རི་བོའི་དབུ་ཅེ་ནས་ཤེད་ཀྱིས་སྒྲོག་དེས།
ནམ་ཞིག་བཤད་སྐབ་ཚུ་གཏེར་འབྱུར་ས་ནས། རྒྱལ་ཁའི་
འཇུ་མ་མདངས་བྱིད་མཇལ་འཇོ་མས་བྱུང་དུས། ང་ལ་ཡུལ་
སྒོར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་གསུང་རོགས།
འཕྲོག་མི་བསམ་འགྲུབ་རྒྱ་མཚོ།

གཏམ་དཔེ་གཏེར་མཛོད་འཛིན་ཞིང་རུས་རབས་ཀྱི་སྐུལ་
འགྲུལ་ལ་རུང་བའི་ཨ་སྐྱོང་འབྲུམ་པའི་རིགས་སྤྲུལ། ང་
འོད་ཀྱི་ཕ་ས་ནས་བརྟན་པོར་འགྲོང་རྗེས་ཤིག་ལ་བྱོད་དང་
འཕྲད་ཅིང་སེམས་པ་ཁ་དོག་གཅིག་ཏུ་འབྲེས། རེད་གཉིས་
ཀྱིས་ཚུ་རྒྱུང་ཚུམ་འབྲུག་གི་ཚོགས་འཁོར་སྐྱབས་བདེ་རེ་
བསྐྱོར་རྗེས། འབྲུག་འབྲུག་ཨང་གི་འབྲི་བསྐྱབ་ཀྱི་རྒྱུས་
གར་བྱོད་ནས་དཔལ་རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕ་མཐའ་དང་
། རིགས་མི་གཅིག་པའི་གོ་ལ་དག་གི་གསང་བ་བཅའ་ལ།
ཚུས་དྲགས་པའི་བསམ་སྒོ་མང་བོ་རྒྱབ་ཏུ་འཕངས་ཏེ་བདེ་
སྦྱིད་ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས་དང་རང་དབང་གི་འཚོ་བ་མངར་མོ་
ཡང་ཡང་སྐྱོད་སྐྱོད་། མཚམས་རེར་ཐལ་དྲགས་པའི་བྱོད་
ཀྱི་སྐྱུ་བརྗོད་ལ་ལར་ང་ཏེ་ཅང་ཞིང་སྤང་གིས་ཡོད་ཚད་ཀྱི་
སྒོ་བྱ་དམ་པོར་རྒྱག་དགོས་བྱུང་ཡང་། རེད་གཉིས་ནམ་
ཡང་དམིགས་འདུན་གཅིག་གི་ཞིང་ཁམས་འཚོལ་བའི།
རུས་རབས་ཀྱི་རྒྱ་སྐར་བྱུང་གཅིག་གམ་རྩ་སྐྱོངས་ཀྱི་ཁུ་བྲུག་
སྐྱོན་མོ་ཡིན།

སྒྲུབ་རམས་པ་ཚེ་རིང་བཟླ་ཤིས།

རིགས་རྒྱས་སོག་པོར་དབང་ཡང་ལྷུས་སེམས་བོད་དང་

འདྲིས་པའི་གཡུ་ཐོག་འཚོ་བྱེད་གཉིས་པ། རྩུབ་ལ་རྩུག་

པའི་ཨག་ཚོམ་དེ་ཡང་བཞུར་སོམ་མེད་པར། ཉམ་ཐག་

ནད་པའི་འོ་དོད་དམ། ཚེ་རིག་འཛིན་པའི་འཁོར་ཚོགས་

དབུས་སྲུ་བྱགས་སྲུན་སྒྲུང་མེད་པར་གཞན་དོན་གྱིས་བྲེལ་

ལམ། སྐྱ་བུས་བྲོས་པའི་སྐྱ་བ། ལས་རྒྱ་མེད་རྒྱང་ལངས་

དགོས་པའི་ཞལ་འདོན་སྲུང་སྲུང་དེ་ད་རྒྱང་བཟླས་བཞིན་

ཡོད་ལས་ཆེ། དེད་གཉིས་ཤེས་རིག་མེ་ཉོག་དགྲིགས་པའི་

དགའ་ཚེལ་ནས་སོག་མར་འཕྲད་རྒྱས། བྱོད་འདྲིས་སྐྱ་ཞིང་

འཚོ་བའི་ཉམས་སྲོལ་བུ་ལ་པའི་ཀན་པོ་ཡིད་འོང་ཞིག་མི་

ཚེའི་བགྲོད་ལམ་རིང་མོ་ནས་རྩུན་དུ་འགྲོག་ཆོ། བྱོད་

སྲི་ཐག་རིང་ཞིང་གཞན་ཕན་ལ་མོས་པའི་ཚོས་འབངས་

སེམས་བབང་ཞིག་གོང་སྐྱ་མར་དད་པ་དོ་རྗེའི་བྲག་ལས་

བཏྟན། བར་གྲོགས་པོར་བྲེལ་གཞུང་ཁ་འབབ་རྣམ་བཞིའི་

རྒྱན་དང་འདྲིས། བྱོད་ནམ་ཡང་ང་དང་ངའི་གྲོགས་པོ་

དག་གི་ཚེ་ཐག་བསྐྱོད་བའི་སླ་སྦྱོན་ནམ། སྦྱོན་སྦྱིན་འདྲོ་
བའི་དཔག་བསམ་སྦྱོན་པ་ཡིན།

རྩོ་སྦྱིས་གཙོད་པ་ཚེ་རིང་།

ཁྱོད་ཐོག་མར་ངའི་ཁོར་ཡུག་གི་སྦྱིང་ག་དེར་བབས་དུས།
དེང་རབས་སློབ་ཚན་པ་སྦྱི་རྩིག་ནང་སྦྱོང་ཞིག་གམ། ཁྱོད་
ཁྱིམ་ལས་བྱེད་པ་བོད་སྐད་མི་བོད་པའི་རིགས་དེ་ཡིན་
མིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་མ་ཚོད་པར། དེ་ཞིག་ལ་སྦྱབས་བདེའི་
འཚམས་འདྲིའམ་བཅོས་འཇུག་ཐུང་ཐུང་ཞིག་གིས་འབྲུས་
པར་བྱས་མོད། སྐད་མེད་མི་གཤེས་དུང་མོ་དང་བོད་
སྐྱུག་གཙོང་མའི་བསྐྱེད་ཞིམ་གྱིས། ང་དང་ངའི་གྲོགས་
པོ་ཚོར་བྱིམ་ཚང་གཅིག་གི་བདེ་དྲོད་དང་ཐུ་རུ་ཉུ་ཐུའི་
དུང་སེམས་ཆགས་སོང་། ཐུང་བའི་མདོ་གསུམ་གྱི་བཟླས་
བརྗོད་དང་དད་འདུན་གཙོང་མའི་སེམས་པ་མཐོང་དུས།
གོས་དཀར་ལྗང་ལོ་ཅན་ཞིག་གིས་བྱོ་བ་སྦྱེར་བས་ངས་
གཅེས་མིང་དེ་ཁྱོད་ལ་བཏགས། ཁྱོད་གྱི་སྦྱིལ་ཚུང་གོར་

མོར། འཕྱར་མི་ཚོ་རྣམ་(□□□□)དང་ཨི་ལྷུ་སན་(Iverson)
སོགས་རྒྱབ་སྐྱོགས་སྤང་ཅིང་པ་ཚོའི་བརྟན་པར་སྣ་ཚོགས་
ཏིལ་གྱི་གང་བྱར་གཏམས་ནས། སོ་སོའི་བྱང་ཚོས་དང་ཆེ་
བ་སྐྱིད་བར་གཞུང་ལྷན་ལྷན་པ་འབྲུམས་པ་ཞིག་གི་བརྟུལ་
ལྷན་འཆང་དུས། བྱིང་རྒྱབ་སྐྱོགས་པ་མིག་སེར་ཞིག་
གི་སྐྱེ་མཐའ་མིན་ནམ་སྟུམ། གང་ཉུར་བྱིང་གི་ངག་སྐོ་ན་
འཚོར་བའི་སྐྱེ་འཕྱུལ་ཉུ་བྱའི་སྐྱེ་ཙལ་བ་དེ་དག་གིས་ང་
ལའང་སྐོས་མི་འཆུན་པའི་ངོ་མཚར་ཡང་ཡང་བྱིན། སོ་ལོ་
ཉེར་བརྒྱད་གྱི་ཐེམ་སྐྱེས་ལ་འཛེགས་ཀྱང་། བྱིང་ལ་ད་དུང་
སྐོས་པ་དང་ཆུང་མ་མེད་པར་འཛེག་ཉེན་གཉེས་གྱི་སོ་
མཚམས་ནས་ཅི་ཞིག་ལ་རེ་ཞིང་སྐྱེས་བྱིང་ང་ཚོའི་བདེ་སྐྱིད་
གྱི་འཚོ་བར་དགོད་སྐྱོ་སྐོན་པའི་རམ་འདེགས་པ་དང་།
གདོང་དམར་བོད་པའི་རིགས་ལ་ཤ་ཞེན་གཞན་ལས་ཟབ་
པས། ལྷུ་ལྷུ་ངག་རིག་ལྷ་མོའི་སྐྱེས་འཕྱུལ་ལ་དུང་བའི་
རྒྱབས་ལྷན་འཛེགས་མི་འདོད་ན་བཙོན་པ་བསྐྱིད་དང་
། ངལ་བ་དང་དཔེ་མཁུང་རྒྱང་དུ་དོར་ཏེ་ངས་ཡོད་ཚད་

ཁྱོད་ལ་ཞིབ་བྱིད་བྱེད་ཚོག

སྲིད་བ་བྱང་ཚུབ་རིག་འཛིན།

བྱང་ཚུབ་རིག་འཛིན། རབ་གནས་ས་སྟལ་ལོའི་དབྱར་

གཞུང་དེར། དེད་གཉིས་འདུན་མ་གཅིག་པའི་འོད་ཁྱིམ་དུ་

སྟན་ཅིག་བསྟེགས་པ་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱུས་མིང་བྱང་རིག་

གོ་ཞེས་པ་ཐོས་ཐེངས་དེར་ཚོག་སྐྱུད་མ་འགྲིག་པའི་སྐྱང་

བ་ཞིག་འགོག་མེད་དུ་སྐྱེ་འོང་མོད། ད་ལྟ་མ་དག་རྒྱན་

འབྲམས་ཀྱི་སྲོད་དུ་བྱིང་ཚར་འདུགསྲིད་དཀར་སྲོད་ན་

སྐབ་མེད་དུ་འཕྱོ་བ་ཁྱོད་ཚེ་ཡི་རིག་བྱེད་འཛིན་པའི་བྱེད་

པོ་ཞིགསྲིད་བ་དགོན་གྲོང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྐྱེ་རབས་པའི་མཁུལ་

རྒྱན་དུ་བསྲིད་སྐྱེ། ཁྱོད་དང་ང་ཡི་རྣམ་དཔྱེད་མ་འབྲིའི་

བཞུར་རྒྱན་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་ཚོ། ངའི་སྟན་སྐྱེས་སྲོ་གོས་

སྐྱེག་མོས་ཁྱོད་ལ་དུང་བ་བསྐྱངས་ཤིང་། ཁྱོད་ཀྱི་མ་བཙུམ་

སྟལ་བསམ་དུངས་མོས་ང་ལ་དུན་ཤིང་བཞག་པ་བྱབ་ཅིང་

གསལ།

གཞན་ཡང་ཁྱོད་སྲོལ་ཚེན་འགྲིམ་སྐབས་ཀྱི་གསང་རྣམ་

ཞིག་ང་ལ་ཁ་རོག་གིར་བཤད་པའི་མཚན་མོ་དེར། ངས་
ཀྱ་རེའི་ཚུལ་གྱིས་དྲག་ཏུ་འབར་བའི་མེ་རི་ཞེས་པ་ཞིག་
ཤར་མར་བྲིས་པ་ད་ལྟ་བུ་འབྱོར་གྱི་དྲན་ཡུལ་ན་ཡོད་དམ། མ་
ལུང་སྟོན་མོའི་སྟོང་སྤང་ནས་ཕན་ཚུན་དྲན་པའི་སྲུ་སྤང་
སྟོན་ལ་བསྐྱར་ཅིང་། ཏུང་བའི་དཔལ་མཁར་མཛེས་པའི་
དར་ཚོན་གྱིས་སྤྲས་བཞིན་ལོ་ཡི་འཁོར་མོ་དྲག་འདས་སོང་
། གྲོགས་པོ་ལགས། ད་ལོར་དྲག་ལྷའི་མེ་ཏོག་འཕྱར་དུས།
འབྱོར་ཚུ་མོའི་གཞུང་ཏྟ་བུ་དྲན་པས་ཐེབས་ཤོག་དང་། ངས་
ཚོང་པོའི་གཤོག་འཕྱར་གཡར་ནས་འཕྱར་འོང་བས། སྤར་
གྱི་གཞིས་ཀ་དེ་ནས་སེམས་མཐུན་པའི་མཇུག་འཛོམས་
ཐེངས་གཅིག་གྱེད། ༢༠༠༩.༥.༡༢

བྲིས།

མི་ལ་བྲིས་ཡོད་དགོས། ། ཏྟ་ལ་འགྲོས་ཡོད་དགོས། །
ལེགས་བཤད་འདི་དབྱངས་སྲུ་གྱེར་བཞིན་མེས་པོ་བྲིས་
གཞུང་ཅན་ཚོ་མི་ཚོའི་བསྐྱོད་ལམ་རིང་མོ་ནས་ཆེས་ཚུལ་
མཐུན་གྱིས་སློབས་ཤིང་། སྤར་ཡང་བདེ་མོ་དང་གྲུས་ཚིག་

ཅི་ཡང་མེད་པར་སྒྲོམ་ཚོག་ཐུང་ཐུང་འདི་བྱ་རབས་ཚ་
རྒྱུད་ལ་བཞག་རྗེས་ཞིན་ཆགས་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་མིག་
ཟུང་རེ་རེ་བཞིན་བཅུ་མས་ཏེ། ང་ཚོ་དང་བར་ཐག་རིང་ལ་
ཐུང་བའི་གནས་དེར་གཏན་དུ་བཞུད་སོང་། ངས་འཇིག་
ཉེན་གྱི་ཆེས་མཐོ་སར་བཞུགས་པའི་དྲན་དབང་དག་གི་
གསུང་སྒྲོམ་ལས་འདི་ལྟར་ཐོས་ཏེ། གཞན་རྒྱ་མཚོན་དུ་
བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ་སྟོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱོད་ལ་དུག་
བཞིན་འཇོམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཐུང་དེ་ནི་བྲིལ་
ཡོད་པའོ། ། ཞིབ་དུ་སོམས་དང་། རྒྱབས་ཆེན་གྱི་བསམ་
སྟོ་འདི་ལྟར་ན་གཉེན་བཤེས་གྲོགས་པོ་གང་ལའང་མ་
འབྲི་གཙང་གསུམ་གྱི་རྒྱན་ལས་འགྲོགས་ཡུན་རིང་། རོ་
མཚར་གྱི་སྦྱོད་ལམ་འདི་བསྐྱེད་ས་ན་དུག་ཞན་བར་མ་
ཀྱན་གྱི་མཐོང་ལམ་དུ་མཇོམ་པ་བརྒྱ་སྟོང་གིས་འགྲན་མི་
བཟོད། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་འདི་རང་གཅེས་འཇོན་དུག་
པོའི་གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་ཏེ་གཞན་གྱི་ཚེ་སྟོག་མཚོན་གྱིས་
འགྲོག་དུས། རྣམ་སྟེང་གྱི་འགྲམ་རྒྱ་འཇར་འཇར་ངང་

བསགས་པའི་རྒྱ་ལོར་ཐབས་ཀྱིས་རྒྱ་དུས། ཆགས་པའི་མེ་
ལྷེ་མཁའ་རུ་མཆེད་དུས། རྒྱན་དང་ཕྱ་མའི་འཁོར་ལོ་སྐོར་
དུས། གཞན་ཡང་། སྒོས་བྱབ་གྲོགས་པོའི་སྒོག་ནས་བསྐྱ་
བར་སྐད་ཤུགས་ཀྱི་ཚོལ་བ་རྒྱས་དུས། མདོར་ན་ཡིད་ཐང་
ཆད་པའི་ཉེས་སྐྱོན་ཡོད་ཆད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བྲིལ་ཡོད་པའི་
ནད་བརྒྱ་སྐྱན་གཅིག་གི་རིལ་བུ་འདི་ཁོ་ན་མཁོ།
ཏྱ་ཤི་རྒྱ་གསོས་ན་རྐང་བའི་ཚོགས་ལེན། ། མི་ཤི་རྒྱ་
བསྐྱབས་ན་སྒོག་གི་གཤེད་མ། ། གཏམ་དཔེ་འདི་ཐོག་
མར་རྒྱན་པོ་ཁ་མཁས་ཤིག་གི་ལྷགས་རྩལ་གྱི་འབྲུག་གར་
ངོམ་ས་ནས་བརྗོལ་འོང་ཞིང་། རིམ་གྱིས་བྲིལ་མེད་མི་སྲུ་
ལའང་མཇོང་བའི་མགུལ་རྒྱན་སྒྲིང་རྗེ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ལྷ་
མས་ཚོས་འཁོར་སྐོར་དུས། བྲིལ་མེད་བགོགས་ཀྱི་གཏོར་
མ་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་རུ་འཕེན། དགོ་རྒྱན་གྱིས་འཆད་བྲིད་
མཇོད་སར་བྲིལ་མེད་རྒྱལ་བ་དན་པ་ལྷུང་རིགས་ངར་
མའི་རུ་རྩེར་མཚོད། ས་མས་བསྐྱབ་བྱ་གནང་སར་བྲིལ་
མེད་བུ་ལོའི་མགོ་འཕང་རྐང་མཐིལ་ལས་ཀྱང་དམའ་སར་

འགོད། ཡ་རབས་དམ་པའི་ཉི་འོད་འཕྲོ་ས་ན་བྲིལ་མེད་
ལྷན་པའི་ཐ་སྐྱད་འདི་སྐྱེད་དགོས་ཚུང་ཡང་། བྲིལ་མེད་
ནི་ནམ་ཡང་བྲིལ་མེད་ཡིན་པས། དྲན་ཤེས་ཀྱི་སྤྱད་ས་རི་
མ་བརྟན་ན་མི་ཚེའི་འདུན་མ་བརྟུག་པའི་ཉེན་ཁ་གཞན་
ལས་ཆེ། མཐར་གཏུགས་ན་བྲིལ་མེད་པ་ནི་ལྷས་ངག་གི་
སྤྱོད་པས་མི་རྣམས་པའི་ནང་གི་འཛིན་སྐྱབས་ནག་པོ་
ཞིག་ཏུ། ཉེས་སྤྱོད་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་དོན་རྒྱ་མཚན་
དུ་བྱས་ཏེ་འཛེམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་
ནི་དེའི་རང་མཚང་གི་རྗེན་ཞལ་མ་ཡིན་ནམ། བྲིལ་མེད་
ཚོ། རྒྱལ་ཐབས་སྡེ་བཞི་དར་བ་ཞིག་གི་སྤྱང་དོར་ཉམ་ཚུང་
རྒྱལ་ཕྱན་གྱི་འབྲུམ་ཁ་བྱས་སྤྱུམ་པོ་ཞིག་གི་ཚབ་མཚོན་
ཅམ། བྲིལ་མེད་ཚོ། དབང་ཆེན་དཔོན་པོའི་ཞབས་དུང་ན་
དྲང་བདེན་གྱི་འབངས་མི་དགའ་དུར་རྒྱགས་རྒྱང་རྒྱང་གིས་
འཛད་དགོས་པའི་གཡོག་པོ་རྣམ་དག་ཅིག་ཙ། འཛིགས་
རམ་ཆེ་བའི་བྲིལ་འདི་ལ་དགག་སྒྲ་དང་ལྡན་རྒྱུན་སྤྱར་བ་
ཅམ་གྱི་བྱུང་པར་ལས། ང་ཚོར་ཅི་འདྲའི་བདེ་སྤྱད་གི་རྣོས་

གར་རིང་མོ་རེ་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་རེད་ཨང་།

ང་དང་མཚོ་སྡོན་པོད་སྐད་རྒྱད་བསྒྲགས།

འདི་ནས་བཟང་བྱ་ལྟ་བུ་ཅམ་ལྷགས་སྡོག་གིས་བཟངས་

པའི་དབྱར་གཞུང་ཞིག་ལ་སྐད་མེད་སྡོག་གི་བ་རྒྱབས་

བརྒྱད་དེ་པོད་སྐད་རྒྱད་རྒྱུ་བའི་ཕོ་ཉ་ཁྱོད། གསར་

ཉིང་རྒྱང་གི་རྣམ་པ་གསལ་བའི་གནའ་མཁར་བེ་ལིང་གྲོང་

ཁྱིམ་ནས་ཐོལ་གྱིས་འཕུར་ཏེ་མཚོ་སྡོན་གྱི་ཤོར་རྒྱལ་མོའི་

སྡོགས་བཞིར་སྡོད་སྡོད་གྱིས་ཚེན་ཞིང་། རིམ་གྱིས་མཚོ་

པོད་མཐོ་སྐད་དང་གངས་སྡོངས་སྡིལ་པོ་སོགས་སུ་སྡོན་

འཛེབས་གྱིས་བབས་ཚོ། གདོད་མའི་མི་ལམ་ནས་སད་ལ་

མ་སད་པའི་སེམས་བབས་སྡེའུའི་རིགས་རྒྱད་ཅིག་ལ་ངོ་

མཚར་དང་ཞེད་སྐད་འདྲེས་མའི་ཚོར་སྐད་བྱིན།

འགའ་རེས་སྐྱ་སྐད་སྐམ་རྒྱུང་དུ་ཁ་མཁས་སྡེ་བདེའི་དཔུང་

ཚོགས་ཤིག་སྐམ་སྐད་བྱས་ཡོད་འདུན་དང་། ལ་ལས་ཁོ་

ཚོའི་ངལ་དུབ་ལ་སྡིང་རྗེ་དང་འཕྱར་ཁྱུགས་ལ་སེམས་

ཚོགས་སོགས་ཀྱི་སྡོད་སྐད་ཡང་སྐམ་སྡོད་སྐད་འདུག་འཛིག་

རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ལྟག་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱན་རིང་སྤོང་གོམས་
དང་འདྲིས་གཤེབ་བྲོད་ནས་ཕན་ཚུན་ལ་རྒྱས་ལོན་དང་
སྤང་དོར་བྱེད་པ་སྡོག་མེད་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་སྟེ། རི་
གསུམ་གྱི་ཡང་ཚེར་འཚོ་ཞིང་གནག་སྤྱགས་གྱི་རྒྱག་རྗེས་
སྤྱམ་པའི་འབྲོག་པ། ལྷུང་གསུམ་གྱི་སྤུ་མདར་འདུར་ཞིང་
ལོ་ལེགས་གྱི་དུས་སྟོན་སྤྱག་པའི་རོང་བ། ལྷིང་འཇགས་གྱི་
དགོན་པར་བཞུགས་ཏེ་གཏན་བདེའི་ཞིང་ཁམས་བསྐྱུན་
བཞིན་པའི་དགོ་འདུན་པ། སྤོང་བྱིར་གྱི་འདུ་འཛིས་བྲན་
དུ་བཀོལ་གྱང་ཤ་མར་གྱི་བྲོ་བ་མ་བརྗེད་པའི་ལས་བྱེད་པ།
ཤེས་རིག་བདུད་རྩིས་བསྐྱུངས་ཤིང་མ་འོངས་སྤྱགས་འདུན་
ཡངས་པའི་སློབ་གྲྭ་བ་སོགས་མང་བོ་མང་བོ་ཞིག་གིས།
རིམ་བཞིན་བྲོད་གྱི་དགོ་མཚན་རྟོགས་ཤིང་བྲོད་ལ་དུང་བ་
ཆགས།

བྲོད་ཡོད་སའི་སྤྱ་ནག་དང་ཁང་བྱིམ་དག་དུ་ནམ་ཡང་
ཉན་མཁན་གྱི་འདུ་ཚོགས་ཆེ་ལ། བྲོད་སླེབས་པའི་དུས་
ཚོད་རེ་རེར་དགའ་གྲོག་གྲོག་གིས་དང་སྤྱག་བྱས་པ་གྲངས་

མཐའ་མེད་ཟེར། བྱང་པར་དུ་དཀའ་སྤྱད་དང་མཉམ་
གཅོད། རྣམ་ཡམས་དང་མུ་གེའི་སྲོད་ན་ཉམ་ཚུང་གིས་
འཚོ་བའི་མི་རིགས་འདིར། བྱོང་གིས་རིག་གནས་གསར་
བརྗེའི་གདུག་རླུབ་ནག་པོ་ལྱུར་མུད་བཏང་བའི་
གཏམ་སྟོན་ཚངས་པའི་དུག་འགྱུར་ལས་འཕོས་པ་བཞིན་
གསལ་སྤང་སྤང་གིས་སློན་ཚེ། བྱོང་སྤྱི་གཙུག་གི་ཏོག་དུ་
མཚོད་མཁན་དང་འཕར་སྡིང་གི་སྡིང་ཤར་སྟེན་མཁན་
ཡང་ཤིན་དུ་མང་སྲོད།

ཐོག་མའི་གཏམ་རྒྱུད་འདི་ཅན་བགྲེས་ཚོའི་ཞལ་སློབ་
བསྐྱུར་བ་ཅུམ་ལས་ངས་གསལ་པོར་མི་ཤེས་ཏེ། བྱོང་
ཐོག་མར་འཁྲུངས་ཤིང་ནར་སོན་པའི་སྐབས་ང་ད་དུང་
ཤུ་ག་གཞན་ཞིག་གི་རྣམ་ཤེས་སམ་སྲོག་ཆགས་ངོ་མཚར་
བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྲིད། རྒྱུད་རིང་རྒྱུད་རིང་ཞིག་ནས་ང་
གངས་སྡོངས་ཀྱི་མགྲོན་པོར་སྐབས་ཏེ་ཀ་ཁའི་དབྱངས་
ཏེ་ཐོག་མར་གྱུར་བཞིན་པའི་ཚེ་བྱོང་། རོང་འབྲོག་དགའ་
བའི་ཕྱིད་འཛོའི་ཐེམ་སྐས་བཞི་བརྒྱ་ཡས་མས་སུ་སྲོད་གྱིན་

འདུག་པས་ད་ལྟ་བསམ་གཞིག་བཏང་ན་པལ་ཆེར་བྱོང་
ཀྱི་འབྲུངས་སྐར་སུམ་ཅུ་བ་ཙམ་བསུ་བའི་སྐབས་ཡིན་ངེས།
དུས་ངེས། གྱིས་སློའི་མི་ལམ་ན་ཅེན་པའི་བྱིའུ་ཞིག་ལ་
མཚོན་ན་བྱོང་ཅེད་ཆས་སྟོང་རྗེ་ཞིག་གི་དོ་ཡ་ཙམ་རེད།
གང་ལྟར། དུས་ངེ་ཙམ་ནས་བཟུང་ཉིན་ཟླ་འཁོར་སྐྱོད་ཀྱི་
འགྲོས་དང་བསྐྱུན་ནས་བྱོང་ད་དང་འབྲལ་ཐབས་མེད་
པའི་གྲོགས་པོ་སློས་ཐུབ་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་གྱིས་སློའི་སློ་སྟོགས་
ཤེས་རིག་གིས་གྲོལ་པའི་ཉེན་འབྲེལ་དང་པོ་འགྲིགས། དེའི་
སྦྱིར་ད་འགྲོ་ས་དང་འདུག་སར་སྐྱ་སྐྱོད་འབྲུལ་ཆས་ཡོད་
ལ། མཚོ་སློན་པོད་སྐད་རྒྱུད་བསྐྱབས་ལ་ཉན་ཐུབ་ཆེ་ངའི་
སློ་སྐྱེད་དགོང་སློན་གནམ་ཡིན་ཞེས་བཤད་གྱུར་ཐལ་མི་ཆེ་
བར་སེམས།

བྱོང་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ལེ་ཚོན་རེ་རེ་དགོ་སྐྱོད་པའི་ཁ་
ཏོན་བཞིན་ངའི་སློ་སྟོག་ན་ཤར་ཤར་ཡོད་ཅིང་ཚོམ་སྟོག་
པའི་མིང་དང་རྒྱུད་སྟོག་པའི་སྐད་སྐྱ་དོས་འཛིན་ལའང་
ཐག་སྟོགས་མེད་པས་ད་བྱོང་ཀྱི་ཆེད་མཁས་པ་དང་པོའི་

གུས་སུ་གཏོགས་པར་གདེངས་ཚོད་ཡོད།
རུས་རབས་མགྲིན་ཚབ་པ་བྱོད་ཀྱིས་ཉེན་རེར་འཚར་
ལོངས་འབྱུང་བཞིན་པའི་ངའི་དུངས་གཙང་གི་སེམས་
པར་མི་རིགས་ཀྱི་དུང་ཞིན་བསྐྱངས་ཤིང་ངག་རིག་གི་སྒོ་
འཕར་སྤྲོས། སྤྱི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕོ་འབྱུར་དང་ཁ་སྤྲོགས་
ལའང་བསམ་སྒོ་མི་གཏོང་རང་གཏོང་གི་ངའི་གཤེས་ཀ་
འདི་ཡང་བྱོད་དང་བྱོད་འདྲ་བ་གཞན་དག་ལ་འབྲེལ་བ་
དམ་ཟབ་ཡོད། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བྲིད་པ་དང་རྩོམ་རིག་
ལེ་ཚན་གཉིས་ལས་ངས་རིག་པའི་བརྟུན་ཤ་སྣ་ཚོགས་ཚོད་
ཅིང་སྟེན་ངག་སྟ་མོའི་བཅེ་འཇུམ་གྲོལ་བའི་མན་ངག་གང་
མང་ཉེད། སྤྲོགས་མེད་ཀྱི་རེ་འདུན་ཁུར་བའི་བར་སྐྱང་
འཕྲིན་གྱི་ཕོ་ཉ་དང་། སྐར་ཚོགས་དགོད་འཇུམ་བྲོད་སྟེན་
སྐྱང་སྐྱང་གིས་བྱོན་པའི་གངས་རིའི་མཚན་སྐྱ་སྟེན་མོ། མི་
རིགས་ཤིག་གི་ཐུན་མིན་སྐྱ་རྩལ་མཚོན་པའི་དམངས་སྐྱ་ཁུ་
བྱུག་གསུང་སྟེན་སོགས་ཀྱིས་ངའི་སྤིང་འཇགས་ཁེར་རྒྱང་
གི་འཚོ་བར་ཟད་མཐའ་མེད་པའི་བདེ་དོད་སྟེར། བ་རྒྱུང་

གྱིས་པའི་དགའ་ཚལ་ལས་མི་རིགས་ཤིག་གི་སེམས་འདུན་
དང་འབྱུང་འབྱུར་ཐོས་འོང་ལ། གངས་སྣོངས་གསེར་བཟ་
རིང་མོས་རི་རྩུ་སྟོང་ཕྲག་གིས་ཚོད་པའི་བར་ཐག་ཉེ་བར་
བཏང་ཞིང་ཤེས་བྱའི་སློ་སྟེགས་གངས་མེད་གྲོལ་བྱུང་།
རུས་རབས་ཀྱི་འགྲོས་དང་བརྩམས་ནས་སྟེབས་པའི་དཔལ་
འབྱོར་འཕྲིན་གསར་གྱིས་ངའི་མ་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་
གསར་བའི་འཚོ་བ་དང་བརྟ་འཕྲིན་བུ་མོའི་འཇུག་ཞལ་
སྟེལ་ཡོང་། འདོ་རིག་རྟ་བོའི་འཚོར་སྐད་དང་བྱུལ་དཀར་
འབྲི་མོའི་རུར་དབྱངས་ཀྱིས་བབྲི་བའི་རི་མཐོ་ལུང་བཟ་གྱི་
གནས་བདག་ཚོར་ཡུལ་གྱིས་བསྐལ་བའི་གཉེན་ཉེ་དང་
གྲོགས་པོའི་བདེ་སྲུག་རུས་སུ་སྟོག་པ་སོགས་སུན་ཚོགས་སྣ་
འཚོམས་ཀྱི་མཚོ་སྟོན་བོད་སྐད་རྒྱང་བསྐྱགས་ཁྱོད་གྱིས་ང་
དང་ངའི་མི་རིགས་སམ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བསྐྱབ་མེད་གྱི་སྲུག་
རྗེས་དང་གཞལ་མེད་གྱི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱུངས་པ་བརྗོད་
མཐའ་མེད། ང་དྲང་བདེན་ཚངས་ཐིག་སྟེང་བརྟན་པོར་
འགྲོང་སྟེ་བསམ་གཞིགས་རྣལ་མའི་འཁར་གསེལ་ལ་ཁེན་

དུས། བྱོད་ལ་བྱོད་དང་འཚམ་པའི་བསྟོད་ཚིག་ཤུག་ལ་
དཀར་བོའི་ན་རྒྱན་མོད་ལ། མགོས་མ་ཚོར་བའི་རུལ་དྲིར་
རྒྱར་བའི་ཉེས་སྦྱོན་འགའ་རེའང་གཏན་ནས་མེད་པ་ག་
ལ་ཡིན། དེད་གཉེས་མ་བསྐྱེགས་རང་མཐུན་གྱི་གོགས་
པོ་ཞིག་གི་ཆ་ནས་བསམ་ན། བྱོད་ལ་དགེ་སྦྱོན་ཅི་མཚིས་
རྒྱག་བརྗོད་བྱེད་དགོས་པ་དའི་ཕྱག་བབས་གྱི་འོས་འགན་
དང་བྱོད་མ་འོངས་རྒྱང་སྦྱོད་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཉག་གཅིག་མ་
ལགས་སམ།

ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་། བྱོད་གྱིས་གངས་ཅན་བོད་པའི་སྤྱི་
སྐད་དང་བརྗོད་སྦྱོད་གཞུ་རྒྱུ་གི་དགོངས་དོན་ལས་གར་
བའི་ཡུལ་སྐད་གང་མང་ཐོལ་བྱུང་གིས་གསུངས་ཡོང་བ་
དེས་ཉན་མཁན་སྟོང་གི་རེ་བའི་རི་མོར་ནག་ཐིག་ཕབས་
ཤིང་སྤྱི་སྐད་གཏན་འབེབ་ལ་རྒྱང་ཐག་སྦྱོར་པ་མངོན་སུམ་
ཡིན་པས། ཉམས་སྦྱོང་བྱེད་པའི་རྒྱན་བཤེས་དང་མཐུན་
དཔྱོད་ཡངས་པའི་དྲན་དབང་། རིགས་ཞེན་ཆེ་བའི་དར་
མ་དང་མིག་རྒྱང་རིང་བའི་གཞེན་ལུ་སོགས་ལ། ཉ་ཟླ་སྟོར་

མོ་འདྲ་བའི་གྲོས་ཤིག་བྱོས། ལྷ་རྒྱས་དར་དཀར་འདྲ་བའི་
ལམ་ཞིག་དེད་དང་། བྱོད་ལ་མིང་དོན་མཐུན་པའི་དུས་
རབས་མགོན་ཚབ་པ་དང་། མི་རིགས་སྣེ་བྲིད་ཀྱི་ཚོ་ལོ་
མཐོན་པོ་ཚུ་བཞི་སྐད་དུག་ན་འཚོ་བའི་ཉན་མཁན་ཚོས་
སོས་གུས་ཕྱག་མང་བོའི་སློང་ཡངས་ནས་འབྲུལ་ཡོང་བར་
ང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

མཇུག་མཐར། ངས་དེ་རིང་བྱོད་ཀྱི་འབྲུངས་སྐར་ལྡ་བཅུ་
བར་བཅོས་མིན་སེམས་འདུན་མཚོན་པའི་དར་དཀར་
དགོང་སློན་མཐོན་པོར་བཏེགས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་དགུ་འབྲིལ་
ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་ལྷ་ཞིང་། མ་འོངས་པར་བྱོད་ཀྱི་མདུན་ལམ་
ལ་སྐར་ལས་ལྷག་པའི་གཟི་འོད་འབར་བའི་སློན་འདུན་
ཡང་བཅོས་མིན་གྱིས་ལྷས་པ་ལགས། ༢༠༠༢.༧.༢༡

མཆན། ཚཱོ་མ་ཡིག་འདིར་མཚོ་སློན་བོད་སྐད་རྒྱང་བསྐྱགས་
ཁང་བཅུགས་ནས་ལོ་འཁོར་ལྡ་བཅུ་འདས་པའི་དགའ་
སློན་ལ་ཆེད་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཞིང་སློངས་ལྡའི་ལྷག་ཚཱོ་མ་
འགྲན་བསྐྱུར་ང་དང་སྐྱ་སྐྱད་འབྲུལ་ཆས་ཞེས་པའི་སླེང་

ཨང་གཉིས་པའི་བྱ་དགའ་ཐོབ།

རང་ཉིད་སྲིང་བ།

སྲི་རོལ་ན་དགུན་རྒྱང་སྲིང་ཞིང་། མཚན་སྲོངས་འདི་ཁྱ་
སིམ་མེར་ཡོད་དུས། ངའི་དྲན་པ་མདུན་གྱི་པོད་ཆེན་ལས་
བཀལ་ནས་མཐའ་སྐྱས་འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྲམ་སྲོད་པ་ཞིག་
ཏུ་གྱུར། འབྲམ་ཉུལ་བ་ཁོ་ཨ་ཐང་ཆད་བཞིན་སྲིར་སྲེབས་
ཏེ་ངལ་གསོའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེའུ་ཁྱང་སྲི་རོལ་ཏུ་མིག་ཡངས་
རེ་བྱས་ཆོ། རང་ཉིད་ཡོང་སའི་ལམ་སྐྱན་དེ་ཟླ་དོགས་ནས་
གསལ་ལེར་མཐོང་བྱུང་། དེའི་སྲིར། གསལ་སྤང་སྤང་གི་
དྲན་པ་འདི་བཀོལ་ནས། ངས་ཁ་ཁོག་དྲང་མོས་རང་ཉིད་
སྲིང་བ་ཡིན།

༡སྲིར་འདང་རེ་བརྒྱབ་དུས། ང་ས་སྐྱང་འདིའི་མགོན་པོར་
སྲེབས་ནས་བགྲང་བྱ་སྲུམ་ཅུའི་དུས་ཚོད་ཡུད་གྱིས་སྲུད་
ཚར་འདུག་ཨང་།

༢ལས་རྒྱང་དྲག་པོས་སྲོགས་མེད་ཏུ་ཁྱར་བའི་རྣམ་ཤེས་
ཉམ་ཐག་ཅིགརྩ་ཡུལ་ནས་སྲོངས་སྲོན་མོའི་སྲོད་རྒྱུད་ན་

ལྷམ་མེར་ཆགས་པའི་སྒོ་མང་མཐའ་བའི་དུད་བྱིམ་དགུས་
མ་ཞིག་ཏུ་ཟླ་དགུ་ཞག་བཅུར་དམ་ལ་བཏགས་རྗེས། རབ་
ཐུལ་ཚུ་སྐང་ལོའི་དབྱིད་རྒྱུད་དལ་བུར་སྡིང་བའི་མཚན་
སྡིངས། སྐར་ཚོགས་ཁྲ་ལམ་མེར་འཛོམས་ཤིང་། ཟླ་འོད་
གསལ་སྤང་ངེར་འཕྲོ་དུས། ཨག་སྐད་ན་ལ་གཟན་པ་ཞིག་
དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་སླེབས་པའི་སྒོ་ག་ཆགས་ཚུང་ཚུང་ངེར།
བདག་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་འདིར་ང་ཞེས་མིང་བཏགས་
པ་ཡིན།

མེ་ཁ་གསེར་གྱི་སྒོ་མོ་ཡིན་ཡང་། རི་བོང་ཅལ་འདྲོག་
ལྷ་བུའི་སྐད་ཆ་དག་བསེལ་རྒྱུད་འཇམ་པོ་ཞིག་གི་དོད་
དུ་བཞག་ན་ཏུ་ཅང་མཛེས། ཚེ་རབས་སྡོན་མ་དག་གིས་
འབད་འབྱུངས་གྱིས་བསགས་འབྲས་དཀར་པོ་དེ་ལེགས་
ཅམ་ཡོད་པས། ངའི་བྱིས་དུས་གྱི་བྱུང་བཞིན་སྡིང་དུ་སྐྱུག་
ལ། ལྷན་སྐྱེས་རྣམ་རིག་ཀྱང་གྲོང་གྲོང་ཞིག་ཡོད་སྐད་
འདུག་མོད། བཙེ་ལྷན་མ་ལོ་དང་། བྱམས་ལྷན་ཞང་པོ་
སོགས་གྱིས། བྱིམ་མཚོས་ཀན་མོའི་སྒོ་བཏགས་གྱི་འཇའ་

ཚོན་འབྲོག་པོ་དང་། མཚན་ལྷན་མཁན་པོའི་འབྲུལ་འབྲུལ་
གྱི་དབྱུང་སྟོབས་ཅམ་ལ་ངའི་ལས་དབང་མ་བཅོལ་བར།
རྐང་བར་རན་པའི་ལྷན་དང་མགོ་ལ་འཚམ་པའི་ལྷ་བཞིན།
འོས་མཐུན་གྱི་འཚོ་བའི་ཁེ་དབང་ཞིག་སྤྱད་པ་ནི། ངའི་མི་
ཚོ་འདིའི་ཆེས་ཆེ་བའི་བདེ་སྤྱིད་ཡིན།

‘བྱིས་དུས་གྱི་ཕྱིད་ར་ཁྲ་མོ་དེ་ནས། གསེར་མདོག་འབར་
བའི་ཞིང་ཁར་སོ་སྤྱད་བ་མ་བྱས་ལ། རོར་ལྷག་འཚོ་སྤྱོད་
གི་རྩི་སྤྱ་ཞིག་ཀྱང་ལེན་མ་དགོས་པ། ང་ལ་སྤྱིང་ཉེ་བའི་
བྱིས་མི་ཚོའི་གཟིགས་སྤྱོད་དང་བཀའ་དྲིན་ཡིན་མོད། རང་
གཤེས་ཚོད་པའི་སྤྱ་བ་རྒྱུང་རྒྱུང་ང་། ཤར་དུ་མཚོངས་ཤིང་
རུབ་དུ་ཡིབ་ཐེངས་མང་བས། བྱམས་ལྡན་མ་ལོའི་སེམས་
པར་བྱེད་ཤ་བསྐྱངས་པ་ལན་གཅིག་མིན་ལ། རིགས་
མཐུན་དབྱུང་ཚོགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱུང་རྒྱུང་ང་། བྱིས་མཚོས་
གན་གོན་ཚོས་སྤྱག་ཉེན་འཕྱུར་ས་དང་། མ་ཞང་བཅའ་
པོའི་བཀའ་བྱིམས་ལས་འགལ་བའི་ནག་ཉེས་པའང་མང་
དུ་བྱེད་ཚུང་།

པའག་ཤེས་སྒོ་མང་དགོན་ཆེན་རིག་གསར་སྲིན་མོས་ལྷུང་
ལྷུང་བཏང་བུལ་ན། ལྷུང་བུའི་མ་ལག་མི་ཚང་བའི་སྒོ་བ་
ཚུང་ཞིག་ལས་ཀ་ཁའི་དབྱངས་ཏྟ་སྒྲིབ་བ་ནམ་ཡང་ང་
ཚོའི་སྡེ་འདབས་ནས་ཐོས་ཐུབ། བཞི་རྒྱང་ལོ་ཡི་འདབ་མ་
སྡེ་སྡེ་ཏུ་བཞད་པའི་དབྱིད་ཟླ་གསུམ་པར། ང་ཡང་
སྒོ་བ་ཚུང་དེའི་བྱིས་པ་བྲ་ཚགས་ཚོའི་ཁ་སྒོན་ཏུ་འགོ་སྐལ་
ལྟ། བགྲང་བུ་སྤའི་རིང་ཏུ་ངའི་འདུལ་དཀའ་སྐྱ་བ་ཚོད་
པོའི་རང་ག་ཤེས་ལ་བསྐྱུར་བཅོས་མ་ཐོབ་ཀྱང་། ལྷན་སྦྲེས་
སྐྱ་བཟོད་དག་མོ་དང་། རྣམ་དབྱེད་མེ་ལོང་དྲངས་མོའི་
དཔལ་ཡོན་ལས། སྒོ་བ་ཚུང་མཐར་སྲིན་གྱི་འབྲས་ཏྟགས་
ཆེས་མཐོ་ཤོས་ཏེ་ངའི་བཀོ་སྐལ་ཏུ་སྲིན་བྱང་། སྐབས་དེར།
རྒྱང་བོད་ཡིག་སྒོ་བ་འབྲིང་གི་སྒོ་མོ་ང་ལ་གཏང་དེ་ཡངས་
པོར་སྦྲེས་ཡོད་སྐད་འདུག་ལ། སྒོ་བ་ཚུང་དགོ་ཚུན་ཚོས་
ཀྱང་ཉིང་བསྐྱལ་གྱི་བསྐྱབ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་། ཤེས་རིག་ལྷ་
ཏིག་གི་མཁུལ་རྒྱན་འདོགས་པར་རང་ཡང་སེམས་བསམ་
པའི་གཏིང་ནས་ལམ་ལ་ཆས་པར་མོས།

འབྲུག་གིས་དང་དགོང་སྐྱ་རྒྱུད་རྒྱུད་གི་མི་ལོ་བརྒྱ་གསུམ།
བྱིས་པའི་རྩེད་རར་ཡན་ཞིང་། དབྱངས་གསལ་གྱི་མི་
ཏོག་བརྒྱས་པའི་མི་ལོ་བརྒྱ་གསུམ། རུང་རུང་གིས་རོལ་
ཏེ་ཞེན་ཆགས་ངང་གྱིས་སྤྲུག་སྤུལ་རྗེས་ཤིག་ལ། ངའི་མི་
ཚོར་གསེར་མདོག་གི་གཟི་བྱིན་སྟོན་པའི་མ་ཞང་དང་
སྤྱན་མཆེད་དག་གིས་ཡུན་རིང་སེམས་པའི་ནང་མར་ཉར་
བའི་རེ་སྟོན་དྲོན་མོ་དེ་སྤྱིར་འཕྱུར་བྱུང་། མི་ཚེའི་བརྒྱལ་
ལམ་རིང་མོའི་དགོས་མཆོམས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་སླེབ་པའི་
སྟོན་བརྟ་བགོལ་བྱུང་། དེའི་སྤྱིར། ངས་སློབ་རའི་མཛེས་
སྤྲུག་བཞག་སྟེ། ཞི་བསེལ་ལུང་ཏོགས་བསྟན་པའི་ཚོས་
སྟོར་དལ་གྱིས་ཞུགས། རྒྱངས་གཙང་རུང་སེམས་མངར་
མོ་རྒྱབ་ལ་བསྐྱུར། ལྟན་སྐྱེས་གནག་སྐྱུམ་སྐྱ་ལོ་རྒྱུད་ལ་
བསྐྱུར། རུང་སྐྱིག་སྒྲ་གོས་འཇམ་པོ་ལྷུས་ལ་བགོས། རུས་
དེ་ནས་བརྒྱུད་། སྟོམ་གསུམ་མེ་ཏོག་དགྱིགས་པའི་དགའ་
ཚོལ་ནས། གཉོམ་རྒྱུད་རྒྱུལ་མཐུན་དང་། དོན་ལྷུང་བྱ་ལྷུང་
། ཞི་རུལ་བག་ཡོད། ལྟོ་སྐྱ་གོས་རྒྱལ། བདག་གཞན་མཉམ་

བརྗེ་སོགས་སྒོམ་ཚོག་གང་མང་གི་རྩི་བརྩུང་འབྱུང་བས།
འགའ་རེས་བཤད་ན། ངའི་ལྷས་སེམས་གཉིས་ཀ་གཞི་ནས་
བརྗེས་འདུག་ཟེར་ཡང་། རང་སློ་རང་ལ་སློག་ཏུ་མ་གྱུར་
བས་ཁ་རོག་གེར་ཅི་ཞིག་གི་བཟུང་བརྗེད་ལ་བརྩོན་བཞིན།
སློ་མང་དགོན་བཤད་སྐབ་འཕེལ་རྒྱས་སྤིང་གི་ཚོགས་དང་
ཚོས་གྲར་ཆགས་མེད་ཏུ་འགྲིམ། ཞིབ་འདང་རེ་བརྒྱབ་ན།
དེ་དུས་ངའི་རྒྱུད་ན་ངེས་འབྱུང་དངོས་བཏགས་གཉིས་
ཀའི་སྒྲིགས་ནས་འདི་ཞེས་སྤིང་ཐབས་མེད་མོད། ད་ལྟ་
འགའ་རེས་བརྗེད་བཞིན་པ་ལྟར། རབ་བྱུང་བསྐབས་པ་དེ་
རང་དབང་མ་ཡོད་ཚུལ་དང་། འགྲོད་པ་ཆེ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་
གུ་ཐུག་བསམ་སློ་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་སྐྱེས་མ་སྐྱོང་།
ལྟེ་འོད་རི་རྩེར་འབྱུང་ཅིང་དགོན་པའི་ཚོགས་དུང་འབྱུང་
བཞིན་པའི་ཞོགས་པ་ཞིག་ལ། མཁྱིལ་ལྡན་བཤེས་གཉེན་
དམ་པ། རྟོགས་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ། ལྗེ་བརྩུན་
འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་རུལ་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་སྐྱི་
གཙུག་ཏུ་མཚོད་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་བྱུང་། དེ་དུས། ཐུན་

ལ་གོ་རིམ་འགྲིག་པའི་རྒྱུ་ལྷན་གསུམ་དང་། རྒྱ་མམ་མ་
གོས་པའི་ཁ་བཏགས། རྒྱུ་ལྷན་གཙང་གི་སེམས་པ་བཅས་
ལས་ཅི་ཡང་འབྲུལ་རྒྱ་མེད་མོད། ལྷན་སྐྱོད་ལྷན་གཞན་
དབང་དུ་གྱུར་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚོག་གིས། ཉེན་ལྷན་ལོ་
ལ་མཐུད་དེ། ཚོས་སྦྱོད་བརྒྱད་ཅུ་དང་། རྒྱུ་ལྷན་སྐྱོད་ལྷན་གཞི་
སོགས་ཀྱི་འདོན་ལྷན་ལེན་སྤྲ་རགས་དང་བཅས་པ། གསང་
བདེ་འཛིགས་གསུམ་དང་ཞི་རྒྱས་དབང་དུ་ག་གི་ཐིག་རྒྱལ་
མཚོན། དབྱུངས་བར་རྟ། མེ་རི་བཅའ་བཟོ། མདོ་རྒྱུད་
གཞུང་མང་གི་དགོངས་དོན་མཚུབ་བྲིད་སོགས་མངས་
མེད་དུ་གནང་ཞིང་སྤྱོད་འབྲས་ལྷན་བསྐྱུངས་པའི་བཀའ་
དྲན་རི་ལས་སྤྱི། རི་ལས་སྤྱི། མཚོ་ལས་བྱབ། མཚོ་ལས་
བྱབ།

ཤགས་སྦྱོངས་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན། ལྷན་བདག་དོ་རྗེ་
འཆང་དངོས། ལྷན་བཙུན་སྤྲ་མ་དམུ་དགོ་བསམ་གཏན་
རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གི་སྤེ་དང་། མཁྱེན་དཔྱོད་ཉི་ལྷན་གཞི་
ལྷན་དང་བསྦྱོངས་པའི་སྤང་བ་རྒྱ་ནག་མཁན་ཚེན་བསམ་

གཏན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སོགས་མཚན་ལྡན་བཤེས་
གཉེན་དུ་མས། དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེ་དང་ཚད་མེད་
བུམས་སྐྱོད་གི་འོག་ནས་ང་རང་འཚར་ལོངས་བྱུང་བས།
རང་ལོ་བཅུ་བཞིའི་ཐེམ་སྐྱེས་སུ་འཛོག་བཞིན། ར་ཡུལ་
ཐུག་མོར་བསྟོད་པའི་སྐྱུ་རྒྱུ་སྟོན་མོ་སྐྱུག་ཚེའི་དགའ་ཚལ་
ཡངས་པོ་ནས་ཐོག་མར་སྤངས་པས། ཚུམ་རིག་སྐྱེག་མོའི་
བདེ་དྲོད་འཚོལ་བའི་སྤོབས་པ་མཐོ་ནས་མཐོ་དུ་སྐྱེན།
དེ་ནས་བཟུང་། གངས་སྤོངས་ཚུམ་རིག་གི་ཞིང་ས་གང་
མང་ནས་ངའི་སྐྱུ་སྐྱ་ཐོས་བྱུང་ལ། ངག་གི་འཕྱུར་ཁུགས་ལ་
སྐུལ་བའི་བསྐྱབས་བརྗོད་ན་རྒྱན་ཡང་གང་མང་ཐོབ། འདི་
ནི། རང་ངོས་བཤད་ན་གཞོན་མི་བྱུང་བའི་སྤོངས་དང་།
སྤོས་མི་དཔོག་པའི་ཐོད་བཀལ་ཞིག་ཡིན་སྟེང་ཤར།
འཛུང་སྐྱུ་ལངས་དང་དགོང་འཕྱི་ཉལ། ལོ་དང་ཟླ་བར་
ལྷགས་རིའི་སྐྱུ་བྱུང་ལས་ཀྱང་མ་བཀལ་བར་དོན་ཉུང་
ཐོས་མང་ལ་བཙོན་པས། བྱིམས་སྐྱུ་ལི་བྱིའི་རྒྱ་གཏེར་
འཕྱུར་ས་ནས། གཞུང་ཆེན་སྤོ་འཛོན་གྱི་རྣམ་དཔྱད་སྤོག་

ལས་སྐྱེན་པར་ཁིངས་དྲེགས་མ་སྐྱེས་ལ། ཏུས་བཞི་དབྱེར་
མེད་ཀྱིས་ཚོགས་དང་ཚོས་གྲར་འགྲིམ་ཚེ་སྐྱེན་སྣང་ངམ་
དཀའ་སྣང་ཡང་གང་མང་སྐྱེས་མ་ལྟོང་མོད། ད་ཉུ་བསམ་
ན། དེ་ཏུས་ཀྱི་ཐོས་བརྗོད་དང་། དེ་ཏུས་ཀྱི་དཀའ་སྣང་།
དེ་ཏུས་ཀྱི་ལོ་ཟླ། གསེར་སྤང་སྟོང་གིས་མི་ཁྱུགས་པའི་
དགོས་འདོད་ཀྱི་ནོར་བུ་འབའ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ལེན་
ཡང་། ན་ཚོད་མཉམ་པའི་བན་ཚུང་ཚོར་ཤིང་གི་གྲ་ཕོར་
ཀྱི་སྤྲ་མཁྱེགས་འགྲན་པའི་དཔའ་རྟགས་སུ། ཚོགས་ཚེན་
ཞལ་ངོའི་གཡུག་པའི་མཇལ་ཁ་ཐོབ་པའི་དུན་ཤིང་མང་ལ།
མཚན་མོར་ཁ་རོག་གེར་རང་གི་དཔུང་ཚོགས་བྲིད་ནས་
དགོན་མཐའི་ནགས་ཀྱི་བྱ་ཚང་དང་བྱེའུ་ཚང་གཏོར་བའི་
གསང་ནམ་ཚོད་པོ། མཁའ་མཐའི་སྐར་མ་སྐྱེ་བདུན་དང་
ཤར་གྱི་སྐར་རྒྱན་ཕྱ་མོ་ཁོ་ནར་གསལ།
༡༠ལོ་དང་ཟླ་བའི་འཁོར་སྟོང་བར་ནས། ཆ་མི་མཉམ་པའི་
འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྐྱེ་གར་གཅིག་རྟོགས་གཉིས་ལྟོང་། མི་
སེམས་དྲངས་མོ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལ། ཏུས་རྒྱང་འཚུབ་མའི་

ཐལ་རྩལ་ཡང་ཡང་བྱུགས་པས། ངའི་རུས་རྐང་དུ་བསྐྱར་
མི་ཐུབ་པའི་རིགས་ཞིན་དུག་པོའི་ན་རྩུག་བསྐྱངས་སོང་།
སོས་མི་ཐུབ་པའི་མནར་གཅོད་རྩུབ་མོའི་མ་ཁ་བཟོས་སོང་
། དེའི་ཕྱིར། དུལ་གྱུ་ཞིག་གི་སོ་སྐྱང་བའམ་རྟོགས་སང་པ་
ཕྱིད་འདོད་ཀྱིས། རི་བོ་མཐོ་ས་དང་རྩུ་མོ་དྲངས་ས་འདི་
ནས། ལྷ་རྣམས་མི་གཅིག་བརྒྱ་སྟོང་ཙམ་ཞིག་བསམ་གཞིག་
རྣལ་མས་བསྐྱོགས་ཤིང་སྐྱང་གསེང་མཐོན་པོས་སྐྱངས།
༡༡༡༡་མཐོན་སྐྱོང་མའི་ཐུགས་བསྐྱེད་འོ་མའི་མཚོ་ཆེན་
ཉེ་མ་མེར་འབྲིལ་ས། དུན་དཔང་བྱེ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་སྟོག་
གི་འོད་རྣོན་འབྱུག་འབྱུག་རྩེན་ས། མདོ་སྐྱང་བསྐྱར་པའི་
འབྱུང་གནས་ཏེ། སྐྱ་བྱང་བཟུ་ཤིས་འབྲིལ། ངས་མདོ་རྒྱུད་
རིག་གནས་ཀྱི་ཉིང་བརྒྱད་རུབ་ཀྱིས་འབྱུང་ས་ཡིན། རུབ་
ཀྱིས་འབྱུང་ཚུལ་ལབ་ན་འུད་གཏམ་ཞིག་འདྲེས་པར་འདྲ་
མོད། ཕྱེའུ་རྒྱུང་འཛོལ་མོའི་སྐོམ་གསུང་སེལ་བ་ལའང་རང་
ཚོད་ཀྱིས་རྩམ་འབྱུང་རེ་ཅིས་ཀྱང་བྱས་ཡོད་དེས། གང་
ལྟར། ངལ་དུབ་ཀྱིས་སྟོས་པའི་རྐང་རྩེས་རེ་རེ་ལས། གང་

ལ་གང་འཚམ་གྱི་དངོས་གྲུབ། གྲུ་ཆར་བཞིན་འཇོ་ལ་ཚུ་
གཏེར་ལྟར་དོལ།

༡༢. ལྷག་པོ་སྡོང་གི་རིགས་རྩམ་འབྲུལ་མེད་ཡིན་པར་སྲུ་
ཞིག་གིས་ཀྱང་བདེན་དཔང་བྱེད་མི་ཐུབ་མོད། མི་རབས་
གོང་མར་གདོང་དེ་ཚང་དུ་འབོད་མ་སྟོགས་གྱི་བྱིམ་རྒྱུད་
དུ་གདོང་དེ་མཁན་པོ་སོགས་གྲགས་ཅན་མི་སྣ་མང་ཅམ་
འབྲུངས་སྐད་འདུག་པ་རང་འདོད་གྱིས་སྡོང་དུ་བརྒྱུར་
བས། རྗེད་པོའི་གཤོག་འབྱུར་ལ་བརྟུན་པའི་ཡིག་འབྲུ་
འགས་ངའི་མིང་བྱང་ཁྱུར་ཏེ་རྒྱུད་ནས་རྒྱུད་དུ་འཕྱུར། ངས་
ཀྱང་མཛོམ་ཏྟོག་གི་ཞིང་ཁམས་དང་སྐྱུ་འབྲུལ་གྱི་བདག་མོ་
བསམ་བཞིན། སྐད་ཆའི་སློབ་བསྐྱངས་ཁྱུར་ནས་ལམ་ལ་
ཆས། གྲགས་སྐམ་གྱི་ཨ་ལོང་མང་པོ་ཉི་མའི་བྱིམ་བརྒྱུད་
ནས་བབས་བྱུང་མོད། ཨམ་ཕྲག་སྡོང་བའི་སྡོང་མོ་བས་
རང་གི་མེད་ལྷག་བསམ་སྟེ་མགོ་འཕང་ཡང་ཡང་སྐད་
དགོས་བྱུང་།

༡༣དར་རྒྱུད། རྒྱུད་སྐྱུག་མཐོ་དམན། དབྱུལ་སྐྱུག་སྟོམས་

ཐབས་མེད་པའི་ཀྱ་རེའི་ཚེད་སྒྲངས་འདི་དགལས་ས་ཆེན་
པོའི་ལས་བཀོད་ཡིན་པ་ལས་དབང་གི་ཁོལ་བོ་ངས་གསལ་
བོར་ཤེས་ཡོད། འོན་ཀྱང་། འགྲོ་འདུག་དང་སྐྱ་བརྗོད་ཡོད་
ཚོད་ཐག་སྐྱལ་འདྲ་གཟུགས་ལ་འབྲིལ་དགོས་པའི་འཚོ་
སྒྲངས་དེར། རང་དབང་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲན་ཚོད་མར་
མི་གཅིག་ལས་གཉིས་མཆེད་དང་ཚུ་ལས་ཚུ་བུར་བཞིན་
རྒྱལ་བའི་དུས་རབས་འདིར། ལྷ་ཞིག་གིས་དགའ་བྱས་དང་
མོས་མཐུན་བྱེད་སྲིད། དེའི་སྲིད། མིག་གོང་ན་མཆི་མ་དང་
ཡ་ལྷང་ན་སྐྱུག་ལོང་མང་བའི་རིགས་མཐུན་ལྷ་གཅིག་མ་
བསྐྱེགས་རང་འགྲིག་གི་གྲོགས་བོར་གྱུར་བས། ང་ཚོས། ཉི་
མའི་འོད་ལྷང་ན་ཚེན་པའི་ལས་ཞིག་ལ། ཟློང་སྐྱོ་དང་
སྐྱོབས་པའི་སྐྱ་གཞས་མང་དུ་གྱེར།
༡༥༧་བ་གདུག་རྩལ་གྱིས་འབབ་པའི་དགུན་གཞུང་ཞིག་
ལ། ལྷོ་ལོ་1995 ལོ་སྟེ་སྐབས་བདེའི་སྟོ་གོས་ཀྱི་འཚོ་བ་ཙམ་
ལའང་འདང་རྒྱག་ཆེ་བའི་ང་ཚོ་སྟེར་མའི་དགའ་བ། ལྷ་
ཆབ་སྐྱིན་པ་ལྷ་རྒྱུང་འགས། གངས་སྐྱོངས་ཚོམ་རིག་

གི་དབྱིད་དཔལ་དང་། གསར་སྐྱེས་གཡུ་སྦྱང་མང་བོའི་
གཤོག་སྲུ་ལ་སྟོན་ཆ་རེའི་ཁ་སྟོན་དུ། བྱར་ཀྲུམ་ཚུན་པོའི་
དགའ་ཚལ་གསར་བ་འབད་པས་བསྐྱུན་ཚོ། གནམ་ཚན་
མའི་བཀའ་ཆད་དང་། མི་ཁའི་འཕྱ་སྟོན། དཔལ་འབྱོར་
ཀྱི་འགྲམ་ལྷག་སོགས་ལྟོང་མི་འདོད་པ་མང་བོ་ཞིག་ལྟོང་
དགོས་བྱུང་ཡང་། ད་བར་དུ་བྱར་ཀྲུམ་ཚུན་པོའི་དགའ་
ཚལ་ནས་ཚྩམ་པ་བོ་སྟོང་སྐྱག་ལ་ཉེ་བས་ནམ་དཔྱིད་
དྲངས་མོའི་འབྱུག་གར་ཚེན་ཞིང་། སྐྱུས་ཚད་རན་པའི་
ཚྩམ་དེབ་དགུ་གངས་དཀར་ཉི་མའི་མཚོད་སྒྲིན་དུ་བསྐྱར་
བར་བསམ་ན། བང་སེམས་སྟོན་དགའ་དང་འབྱུང་འབྱུར་
སྟོབས་སེམས་རེད།

༡༥། རྒྱ་ལྷང་གི་ལོ་མ་སེར་བོ་གང་དུ་འཕྱར་ཁོ་ལ་མ་འདྲི་
སྟོན་རྒྱང་ལ་དྲིས། སོ་སྐྱེས་ཀྱི་འགོ་འདུག་རང་དབང་ཁོ་
ཚོར་མ་འདྲི་སྟོན་ལས་ལ་དྲིས། རབ་གནས་ཤིང་ཕག་ལོ་
དེར། མ་སྦྱང་སྟོན་མོའི་འགྲམ་རྒྱུད་ན་ཤེས་རིག་གི་ཞིང་
ཁམས་གསར་བ་ཞིག་འབྱུངས་པའི་གཏམ་སྟོན་སྐྱེ་དགུའི་

ཁ་ན་འབར་གྱིན་འདུག་ལ། བྱུས་བཙོན་གྱི་གཤོག་རྩལ་
རྒྱས་པའི་རྗེད་ལྷུག་གང་མང་ཡང་གནས་དེར་བྲེལ་འཚུབ་
གྱིས་འཕུར་གྱིན་འདུག་མོད། ལྷ་ས་ཆེན་པོ་སྤྱི་བྱང་བཟླ་
ཤེས་འབྲིལ་ནས། མཁུན་ལྷན་བཤེས་གཉེན་མང་པོའི་
གསུང་གི་ལང་ཚོ་འཕྱང་བཞིན། ངས་གཞན་གང་ལའང་
བསམ་གཞིག་གཏོང་མི་འདོད་དུས། རུ་འཕྱང་ཤེའུ་ཡུ་མོར་
འབྲལ་དགོས་བྱུང་བ་བཞིན། ང་ཁོམ་མེད་དབང་མེད་
གྱིས་རྩ་རྒྱ་ཤེས་རིག་ལོར་བུའི་སློབ་སྤྱིང་གི་དགོ་ཀན་ཐབས་
ཆག་ཅིག་གི་གཟུགས་བརྟན་དུ་བརྗེད་དགོས་བྱུང་སོང་།
བཤེས་གཉེན་ཚོའི་འཇུག་ཞལ་མི་མཐོང་ས་འདི་ནས། བ་
ཡུལ་དང་ཁ་ཐག་རིང་ས་འདི་ནས། རུལ་དམར་གྱིས་ནམ་
མཁའ་ཁིབས་ས་འདི་ནས། ཐོག་མར་ང་གནས་སྐབས་
གྱི་མགོན་པོ་ཞིག་ཡིན་པའི་སློན་ལམ་དྲག་དུ་བཏབ་མོད།
ལྷན་སྐྱེས་གྱི་རིགས་ཞིན་ཅམ་ངའི་དོན་ལྷ་སློང་དྲག་དུ་
བཙོས་མིན་གྱིས་བྱུང་ཡོད་པས། རིགས་པའི་དཔའ་པོ་ཚོའི་
འཇིགས་མེད་རྒྱལ་མཚན་དང་བརྗེད་ཚུལ་བྲིམས་ལྷ་ལྷ

ལྷག་བསམ་དང་སྡིང་སྡོམ་མ་རྒྱལ་གངས་རིས་མི་མཚོན་
པས། བརྒྱ་སྡོམ་སྡོམ་བུའི་སྡོམ་བསྐྱེད་རྒྱག་ཟེའི་མེ་ཉོག་ལྟར་
འཕྱུར་བས། མི་ལོ་དགུའི་རིང་ལ། དཀའ་སྤྱུག་གི་རྒྱལ་
ཚུ་མཚོ་རུ་བསྐྱེལ་རུང་། འབྱུང་འབྲུག་གི་མནར་གཅོད་
མེ་བཞིན་ཚ་རུང་། ཁ་སེམས་གཅོད་མས་མི་རིགས་སྡོམ་
གསོའི་བྱ་བཞག་ལ་འབད་ཅིང་བཙོན་པ་དེ། དུན་མུང་མི་
ཚོ་གཅིག་གི་རྗོག་དོན་དང་། བཙུན་གཟུགས་དགུས་མ་
ཞིག་གིས་མཐོ་སྐང་རུ་དཔར་བའི་རྒྱང་རྗེས་ཟབ་ཤོས་དེ་
ཡིན།

༡༥མཚོ་ད་དག་སྡིང་དཀའ་སྡོམ་ན་གཟི་བྱིན་འབར་བའི་
བྱང་ཚུབ་ཚོས་འཕེལ་སྡིང་དང་། གཅིག་སྐྱེལ་གསའ་སྐྱང་
བུ་མོའི་འགྲམ་དོགས་ན་རིམ་གཉིས་ཉིང་འཛིན་བཟུན་
པའི་དགའ་སྤྲོད་ཚོས་འཁོར་སྡིང་སོགས་ངའི་ལས་དབང་
གི་སྤང་བུར་བརྒྱས་པའི་ལུ་ཉོག་རྗོག་རེ་ཡིན་པས། སྡོམ་
སྡིན་ཆགས་པའི་མཚོད་བསྐྱ་ཡང་ཡང་བསྐྱར་ཚོ། ངས་
ཀྱང་གདོད་འབག་མཐུག་པོ་དེ་བྱོན་ནས་གཞུང་ལུགས་

འཆད་སྤེལ་གྱི་གར་ཚུང་ཐེངས་འགར་འབྲབ་ཀྱང་། ཏུས་
ཚོད་གྱི་རྒྱུན་ནམ། ལྷོ་མི་གསལ་བའི་བྱ་བཞག་གན་ཚོས།
ཡིད་ཚོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་སྤྲིན་དབང་མ་སྟེར།
༡༧ལོ་ལྷའི་བ་གམ་བརྟེན་པའི་ཤོག་སྟེ་རེ་རེ། རང་ཉིད་
ལམ་ལ་ཆས་སྟངས་གྱི་སྐྱམ་ཚོན་རི་མོ་འགའ་ཤར་ཤར་
བྲིས་རྗེས། བཤེས་གཉེན་བཀའ་དྲིན་ཅན་ཚོའི་གདམས་
ངག་བཞིན། མཉམ་མེད་ཤུགས་རྒྱལ་བོའི་གསེར་མདོག་གི་
ཞབས་རྗེས་ལ་ཐོད་པ་གཏུག་གིན་ག་ལེར་བསྐྱོད་ན་འདོད་
ཀྱང་། ལོ་འདི་ཚོར། མེས་པོའི་གསེར་ཕོར་གཅོག་པའི་
གསར་ཞེན་པ་དང་། ཨ་རིའི་འཕྱུལ་འཁོར་འཁོག་པའི་
རྩིང་ཞེན་པ་དག་གི་བསམ་སློབ་གཡུལ་འབྲུགས་དེ་ཇོ་དྲག་
ཆེ་བས། ང་འདི་སྤྱིའི་བར་མཚམས་ལྟ་བུའི་རི་རྩེར་བརྟན་
པོར་འགྲོང་སྟེ་དབུ་མའི་ཐོལ་སྐྱ་རྒྱུ་རང་ཉིད་གྱི་ལྟ་ཚུལ་ཅམ་
ལ་བསྟུང་བཏགས་པ། ་ མཁྲིགས་པོ་རེ་སྐྱད་ངག་འཇོར་
འཇོར་གྱིས་ལེན་གིན་ཡོད།
༡༨དོན་དམ་པར། སྤྱིང་མོལ་འདི་དག་ཐུན་གསུམ་མི་

ལམ་གྱི་སྡོག་གཟུགས་ཅམ་རེད། ད་དུང་། མང་ཉེན་གྱི་
སྐྱེ་རེངས་སླེབས་དགོས་པ་མིན་ནམ། ཉི་འོད་སེར་བོ་ཤར་
མཐའི་རི་རྩེ་ནས་གསལ་ལེར་འཕྲོ་དུས། ང་ཚོས། ཡང་
བསྐྱུར་གངས་རི་ར་བའི་ཞིང་ཁམས་ནས་སླེང་མོལ་བྱེད།
འབྱུང་འབྱུར་གྱི་ལམ་སྟེ། རྒྱང་རིང་རྒྱང་རིང་གི་ཤམ་སྟ་
ལར་སླེལ་ནས་ཡོད། ༢༠༠༩.༡༢.༢༩ཉེན།

ཡུལ་སྐོར་བྱིན་གྱིས།

——སྐངས་འདིར་བོད་ཁུལ་གྱི་རྫོང་ཁག་ཉེར་བདུན་ལ་
དངོས་སུ་སློངས་རྒྱ་བྱས་ཀྱང་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བྱིན་ཐོ་
འགོད་མ་བྱུབ།
འབའ་རྫོང་།

འབའ་འབའ་ལུ་གུ་མཁའ་མཐའི་སློན་པར་འདྲེས་ཤིང་ཉ་
ནོར་སྐྱགས་གྱི་འཕེལ་ཁ་དར་བའི་སློངས་འདི་ན། སློན་
བྱོན་མེས་པོའི་རྒྱུད་འཇིན་ལ་རང་གོམས་སུ་སོང་བའི་བོད་
སྡེ་གཙང་མ་ཉིལ་གྱི་གང་བུར་གཏམས་མོད། བོད་ཆས་ལ་
རྒྱ་ཆས་གྱི་ཁ་ཚར་སྐྱས་སྐྱངས་དེ་ཡ་མ་རྒྱུང་དང་དགོད་ཁ་

སྒྲོང་བའི་རྒྱ་རུ་མཐོང་། མི་རིགས་སྒྲོབ་གསོའི་གཟི་འོད་ཏེ་
ཅང་མག་མོག་གིས་འཚོར།
མང་རྫོང་ངམ་བྲི་ཀའི་སྟོ་རྫོང་།
རུས་དེབ་མང་པོ་ཞིག་ལས་ཀོས་ནན་རྫོང་ཞེས་མཐོང་ཞིང་
ཡུལ་མི་ཕལ་མོ་ཆེས་ཀྱང་ཀོས་ནན་རྫོང་བེར་བ་ཐོས་ཆོ་
ཡུལ་སྐོར་བའི་སྒོ་སེམས་སྟོད་ལ་མ་བབས་པར་རྒྱ་མཚོ་
ཡོད་དེ། རུས་རབས་བརྟན་པའི་ཡར་སྟོན་རུ་གནས་འདི་
ན་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྐོར་འ་ཞའི་སྟོབས་དཔུང་འཕྱུར། ཚོས་
རྒྱལ་སྐྱུང་བཅོན་སྐམ་པོ་ནས་ཙོང་ཁའི་རྒྱལ་སྐུས་སོགས་ཀྱི་
རུས་རབས་བརྟུན་དེ་ད་ལྟའི་བར། གངས་རྫོངས་ལོ་རྒྱུས་
ཐོག་གནས་བབ་མཐོ་ཞིང་། ཚོས་སྲིད་སྟོབས་འཕྱོར་དར་
བའི་མང་འབལ་བྱ་གསུམ་ལས་བྱེ་བྲག་སྐྱི་མིང་ལ་ཐོགས་
ཏེ་མང་རྫོང་ངམ་བྲི་ཀའི་སྟོ་རྫོང་རུ་འཕོད་པ་མ་ཡིན་ནམ།
ད་ལྟ། དཔལ་ལྷ་མོའི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་བྱགས་
བསྐྱེད་ལས་ཡུལ་འདིའི་སྐྱེ་འགྲོ་ཚོས་ལ་དད། ལྷ་ཚང་
དགོན་སོགས་ཚོས་སྡེ་མང་བས་བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པའི་

ཚུ་གཏིར་འཕེལ། རང་རིགས་གསར་སྐྱེས་དཔའ་བོ་མང་
བས་མི་རིགས་སློབ་གསོའི་བྱ་བཞག་བཟང་། འོན་ཀྱང་ལོ་
རབས་དྲུག་ཅུ་བའི་རྒྱ་ལུ་འམ་སླེན་ལུ་གྲོན་མཁན་ཚོས་ང་
ལ་སློབ་སྦྱང་དང་སྦྱོར་སྦྱང་གི་གནད་སྐྱེས་དགའ་རབ་བྱིན་
སོང་།

ཁྱི་ག་སློང་།

སློབས་ན་མུ་ངམ་སྐྱུ་བོའི་བྱེ་རྒྱལ་འཚུབ་ཅིང་ཚུ་བོ་རབ་
མེད་གྲོང་གི་དུན་ཤིང་སློང་བའི་མུ་མེད་སློངས་འདིར་
སློབས་པས། དུལ་སློར་བ་དངངས་སྐྱག་ལས་འབྱས་པའི་བ་
སྤུའི་ཚེ་མོར་བསྐྱོན་སོང་མོད། གཤོང་གི་ས་ཁིང་གཤེན་པོ་
ལས་ལོ་ལེགས་སླེ་མའི་དབུ་ལོ་དུད་ཅིང་། ལྷ་ཚོགས་རྐང་
འབྱུང་གསར་བའི་མང་བ་ལས་རིགས་མང་སིལ་ཉོག་སླེན་
པའི་མཚོར་སྐྱག་སོགས་ཀྱིས་ཁྱི་གའི་གྲགས་པ་སློང་གྲགས་
མིན་པ་ར་སློང་བྱེད། རི་ལུང་ན་ལྡུང་མདོག་མེད་པའི་
གནས་འདི་ནས་རིགས་པའི་ཁྱུ་མཚོག་དང་སློབས་མངའ་
མང་ཅན་གྱི་དཔོན་པོ། མི་རིགས་བདེ་སྐྱབས་སྐྱབས་དུ་ཁྱུར་

བའི་རྒྱབས་ཆེན་སྐྱེས་ཏུ་སོགས་པའི་ཚུན་འགྲན་པ་བཞིན་
དུ་བྱོན་དང་འབྱོན་བཞིན་འདུག་པས། བསྐྱེད་པའི་བརྗོད་མེ་
ཏོག་འབྲུལ་བའི་འོས་སུ་ཆེ།

བོད་གོང་བ་ཅན་དང་འབྲེང་བ་ཅན་གྱི་ཕ་ས་གཙང་མ་
འདིར་ཡང་། ཡེ་ཤུའི་ཚོས་ལྷགས་གྱི་སྐྱེས་ཁང་དང་སྐྱེས་
རིགས་ཆ་ལྷགས་མི་གཅིག་པའི་མི་རིགས་གཞན་པ་མང་དུ་
མཐོང་སྟེ། དུལ་འདིའི་དཔལ་ལ་རུས་མཐུ་ཆེ་བས་སམ་ཅི་
ཡིན་ཆ་མ་འཚོལ།

ཅེ་ཁོག་རྫོང་།

གནའ་བོའི་མེ་ཏོག་མ་རྙིང་བའི་སྐྱེད་ཚལ་སྟོམས་པོ། དེང་
རབས་བཙོག་གི་བ་མ་ཕོག་པའི་ལྷ་གནས་དུངས་མ། ཅེ་
ཚུ་སྟོར་འབབ་གྱི་འགྲམ་རྒྱུད་ན་སྐྱ་ནག་གི་སྟོང་གི་ལྷགས་
རི་བཏབ་པའི་འབྲོག་སྡེ་སྐྱེས་པོ་འདིར། གོང་ནས་གནང་
སྐྱོན་གྱི་ཆར་རྒྱ་དགོན་ལ། བར་ན་རང་སྐྱེས་གྱི་དུན་དབང་
འུང་། འདབས་ན་བསྐྱེད་བསྐྱིང་གི་སྟོབ་གསོའང་ཞན་མོད།
སེམས་བབས་བོད་པའི་རང་གཤིས་དང་ལྡན་པར་ཆེས་

ལྷིང་འཇགས་ཀྱིས་འཚོ།

གནའ་མཁར་བྱི་ལིང་།

མི་ཚོགས་བཟུར་བའི་སྤང་ལམ་ན་ཁ་དོག་མི་གཅིག་པའི་

སྤོང་ཞེན་གྱི་མི་སྤྲུག་མཚེད་གྱིན་འདུག་ཅུ་པ་གསར་བའི་

འཕོ་འཕྱུར་ལས་དུས་རབས་གྱི་གོམ་སྤྱོད་ཚོར་འོང་། རེད་དེ།

གནའ་སྤྱོད་མོ་སྤྱོད་མོའི་དུས་ཤིག་ལ། བོད་སྤྱི་དར་ནང་དར་གྱི་

སྐབས་ཤིག་ལ། གནས་འདི་དག་ནས་སྤྱིད་སྤེ་ཉི་མ་མགོན་

གྱི་གདུང་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་ཏུ་རྒྱགས་ཤིང་། ཚོང་ཁའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་

དར་མའི་མཛེད་འཕྲིན་གྱི་རྒྱ་གཏེར་འཕྱུར་བས། ཚོང་ཁ་

བདེ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་རྫོགས་སྤུན་དང་བོའི་དབྱིད་

དཔལ་ཡུན་རིང་བཞད་སྤོང་ཨང་། ད་ཉླ། བོད་མིའི་ཁྱོམ་

ཡང་རུལ་སོང་དུ་ཕྱུར་བས། བོད་པའི་གནའ་མཁར་བྱི་

ལིང་གིས་འཕོ་བ་གྲོང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་ཉམས་སྤྱི་

བྲངས་སམ་སྤྲུལ།

སྤྱི་འབྲུམ་བྱམས་པ་སྤྱིང་།

དཔལ་མཉམ་མེད་འཇམ་མགོན་སྤྱི་མའི་གཟུགས་སྤྱིའི་

གཟི་བྱིན་ཐོག་མར་འབར་སའི་ལིམ་བའི་དགའ་ཚལ་
ཡངས་པོ་ན། རབ་སྐྱོགས་ས་བྱི་༧༥༥༥ ལོའི་དུས་ཚོས་དག་
བའི་ཉིན་ཞིག་གོང་ས་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་གི་
ལང་ཚོ་ཁུར་བའི་ཚོས་རྗེ་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོའི་བྱགས་བསྐྱེད་
ལས་ཁྱོད་ཉིད་སྤྱི་མཐུན་འགོ་བའི་དཔལ་དུ་ཤར་བེར།
མཁས་མང་སྡོམ་དཀར་དགྱིགས་པའི་ཚང་ཚོང་ནགས་
མའི་དགྱིལ་འཁོར་འདིར་དུན་དབང་སྟག་སེང་སྤལ་བའི་
སྒྲ་དབྱངས་མཐོང་པོས་ས་ཆེན་འདར་སྤྱོད་བ་དངོས་དོན་
ཡིན་མོད། ད་ཉུ་ཡུལ་སྐོར་ཉེ་གནས་ཡག་ཤོས་ཅམ་མམ་
གནའ་རྗེས་སྤྱང་སྤྱོད་ཁང་ཞིག་དུ་ངོ་སྤོད་བྱེད་པའི་ན་རྒྱང་
ཕོ་ཕོ་འགའི་ཁ་སྤེལ་ལ་མཉེན་ལྷུག་འབབ་དུས། གནའ་བོའི་
ལྷ་ཁང་གི་སྐོ་འགམ་ན་ཉི་མར་སྤེལ་ཞིང་གཞན་སྤྱང་གྱིས་
གཏམ་སྤོང་མོད་པའི་རྒན་གཞོན་དུར་སྤྱིག་འཛིན་པ་ཤིན་
དུ་མང་།

འོན་ཀྱང་། གསེར་སྤོང་འཇོམ་སྤྱིང་རྒྱན་གཅིག་ལ་ནམ་
ཡང་གསེར་འོད་འབར་བས། དགའ་སྤྲོད་མངོན་དགའི་

འིང་གི་བསྐྱུ་མེད་སྐྱབས་མགོན་དམ་པའི་བྱིན་རྒྱབས་དྲོན་
མོ་དང་བརྗེ་འཇམ་པོ་དྲན་ཉི་ང་རང་གཏན་དུ་བཟུ།

སྐྱག་མཚོར་སྐྱང་།

གངས་དཀར་ཨ་མ་ཚང་གི་དཔའ་ཡ་མེད་དམར་ཡག་

སྐྱག་གི་བྱུ་ཚོགས་རི་པོ་མཐོན་པོའི་ཕ་རོལ་དུ་མཚོང་བྱུལ་

དུ་གྲགས་པའི་ཚོང་ཁའི་སྐྱེས་རིའི་འདབས་རོལ་འདིར།

གངས་རིའི་ཕ་སྐྱད་གཙང་མ་བརྗོད་མཁན་གྱི་སྐྱེས་བུ་རེ་

ཞིག་ཉུང་ནའང་། རང་གི་སྲོལ་བཟང་རྒྱན་འཛིན་བྱས་

ཁར། སྐལ་བ་བཟང་པོའི་གྲིབ་བསིལ་སྐྱམ་པོས་ཐག་རིང་

མགོན་པོ་དགའ་སྟོན་དུ་དྲངས་པ་བཞིན་སྟོགས་དང་

སྟོགས་ནས་འདུ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཁོ་ནའི་དྲིན་དང་

། རམ་ཞིག་ལྟ་ཉ་དཀར་པོའི་མིག་རྗེས་ལས་འཁྱུངས་པའི་

རེ་བའི་སྟོབ་རྒྱུང་འདིས་བསྐྱན་པའི་མེ་རོ་སྐྱད་ནས་གསོས་

པ་བཞིན་སྐྱད་ཡིག་ཉམས་རྒྱད་སོགས་ཀྱི་མ་ཁ་ཡང་གསོ་

བར་ཡིད་ཆེས་བྱ།

དོ་ཉི་ཟླའམ་ཉི་ཟླ་རི་པོ།

དབུས་ལམ་དང་དར་གོས་ཚོང་ལམ་དུ་གྲགས་པའི་ཉི་ཟླའི་
དབྱིབས་ལྡན་གྱི་ཉག་ག་འདིར། ས་རྒྱས་སྤྱོད་བའི་དབྱུང་
གཏམ་དང་དམངས་ཁྲོད་དག་རྒྱན་མཚར་ལ་རིང་བ་ཡོད།
འབུམ་ཕྲག་ལོ་ཡི་ཡར་སློན་དུ་ས་གཤིན་དྲག་འགྱུར་གྱིས་
དོ་ཉི་ཟླའི་སྤང་རྒྱུད་ཆགས་མིན་དེར་ཁ་ཚོད་གཙོད་དཀའ་
ཡང་། ཆེན་པོ་ཐང་གི་ལྷ་གཙམ་རྒྱ་བཟའ་གོང་ཚོ་མ་ཡུལ་
དུན་གདུང་གི་མིག་རྒྱུ་ཞལ་རྒྱན་དང་བཅས་པར། བོད་
སློན་མཁས་པས་མདུན་ནས་བསྐྱུལ། སྤོང་རྒྱུ་མོས་
མཐའ་ནས་བསྐྱོར་ཏེ་གནས་འདི་ནས་སྤྱིར་སྤོག་མེད་པའི་
སྤྱིར་མིག་འཕངས་པ་རྒྱ་བོད་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་མེ་ལོང་དུངས་
མར་གསལ། མ་ཡུལ་ཁྲང་ཨན་ལ་སློབས་འབྱོར་རྒྱས་ཤིང་
རྒྱ་བཟའ་གོང་ཚོ་ལ་མཁྱེད་སེམས་ཆེ་རུང་། མཛོངས་པའི་
སློན་ཆེན་མགར་མི་སློང་བཙན་མཛོངས་པའི་ཐབས་རྒྱས་
ཀྱི་གཏེར་དུ་གྲུབ་པས། གོང་ཚོའི་སློབ་སེམས་བོད་ལ་བཀྲུག་
ཅིང་། དོ་ཉི་ཟླའི་དུན་ཤིང་མཐོན་པོ་ཐང་གི་རྒྱལ་སློན་
སོགས་ལ་བཞག།

གནས་འདི་ནས་ཐང་བོད་བརྒྱམས་པའི་རྗེ་རིང་གནས་ཏུ་
བསྐྱངས་ཚུང་ལ། ད་ལྟ་ཉི་ཟླའི་སྤིང་ཁང་དང་། ཀོང་རྫོང་
རྗེས་དྲན་ཁང་སོགས་ཀྱིས་འདས་ཟིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་གི་
ན་རྒྱུག་སློང་འོང་།

མཚོ་ཆེན་བྱི་ཤོར་རྒྱལ་མོ།

མདོ་ཁམས་གཡེར་མོ་ཐང་གི་མརྗེས་རྒྱན་དམ་པ་སྟེ། སློ་
བསངས་སྟེག་མོ་བསམ་བཞིན་མི་ཡུལ་དུ་བབས་འདྲའི་
གངས་དཀར་གཡང་གི་ར་བའི་སྤྱ་མཚོ། ལྟ་ཆེན་པོའི་རལ་
ལྷུང་ལས་མ་ཐོན་ལ་སྟེང་ཚངས་པའི་བདེན་སྟོབས་ལས་
ཀྱང་མ་གྲུབ་མོད། མཚོ་བདག་སྐྱ་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་མ་འོངས་
ལྷུང་བསྟན་གྱི་འོད་དཀར་དང་འགྲོགས་ཏེ་སྟེབས་པའི་སྐྱ་
སྒྲས་ཐ་ཆུང་ཞིག་གིས། གནས་འདི་ནས་ཆུ་སྐྱ་བརྒྱ་དང་
བརྒྱད་ཀྱི་བཞུར་རྒྱན་གཅིག་དུ་བརྒྱས་པས། ཡན་ལག་
བརྒྱད་དང་ལྷན་ལ་རྗེ་བཙུན་སྟོལ་མའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་
གངས་ཅན་སྤྱ་མཚོ་སྟོན་མོ་ཉེམས་ཉེམས་བསྐྱེལ་ཏེ་སྐྱད།
ཡང་འགའ་རེས། འགྲོག་སྟེ་སྐྱུག་པོ་སྤྱ་རྒྱན་ལྷུར་བཏབ་

པའི་ལྷ་མེད་སྤང་ཐང་ཡངས་པོ་འདིར། རྒྱུ་གསལ་ཚུ་
མིག་ཅིག་གདོད་མ་ནས་འབྱིལ་བ་ཐོལ་གྱིས་འཕྱུར་ཏེ་དུང་
བྱིམ་བྱི་ཕྱག་མཚོ་ལ་བསྐྱབས་པས་བྱི་ཤོར་རྒྱལ་མོར་ཐོགས་
ལ། ལྷོག་ལྷོག་འཕྱུར་བའི་མཚོ་སློ་དཔལ་ལྷ་རྒྱན་གུ་རུ་པད་
མས་གསེར་གྱི་དོ་རྗེས་གཏན་དུ་བཅད་པ་རྒྱ་གར་རི་བོ་མ་
རྒྱ་དེ་ལྷའི་རྩེ་མོ་སྟེ་ད་ལྟ་བུ་ཚོགས་གྱི་ཞིང་ཁམས་དང་ནལ་
འབྱོར་བའི་སློམ་གནས་གྱི་མཚོ་སྟོང་དེ་ཡིན་ནོ་སྟེ། མཚོ་
ཆེན་བྱི་ཤོར་རྒྱལ་མོའི་ཕྱོགས་མཚམས་ན་དོ་མཚར་ངག་
རྒྱན་གྱི་ལྷ་ཏིག་འོད་དུ་འཚོར་ཞིང་རང་བྱུང་མཛེས་སྤྱད་གི་
རེ་ལྷ་དཔལ་དུ་འབར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་བརྗོད་
གྱིས་མི་ལངས་ཏེ། མཚོ་དོགས་གྱི་མཚོར་བ་རིའམ་བྱ་སྟོང་
ན་བྱ་རིགས་བྱི་ཕྱག་བརྒྱ་དུག་གིས་སྟན་པའི་མགྱིན་རྩ་རྒྱུང་
ཞིང་མཛེས་པའི་གཤོག་གར་རྩེ། གཞན་ཡང་འདྲེ་མོ་ཕྱག་
དཀར་དང་སྤང་ཆེན་མཆེ་བར་རྩམ་བརྗོད་གྱི་ཉམས་དང་
མཚར་ལ་རིང་བའི་བྱུང་བ་མང་།

ཤར་ན་གོང་རྗོལ་མཁུང་སེམས་གསལ་བའི་དོ་ཉི་ཟླ། ཤར་

སྟོན་ཅིང་ཐང་མགོན་པོ་རིའི་བྲག་ཁྱུང་དང་བརྒྱུད་གཅིག་
པར་སྐྱེ་བའི་སྣ་མང་རང་བྱུང་གི་གཏེར་རྫོང་མགོན་པོ་
གདོང་། ལྟོ་རུ་བོད་སྟོན་མཛེངས་མི་མགར་སྟོང་བཅན་གྱི་
མ་མཐད་མཛེང་འཕྲིན་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་པོ་གསེར་ཆེན།
སྟོ་རུབ་ན་དཔལ་ལྷན་སྟོ་མོའི་བྱིན་རྒྱལ་ལ་འབར་ཞིང་སྐྱུག་
ཚུང་དྲེལ་གྱི་སྣང་བརྟན་གསལ་བའི་སྟོ་མོ་དྲེལ་དང་བྲག་
ཚོས་བརྩིགས།

ཨེ་མ་རྟོ། རི་འདྲའི་ངོ་མཚར་དཔག་ཡས་གྱི་ཞིང་ཁམས་
ཤིག་ད་དུང་མཚོ་ཆེན་གྱི་ཤོར་རྒྱལ་མོའི་འགྲམ་རྒྱུད་ན།
མཆེ་ཚོ་ལོར་གྱི་གནས་སྟོ། གདོངས་ཅན་སྐྱེ་ཡི་གནས་
སྟོ། རི་བཅུན་སྟོལ་མའི་གནས་སྟོ། རིན་ཆེན་ལོར་གྱི་བང་
མཛོད། མཚོ་ཚུང་ལོར་བུ། གཡང་མོ་ལྷག་གི་གནས་སྟོ་
ལུར་ལྷན་ལབ་ཅེ། ལྷང་ལྷང་རྩ་སྐྱེ་ཐོས་པའི་བྱེ་མ་རྩ་རྒྱུད་།
རྒྱ་ལའི་ཚུ་མགོ་དང་རྟ་སྐྱུག་ལབ་ཅེ་སོགས་ཡིད་གྱི་བརྟན་
པ་འཕྲོག་པའི་སྐྱེ་འབྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་རྫོགས་མེད་ཅིག་
གནས་འདི་ན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་གྱི་དཔོན་སྟེ་མང་

བོས་བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པའི་གདུགས་དཀར་མཐོངས་སྐྱ་
སྦྱང་ལ། འ་ཞའི་རྒྱལ་ས། གེ་སར་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་
སྤྲིག་བཤོས་རྗེ་མཁར། མཚོ་ལོང་གའི་མཁར་ཤུལ། རྩོ་
ཉིན་མཁར་ཤུལ། ཅི་མིན་སྐྱ་བྱིན་མཁར། རྒྱལ་སྐྱོན་མཁར་
སོགས་གངས་མེད་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་གི་མཁར་རྫོང་ཡང་
འདི་ན་མཆིས། ད་ལྟ་དང་ལྡན་བོད་མི་མཚོ་སྐོར་ལ་བྲེལ་
ཞིང་སྤོང་ལྡན་གཞན་དག་མཚོ་གཏིང་གི་ལོ་རྒྱུ་དང་མཚོ་
འབྲུམ་གྱི་གཏེར་མཚོ་ད་ལེན་པར་བྲེལ།
སྐྱག་ཚོང་རི་བོ།

ཚོང་ཚོང་ནགས་མའི་སྤྱད་གཡོགས་དང་མཚམས་སྦྱིན་
གསར་བའི་རྩོད་གོས་གསོལ་བའི་སྐྱག་ཚོང་རི་བོ། སྐྱག་
ཚོང་པོ་ཤ་ལ་རུམ་བཞིན་བརྗེད་ཉམས་ཆེ་བ་ལ་ཨང་
། རི་སྐྱེས་གྱི་མཚོང་གར་ཚེན་ཞིང་འདབ་ཆགས་གྱི་མགྲིན་
དབྱངས་སྟོན་ས་འདིར། རྒྱང་བ་རྒྱ་ཡན་དུ་འབྲུམ་པའི་
ཡུལ་སྐོར་བའི་འདུ་ཚོགས་འབྲིགས་པས། གངས་རྫོངས་
མཛོམས་སྐྱག་གི་ཉུགས་མཚན་གསལ་བའི་རང་བྱུང་རྒྱན་

ཚོམ་བྲག་དུ་བཙེགས་པའི་དྲན་དབང་བ། ཨ། འཛིན་མའི་
མཚོད་སྟེགས་ན་ཇི་འདྲའི་འབར་མི་ཚར་བའི་མར་མི་ཚོ་
འབར་མང་བོ་ཞིག་བྱོན་ཚར་བ་རེད་ཨང་། དུས་རབས་
སློན་པོའི་གདུག་རྩུབ་སླེབས་རྗེས་ཀྱི་དུས་ད་ལྟར། རྒྱལ་
བསྟན་འབྱུང་ཁུངས་དང་གངས་རིའི་སློང་ལོ་རྒྱུ་
བའི་དགོན་ཆེན་འདི་དག་རྒྱ་མ་མཁན་གྱིས་རྒྱལ་གཞི་
བརྒྱས་པའམ་ཨ་རིའི་འབར་མ་དེལ་ཁེལ་བ་ཇི་བཞིན། རྒྱ་
གོང་གསར་བའི་བརྗེད་ཉམས་འབྱུར་བའི་ཁོངས་གསལ་ན།
རྟ་ཁང་གོག་པོ་ཁ་ཤས་དང་། ཁ་ལག་པར་སེར་ཁ་མང་
བའི་གྲ་བཅུན་ཉམ་ཚུང་བོད་སྐད་མི་ཤོད་པ་འགའ་ལས་
ཕལ་ཆེར་རྟག་མེད་དབྱེངས་སུ་ཐིམ་བཞིན་པའི་རྒྱུ་གར་ཞིག་
གིས། དུལ་སྐོར་བས་མི་རྟག་རང་མཚོང་དང་མི་རིགས་
ཉམས་རྒྱུད་ཀྱི་མ་ཁ་བཟང་མོ་རེ་ལས་ཅི་ཡང་མ་རྟོད། རྒྱ་
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔལ་མཁར་མཐོ་བའི་བྱང་གི་དགོན་ཆེན་བཞི།
བྱི་ལིང་ཉེ་འདབས་ཀྱི་བོད་སྟེ་ཁ་ཤས།
འཇམ་མགོན་སླ་མ་སོགས་མཁས་གྲུབ་གསེར་རིའི་བྲང་

མངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྗེས་ལ་གསེར་མདོག་འབར་ཞིང་། ཙྴང་
ཁའི་རྒྱལ་བོ་སོགས་ས་དབང་རིམ་བྱོན་གྱི་སྟོབས་དཔུང་
མཁའ་མཐར་ཁྱབ་པ། དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་སོགས་
གནས་བརྟན་འདུལ་འཛིན་གྱི་བའི་བྱིན་རྒྱབས་སྟེམས་མེར་
འབྲིལ་སྦྱང་སའི་ཡུལ་གྱུ་འདི་དག་གི། སྡོད་བརྟུང་གཉིས་
ཀར་འདི་ལྟར་ཁ་སྦྱོགས་དང་དམིགས་ཡུལ་མེད་པར་ངོ་
བོ་གཞན་འགྱུར་གྱི་རིམས་ནད་སར་སི་ལྷ་བྱ་ཞིག་གིས་
ཟིན་དྲགས་པས། ད་ལྟ། བོད་སྟོལ་བསྐྱུར་བའི་བོད་སྡེ་
དང་བོད་སྐད་མི་ཤེས་པའི་བོད་མི་མང་བོས། གཞན་རྗེས་
མ་ཚོད་པའི་སྐྱོ་གདུང་དང་རང་ཉིད་བོར་བའི་ངོ་ཚ་སོད་
ལ་སྐྱངས་ཏེ། ཤ་བའི་འཛེར་སྐད་དང་ཡི་དྲགས་བརྒྱལ་
ཞུགས་ཀྱིས་འཚོ་ཚུལ་མཐོང་ན། འཕར་སྡིང་སྡིང་གི་དཀྱིལ་
ན་ཙག་ཤད་དང་། བྲ་རྒྱུང་མིག་གི་རྒྱ་རྒྱུན་རང་བྱུང་གིས་
བརྗོལ་འོང་།

ཀྱི་མ་རྟུན། གྲངས་ཉུང་གདོང་དམར་བོད་པ་ཚང་ལ་ལྷ་
གའི་སྡིང་རུ་ལོ་ངན་བྱུང་འདུག་པར་སོམས་དང་། བགྲང་

བྱ་བ་ཅུ་ཕྱག་ཁ་ཡར་ལ་ངོ་བོ་གཞན་འགྱུར་གྱི་གོམ་འགོས་
འདི་སྟར་མགྲོགས་པས། བོད་སྡེ་མང་བོར་རེ་བའི་དར་
སྐྱེད་ཇི་འདྲའི་སྤྱ། མཐུ་རུས་རེ་སྐྱེད་དང་གངས་ཅན་ཤེས་
སྟན་པ། ཨམ་གཅིགས་རེ་སྡོམས་དང་གདོང་དམར་མགོ་
ནག་བོད། དྲུལ་སྐྱོར་བ་སྐྱོ་བྱུང་། མེས་ས་བསམ་པའི་གཏིང་
ནས་སྐྱོ་བྱུང་།

བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་སྤྱ་བྱང་བཟླ་ཤེས་འབྲིལ།
བཟླ་ཤེས་ལ་བཟླ་ཤེས་རྩེག་བཞིན་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་
པའི་དབུ་ཁྱུང་བསྐྱམས་ཏེ་སླེབས་དུས་ཀྱང་། བཟླ་ཤེས་
འབྲིལ་བ། སྟར་བཞིན་མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་ཀྱི་ཚུ་གཏེར་
འགྱུར་བའི་བཟླ་ཤེས་གཡུ་མཚོ་རེད་འདུགགཟིགས་དང་
། ནགས་མའི་གཡུ་ལོ་འགྱུར་སའི་དགའ་ཚལ་ན་ལྱང་
རིགས་གད་རྒྱུད་མཐོ་བའི་སྟག་སེང་སྟོང་གི་འགྲན་ཚོད་
ཇི་འདྲའི་མཛེས། གསོན་དང་། སྤྱི་ཞིམ་སྟོས་སྤྱི་ཆགས་
པའི་གཞལ་མེད་ཁང་བཟང་ན་རིམ་གཉིས་ཉོགས་པ་མཐོ་
བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་མང་བོས་གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོ་

དབྱངས་སུ་གྱེད། ཐ་སྐྱད་རིག་སྐྱའི་རུ་དབྱང་ཉིལ་གྱི་གང་
བུར་གཏམས་ཤིང་། ཡང་དག་འདུལ་བའི་ཕྱག་བཞེས་
སྤྲ་ཞིབ་ཆེ་བས། ཆེར་སྐྱིགས་དུས་དང་ཡུལ་གྱི་མཐའ་ལ་
བརྟེན། ། རྣ་ཚོགས་རྒྱུན་གྱི་རོལ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །
ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་པའི་དགའ་སྟོན་ཉམས་མེད་པ། ། བཀྲ་
ཤིས་གཡས་སུ་འབྱེལ་བའི་ཚོས་གྲ་ཆེ། ། ཞེས་པའི་བསྟོན་
དབྱངས་འདི། སྟོན་གྱི་ཆེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྟོན་མེས་
ཁྱོད་ལ་བསྟུལ་ཅིང་། ད་ལྟའང་ངེས་དོན་བསྟན་པའི་
འཕྱང་གནས་ཁྱོད་ཁོ་ནར་འོས་ཤིང་འཚམ།
མདོ་སྟོ་ཁུལ་གྱི་རེ་སྟོན།
ལོ་ཟླའི་སྐུལ་ལྷགས་གྱིས་དེད་པའི་མཐོ་སྐང་གི་གྲོང་བྱིར་
གསར་བ། མདོ་སྐང་སྟོ་རྒྱུད་གྱི་རྒྱངས་ཁྲག་དྲངས་མ་ལས་
ལྷག་པའི་སྐང་ལྷག་ཕོན་པོ་ཞིག
ད་སྟོང་འཇགས་རྒྱམ་པའི་རྣམ་ཤེས་མང་བོས་ཀྱང་། ཚང་
སྟོར་ཕོན་པའི་བྱེུ་ཕྱག་བཞེན་དགོད་ཁ་སྟོང་བའི་འཕུར་
ཚལ་གསར་བ་རེ་སྟོང་བཞེན་འདུགས་ཡུལ་གསར་རྒྱུན་གྱི་

སྒྲོབས་དཔུང་དར་བའི་རིག་པའི་སྤྲིངས་ཀ་སྟེ། ལུལ་དག་
ཐོན་སྐྱོབ་གྲུ་དང་། ལུལ་བོད་ཡིག་སྐྱོབ་འབྲིང་། ལུལ་སྐྱ་
འཛོམས་སྐྱོབ་གྲུ་དག་ན། མི་རིགས་སྡེ་བྲིད་ཀྱི་མཁུན་ཚལ་
རྒྱགས་པའི་སྐྱོབ་དཔོན་དང་། གནའ་དེང་ཤེས་རིག་གི་
གསེར་མདོག་རུམ་པའི་སྐྱོབ་བྱ་མང་བོའི་དག་སྐྱོར་བོད་
སྐད་གཙང་མའི་འགྱུར་ལུགས་སྟུན། ལུས་སུ་བོད་གོས་
འགྲིག་པོའི་མཛེས་སྒྲུག་འབར། སེམས་ན་བཙོས་མིན་
རིགས་ཞེན་གྱི་འོ་མཚོ་དྲག་ཏུ་འཕྱུར།

དེ་རིང་། མ་ལུགས་གཉིས་པ་ནས་སེམས་པའི་མཚོད་མེ་
མཐོ་རུ་བཏེགས་ཏེ་ཡོང་བའི་ང་ཚོས། མེ་ཏོག་ལ་བརྒྱས་
པའི་སྤྲིང་གཏམ་སྐྱུམ་པོ་རེ་སྐྱེས་སུ་ཕུལ་ཚོ། མཚམས་མི་
འཛོག་པའི་ཐལ་མོ་རྗེབ་སྐྱའི་བྲོད་ནས། ཆེས་དྲུངས་གཙང་
གི་བཙེ་བ་དང་སྐྱད་མེད་ཀྱི་བྲིད་ཚོ་ཡང་ཡང་མཐོང་བྱུང་
། བརྗེད་མི་ཉན། ང་ཚོའི་མ་ཡུལ་ན། ད་དུང་འུར་འུར་
གཡུག་གིན་འདུག་བྲིད་ཚོ་མ་འོངས་པའི་རེ་སྐྱོན་ཡིན་ཡ།
སྐད་ཆའི་ཐོད་གཤམ།

ཐོད་ཀྱིས། རིམ་འདས་རང་བཞིན་ལས་རྗེད་པའི་ཐ་སྟོད་
ཡག་པོ་ཞིག་ཐ་སྟོད་འདི། ལྷན་གྲུབ་ཐོད་ཀྱིས་དང་ཐོད་
ཀྱིས་སྟོམས་འཇུག་ནས་ལམ་ལ་ཆས་ཏེ། སྐད་ཆའི་ཁོར་
ཡུག་ཏུ་བབ་དུས། སྐད་ཆ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོམ་མི་དཔོག་
པའི་ཐོད་ཀྱིས་བྱུང་། ཐོད་ཀྱིས། ཚོ་ཁག་ཅིག་གི་དམིགས་
བྱ་ཉག་གཅིག་འོན་ཀྱང་། ཐོད་ཀྱིས་ནས་ཐོལ་གྱིས་འཕྱར་
མཁན།

འགྲུལ་བཞིན་པའི་གངས་རི།

ང་མཁའ་མཐའི་སློན་པར་གྱུར་དུས་བརྗེད་ཆགས་གངས་
རི་དཀར་པོ་འགྲུལ་སྐྱང་སྐྱེས་ཕྱིང་། ངས་གསེར་མདོག་
གི་སྟེགས་བམ་བསྐྱགས་ནས་བརྟན་བརྗེད་གངས་དཀར་
རི་པོ་ཡུག་ཡུག་ཏུ་བསྐྱུལ་བར་འདོད་ཕྱིང་། ངས་ཆ་མི་
མཉམ་པའི་སྐྱོ་གར་འདི་དུན་ཏེ་ཕྱིད་འགྲུལ་ཐུབ་པར་སྟོན་
པ་གངས་མེད་བཅངས་ཕྱིང་། ནམ་ཞིག་ཚོན་རིག་གི་སྟོང་
བསམ་ལྟ་བུའི་འགད་རྣམ་ཤིག་གིས། བགྲང་བྱ་བྱི་ཕྱག་
གི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་སྟོག་པའི་དུན་འཆར་འདི་ཚོ་མདོན་

འགྲུར་བྱུང་སྟེ་ས་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོ་ཡང་སྲིད།
གདོད་མ་ནས་བརྟན་བརླིང་ཆེ་བའི་གངས་དཀར་རི་རྒྱུད་
རིང་མོ། དུས་བཞིར་བབས་པའི་ཁ་བ་དང་སྟགས་རྒྱུད་
གིས་གཙུག་དྲགས་པས། ལྷུ་སྟོག་བརྒྱབ་པའི་རྟ་ཕོ་དང་
ལྷན་སྟོང་ན་འཕྲོམ་པའི་རི་སྐྱེས་བཞིན་འཕོ་འགྲུར་གྲོད་
པའི་སྐྱེན་ནག་གི་གྲིབ་མའི་འོག་ཏུ་མེ་ཏོག་ཁྲ་ཆེལ་ལེར་
བཞད་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྐྱབ་
ཤར་མཐའི་རི་རྩེ་ནས་གསལ་ལེར་འཕགས་ཡོང་བ་དེ་
བདེ་དྲོད་ཚད་མེད་སྐྱེན་པའི་ཉི་མ་རེད། གངས་རི་ལགས།
ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་འགྲུལ་དང་། སྟོབས་པས་གཡོས་དང་། དེ་
རིང་། གནའ་བོའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་མཇུག་བྱུང་སྟོག་པའི་
གནམ་གང་ཡིན། སང་ཉིན། གངས་ཐང་ནས་གཡག་
མགོ་རྟགས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་འཕྱར་གྱུ་གཏོང་བའི་མེ་
རྒྱུད་འཕྲད་པ་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་ལྡན་སྦྱོར་བའི་ཉིན་མོ་
ཡིན། གནམ་སྟོན་མོས་ཐབས་འཕྲུལ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་
བཀའ་ཡིག་གངས་རིའི་སྐྱི་གཙུག་ཏུ་རྒྱུད་བྱུང་ས་དོག་

མོས་མངགས་པའི་ཕོ་ཉ་གངས་རིའི་གསང་མིག་བརྒྱད་དེ་
འཇུལ་བྱུང་། འཇིག་རྟེན་འཇིག་ཀྱང་ཚོག་ཉི་འོད་འཕྱངས་
པའི་གངས་རི་དག་མ་འཇིག་བར་དུ་འཇིག་མི་ཚོག་བཤོད་
ཤུལ་ན་རྐང་རྗེས་མེད་དུས་བར་དོར་འབྱམ་བཞིན་པའི་
ཉགས་རེད།

འཕོ་བ་གྲོང་འཇུག་གི་གདམས་པ་གསལ་བཏབ་སྟེ་འགྲུལ་
སྐྱོད་ཡོད་པར་གྱིས། རྐང་རྗེས་ཡོད་ཀྱང་འཕོར་རྒྱུང་གིས་
བསྐྱབས་ན་སྐར་བཞིན་མདུན་སྐྱོངས་སུ་ཤུགས་གྱིས་བཤོད་
དང་། སྤིང་ན་ལམ་ནི་མེད་གྱུར་ཀྱང་། ། དམ་པ་རྣམས་ནི་
སྤྱིན་གྱུར་བས། ། ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་གྱུར། ། ཞེས་
པའི་ལེགས་བཤད་དེའི་བདེན་ཞལ་མཐོང་ཐུབ།
གཡོས་བྱུང་། གངས་རི་དགར་བོ། སྤྱིན་པ་སྟོར་བཞུད་ཅིག་
གི་རྩོལ་གྱིས་གཡོས་བྱུང་། འགྲུལ་བྱུང་། གངས་རི་དགར་
བོ། རྐང་ཆེན་སྟོབས་སྣན་ཞིག་གི་རྣམ་པས་གཡོས་བྱུང་།
བསྐྱལ་བྱུང་། གངས་རི་དགར་བོ། འོད་སྣང་ལ་དུང་བའི་
མོད་པོ་བྱུ་གཅིག་གི་གཤོག་འགྱུར་གྱིས་བསྐྱལ་བྱུང་། ད་ཉྱ།

ངའི་མཐོང་ལམ་ན་ཤར་བ་ཡོམ་ཡོམ་འགྲུལ་བཞིན་པའི་

གངས་རི་དཀར་བོ་རེད་ཡ།

མགོ་རྟིང་བསྐྱོག་པའི་གྲོང་ཚོ།

འཁྱུང་འཚུབ་ཅིག་དྲག་ཏུ་འཁོར་བས་བྲག་དམར་ཐེམ་སྐྱས་

སུ་ཆགས་པའི་གྲོང་ཚོ་སྐྱུག་པོ་དེ་མིག་རྗེབ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་

མགོ་རྟིང་བསྐྱོགས་སོང་།

འཁྱུང་ཚུང་ལེབ་མོ་གནམ་ལ་ཀའ་ཞིང་སྐྱི་གཙུག་འཁོར་ལོ་

ས་ཏུ་བཙུགས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ལྷགས་སྡོག་གིས་འཚོ་

བའི་གོམས་གཤིས་ཤིག་ངང་གིས་ཆགས་པས། རང་རང་

གི་སྐྱ་བརྗོད་ཀྱང་ཚ་བ་ནས་བརྗོད་པར་གྱུར། ངག་བརྗ་མི་

འཕྲོད་པའི་སྐྱགས་པ་ཚོས། བན་ཚུན་ལ་སོ་སྐྱ་འཆའ་ཞིང་

སྣང་མིག་བགྲང་སྣངས་འདིས། སྐྱ་སེར་སྐྱེའུ་མང་བོ་སྐྱོན་

མི་ཚུགས་པའི་དགོད་ཁ་དང་འཇགས་མི་བྱབ་པའི་འུར་

བྱིང་ཐེངས་བརྒྱར་བཅོས།

འཁྱུང་ནག་འཚུབ་མའི་ངར་ཁ་ནས་འཕྲོད་ཚོད་རི་འདྲ་བ་

དག་གི་ཚེ་སྐྱོག་སྐྱར་མདའ་བཞིན་འཕུར་བུལ་ན། ཐལ་

རྒྱལ་གྱིས་ཁིབས་པའི་གྲོང་ཚོ་དེ་ནས་དུ་འབོད་དམ་ཉལ་
དགོད་ཐན་ཐུན་རེ་ལས་ཅི་ཡང་ཐོས་མི་ཐུབ། འབོད་གྲེ་
ལོའི་རྒྱད་པ་དེ་སྟར་ཆད་པས་འབྲུ་སྲིན་ལས་ཐུ་བའི་སྲོག་
ཆགས་མང་པོ་སྲོག་ཚང་བརྗོད་བ་བཞིན་འཕྱུར་འོང་ནས་
བསྐྱབ་མེད་ཉག་བཏན་གྱི་གཡུང་དུང་ནག་པོ་ཞིག་གསལ་
སྟངས་དེར་བྲིས་རྗེས། རྒྱ་རིངས་སྟ་མོའི་འབོད་བརྗོད་
ཏེ་ཁོར་ཡུག་ཡོད་ཚད་བཅོན་གྱིས་དགོགས་ཀྱང་། མི་མི་
འདོད་པའི་མི་ལམ་རྒྱ་པོ་ཞིག་དུན་ཡུལ་དུ་བཞག་ཚར་
འདུག

«ཡ་གིའི་རི་འདབས་གྱི་སྟ་ཁང་གོག་པོ་དེ་དུས་རབས་བརྒྱ་
བའི་དུས་འགོར་བཏབ་པའི་དགོན་ཆེན་ཞིག་གི་རྗེས་ཤུལ་
མཚོན་ཉགས་རེད། ད་དུང་ཕ་གིའི་ཐང་དགྱེལ་ན་ཉ་པོའི་
བང་གིས་མི་བྲིན་པའི་མཁར་ཤུལ། དུག་པོའི་དཔུང་ཚོགས་
ཉིན་མཚན་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཆད་མེད་དུ་གཤམ་བའི་རྒྱང་
རྗེས་ནག་པོ་གུ་མ་གྱུ། ཨ། ཡོད་ཚད་ལོ་རྒྱུས་གྱི་དུན་ཤིང་
རེད་ཡ།

ལྷོག་མེན་ལུང་པའི་རི་ཚེར་རྒྱུད་རྒྱུན་དྲག་པོས་རྒྱུ་
གསེག་གིས་ངལ་བའི་དར་ལྗོངས་དེ་ཚོར་སླེག་ཉམས་ཆེ་བ་
ལ། ལོ་དེ་དག་གི་ནང་ཉིན་རེར་མི་རོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཐང་མར་
བརྒྱལ་གྱང་། རུར་བྲོད་ན་ཡི་གེ་དྲུག་མའི་དར་ལྗོངས་ཚམ་
ཡང་འཇུགས་དབང་མེད། ད་ལྟ་དར་ལྗོངས་རེ་འཇུགས་
ཚོག་པས་ཁོ་ཚོས་བྱ་བཞག་གཞན་ལ་སྤྲོད་དོགས་ཚམ་ཡང་
མེད་པར་ཡིད་ཚོམ་པའི་དབུ་ལོ་སྒྲེམ་མེར་བྱིམ་མཚོས་
ཚང་གི་ས་ཁིང་དང་རུ་སྐོར་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་ལ་སླེད་
པའི་མེ་ལྗེ་ལམ་ལམ་འབར། ཅི་ཁག་མ་གཞིར་མགོ་རྟིང་
བསྐྱོགས་པའི་གྲོང་ཚོ་རྒྱ་བོ་ཞིག
ཡར་སྐྱུང་གཙང་བོ།

ཡར་སྐྱུང་གཙང་བོ་ནི་མཐོ་སྐང་གི་རྒྱུངས་ཁྲག་ཡིན་ལ།
ནམ་དཔྱེད་དང་ཕྱགས་བསམ། ལྷོ་བས་ཕྱགས་དང་ཁ་
སྐྱོགས་གྱང་ཡིན། ཡར་སྐྱུང་གཙང་བོ། གངས་དཀར་ཕོ་
བྱང་མཐོན་པོའི་ཁོང་གསེང་ནས་བརྗོད། ཚོས་སྤྲོད་ཡུལ་
ཁམས་ཆེན་པོ་སྐྱོད་གྱིས་བསྐྱོར་རྗེས་ཚོས་ཉིད་སྐྱོག་མེད་

ཅིག་གིས་སྟོ་སྟོགས་རྒྱ་མཚོར་མགོན་པོར་བརྟུངས་བེད།
ཞིབ་ཏུ་བསམ་ན། བྱིང་ཉིང་རྩ་ཕྱོད་བྱེ་བའི་རེ་སྟོན་ལ་
རྒྱང་ཏུ་རྒྱག་སྟེར་སྟོབས་སེམས་མཐོན་པོ་དང་ཤུགས་རྩལ་
དྲག་པོས་བཟུར་བ་ཡིན་ངེས། ལྷག་ཞགས་འབྲིལ་བའི་
འགག་འཕྲང་བརྟེན་ཏེ་བཟུར་དུས་སྐྱེ་ལ་འོ་རྒྱལ་མ་སྟོང་
ངམ། ལྷ་ངམ་ཐང་གི་ལུ་ལྷུང་བསྐྱོར་ཏེ་ཀྱག་ཀྱོག་གིས་
བབས་དུས་ཤུགས་བསྐྱེད་ལ་སྟོན་པ་མ་བྱུང་ངམ། བྱིང་
བཟུར་ཤུལ་ན་མངོས་སྐྱག་གི་མེ་ཏོག་བཞད་འདུག་ནགས་
མའི་གཡུ་ལོ་འཕྱུར་འདུག།
ཁོར་ཡུག་གི་རི་རྒྱུད་རིང་མོ་བྱིང་གི་རང་གཤིས་བཞིན་
བརྟན་ཅིང་བརྟེན། རི་སྐྱེས་དང་འདབ་ཆགས་ཚོགས་ཀྱང་
བྱིང་གི་རྒྱབས་ཤུགས་བཞིན་ཉོགས་སད་དང་སྟོབས་པའི་
སྟོང་ནས་མཁའ་རུ་སྡིང་། ཡར་སྐྱུང་གཙང་བོ། སྐར་མདའ་
བཞིན་སྟེ་ནང་འགལ་རྒྱུན་སྤར་གས་གཏོར་ཏེ་བཟུར། ཡར་
སྐྱུང་གཙང་བོ། ཚོན་པོ་བཞིན་གངས་རིའི་ལུ་ལྷུང་བརྟེན་
ཏེ་མཐའ་བྲལ་ཡུལ་ཁམས་ཆེན་མོའི་ངོ་མཚར་འཚོལ་

རུ་ཆས། འགལ་རྒྱུན་གྱི་ཕ་བོང་བསྐྱེད་མར་སྐྱེད་ས་ཀྱང་
། དཀའ་རྒྱུག་གི་འཚུབ་མ་གདོང་ལ་བབས་ཀྱང་། བྱོང་
གསེར་མདོག་གི་ཉི་མ་བཞིན་སྟོང་གིས་བཞུར་བས། ལོ་ཟླ་
རུ་མའི་འཁོར་སྟོང་གི་ལྷགས་པ་ཞིག་ནས་བྱོང་ལ་བྱོང་གི་
རྒྱབས་སྐྱ་ཆགས། བྱོང་བདེལ་སའི་གངས་དཀར་རི་བོའི་
གྲགས་སྟུན་དང་གཟི་དཔལ་ཡང་མཐའ་མེད་རྒྱ་མཚོའི་
སྟོང་ཡངས་ནས་དྲག་རུ་འཕྱུར་བྱུང་།
བཀའ་དྲིན་ཆེ། བ་ཡུལ་གྱི་ནམ་མཁར་ཤུ་དམ་སྐར་རའི་མེ་
ཏོག་དེ་བཞུད་རུས། བྱོང་གི་འགྲུལ་བཞུད་དམ་འབྲུམ་
སྟོང་རིང་མོར་དྲན་པའི་རྩོེ་རིང་གནམ་འདེགས་གྱི་ཀ་བར་
བསྐྱང་ངེས། ཀ་བ་དེ་གནས་ལྷགས་སྟེན་སྐྱངས་སམ་རེ་
སྟོན་གྱི་བྲག་གི་བསྐྱེད་གཟུགས་ཡིན། ལོ་འདི་དག་གི་རིང་
ལ། ལྷགས་རྩལ་མ་རྩོགས་ཤིང་ལྷགས་བསམ་བྱུང་བའི་
ཚུ་སྟན་མང་བོ། ཨ་གསར་རྒྱང་རྒྱན་དྲག་པོས་རྒྱབ་ནས་
དེད། སྟོང་བསམ་སྟེ་ལམ་རིང་མོས་མདུན་ནས་བསྐྱེད་
ཏེ། ཅ་ཅོའི་ལུང་སྐྱ་ཆལ་ཆེལ་བྲག་ཅར་སྟེབ་བཞིན་བྱོང་གི་

གུམ་གཞུང་བརྒྱུད་ནས་འགྲན་ཚོད་ཀྱིས་བཞུར་སོང་མོད།
སྲིད་འོང་མེད་པའི་འགྲུལ་བཞུད་དང་ཕ་གཞིས་བོར་བའི་
དཔའ་རྟགས་དེ་ནི། གངས་དཀར་ཇོ་མོ་གླང་མའི་རྩུངས་
ཁྲག་ལ་སྟོང་སངས་སངས་ཀྱི་མཚུངས་རྟགས་འགོད་པའི་
དངོས་རྒྱ་ཚམ་ལས་གཞན་དུ་ཅི། རི་བོང་ཅལ་འདྲོག་གི་
གཏམ་རྒྱུད་དེས། མི་ཡུལ་ལ་བདེན་དོན་དང་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་
ཡི་ནས་བརྒྱན་མ་སྟོང་ཨང་། ཡོད་ཚད་གཞན་སྟོངས་ཀྱི་
ངོ་བོར་འཕོས་པས། མཐོ་སྐང་སྲུང་བཞིན་སྐྱེ་ཐིང་དེར་
ཚོད་པོའི་ཁྱུ་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་འཁོར་བསྐོར་སའི་སྟེགས་
ཏུ་ཚམ་རེད། རར་མ་སོན་པའམ་སློན་མ་བྱུང་པའི་བསམ་
སྟོ་མང་བོར། དབྱིད་དཔལ་ལྷ་མོའི་དངོས་གྲུབ་དང་བྲལ་
བའི་སྐོམ་གཏུང་མེ་ལྟར་འབར། ཚ་ཆེན་རྒྱ་སྟོན་དང་རི་
སྐྱེས་པལ་ཆེར་སྐམ་ཐག་ཚོད་པའི་གུམ་གཞུང་དང་བྱེ་རྒྱུད་
འཚུབ་སའི་ཐང་སྟོང་དག་ནས་རེ་རེ་བཞིན་ནོ་ལྷགས་ལེབ་
མོའི་རྩི་ལ་ཐེབས། མདོར་ན། གནས་འདིར་ལྷང་མདོག་གི་
ཚོ་སྟོག་གམ་དུས་ཚོགས་ཤིག་ཤིན་དུ་མཁོ་བས། ཡར་སྤྱང་

གཙང་བོའི་རྒྱབས་འོག་ན་མངོས་སྐྱབ་གིས་འབྲིལ་བའི་
དྲངས་གཙང་ཚུ་སྐྱོན་དེ་དག་སྦྱིར་ལ་བསྐྱོད་ཅིག
ཡར་སྐྱུང་གཙང་བོ། བྱིད་ཀྱང་འབྲོང་བྱེ་ལོའི་རྩ་ལམ་ན་
ཁྱབ་པའི་རྒྱངས་ཁྱབ་གམ། གངས་སྣ་མེ་ཉོག་གི་འདབ་
མར་སེམ་པའི་བདུད་རྩི་དྲངས་མ་དེ་ཡིན་དགོས་སྦྱིར།
མཐའ་བཞིའི་རི་ཚོམ་སྐྱུ་འཕྲུལ་སྣ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་
ལྷམ་པོར་སྐྱོར་ལ། རེ་སྐྱབ་ཟབ་མོའི་རྒྱབས་སྐྱར་རྒྱལ་ཁའི་
དབྱངས་ཉ་སྐྱས་ནས་སྦྱིར་གངས་འདབས་སྐྱུ་བཞུར་ཤོག་
དང་། ས་སྐྱང་གི་ཆེས་མཐོ་ས་འདིར་ཡར་སྐྱུང་གཙང་བོའི་
མགོ་ཁྱུངས་དང་མན་ཤེལ་སྐྱོན་པོའི་ཕོ་བྱང་ཡོད། བྱིད་
ཀྱིས་གནས་དེ་ནས་གངས་རིའི་འཕོ་འགྱུར་ཕོས་པ་བྱོལ་
བསྐྱོད་རྒྱ་མཚོ་སྐྱོམ་པའི་འགྱུར་ཁྱུགས་ཅམ་ཡིན། བྱིད་ཀྱིས་
ཡུལ་དེ་ནས་མ་ཡུལ་གྱི་བདེ་སྐྱིད་མཐོང་བ་ཉོག་བཏགས་
མི་ལམ་རྒྱམ་པའི་བརྟན་རིས་ཅམ་ཡིན། དོན་དངོས་ཡར་
སྐྱུང་གཙང་བོའི་སྐྱོད་རྒྱུད་ས་རྒྱལ་གྱིས་ཁེབས་སྐྱངས་ཉ་
ཅང་བཅོག་ཡར་སྐྱུང་གཙང་བོ། བྱིད་མེད་པའི་ལོ་ལྔའི་ནང་

། བརྗེད་ཆགས་མེ་རི་འགའ་རྒྱུན་དབང་གིས་འབར་དགོས་
བྱུང་། སློ་སྒྲེམ་མཚོ་དང་མཚོའུ་ས་ཆེན་པོའི་གས་སྐྱབས་སྐྱ་
ཤོར། གདོད་མའི་ནགས་ཚལ་གྱི་སྐྱ་ལོའི་གསེབ་ན་བགྲེས་
སྐྱོམ་གྱིས་མནར་བའི་སྐྱེའུ་མང་པོས། ཆར་རྒྱ་མོད་པའི་
མ་རོལ་ཏུ་སེམས་གཞས་གྱུར་ཞོར། མེས་པོའི་གསེབ་པོར་
ལ་ཞེན་པ་ལོག་ཅིང་རང་གི་གདོད་འབག་གྱུང་བརྗེད་ལ་
ཉེ། དེའི་སྐྱེར། གནས་འདིར་སྤང་ཆར་སེལ་མའི་དངོས་
ལྷུ་བམ། ཡར་སྤྱང་གཙང་པོར་སྒྲོག་བཞུར་ཞིག་མེད་ན།
གདོད་མའི་འཇིག་རྟེན་འདི་གནའ་རྗེས་བཤམས་སྟོན་ཁང་
གི་ཁ་སྟོན་ཅམ་རེད། འདོད་རྗེས་གྱི་འཚུབ་མ་འཁོར་བའི་
ལྷ་ལྷུར་འདིར། ཉ་ཅང་དངངས་སྤྲུག་གིས་འདར་བའི་ལག་
ལྷུང་གཉེམ་པོ་སྐྱོབས་པས་བཏེགས་ཏེ། སྤང་ཆའི་ཐོད་གལ་
ལ་བརྗེས་པའི་སེམས་འཕྲིན་བྱུང་བྱུང་ཞིག་མཁའ་མཐའི་
རྒྱུན་དཀར་ལེབ་མོར་ཁ་རོག་གིས་བསྐྱར་བ། ནམ་ཞིག་སྟོ་
ཡི་རྒྱ་མཚོར་འབྲིལ་བའི་ཡར་སྤྱང་གཙང་པོས་བརྗེ་ཞེན་
བསྐྱུག་ན་བསམ།

བདེན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་སྐྱེག་ཚོད།

— དཔའ་བོའི་ཁྲག་ཅེས་པའི་མུ་འཕོད་བརྟན་འཕྲིན་རིང་
མོར་བལྟས་རྗེས།

རང་ཉིད་གྱི་ཆེད་དུ་རང་རིགས་བཙོང་བའི་སྐྱོ་གར་རིང་
མོ་གདོད་མའི་རི་གྲོང་ནས་བསྐྱུད་མར་འབྲབ་དུས། རང་
རིགས་གྱི་དོན་དུ་རང་ཉིད་འབར་གས་བྱེད་ཐུབ་པའི་སྐྱེག་
ཚོད་ཉ་ཅང་ཉུང་། གལ་སྲིད་ཡོད་ཀྱང་དེ་རང་རིགས་གྱིས་
མགྲོགས་པོར་ལྷུར་མིད་གཏོང་ངེས། འདི་ནི་ཉམས་རྒྱུད་
དུ་འགོ་བཞིན་པའི་ཚོ་ཁག་ཅིག་གི་སྐྱོ་འགོས་ཡིན། དེའི་
སྐྱིར། བམ་ཉེས་སུ་ཤོར་བའི་དཔའ་བོའི་ཁྲག་གིས་ས་ཆེན་
པོར་མཚལ་མདངས་བྱུགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་གི་མགོ་
བརྩམས་སོང་། དུས་རབས་སྐྱོ་བོ་ཞིག་གི་མཁའ་དབུགས་
རྒྱུ་གྱིན་དབང་ཆེན་དཔོན་པོ་དབང་གིས་ལྷུམ། འབྱོར་
ལྷན་བུ་ལོ་འབྱོར་བས་བཀྱམ། ཚལ་ལྷན་དཔའ་བོ་གཡོ་
སྐྱུའི་འགལ་མེར་རྒྱུད་པའི་ལྷ་བ་མར་དོ་རེད། རྒྱུད་ལམ་
ན་མིག་ཞགས་འཕེན་མ་སྐྱོང་བའི་མ་མོ་ཚོས། དགོང་ཟས་

རྒྱལ་པོ་ཞིག་གམ་སྤྱིལ་བུ་དྲོད་འཇམ་ཙམ་རེའི་ཡར་མར་
ནས། ད་རྒྱལ་བྱོད་པམ་གྱི་འཁོར་ལོ་བར་མེད་སྐོར་བའི་
བར་སྐྱགས་ཤིག་ལ། རུབ་སྤིང་དང་ཡ་སྤིང་གི་སྤྱད་ཚོགས།
འཇའ་བེར་གྱིས་དྲངས་ཤིང་དྲག་སེར་གྱིས་དེད་དེ་སྐྱེ་ག་
མོད་པའི་ཤུག་ལ་སྐོར་མོའི་སྤྱད་ཚལ་དུ་སྤྱེབས།
དགོད་འཇམ་གྱི་བསྐྱུ་བྱིད་དང་བྲོ་གར་གྱི་སྤངས་སྤྱབས་
བྱོད་ནས་མཐའ་བཞིའི་རི་ཚོམ་སྤོད་གྱིས་བསྐྱེས། ཡོངས་
སྤོད་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་ཚོན་རིག་གི་སྤྱུ་འཕྲུལ་སྤོད་ནས་
སྤྱི་དྲགས་པའི་སེམས་པ་མང་བོ་ཞིབ་མོར་འཐགསེམས་པ་
འཐག་པའི་སྐྱ་དབྱངས་གྱིས་རི་ལྷང་བསྐྱོམས་ཉེ་འཇིག་
ཉེན་ཞིག་མཐོ་ཉིང་བསྐྱོག་ལ་ཉེ་དུས། ལྡོ་མཐའི་བྲག་ཐེམ་
ནས་འཕྱར་ཡོང་བའི་ཡོང་གིན་། སོགས་སྐྱག་གོད་ལྷུ་གཅིག་
གི་གཤོག་འཕྱར་ལ་མེ་དཔུང་མཚེད་པས། ཟབ་ལ་རྒྱག་
པའི་ཉམ་སེམས་གྱི་ནགས་རི་མང་ནས་བསྐྱེགས།
སྤྱག་ཤར་གཞོན་རུའི་རྩལ་དྲག་ལྷས་ལ་ཚང་ཞིང་། དྲང་
བདེན་དང་སྤོབས་པ་སྤྱིང་བོད་ན་འཕྱར་བའི་མི་རིགས་

གྱི་དཔའ་བོ་སྟེ་སྒྲུག་ཚོད་ཡོང་གིན་ཁྱོད་གྱི་ཚ་ལམ་ན་རྒྱ་
བ་ལ་རྒྱ་དང་བདེན་དོན་གྱི་ཁྱད་རྒྱན་གཙང་མ། ཁྱོད་
གྱི་སྤྲུགས་བསམ་ན་འཆེར་བ་རང་སྤྱི་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་དར་
དམར་བོ། འོན་ཀྱང་། རང་འཁྲུག་ལ་སློ་རིག་སྦྱེན་པའི་སྐ་
མོ་ཚོས། བྱི་རྒྱན་ལག་འབྲེལ་གྱི་སྟེ་ཞགས་གང་སར་བཀྲམ་
ཞིང་། འདོད་སྲིད་གྱི་མིག་འོད་དྲག་མཚོན་དུ་བརྒྱས་པས།
བདེན་དོན་གྱི་གཤོག་ཚུལ་རྫོགས་པའི་སྒྲུག་ཚོད་གཅིག་
ཚོག་འདི་རྒྱུན་ལམ་ནས་གཤེགས་དགོས་ལྟར་། རིགས་ཞེན་
བརྟན་བརྟུང་དང་བྲལ་བའི་མུ་མེད་ལྱེ་ཐང་ཆེན་པོ་དཔའ་
ཚོད་ཁྱོད་གྱི་རྩུངས་ཁྱད་དོན་མོས་སེམ་པར་བྱས་ནས་སྤྱི་
སྒོག་གཟི་བརྗིད་གྱིས་སྤུལ་གྱང་གཟི་བརྗིད་མཚོན་པའི་
རྩོ་རིང་ཅམ་ཡང་བསྐྱངས་མཁན་མེད། ཅི་ཁག་ཁོ་ཚོ་རང་
མགོ་ལ་རང་རིགས་མི་སེམས་པའི་རྟར་མ་ཁྱུ་གཅིག་རིགས་
ཞེན་ཅན་ལ་དྲན་སྤུལ་གྱི་ཅོང་སྤྱོ་ཐོག་མར་བསྐྱགས་རྗེས་
བདེན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་སྒྲུག་ཚོད་དར་མ། སྦྱིན་པའི་
བང་རིམ་བརྟོལ་ཏེ་མི་ཡུལ་ལ་ཞེན་ཆགས་མེད་པར་འཕྱུར་

ཅིག་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲིལ་འགྲོས་ཁྱུར་ནས་མ་འབྲི་གཙང་

གསུམ་རྒྱ་མཚོར་བཞུར་དོན་ཅི།

ཉི་ཟེར་ལ་ཁེན་ཏེ་སྦྱིར་མི་ཡུལ་འདིར་ཐེངས་གཅིག་

གཟིགས་དང་། མ་སྦྱང་གི་ཁྱུ་ཚོགས་དུས་འགྱུར་གདོང་

ལྡེའི་ཁ་བཟས་སུ་གྱུར་བྱིན། བྱོང་དང་མཉམ་དུ་དཀའ་སྦྱག་

གི་འགག་འཕྲང་བརྒྱད་ཕྱོད་བའི་མིང་སྤིང་ཚོ། ད་ལྟ། མེ་

ཏོག་རྒྱུད་རྒྱུད་གི་དགའ་ཚལ་ན་རང་དབང་གིས་འཚོ།

ཐམས་ཅད་བྱོང་གི་སྦྱག་རྗེས་ཡིན་པ་སྦྱི་རབས་པའི་སེམས་

ན་གསལ་ཞིང་དག་དུ་སྟོན། བདེན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་

སྐྱུག་ཚོད། བསྐྱལ་བརྒྱུར་མི་རུབ་པའི་དོ་རིང་མཐོན་པོ།

། བརྟན་འཕྲིན་གྱི་མི་སྣ་གཙོ་བོ་གྱུར་བའི་དྲང་བདེན་

དཔའ་བོ་དེའི་མིང་ལ་སྐྱ་ཡོང་གིན་།།།།།།ཟེར།

མེ་ཏོག་ལ་བརྒྱས་པའི་མདའ་མོ།

ས་ཆེན་པོའི་ཕ་རོལ་ནས་ཤོར་ཡོང་བའི་སྐད་ཆ་འགའ་

ཡིས་བྱང་མཐའི་རི་ཁྱུགས་རྒྱུད་རྒྱུད་དེ་དམ་ནས་དམ་དུ་

བཏགས་སོང་། མཚམས་སྦྱིན་རི་ལ་ཆགས་པའི་སྤོད་དུས་

དེར། ལྷུང་མེད་སློག་རྒྱབས་ཀྱི་སྐྱུ་འབྲུལ་དམར་བོས་ཁོ་
ར་ཁོར་ཡུག་རླུམ་པོར་བསྐོར། ལྷུ་བག་གྱོན་པའི་སྐད་ཆ་
འགའ་སློན་ལ་ཆས་ཡོང་ནས་ཉ་ཅང་མི་སེམས་བསྐྱུ་བའི་
རྒྱུས་གར་ཐེངས་འགར་འབྲབ་ཀྱང་། ངས་དབང་བོའི་སློ་
ཀྱན་ཁུ་སེམ་མེར་གཏད་དེ་བསྐྱད་པས། མདའ་མཚོན་གོ་
ཆ་མ་བཟུང་བར། ། རང་ཉིད་གཅིག་ཤུས་བྱེ་བའི་བདུད།
། མ་ལུས་ཕམ་མཛད་གཡུལ་གྱི་ལས། ། བྱོད་ལས་གཞན་
པ་སུ་ཡིས་ཤེས། ། ཞེས་ངོ་མཚར་བའི་བསྐྱོད་དབྱངས་
སམ་ཡིད་ལྷག་པའི་གདུང་དབྱངས་རེ་གྱུར་བཞིན་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་སྐྱེར་ལ་སློགས་སོང་།

འོན་ཀྱང་། མེ་ཉོག་ལ་བརྟུས་པའི་མདའ་མོ་ཞིག་བྲག་
དམར་བོའི་ཐེམ་པར་མངོན་ཚུང་གིས་རླུག་འདུག་པ་ལོ་
འགའི་རྗེས་སུ་རིམ་གྱིས། འཇབ་ཚོལ་གཉིས་པ་བྱེད་དུས་
ཀྱི་རུ་འདྲེན་ཡང་མེ་ཉོག་ལ་བརྟུས་པའི་མདའ་མོ་དེ་རེད།
ཉུག་བརྟུས་ཀྱི་རུ་དཔུང་འདི་སྐྱུ་རྩལ་སོ་གཉིས་ལ་ནང་
བྱན་ཚུད་པས། རི་རྒྱལ་རྩུན་པོ་ཡིན་ཡང་བསྐྱིལ་ལ་ཁད།

མ་པམ་གཡུ་མཚོ་ཡིན་ཡང་སྐལ་ལ་ཁད། སྤྱིང་རྗེ་གི་སར་
ཡིན་ཡང་ལྷུ་ལ་ཁད། དྲག་རྩ་ལ་གྱི་སྤངས་སྤྲོས་རེ་རེས་
ནམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལ་བྲེད་ཤ་སྤོང་། གསང་བའི་སྐྱུ་
འཕྲུལ་རེ་རེས་དོན་སྤྲོད་དྲུག་དང་དབང་བོའི་སྤོ་སྤར་
ཚོ་དྲོད་འབར།

འོན་ཀྱང་། ངས་འོད་ཟེར་རྒྱང་བའི་སྤྱིང་གར་གཤེགས་པའི་
རྒྱབས་ཆེན་ཞབས་རྗེས་དེ་སྤྱིང་གར་སྤོམ་བཞིན། ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུའི་སྤོང་ཡངས་ནས། འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་གཞུ་
རྒྱད་མཉེན་མོ་ཞིག་སྤོང་གྱིས་བརྒྱངས་པས། བདུད་སྤེའི་
མཚོན་ཆ་མངོས་མའི་བསྐྱུ་བྲིད་གྱིས། ། མ་ཚུགས་གྲངས་
མེད་མཚོད་སྦྱིན་དབང་བོ་རུ། ། ས་སྤྲོས་ཐལ་མོ་སྐྱུར་
ཚོ་འདོད་སྤྲོ་ཡིས། ། དད་པས་ཆེད་དུ་བསྐྱུགས་ལ་སྐྱུག་
འཚལ་ལོ། ། ཞེས་པའི་བསྤོང་ཚོག་ལན་འགའ་བཟུངས་རྗེས་
སྤོབས་སྤན་དཔུང་ཚོགས་དེ་ཡང་བསྐྱུར་ཞེན་ཆགས་སྦྱི་མོ་
དང་པམ་ཁའི་སྤོང་ནས་ལམ་ལ་ཆས་སོང་། དཔུང་གྲོགས་
མེད་པའི་རྒྱ་སྐྱུག་ངར་མ་ཞིག་ཤེད་རྩ་ལ་གྱིས་མཚོངས་

བྱུང་། གནམ་ས་སྒྲིལ་བའི་སྤྲར་བྱིམ་དང་རྗོངས་མཆེ་བའི་
ཟིལ་ཤུགས་གཞན་ལས་ཆེ། འཇམ་ཤ་ཆགས་པའི་མེ་ཉོག་
གི་མདའ་མོ་ལྷུས་འདོད་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་བལ་བར་
བརྟུག་སྲིད་ན། མཚམས་སློན་གྱོན་པའི་སྤྲར་མ་ང་འཇིགས་
ཤིང་སྤྲག་མོད། འཇིག་ཉེན་གྱི་སྡིང་འཇགས་དགོག་པའི་
རུ་སྤྲང་གསར་བ་དང་། མི་སྤྲག་ཉམས་བརྒྱ་བརྟེགས་པའི་
ཞལ་རས་གྱོང་པོ། ད་རུང་། བ་བྱུག་གི་འཁུན་སྤྲ་མཐོན་
པོ། བར་དོ་ཡི་འཁུལ་སྤྲང་བན་བུན་སོགས་མཚོ་ལ་ཟླ་འོད་
བཞིན་རུ་གསལ་བཏབ་སྟེ། སྤྲ་ལ་མཁྱིག་པའི་སྤྲགས་རི་
དེའི་ཁོང་གསེང་རུ་སྤྲས་ཤིང་སྤྲ་སྤྲང་ཐན་བུན་རྒྱང་ལ་སྤྲར་
ནས་ཡོད།

ཀྱེ་མ་རུད། ཆེར་སྟིགས་རྒྱ་གཏེར་མཁའ་རུ་འཕྱུར་ས་ན།
མཁོས་རྒྱང་ངང་བ་སེར་བོའི་ལས་དབང་ལའང་ཇི་འདྲའི་
བཟོད་མེད་འཇགས་བལ་གྱི་འཚོ་བ་ཞིག་དྲིན་མ་མས་
གནང་བའི་མཛེས་སྤྲག་གི་ལང་ཚོ་དང་བྲག་བཅས་ཀྱི་སྤྲང་
པོ་འདི། རྒྱ་སྤྲག་ངར་མ་དང་བྱི་སྤྲང་མོད་པོ་དེའི་ཞལ་

བཟུང་སྲུ་གྱུར་རྗེས་ཀྱང་། ངས་བསྐྱུ་མེད་དེད་དཔོན་ཆེན་
པོའི་ཞལ་གདམས་དྲོད་མོ་སྟེ། བསྐྱུ་བ་བྱེ་བ་གང་གའི་
བྱེ་སྟེད་དུ། ། དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བཟུང་དང་སྐྱོམ་རྣམས་
དང་། ། གདུགས་དང་བ་དན་མར་མའི་སྤང་བ་ཡིས། །
སངས་རྒྱལ་བྱེ་བ་ཁྲག་བྲིག་རིམ་གྱོ་བྱས། ། གང་གིས་དམ་
ཚོས་རབ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ། བདེར་གཤེགས་བསྐྱུ་བ་
འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཚོ། ། ཉེན་མཚན་དུ་ནི་བསྐྱུ་བ་
གཅིག་སྟོན་པ། ། བསོད་ནམས་འདི་ནི་དེ་བས་བྱེ་བྲག་
འཕགས། ། ཞེས་པ་འདི་དབྱངས་སྲུ་གྱུར་ཞིང་ཉམས་སྲུ་
བསྐྱུར་བར་སྟོ།

སྤྱིར་དུན་གྱི་སྟོང་ནས། བསྐྱུ་མ་ཞུགས་པའི་ཁོ་བོ་མཐོང་།
སྤྱིར་དུན་གྱི་སྟོང་ནས། བསྐྱུ་མ་ཞུགས་པའི་ཁོ་བོ་གསལ་
ལེར་མཐོང་དུས། མངོན་སྟོག་མི་མཚུངས་པའི་ངོ་གདོང་
སྟོན་པ་འདི་བསམ་གྱིན་རང་རྟོགས་ཀྱིས་འཕག་འཚག་
དང་དུ་ཤུམ་རེ་རྒྱག་དགོས་བྱུང་། ཚོགས་དུག་ཕྱིུ་གོད་པོ།
འདི་ཉམས་ཀྱིན་ཉེན་ལྷགས་ཀྱིས་དམ་དུ་བབྱང་སྟེ་འཁོར་

བའི་བཟའ་སར་འཕངས་པས། ཉི་འོད་དོན་པོ་གྱོན་པའི་བྱིས་
རུས་དང་ཁ་བས་སློག་ཆགས་བཟོ་བསྐྱུན་གྱི་ཆེད་མཁས་པ་
ཡིན་སྐབས་ལ་སློན་པ་གྲངས་མེད་ཤོད། གང་གི་ཚོ། རང་
གི་དཔུང་ཚོགས་ཚུང་རུར་བཀའ་ཡི་མེ་ཏོག་འབེབ་གྱིན།
འདོད་པ་ཚུང་ལ་དད་གུས་གཙུང་། ཞེ་སྤང་དམའ་ལ་སློང་
རྗེ་ཚོ། དགོར་དང་སྐྱིབ་པས་མ་གོས་པར་རྣམ་དཔྱོད་ཟླ་
གཞོན་འོད་ལ་འདྲེས།

འབར་བྱུང་། དྲག་ཏུ་འབར་བྱུང་། རོན་ལྡ་སློང་དྲུག་
དང་དབང་བོའི་སློ་གུན། དྲག་གསུམ་བྱུང་ཤིང་འབར་
བའི་མེ་ལྷེ་དེས་ལྷག་ལུས་མེད་པར་བསྐྱེགས་པས། བབ་
ཆགས་ཚུ་ལ་ལྡན་གྱི་ཁོ་བོར་འཁེང་སེམས་རྣལ་མའི་འཕྲིན་
ཡིག་དང་བོ་བསྐྱུར། རང་སེམས་ཚུ་བྱུར་ལས་བརྗོད་ལ་
བའི་དམག་ཚོགས་གྱིས་དྲག་ཏུ་བསྐྱོར་བྱུང་བས། བཀའ་
གདམས་གོང་མ་ཞིག་གི་གསུང་འགྱུར་ཁྱུགས་སློན་མོའི་
རྒྱབས་སྐྱར་ཐེངས་གཅིག་ཉན། ཡ། ངའི་ཐོག་མའི་སེམས་
པ་གཉེས་པོ་དེ་ཇི་འདྲའི་གོད་ལ་རྩུབ། གཞོན་ལུས་ཤེལ་

དཀར་སྤོང་བོ་དེ་རི་འདྲའི་རྫོང་ལ་བཅོམ་སྒོ་བྱར་འཇབ་
ཚོལ་དག་གིས་ཆེས་ཟབ་པའི་མ་ཁ་བཀོས་སོང་། རྣམ་ཉོག་
གི་འཕྲོ་འདྲ་མང་བོས་དུག་གསུམ་གྱི་སྒོ་འཕར་སྤྲེས་སོང་
། དག་སྤོང་གཙང་མ་དང་རྣལ་འབྱོར་དག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་
ཆག་གུམ་ཤོར་ཉེན་གྱི་བར་སྐྱགས་སྟུ། གདོད་མའི་སེམས་
མདངས་དཀར་བོས་ང་རང་བསྐྱབས། སེམས་པའི་སྒོ་བྱང་
དུ་གསུང་གི་ལང་ཚོ་རྒྱུམ་པོའི་ཡིག་འབྲུ་འགའ་བཅའ་གྱིས་
བཀོས་རྗེས། རི་རབ་དང་གཙང་བོ་ལྟ་བུའི་དུན་འབྲུ་མང་
པོའི་ས་རོལ་ནས། བསྐྱད་མ་ཞུགས་པའི་ཐོག་མའི་ཁོ་བོ་
མཐོང་། དེ་བས། མངོས་རྒྱག་གི་བཞུད་ལམ་ཐོག་མ་དེ་
ནས། ང་ཡང་བསྐྱར་ཞི་དུལ་གྱིས་ལམ་ལ་ཆས་འདོད།
ལོ་ལྔ་ནག་པོའི་ས་རོལ།

ང་གཏིར་དུ་སྐྱས་པའི་རྩ་བུམ་སེར་བོ་མིན། ང་གཡོ་མེད་
ཉག་བཏུན་གྱི་རི་རྒྱལ་རྒྱན་པོ་མིན། ང་ཤེས་རྒྱུད་གྱིས་མ་
བསྐྱས་པའི་ཅན་དན་དམར་བོའི་སྒོན་ཤིང་དེ་ལས་ཀྱང་ག་
ལ་ཡིན། དེའི་སྤྱིར། རྩ་མཐོན་པོའི་དུག་པར་དོག་ས་ནས།

ངས་འབྱུང་བཞིས་མི་ཚུགས་པའི་མངོན་སྲོལ་དྲག་པོའི་
གཤོག་རྩལ་བསྐྱབས་ཏེ་ལོ་རྒྱ་ནག་པོའི་ཕ་རོལ་འཛིག་ཏེན་
ཞིག་ལ་བག་ཡངས་ཀྱིས་འཕྱར་བར་རེ། བཟོད་མེད་ཁ་
བ་ལེབ་མོའི་གདུག་རྩལ་དང་གྲང་རེག་ངར་ཁ་རྗོན་པོའི་
འཕྱུལ་རྩེ་ནས་ངས་ངོ་མཚར་རིན་བྲལ་གྱི་ལྷས་སེམས་
གཉིས་པོ་དོན་མེད་གཙབ་ལྷལ་གྱི་ངོ་བོར་གཏོང་མི་ཤོད།
ཐོག་མའི་དམ་ཚིག་གི་སྐྱེལ་མ་ཡོད་ལ། སྐྱེས་སྐྱུངས་ཤེས་
རབ་གྱི་སློབས་སློབས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས། ངས་
བརྗེད་མི་རུང་བའི་ལོ་རྒྱ་འདི་དག་རུམ་ལ་བརྟུགས་ནས།
བོར་བྱིན་པའི་ཕ་མས་ཡང་མེས་མང་བོའི་ཚོ་སློག་གི་ལང་
ཚོ་རེ་རེ་གསལ་བཏབ་རྗེས། འོད་གྱི་འབྱུང་པའི་ཞིང་
ཁམས་ཆེན་པོར་བསྐྱེག་ནས་འགོ། བསམ་གཞིགས་གྱི་ཚོ་
འབར་གསལ་ཞིབ་ཏུ་སློན་རུས། ཁོར་ཡུག་དང་ནམ་མཁའ་
འབྲུ་སྒྲིམ་ནག་པོའི་དྲ་འབྲེལ་གྱི་སྒྲེ་མོ་འཛིངས་སའི་གྲུ་ག་
ཚུང་ཚུང་ཅོམ། རྟོགས་སང་གྱི་ལྷག་ཚོན་ལ་ངར་ཤུགས་
འཕྱར་རུས། སློ་བྱིའི་རྒྱག་སྐད་ཏི་མ་ལའི་རི་བོར་དྲག་ཏུ་

སྒྲིབ་གྱིན་འདུག

ཟླ་བ་རྒྱབ་དུ་སྤྱང་རྗེས་གྱི་མཚན་སྤྱོད་ས་རིང་མོ་ཞིག་

ལ། དར་སྒྲོག་མང་བོའི་ཕྱི་སྒྲུབ་ཉན་བཞིན་ང་ཁ་རོག་

གིར་ལམ་ལ་ཆས། འོན་ཀྱང་། ངའི་རང་སྤྱིལ་གོར་མོ་སྒྲུབ་

བཞིན་ཤུལ་ན་ཡོད། འདུ་སྤྱོད་འཁོར་ཚོགས་གྱི་སེམས་པར་

སྒྲུབ་བཞིན་སྤྱིང་པའི་མེ་སྤེལ་ལམ་ལམ་འབར། དལ་གྱིས་

སྤྱིག་དང་། བམ་ཞིག་ལ་ལོ་ཟླ་དཀར་བོའི་འཁོར་སྤྱོད་དང་

བསྤོངས་ཏེ་ང་སྒྲུབ་ཡང་གཞིས་ཀ་འདིའི་རམ་འདེགས་

པར་སྤྱོད་ས་འོང་ངེས།

ང་སོང་ཤུལ་ན། སྤྱོད་ས་འདིར་དགུན་རྒྱང་གི་མནར་གཅོད་

རྒྱབ་རེག་ངང་བཞུར་དུ་འཇུག་མི་ཚོགས་བྱིང་ཚོ་ཡང་སྤྱོད་སྤྱིང་

གྱི་དབྱུར་གཞུང་ལ་དུང་བ་མིན་ནམ། དཔའ་ཐུལ་སྤུམ་

ཚུལ་མི་ཐུབ་སྤྱིང་གྱི་འཕྲོང་བྲེ་ལོའི་རྒྱུད་པ་དག་གྱེ། བསྐྱུང་

ཞིམ་མེ་ཏོག་ཁྲ་ཆེལ་དགུ་ཆེལ་དུ་བཞད་པའི་དུས་ཚོགས་

ཤིག་ཐུན་མོང་འབད་འཐབ་གྱིས་སྤྱོད་ས་འདིར་བསྐྱུས་ན་རྗེ་

འདྲའི་སྤྱིང།

ངའི་སྒྲོན་པ་འདི། འབྲུལ་སྤང་དང་ན་བུན་གྱིས་འབྲུང་
པའི་སྒྲོན་པ་འདི། ངའི་ཤ་བྲག་གཞོན་བཅས་ཀྱི་བྲང་
གཞུང་ན་རྩེན་ཞིང་འཁོར་བས། བཟོད་མི་ཐུབ་པའི་སེམས་
སྒྲན་རིལ་མོ་ཤིན་ཏུ་མང་། ད་ཉླ། གངས་སྒྲོངས་སུ་གཡུ་
ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ལྷ་བུའི་གཏར་ཁ་ལ་མཁས་པ་ཅི་
ཙམ་བཞུགས། དེའི་སྲིད། འཕར་སྤིང་གིས་མི་ལོན་པའི་
སེམས་པ་ཡང་མིག་རྩེའི་བྲོད་ནས་ཏུ་དགོས་བྱུང་།
ངས་བརྩེ་སེམས་ཡོད་ཚད་སྲིད་མིག་གིས་བསྐྱས་ཏེ། ལོ་ལྔ་
ནག་པོའི་ཕལ་རོལ་ན་བཅོན་རྩུགས་ཀྱིས་འཚོ་ཡང་། ཏུས་
རྒྱང་འཚུབ་མས་བཏེགས་པའི་རི་གྲོང་སྐྱུ་བོ་དང་། འཚོག་
སྒོམ་གྱི་གྲོང་ན་བཟོད་པའི་ཕར་སྲིན་རྩོགས་འདུན་གྱི་ཕུ་རུ་
མདོ་མེད་དག་གི་འབྲུལ་སྤང་དུན་བཞིན། ནམ་ཡང་ས་ཁ་
ཐག་རིང་སའི་རི་རྩེ་ཞིག་ཏུ་ཡོ་ཐོར་ལྷུར་གྲོང་ངེར་ལངས་
ཏེ། ཏུང་ཞིན་གྱི་དམུ་ཐག་རིང་མོས་ལྷ་གཡག་དར་མའི་ཕ་
ས་ངེར་དམ་པོར་འབྲུང་ནས་ཡོད།
ང་། ད་ལྟའི་གི་སྐྱར་ཏ་ཙང་སྐྱག

ས་མེ་འཕྲད་པ་སློབ་སྦྱོར་གྱི་ཉེན་མོ་རེ་ལ། འབྲོང་གཡག་
གི་རྩུར་སྐྱ་མཐོ་བའི་རི་ལུང་དག་ནས་སུ་རུ་ནང་འབྲུག་
གི་གི་སྐྱ་རྒྱུང་དང་སྡེབ་དུས། མེ་ཚུ་འཕྲད་པ་འཆི་སྦྱོར་གྱི་
ཉེན་མོ་རེ་ལ། མེས་པོའི་སྣ་མཁར་མཐོན་པོའི་འདབས་
རོལ་ནས་རྩ་ས་ཚོང་སྡེད་གི་གི་སྐྱ་བྲག་ཅར་འཁོར་དུས།
རམ་བརྗིད་རྩ་རི་སྐྱག་པོ་སློབ་གྱིས་གཡོགས། མངོས་སྐྱག་
གངས་དཀར་རི་ཚོམ་ཁྲག་གིས་སྐྱགས། དལ་འབབ་གཙང་
པོའི་བཀྲུང་རྒྱན་ལ་སྣན་པའི་དབྱངས་ཏྟ་ཆད། རེད་དེ།
མདའ་གི་མདུང་གསུམ་གྱི་སྡེ་ནས་ཚ་ཚའི་མེ་སྐྱག་མཆེད་
ཅིང་རྗོད་པོ་རོ་བཟན་ཚོར་ཤ་ཁྲག་དྲོན་མོའི་གསོལ་སྟོན་
བཤམས་དྲགས་པས། རྒྱུང་ཁྲོད་ན་འདར་སིག་གིས་འཕྱོ་
བའི་སྐྱ་འདབས་སུ་ཡུགས་མོ་ཚོས་སྤྱོད་གའི་དུང་བཙེ་དང་
གཤེད་མའི་དུག་རྩུབ་དག་བསམ་ནས་དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ།
ད་དུང་མགོ་ན་ལྷ་དང་རྐང་མགོར་སྣམ་མེད་པའི་དུ་སྐྱག་
མང་པོས་རྒྱུང་རིང་གི་ཨ་པར་འབྲེང་ཞེན་སྐྱར་ཞོར་སྡི་
འདམ་ནག་པོའི་རྩེད་རར་མཚོང་སྡེད་རྩེན། པོད་པའི་

ལས་དབང་སློབ་པའི་རྣམ་ཤེས་འགའ་རེས་རྒྱང་རིང་བའི་
འཇིག་རྟེན་ཞིག་ནས་ཡིད་ཚད་པའི་མིག་ཚུ་སེམས་ཀྱིས་
འཕྱང་། སློབ་པའི་སྣ་སྐྱེང་ལ་མཚུངས་རྟགས་འགོད་པའི་
སྐྱེ་ཞང་ཚང་གི་བཞིན་རས་ལ་གཏིང་མི་དཔོག་པའི་འཇུ་མ་
མདངས་ཡང་ཡང་མདོན། །ཤ། གངས་ཐང་དང་སྤང་ཐང་
ན་མུ་ངན་ནག་པོའི་སྤིག་སྤྱིབ་འཁོར་བས། ང་། ད་ལྟའི་གི་
སྤྱར་ཏུ་ཅང་སྤྱགསྤོང་བཅའ་སྤམ་པོའི་སྤོབས་དཔུང་མཐའ་
བཞིའི་རྒྱ་མཚོར་འབབ་དུས། བྱི་འཕུམ་སྣ་དམག་རྒྱག་པོའི་
གི་སྤྱར་ཡངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྤྱལ་བའི་བྱིལ་ལྷགས་ཡོད་
ཟེར། བྱི་སྤོང་སྤེའུ་བཅའ་གྱི་བཀའ་ཆབ་མཁའ་མཐའི་མུ་
ལུང་དུ་འཁོར་དུས། གདོང་དམར་དཔའ་བོའི་གི་སྤྱས་ས་
ཆེན་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་བ་ཚུའི་རྒྱ་གཏེར་གྱི་ཕ་མཐར་
སྤང་ཟེར།

གཞན་ཡང་། དམ་བཅའི་དཔལ་མཁར་བརྩིགས་པའི་ལབ་
ཅེ་མཐུན་སྤྱིལ་གྱིས་བསྤོད་ཆོ། ལྷག་ཤ་རའི་གི་སྤྱའི་སྤོང་ན་
དག་སྤྱའི་དངོས་ལྷབ་རང་འགྲུགསྤྱི་དག་སྤེ་ཆམ་ལ་འབེབ་

རུས་བྱ་དཔའ་བོའི་གི་སྐྱ་གཅིག་ལ་དོམ་ནག་སྟོང་གི་
འཛིགས་རྩམ་ཡང་ཡོད་ཚུང་། རྟོས་དང་། གདོང་ལྷགས་
ལྷགས་ཀྱིས་བརྱམ་པའི་མི་རབས་འདི། རོ་ཚོ་དང་ཡང་
མེད་པར། གི་སྐྱ་དང་དཔའ་སྐྱ་སྐྱོག་གིན། རི་སྡེ་ཕན་ཚུན་
ལ་བྲག་འཁོར་སྐྱོར་བར་ནང་བྱུན་ཚུད་འདུག་ལྟ། ང་དོ་མ་
ད་ལྟའི་འདི་ཚོའི་གི་སྐྱར་སྐྱག

སྟོན་མཁུག་གི་དྲན་པ།

སྟོན་མཁུག་གི་དྲན་པ་གྲང་ཤུར་ཤུར། གསེར་མདོག་གི་ལོ་
འདབ་མང་བོ་གདོང་ལ་བབ་རུས། ལྷང་ལྷང་དཀར་ཚོའི་
ཚོགས་མགྲིན་དབྱངས་ལྷུར་ནས་སྟོ་ལ་འཕྱར། ཤུལ་དུ་ལྷས་
པ་བྲལ་གདུང་གིས་མནར་བའི་འཛོལ་མོ་དང་ལྷག་ཏུ། རྒྱུ་
ཐག་ཚོད་པ་མི་ཏུག་ཐན་བྱུན་གྱིས་གཟེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་
བའི་བྱགས་རྒྱུད་གཉེན་པོ། འདི་ལྟར། རུས་ཚོགས་ཤིག་གི་
གྱིས་བྲལ་སླེབས་པས། དབེན་པའི་རི་ཐང་ལྷལ་བའི་སྟུན་
ངག་པ། གནའ་བོའི་ལྷ་མཁར་ལ་ཁེན་ཏེ། ཟབ་བརྗིད་རོལ་
དབྱངས་སྟུན་མོའི་ཞིང་ཁམས་ལ་གསོལ་བ་དྲག་དུ་བཏབ།

རི་རབ་དང་གཙང་བོ། མི་དང་གཙན་གཟན། ཡོད་ཚད་
རུས་ཚོད་ཀྱི་བང་གིས་དེད་དེ་ཚུས་པའི་ངོ་བོར་དལ་གྱིས་
སིམ། ལྟོན་མཇུག་གི་དྲན་པ། ཁ་ཆར་འདྲེས་མས་ཡོངས་
སྲུ་བརྒྱན། ཁ་སང་གཉིད་རུ་ཡུར་ཞིང་དེ་རིང་ལག་སྟོང་རུ་
ལུས་པའི་སྟོག་ཆགས་མང་བོ། རེ་རེ་བཞིན་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱུག་
སྒྲིན་ལ་ཐིམ། སྐྱུག་སྒྲིན་ཡང་སྟོན་རྒྱུང་གིས་བྱེར་ཏེ་ཅི་ཡང་
མེད་རུས། རྒྱུད་ལྷག་གིས་བསྐྱུས་པའི་རང་བྱུང་ཁམས་ཆེན་
པོ། གཡའ་དག་པའི་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་བྲོད་ན། སོ་
ལ་གཞན་ཞིག་གི་འོད་སྣང་ལ་སྐྱབས་སྲུ་འགྲོ་དགོས་བྱུང་
། ལས་དབང་ཁ་བའི་མེ་ཏོག་ལ་འབྲིལ་བའི་སྐྱུག་འཛིན་པ་
དགམག་ལོ་བའི་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིན། ཆག་གུམ་ཤོར་
བའི་སྐྱས་ར་གོར་མོ་ན། མེ་སྐྱུག་མཆེད་པའི་ཐ་སྙད་འགའ་
ཞིག་བཙོ་སྟོག་བྱེད་པར་བྲེལ། ལྟོན་མཇུག་ལ་དྲན་པ་མང་
པ། རུབ་རྒྱུང་གཡུག་སྐྱངས་ཤིག་གི་རང་འབྲས་རེད། ཁ་
ཆར་སྟོ་ཉམ་གྱིས་འབབ་པའི་རུས་ཚོགས་འདིར། སྐྱ་ནག་
འདར་སིག་གིས་འཕྱོ་བའི་བྱ་འོག་ན། སྐྱུགས་རྗེ་ཚོའི་རུས་

རྐང་ལ་ལྷ་ངན་ལོའོ། མད་སེར་རིས་སྤྱ་འཐབ་པའི་
གཡུལ་ས་ན། མོ་ནམ་པའི་སེར་ག་མང་བའི་རྐང་ལག་ལ་
སྤྱིན་བུའི་འདུ་འགོད་འབྲིགས་སོང་།

ཀྱེ། ཏམ་བུ་རའི་མཛེས་སྤྱུག་ལ་བྱིང་བའི་སྤྱན་ངག་གི་སྣ་
མོ། སྣོ་སྤྱུགས་ཐེབས་པའི་སྤྱ་བརྗོད་འདིར། སྣོད་ཅིག་ཅིག་
གི་དངོས་གྲུབ་རེ་སྣོལ་དང་། སྣོན་མཇུག་གི་ཁ་ཆར་དང་
བསྐྱོངས་ཏེ། མི་ཡུལ་གྱི་བདེན་དོན་མཚོན་པའི་ཤུགས་སྤྱ་
རིང་མོ་ཞིག་སྣོངས་སངས་སངས་ཀྱི་མཁའ་དབྱིངས་ནས་
འཐེན་ན་འདོད་བྱུང་།

དབྱིང་ཟླ་གཉིས་པ།

ད་སྟེ་འགྱུར་བག་ཚོད་པའི་དུས་ཚོགས་ཏེ་དབྱིང་ཟླ་གཉིས་
པ་རེད། དབྱིང་ཟླ་གཉིས་པ་ལག་ཡོང་མེད་པའི་མགོན་པོ་
བཞིན་སྐྱེབས་ཐེངས་རེར། རྒྱུང་ཏ་རྒྱུད་པའི་བྱ་བྱ་ཞིག་གི་
གཏམ་རྒྱུད་དང་རྒྱུང་སྟེ་དགོགས་པའི་རྒྱ་སྤྱིན་ཚོའི་གདུག་
རྒྱུབ་ཀྱི་མཆེ་སྤེར་དག་བརྗེ་དུང་མེད་པའི་གཏན་གྲོགས་
སྤྱར་སྤྱང་ངེར་དུན།

ཕར་སོང་། བྱོད་ཚོ་སྐྱོས་འདུག་མ་རེད། བོ་ཚོ་སྐྱོས་
འདུག་པའི་ཤ་སྐྱགས་སྐྱམ་ཞིང་རུས་བྱུངས་བྱད་པའི་རྒྱ་
རྒྱུན་ལ་གསོ་རིག་རབ་འབྱམས་པས་བརྟག་དབྱུང་མི་
དགོས། ལྷ་བརྒྱད་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤོག་སྟེ་དེ་བམ་སྟོག་རེ་
བྱོས་དང་། མ་མི་རྒྱལ་ཀ་མེད་འདྲེ་མོས་འགྲམ་ལྷག་གི་
བདེན་དོན་མཐོང་ཡོང་། འདི་ནི་གཞོན་མི་བྱབ་པའི་འོ་
དོད་རིང་མོའི་སྟོན་འགྲོ་ཡིན།
དོན་དོ་མར། དབྱིད་ཟླ་གཉིས་པའི་འགྱུར་བག་ལྟར་
དབྱགས་རྒྱུན་གྱིས་བརྟགས་པའི་སེམས་པ་འདི། མཚམས་
རེར་བྱགས་གྱིས་འཕྲོ་ཞིང་ལན་རེར་འུ་བྱག་གིས་ལྷམ་འགྲོ།
འཚོ་སྤངས་འདིའི་ཕ་རོལ་ན་རང་དབང་གི་མི་ལམ་ཞིག་
ཡོད་ཟེར་བ་བདེན་ནམ།
རྒྱང་རིང་གི་འོད་དཀར་དེར་གཟི་བྱིན་འབར་ཚུལ་ཐོས་
པས། དབྱིད་ཟླ་གཉིས་པར། འཕྲོང་བྲེ་ལོའི་རུ་དབྱུང་རྩ་
ཕྱིང་བརྒྱད་ནས་གཤམ། བྱ་ཚོད་པོའི་ལྷ་ཚོགས་མཁའ་ལམ་
བརྟོལ་ནས་འཕྱུར། ཡོད་ཚད་འཕྱུར་བྱུལ་ན། རྟགས་རྒྱ་

རྩོམ་བཅད་ནས་བྲག་ལ་གཏུགས། ཚུ་དྲངས་མོ་སྐྱམ་ནས་
གྲམ་པར་བྲག་འགའ་རེས་ཁྲོ་བའི་ཉམས་ཀྱིས་དཔྱིད་ཟླ་
གཉིས་པ་ཕམ་ཉེས་ཤིག་གི་དབུ་ལྷུང་རེད་ཟེར། ལ་ལས་
ཀྱ་རེའི་རྣམ་པས་དཔྱིད་ཟླ་གཉིས་པ་དམིགས་འདུན་ཞིག་
གི་ཉེན་འབྲེལ་རེད་ཟེར། ལྷོ་སེམས་རྣལ་ལ་ཕབས་ཏེ་བྱིམ་
མཚོས་ཚང་གི་སྐད་ཆར་རྣ་བ་སྐྱགས་ན། དེ་ནའང་དྲག་
ཏུ་མཚོང་སྡིང་བྱེད་བཞིན་པའི་སྡིང་གསོན་པོ་དག་གི་དྲོད་
རྒྱབས་འཕྱུར་བས། དཔྱིད་ཟླ་གཉིས་པ་སྡོན་འདུན་བྱབ་
མོའི་དྲངས་མར་སྐྱོམ་ཚོགས་སྡོན་ལྟ་བུའི་བསམ་གཞིགས་
ཀྱི་གོང་ཁ་ནས་དམར་མདངས་རྒྱས་པའི་མིག་རྒྱང་ལན་
འགའ་རྗེས་ན། ཆ་མི་མཉམ་པའི་འཇིག་ཉེན་འདིའི་གཏུག་
རྒྱབ་དང་གཏན་ཏུ་མ་སད་པའི་རི་རྒྱད་རིང་མོའི་སྡིང་
འཇགས་ཀྱིས། བཅས་བྱིམས་སྤྱ་རགས་ཀྱི་འགག་སྡིང་དང་
ཏུར་སྡིག་གོས་བཟང་གི་རིན་ཐང་ཡིན་ཡང་བརྗེད་ལ་ཁད།
སྡིར་འོང་མེད་པར་བཞུད་འགྲོ་བའི་རྣམ་ཤེས་བྱི་འབུམ།
གན་གཞོན་མེད་པར་བྱིད་འགྲོ་བའི་འཚི་བདག་གི་དབང་

ཐང་བཅན་པོ། མཐོ་དམན་མེད་པར་འཁོར་འོང་བའི་ལས་
དབང་གི་རྣམ་སྐྱེན་སྡི་མོ། ཐམས་ཅད་མཐོ་སྐྱང་གི་ཁ་བ་
བཞིན་སེམས་དོགས་སྲུ་བབས་ཚོ། སྐྱེན་དྲུག་དང་བརྒྱ་
བཞིའི་སྐོང་དུ་ཐིམ་ལ་ཁད། རྒྱ། དཔྱིད་ཟླ་གཉིས་པའི་དྲན་
འཆར་འདི་ཚོ། རང་གྲུབ་གྱི་སྐྱེན་ངག་ཅིག་ཡིན་ན་ཅིའི་
སྐྱིར་མི་ཚོག

ཁ་སང་གི་བྱ་བཞག་དེ་ཟིན་མེད་གྱི་སྐྱོས་གར་ཐེངས་
གཅིག་དེ་རིང་གི་ཕམ་ཉེས་འདི་ཤ་རུས་གསང་བར་བྱུང་
པའི་ན་རྒྱག་དྲག་པོ། སང་ཉིན། སང་ཉིན་གྱི་སྐྱེ་རིངས་ལ་
དུང་ཡང་གནམ་གཤིས་འགྱུར་སྡོག་ལ་ཉ་ཅང་སྐྱག་དེའི་
སྐྱིར། སང་ཉིན་གྱི་ཡོད་ཚད་དཔྱིད་ཟླ་གཉིས་པའི་བསེལ་
རྒྱང་འཇམ་པོ་བཞིན་སྐྱེབས་ན་འདོད། མཐོ་སྐྱང་ན་
དཔྱིད་ཟླ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་དམར་འགྱུར་དུས། སེམས་པ་
དམར་པོའི་འཕར་སྡིང་ལ་རྣ་བ་སྐྱེན་ན། ཤ་འཁོར་མ་
ལོན་པའི་སྐྱག་ཤར་བཞིན་བྲེལ་འཚུབ་གྱི་སྐོང་དུ་ཡོད།
སྐྱིར་དུང་ཞེན་ནི་ན་རྒྱག་དང་ལན་ཆགས་གྱི་ཉེར་ལེན་

ཉག་གཅིག་ལན་ཆགས་དེའི་རྒྱབ་སྐྱོད་ས་ན་གདོང་རིས་
མི་མཚུངས་པའི་ཤན་པ་ཚོས་སོ་སྒྲ་འཆའ་ཡང་། མི་སྟག་
དམར་བོའི་དངོས་བྱུབ་ཡོད་ཚད་སྟོབས་ཤུགས་དང་
སྟོབས་སེམས་ཀྱི་སྟོག་ཏུ་འཕོས་ཚེ། རྒྱ་ཐིང་ཐིང་གི་མཐོ་
སྐང་ནའང་ནགས་མའི་གཡུ་ལོ་འཕྱར་བའི་དུས་བབ་
ཞིག་ཡོད་སྟེ། ད་དུའང་ཟླ་གཉིས་པའི་བཟག་མདངས་
ལ་ཁིན་ཏེ་རྒྱང་རིང་རྒྱང་རིང་གི་འོད་དཀར་གྲོང་ཚོར་
གསོལ་བ་འདེབས་དུས། སྟག་རོན་དཀར་མོས་ཐེབས་
ཤོག་གི་སྟག་བརྒྱ་ཡང་ཡང་གནང་བ་མཐོང་། དའི་འཕྱར་
སྐངས་ལ་ཉམས་འཛོག་གིས་ངལ་བའི་སྐྱ་མགོན་བཙན་
པོའི་ཚོགས། དའི་འཕྱར་སྟེ་ན་རྒྱལ་ཁའི་གསེར་མདོག་འཕྲོ་
བར་སྟོན་པའི་རིགས་མཐུན་བྱ་བྱའི་ཚོགས། མཐུད་ཐབས་
མེད་པའི་བར་ཐག་དེའི་དབང་གིས། ཅིས་ཀྱང་སྐྱོང་དགོས་
པའི་གཏམ་རྒྱུད་དེའི་རྒྱུ་གྱིས། བདེ་མོ་བྱོས། དུའང་ཟླ་
གཉིས་པའི་མཇལ་འཛོམས་ལ་སྐོར་བྱོ་ཅེ་དུས། ད་ནི་ད་སྟེ་
དུས་རབས་གསར་བའི་འབྲུབ་བྲིད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས།

བསང་བྲི།

བསང་བྲི་དེ་ལྟ་ཞིག་གིས་བརྟེན་པ། བསང་བྲིའི་སྟེང་ན་
ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་གང་ཞིག་གི་བྱིན་མཐུ་འབར་གྱིན་
ཡོད། བསང་བྲི་ནི་མི་རིགས་ཤིག་གི་སེམས་འདུན་མཚོན་
པའི་ཉམ་བཟོན་འགྱུར་མེད་གྱི་རྗེ་རིང་ཡིན་ནམ། བསང་
བྲི་ལས་མཆེད་པའི་སྟོག་སྟོག་དུ་སློན་དཀར་བོ་ཅི་ཅམ་
མཐོ་དུ་བྱིན་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ལས་བསོད་དབང་ཐང་རྒྱས་
བཞིན་ཡོད་དམ། བསང་བྲིར་གཡས་བསྐྱོར་བརྒྱབ་ཏེ་རི་
ལུང་བསྐྱོམ་པའི་གི་སྐྱ་རྒྱུང་ལ་བསྐྱུར་ན་པར་འགོའི་སྐྱེལ་
མ་དང་རྩེར་འོང་གི་བསུ་མ་བྱེད་པའི་སྟོ་ཚོགས་སྟོག་འདུ་
བཞིན་འབྱུག་ངེས་སམ། བསང་བྲི་ནི་རི་རྒྱུད་ཅིག་གི་
གསང་བའི་བཙན་རྗེ་ཨེ་རེད། གངས་རིའི་འདབས་དང་
གཙང་བོའི་འགྲམ་རྒྱུག་པོའི་ནགས་དང་ཡངས་པའི་སྤང་
ཐང་དག་ནས། རྗེད་པོ་ཡར་འཕུར་ཞིག་གི་གཤོག་འགྱུར་
ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཚུང་བའི་མི་རིགས་འདིས། ངེས་གསལ་
མེད་པའི་ཉིན་མོ་དེར། མི་བུ་གདོང་དུག་གི་དཔུང་རྒྱང་

སྒྲེལ་བའི་དཔལ་བེའུ་རུ། མ་འབྲི་གཙང་གསུམ་གྱི་བཞུར་
རྒྱན་རིང་བའི་དངོས་གྲུབ་རུ། ཤ་གཟན་གདོང་དམར་གྱི་
སྒྲིང་སྟོབས་བཙན་པོའི་དན་རྟགས་སུ། བསང་བྲི་དེ་སྣ་
མཁྲིགས་ཤོར་མོ་རྩོ་ཡིས་བཙུགས་པ་བདེན་ན། དཔལ་བོ་
མཁའ་འགྲོ་དང་ཚོས་སྦྱོང་སྦྱང་མ། དུལ་སྟོག་གཞི་བདག་
དང་སྦྱ་གཉན་བཙན་གསུམ་གྱི་མཐུ་དང་རུས་པ་མེ་དཔུང་
དམར་བོའི་སྦྱོང་དགྱེལ་རུ་བྲགས་གྱིས་འབར་ན་ཅིའི་སྦྱིར་
མི་ཚོག

འདོ་རིག་རྟ་པོའི་མིག་རྒྱལ་གྱིས་ཉི་འོད་སྒྲིབ་པའི་རུས་ཆེན་
རེ་རེར། སྦྱང་སྟོག་སྦྱོང་བཞིའི་འཕུར་བསྦྱོང་བྱ་རྒྱལ་ཁྱུང་གིས་
མི་བྲིན་ལ། སྟག་ཤར་གཞིན་རུའི་གི་སྦྱ་དེ་འདྲའི་གཟེངས་
མཐོ་བའི་སྟོག་གྱུར་དོ་མཚར་གྱི་ཆེ་བ་རྟོགས་གྱུང་། བོད་
པ་ཚང་། མཐོ་ནག་མི་ཡི་སྦྱིང་སྦྱག་གཅིག་ན་བསང་རྣམས་
རི་བཞིན་སྦྱངས་ལ་བསང་མཚོད་ལུལ། ཚོ་བསོད་དབང་
ཐང་གི་འཕེལ་ཁ་ལ་མོས་ན་དག་སྟོག་གཉན་པོའི་དཔུ་
འཕང་བསྦྱོང་། གྱི་གྱི་སྟོ་སྟོའི་སྟོ་རྒྱལ་ཁྱོད་ན་སྦྱིང་གསོན་པོ་

འཇུག་གི་འཕར་སྡིང་ཡོད།

བསང་བྱི་ཡོད་པས། སེམས་པ་བྱི་ཕྱག་གི་དམར་མདངས་

དེ་ནས་དོམ་ཚོགས་དུང་། ལྷ་ཤིང་ལྷག་པའི་བསུང་ཞིམ་

འཇུག་སའི་མཁའ་དབྱིངས་སུ་ཅེར་ཉེ་ཅི་ཞིག་གི་གནང་

སྒྲིན་ལའང་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་བསྐྱུག་འོས། དེ་བས། བསང་བྱི་

ན་ཅེན་པའི་མེ་ལྷེ་སྟོགས་བརྩུར་མཆེད་དེ་ནས་ཡང་སྐྱེ་བོ་

གངས་མེད་ཀྱི་སེམས་པའི་བྱབ་སར་འཇུག་དེས།

བྱང་འཕགས་ལྷ་བུའི་བཞུད་སྟངས།

སྐྱེ་བུ།

ས་སྐྱུག་ཤིང་སྐྱུག་པོར་སྐྱུག་ལྷགས་སྐྱུག་རྒྱ་སྐྱུས་མི་གཅིག་ཀྱང་

བྱེད་ལས་གཅིག་པའི་སྐྱེ་བུ་འདི་དག་ནས་ཡང་གཞན་དོན་

རྒྱུད་རྒྱུད་གིས་འབྱུག་པས། བྱང་ལ་རྒྱུད་པའི་རང་ལྷུས་སྐྱ་

མོར་མཐའ་མི་བྱིན་པའི་གཟི་བྱིན་སེར་བོའི་དཔལ་ཡོན་

མཛེས་སྐྱུག་གིས་འབར།

མར་མེ།

སྐྱུག་ནག་པའི་བཙན་རྫོང་རེ་རེའི་འཛིགས་རམ་བྲོད། རྫོང་

བཅུད་གཉིས་ཀ་བག་ལ་འབྱུངས་ཏེ་ཉ་ཅང་ཉམ་ཚུང་གིས་
འགྲུལ་དུས། ཚེ་སློབ་དྲུངས་མོའི་འགྲུལ་སྐྱངས་འོད་སྐྱང་ལ་
བས་པའི་བྱོད། ས་ཐོབ་སེམས་དཔའི་མཛོད་འཕྲིན་དང་
བསྐྱོངས་ཏེ། འཇུག་དཀར་རྣལ་མའི་མཛོད་སྐྱུག་འབའ་
ཞིག་གིས་འཇིག་རྟེན་འདིར་བདེ་སྦྱིད་བསྐྱུན་པས། སེམས་
པའི་མཚོད་སྟེགས་ན་སེམས་པ་བཞིན་ཡིད་དུ་འོང་།

ཡབ་ཙེ།

དད་འདུན་གཙང་མའི་རེ་འབྲས་ལ་སྟོབས་ལྡན་ཉ་ལོའི་
མེ་ཉོག་གི་བཀྲག་མདངས་འཚོར་སྦྱིར། ཡབ་མེས་གོང་མ་
ནས་བརྒྱད་པའི་མི་འགྱུར་རྟགས་མཚན་གྱི་རེ་ཁྲ་གསལ་
སྦྱིར། གཟུངས་སྐྱགས་བཟབ་མོའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་དབྱེར་
མེད་སྟོམས་འཇུག་གི་སྐྱུ་འཕྱུལ་རྫོགས་པའི་དཔའ་བོ་བྱོད།
ཁ་ཚར་བུ་ཡུག་གི་འཚུབ་མ་གདོང་གིས་བསྐྱུས་ནས་རི་
མཐོན་པོ་ཞིག་གི་ཡང་ཕྱིར་བརྟན་པོར་འགྲོང་སྟེ། བོད་པ་
ཚང་གི་ཡོད་ཚད་ལ་དེད་དཔོན་ཉ་བུའི་ལམ་སྟོན་དང་ཁ་
འཇིན་རྒྱབ་བརྟེན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཆད་མ་སྦྱོང་བས། རོ་མོ་

ལྷ་རིའི་གངས་འདབས་ནས་ཅི་ཞིག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་སྐྱབ་
བཞིན་པའི་ང་ཚོས། བྱོང་ཚོ་འདི་སྤང་གི་སྐྱབས་མགོན་དུ་
བཀུར་བའི་རྒྱབས་ལྷགས་ཉམས་པ་མེད།

ཉི་མ།

མཚམས་རེར་དྲང་སྲོང་བུ་མོ་ནི་དུ་ཀའི་མཛེལ་གྲོགས་སུ་
བརྒྱས་ཤིང་ཉལ་པར་སྐར་མ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དབང་བོར་
བཞིངས་པའི་འོད་གོར་ལྷུ་མ་པོ་འདིས། ལུན་པའི་དུ་དཔུང་
རྒྱག་པོར་སྦྱིར་འོང་མེད་པའི་རྫོང་སྐྱེས་གནང་རྗེས། གསེར་
སྐྱངས་བཙོ་མའི་ཤིང་ཉར་རྒྱན་ཆ་ཤིག་ཤིག་རྒྱང་སྐྱེས་ཉ་
མཚོག་བདུན་གྱི་གོམ་འགྲོས་འགྲིག་འགྲིག་སྐྱེ་རེངས་བུ་མོའི་
འཇུ་མ་དཀར་དང་ལྷན་ཅིག་ཤར་སྦྱོགས་མཁའ་མཐའ་ནས་
གསེར་མདོག་གིས་འཇུ་མ་ཐེངས་རེར། ཆ་མི་མཉམ་པའི་
འཇིག་ཉེན་འདི་ལའང་ཆ་མཉམ་འོད་ཞགས་རྗོན་པོའི་
དགའ་སྟོན་བྱིན་པས། ཡོད་ཚད་ལ་འཚོ་སྤངས་གསར་བའི་
དབུ་བྱུང་ཡང་ཡང་གྲིས་སྦྱོང་ཨང་།

ལྷ་བ།

དགུ་ཚོགས་ཞགས་པས་ཕྱོགས་མེད་དུ་བསྐྱམས་པའི་
མཚན་སྡོངས་རིང་མོར། ལུན་པའི་གདུག་རྩུབ་ཀྱིས་ཁོར་
ཡུག་ཞིབ་མོར་འཐག་ཅིང་འཕར་སྐྱུང་གི་དུ་བྱུག་བྲག་ཅར་
མཆིང་དུས། གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར། ལྷན་དང་མཚོང་སྤྱོད།
མཐོ་བ་གཉེན་པ་མང་བོ་ཞིག་གི་རྒྱལ་བོ་ཡིན་སྐད་ཀྱི་དུང་
མདོག་ཟླ་བ་གཞིན་རུ། མག་མོག་སྐར་ཕྱན་དུ་མའི་ཚོགས་
འཁོར་དབུས་སུ་ཉ་ཅང་དཀར་འཇམ་གྱིས་བཞད་ཚོ། ས་
ཚེན་པོའི་ཁ་ཞིང་འོད་གྱིས་བཀའ་ཅིང་ཀུན་དའི་མེ་ཉྱག་
གི་འདབ་མར་མཉེན་ཤ་བབས་པས། ཟླ་བ་སྣ་མོའི་གཏམ་
རྒྱུད་དང་དབྱངས་ཅན་མའི་རྒྱུད་དུག་པི་མང་གི་འགྱུར་
ཁྲགས་ཡང་ཡང་དུན། ཟད་མཐའ་མེད་པའི་ཟླ་དོགས་སུ་
ལངས་ཏེ་བསམ་གཞིག་བྱེད་མོའི་བཞིན་རས་དག་གསལ་
བཏབ་ན། ལྷན་དག་ཟླ་འོད་བཞིན་ཆད་མེད་དུ་འཇོ་
བས། ཟླ་བའི་སྤྱིང་མོ་མཚོ་སྐྱོན་མ་ཡིན་རབས་ཀྱི་རིག་བྱེད་
གཏམ་དེ་ལའང་བསམ་གཞིག་བྱེད་དགོས་བྱུང་།

སྐར་མ།

མཚན་མོར་ནམ་མཁར་བལྟས་ན། བྲངས་མེད་རྒྱ་སྐར་
མང་བོ་རེས་གསལ་རེས་མོག་གིས་རང་སྐྱེས་འོད་སྣང་སྤྲ་
མོ་མི་ཡུལ་ལ་སྟོབ་པའི་ཟླ་མེད་སྟག་བསམ་མཐོང་བྱབ་
ལ། མཚམས་རེར་ཤར་གྱིས་འཕུར་བའི་སྐར་མངའ་འགའ་
ཡིས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་དྲན་འཆར་ཡང་
སྤོང་སྤིང། ཉ་ཅང་དཔུང་བཟོང་པའི་སྐམ་མཐུག་སྤྲིགས་
བམ་དག་སྟོག་དུས། རྒྱུད་འཇམ་བག་ཡོད་གྱི་རྒྱ་སྐར་
ཉེར་བརྒྱད་སྐར་སྐར་ཁྲི་མ་འབུམ་གྱི་འཁོར་དང་བཅས་
པར། དྲངས་གསལ་སྤྲ་མཁྲིག་རྒྱུད་དགྱིལ་ཡངས་པོར་ཤེལ་
ལ་སྤྲ་བཏབ་པ་བཞིན་སྤོང་སྤོས་མ་གོས་པར་བརྟན་པོར་
བཞུགས་ཀྱང་། གཟའ་ཆེན་བརྒྱ་བོ་ཁིངས་དྲིགས་མཐོན་
པོའི་དབུགས་རྒྱན་གྱིས་བཏེགས་ཏེ། བྱིད་ཚོའི་ནམ་མཁར་
གཡས་བསྐོར་གཡོན་བསྐོར་གྱི་སྣངས་སྣབས་བསྐུར་བའི་
བདེན་ལྷགས་མཐོང་སྤྲིར། ནམ་མཁའི་སྐར་མ་ཡང་གནས་
བརྟན་བརྒྱ་དུག་གི་བྱུགས་བསྐྱེད་ལས་འགོངས་པའི་ས་
ཐོབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་དུ་རེས་པ་རྟོན། ཉེ་མའི་མ་རྒྱུད་

ལས་ཤོར་བའི་སྐར་ཆུང་རེ་རེ་སའི་གོ་ལ་བཞིན་སྲོག་ཆགས་
འཚོ་གནས་གྱི་སྐར་མའི་གོ་ལ་རེ་རེ་ཡིན་སྲིད་ན། ལྟོང་
གསུམ་གྱི་ལྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་ཡང་ལྟོང་འདྲར་གི་
མི་ལམ་ཅམ་ག་ལ་ཡིན། རོ་མ། སྐར་གཅིག་ལའང་རྟོགས་
དཀའ་བའི་གསང་བ་རྫོགས་མེད་ཅིག
ཆར་བ།

ཁ་ཆར། དྲག་ཆར། ལྷ་ཆར། སྐྱང་ཆར། འབབ་སྐྱངས་མི་
འདྲ་བའི་བདུད་ཚི་དྲངས་མོ། ལྷ་ཡུལ་ལས་འཕྱོར་བའི་
མེ་ཉོག་དང་མཁའ་འགོ་མ་གང་ཞིག་གི་མཉེས་གཤིན་རྗེ་
བཞིན། མཐོན་པོའི་རི་དང་དམའ་མོའི་གཤོང་། ཡངས་
པའི་སྐང་ཐང་དང་ཆུ་གཏེར་ཆེན་མོའི་འཛིངས། ལྷོགས་
དང་ལྷོགས་སུ་མཛེས་སྤྱད་གིས་བབས་ཚོ། ས་ཆེན་པོར་
ནེམ་ཤ་ཆགས་ཤིང་མེ་ཉོག་དང་སྐྱང་མའི་དུང་བཙེ་ལའང་
མི་འཕྱུར་ཉུག་བརྟན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་རང་འགྲིག་ཁྱོད་གཡུ་
ལྷན་དྲངས་མོའི་རྒྱབས་ཚེ་ནས་མཁའ་ལ་འཕྱུར་དུས་སྤྱིན་
དཀའ་ཆུ་མཚོའི་བསུ་མ་འཕྱུར། ཁྱོད་འཕྱུག་ཆུང་སྐྱང་ལོའི་

གཞིས་ཀ་ནས་ལམ་ལ་ཆས་དུས། འཇའ་ཚོན་སྣ་ལྟེང་སྐྱེལ་
མ་མང་། ཤག་ཤག་གིས་རྗོལ་དང་། ཟམ་ཟམ་གྱིས་བོབས་
དང་། ལུ་བྱུག་དང་ལུང་ལུང་གི་ལུ་ཚོགས་སེམས་པ་དང་
སེམས་པ་འདྲིས་པའི་གྲོགས་པོ་རྣམ་དག་སྣོན་ཤིང་དང་
མི་ཉོག་གི་འདབ་ལོ་སྐྱོད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འབའ་ཞིག་གནས་
ཅན་མ། མི་ཡུལ་ལ་གྱུ་ཆར་སྒྲོལ་ཅིག་མི་ཡུལ་ལ་སྐྱང་ཆར་
ཕོབས་ཤིག

འཆི་མེད་བདུད་ཅི།

སྟ་ཆེན་རལ་སྐྱང་ལས་མ་བབས་ཤིང་འབྱུང་བཞིའི་ནད་
དཔུང་མི་གཞོམ་པའི་འཆི་མེད་བདུད་ཅི། ཟབ་དྲགས་པའི་
འགག་ལུང་ནས་བརྗོལ་ཉེ་དུད་སློན་གྱིས་གཏུབ་པའི་བར་
གསེང་དུ་འབྱིལ་བས། མཁའ་དབྱུགས་བཙན་པོའི་འཁོར་
ཚོགས་གྱིས་རྒྱང་རིང་རྒྱང་རིང་གི་རྒྱ་མཚོར་དེད། སྤྱི་རོལ་
ན། སྐར་སྐར་གྱི་རྒྱང་འཚུབ་ཀྱང་། འཚོ་སྐྱངས་གཞན་
པ་ཞིག་གི་གཤོག་ལུགས་ནས། དས་དྲན་ཤིང་དེ་ལ་རྒྱན་
འབྲུམ་སྟ་བུའི་སྟན་དག་ཁ་ཤས་བྱིས། ཞེན་ཆགས་སྤྱི་མོས་

མོན་པའི་བདག་གི་ཚོགས་རྒྱལ་ཚོད་པོའི་ལྷ། མག་མོག་གི་
ཟླ་དོགས་ནས་འཕྱར་ཏེ་སྟོ་མཐའི་མཚོད་རྟེན་དཀར་བོར་
དད་པས་མཇལ་རུས། འཆི་མེད་བརྟུང་ཚི། མཚན་ལྡན་
རྣ་གི་མ་ཞིག་གི་གནག་རྩུམ་སྐྱ་ལོའི་བཙོན་དུ་ཚུད་པའི་
ཞལ་གཟིགས་ཐེངས་གཅིག་བྱུང་། སྤྱིར་སྟོག་མེད་པའི་ལོ་
ཟླ་དང་གཙང་བོ་ཇི་བཞིན། འཆི་མེད་བརྟུང་ཚིའི་བརྟུང་
མངར་རྒྱ་ལ་ཤོར་བའི་བསྐྱུ་བྱིད་དེས། ང་ལ་སོས་མི་ཐུབ་
པའི་མ་ཁ་ནག་པོ་བཞག་སོང་། འཆི་མེད་བརྟུང་ཚིར་
བརྟུང་ཚིའི་བྲོ་བ་ཡོད་འདུན་གྱིས། སྐྱོ་དུང་དུང་གི་ཉིན་
མཚན་གྲངས་མེད་ཏུག་དུ་མི་བཞིན་པའི་རྫོམ་སེམས་ཁོ་
ནས་བསྐྱུལ། བེ་ཙོ་དག་གི་འཕྱ་སྟོང་དང་ལབ་སྟེང་མཐོན་
པོའི་རྒྱག་བར་ནས། འཕྱུང་བྱ་མང་པོའི་ཏུབ་དགོད་དང་
སྤང་སེམས་ནག་པོའི་གདགས་སྤྱིབ་ནས། ངའི་རྟོག་འཆར་
ལྷི་ཞིང་ན་ཚེན་པའི་བྱོད། ལྷ་ཆབ་དྲངས་མར་སྟོམ་ཞིག་
སྤུ་ལའང་མ་སྟོམ་མོད། ཚ་གདུག་གི་རྩུབ་རེག་འབར་བའི་
སྟོ་མཐའ་དེ་ནས། འཆི་མེད་བརྟུང་ཚི། རང་ཉིད་ལས་ཆེ་

བའི་གྲིབ་གཟུགས་ཁྲོད་འཇའ་ལྟར་ཡར་བྱལ་དུ། གངས་
ཐང་དང་སྤང་ཐང་ན་ངོམ་ཚོག་པའི་ཞབས་རྗེས་ཅི་ཙམ་
བཞག་འཆི་མེད་བདུད་ཚི། སྐར་མ་སྟེ་བདུན་གྱི་གཟིགས་
མོ་མཚར་བའི་སྟོན་གའི་མཚན་སྟོངས་དྲངས་མོ་འདིས།
ངས་སྐར་བཞིན་རེ་བའི་སྟག་མ་ཁྲོད་སྟོགས་གྱི་ནམ་མཁར་
བཙན་གྱིས་སྤིང་གིན་ཡོད། རུས་པའི་གསེབ་དུ་རྣགས་
ཤིག་ཡོད་ན། གནས་མལ་གཞན་ཞིག་གི་དྲོད་ཁོལ་ལ་མགོ་
པོ་བསྐྱས་ཟིན་ཡང་། སྟོབས་སེམས་གྱི་རྒྱུད་ཏུ་མཁའ་རུ་
སྐར་ཚོག་ཡིག་དུག་གི་རོལ་མོ་སྟོད་གྱིས་དགོལ་ཚོག་ཁྲོད་
གྱི་སྟོ་བུར་བའི་འགྱུར་སྟོག་དང་ཕམ་ཁ་དེས་འདི་ན་རྟག་
བརྟན་ཐེར་བྱུག་གི་སྟིང་སྟོབས་རྒྱུད་རྒྱུད་བཞིངས།
ལྷག་རོན་ལ་རུང་བའི་ཚོད་པོ།

—སྟོས་ལྷབ་གྲོགས་པོ་ཞིག་སྐྱ་གཤེགས་རྗེས།

ལྷག་རོན་ལ་རུང་བའི་ཚོད་པོ། རུང་ཞེན་དང་ཡིད་ཆེས་གྱི་
སྟོང་ནས་ཚོད་པོ་བཞིན་བར་སྐྱང་གཤེགས་ཏེ་འཕྱུར་དུས།
འདབ་ཆགས་གང་མང་གི་མཁྲིང་སེམས་པོ་ཏུ་ལའི་དབུ་ཚེ་

ནས་ཆས་ཤིང་། བྱོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་བྱིམ་རྒྱུད་ལ་གཟི་དཔལ་
གསར་བ་རེ་སྒྲོན་ཐུབ་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཡང་ཡང་བཏབ་ཚུངས་

།

ཕྱག་རོན་ལ་དུང་བའི་ཚོད་པོ། ཉི་ཟླའི་འཆར་རུབ་མི་
གཅིག་པའི་སྟོ་མཐའ་དེ་ནས་གཡུ་འབྲུག་ལྟར་སྒྲིབ་ཡོང་ཚོ།
སྟེང་འཇགས་ཀྱི་གནས་རི་སྐྱུང་བའི་བྱོད་ཀྱི་ཡུམ་ཆེན་ལ་
སེམས་ཚོགས་ཀྱི་མཆི་མ་ཤིན་ཏུ་མོད། གནས་ཚང་གཅིག་
པའི་ཚོད་ཕྱག་ཚོས་བྱོད་དང་བྱོད་ཀྱི་གཏན་འདུན་ལ་རྒྱུང་
ཏ་རྒྱགས་པར་རང་ལྷས་ཀྱི་སྒྲོ་སྐུ་རེ་རེ་མཚོད་པ་ཞིག་གི་
ཚུལ་དུ་མཁའ་ལ་སྐྱུར་འདོད་ཀྱང་། ཁ་སེར་གཏིང་ནག་
གི་སྒྲིན་པའི་འོག་ན་ཁོ་ཚོ་འཕྱུར་སའི་ལམ་དང་འབབ་
སའི་བྲག་ཐེམ་ཡོད་ཚོད། ལྷགས་ཚྭ་ནག་པོའི་འཇིག་རྟེན་
ཡིན་པའི་དྲན་སྐུལ་ན་གཤོག་ཆེ་བའི་རི་བོང་ཞིག་གིས་ཁ་
རོག་ཏུ་བཤད་པས། ཐམས་ཅད་འཕྱུར་སྐྱུངས་གཞན་ཞིག་
གིས་འཕྱུར་དགོས་བྱུང་། ཐབས་བཀོད་སྒྲ་ཚོགས་འཐེན་
པའི་ལོ་འགའི་རྗེས་སུ་ཕྱག་རོན་ལ་དུང་བའི་ཚོད་པོ་བྱོད།

རྩོམ་པ་ཚོད་པོ་ཚོས་ཚོད་བརྟུལ་བྱས་པས། ཟུང་ན་དང་འོ་
དོད་མང་བའི་བྲག་ཐེམ་དུ་ཡང་བསྐྱར་ཁ་དོག་མེད་པའི་
ཟུང་ན་ཞིག་གིས་རི་ལུང་བསྐྱོམས་སོང་། དེ་རིང་། ཉི་ཟླ་
མཁའ་ན་དུ་ཞིང་ཁྱུང་ཆེན་རི་ན་འཁུན། ཡ་གིའི་དུད་ཁྱོད་
ཀྱི་རྩོ་སྟེགས་སུ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་སུང་ཐང་པོ་ཚོད་པོ་ཁྱུ་གཅིག་
གི་ཚོགས་འཁོར་དུ་བཤམས་རྗེས། དུར་སྐྱིག་གི་འཛིག་ཉེན་
འཚོལ་བའི་ཁོ་ཚོར་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱ་བ་མེད་པར་
དངངས་སྐྱག་གིས་སྦྱིར་ཐེབས་བྱུང་། ཚོད་པོས་གསོག་
འཁུར་གྱིས་མི་ཟིན་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། ཚོད་པོ་བཞིན་
ཡར་ལ་འཁུར་དང་མི་ཕམ་མགོན་པོས་ཁྱོད་ལ་བརྩེ་བའི་
སྐྱག་བྱུང་བསྐྱིངས་ནས་ཡོད་ངེས། དེ་བའི་སྐྱག་མ་གསོན་
པོ་རྗེས་སུ་ཞོགས་དང་ཚོད་སྐྱག་ཚོས་ཁྱོད་གསེགས་ལྷལ་ན་
འཁུར་ཚུལ་སྦྱོང་བཞིན་ཡོད།

ཨ་ཆེ་ལགས། ཁ་པར་མ་གཏོང་།

བསྐྱེལ་བ་སྐྱག་ལ་འབྲེལ་བའི་དགུན་གཞུང་རིང་མོའི་དེའི་
ཁ་འཚུབ་ཁྱོད། ཁོ་ཉ་ཅང་དངངས་སྐྱག་གིས་དེད་དེ་ཐོན་

དུས། ཅི་ཞིག་ལ་སྐྱེག་འགྲོས་ངོམ་པའི་བྱོང་མཁའ་མཐའི་
མཚམས་སློན་དང་མ་ལ་ཡའི་དྲི་བསྐྱེད་གིས་ཉིན་ཞག་
བདུན་ལ་གཏན་དུ་བཟུང་སོང་སྐད། དེ་ནས་བཟུང་། འོད་
དཀར་ཆེམ་ཆེམ་གྱི་སྒྲིང་ཕུན་དེ་ནས་བྱོང་གིས་རྣལ་འབྱོར་
བ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེའི་གྲིབ་གཟུགས་དང་ཚོས་སྐྱ་ཐན་ཐུན་སྐྱོམ་
སྟེ་གོ་རིམ་མེད་པར་སྐྱབས་སུ་སོང་། ཡོན་མཚོད་བར་ན་
དམ་ཚོག་ཤེལ་གྱི་སྐྱོང་ཡོད་པས་དུས་དང་རྒྱུལ་བསྟན་
གྱིས་བཅགས་ན་ཉེས་པ་རི་ལས་མྱི་ཡ། དུས་ཡུན་གང་
འཚམ་འགོར་རྗེས། བྱོང་གི་དད་པའི་སྐྱིམ་ཚེ་ནས་འདྲིན་
བྱེད་གཞན་ཞིག་གི་སྐྱེ་འབྱུལ་མཐོང་བས། ཉམས་ཉོགས་
གྱིས་དབུལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཡང་ཐེ་ཚོམ་
གཞན་ཞིག་གི་དྲ་རྒྱར་སྐྱེད་སྟེ་བྱོང་གཡོ་བོལ་མེད་པའི་ཨ་
ཚར་བཀྱར། བཞིན་མདངས་ཤོར་བའི་ཨ་ཚེ་བྱོང་དཔོན་
ཚེན་གནམ་འདྲ་བ་དེའི་སྐྱས་མོ་ཡིན་སྐྱེད། ལྟོ་སྐྱ་གོས་རྒྱལ་
གྱི་རུ་བོ་ཉམ་ཐག་ལ་བྱམས་སྐྱོང་དང་གནང་སྐྱིན་གངས་
མཐའ་མི་བྱིན་པས། བྱོང་ལ་སྐྱོལ་མ་སྐྱེད་མོའི་མཚན་གྱི་

ཅོད་པན་གསོལ་དགོས་ཀྱང་གསོལ་སྲིད་མོད། ཨ་ཆེ་དང་
རུ་བོའི་འདང་བཅེ་དྲི་མས་མ་གོས་པའི་མེ་ཉོག་རྒྱང་རྒྱང་
ཡིན་དགོས་ཨང་། མཁོས་རྒྱང་རུ་བོ། ཐོས་བསམ་རྒྱང་གི་
རྒྱ་བར་ན་ཉམ་ཐག་གིས་ངལ་དུས། ཨ་ཆེ་བྱོད་རང་དབང་
གིས་གཉེན་བསྐྱེགས་པའི་ངག་འཕྲིན་ཞིག་འབྱོར་བས།
ཁོས་རྗེ་རྒྱལ་དེ་རིང་མོའི་འགྱུར་ཁུགས་བྱོད་ནས་བྱིད་ཚང་ལ་
བདེ་སྲིད་ཀྱན་འཛོམས་ཀྱི་སྣོན་ལམ་བཏབ། རྒྱ་རྒྱང་བཏུང་
བར་ཁོམས་པའི་རུ་བོས། དབེན་དགོན་རྒྱང་རྒྱང་དེར་
གཏུམ་མོ་མེ་དྲོད་དང་བདེ་ཆེན་སྟོན་སྐྱེས་ལ་སྲིད་ཞེན་
ཀྱི་འགྲམ་རྒྱ་ལྡང་དུས། ཨ་ཆེ་བྱོད་རང་འཐད་ཀྱིས་གཉེན་
འཐོར་བརྒྱབ་པའི་ཡིག་འཕྲིན་ཞིག་འབྱོར་བས། ཁོས་རས་
གཟན་སྲབ་མོས་མིག་རྒྱ་ཡང་ཡང་སྐྱེས། ཆར་རྒྱ་མོད་པའི་
སྣོན་མཇུག་ཅིག་ལ། བྱོད་ཀྱི་རུ་བོ་བཀའ་བཀོད་ནན་མོས་
རྒྱབ་ནས་དེད། རིགས་ཞེན་གཙང་མས་མཇུན་ནས་བསྐྱེས་
ཏེ། ལྷ་རིག་བསྐྱེད་ཞེས་ལུང་པའི་སྲིད་ཚལ་ཞིག་གི་དེད་
དཔོན་དུ་གྱུར་བས་ཁོས་ཉེན་རློ་ལོ་མཐུད་དང་གཉེད་

བཅག་བཟུང་བཟུང་གྱིས་མཚར་སྤྱད་འབྲུམ་ལྡན་གྱི་མི་ཉོག་
རེ་རེ་བསྐྱུངས་ཤིང་། རང་སེམས་སྤྱོད་གས་ཁིངས་མོད།
དོན་འདིར་ཨ་ཆེ་བྱོད་སེམས་བསམ་པའི་གཏོང་ནས་མ་
འཐད་ཟེར་བ་བདེན་པར་འདུག་ཉེན་འདི་དག་ལ་བྱོད་
གྱིས་སིལ་སིལ་ཁ་པར་གཏོང་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་ལ། ལྷག་
ལྷག་ལྷག་ཡུས་འདོན་རྒྱུའང་རྫོགས་མཐའ་མེད། བྱོད་བྱིར་
ན་བདེ་སྤྱིད་ལྡན་ཞིང་སྤྱི་སྤྱིད་ན་འབྱོར་བ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་
དུ་རྒྱུགས། ཁོ་འགོ་མི་སྤྱིད། ལྱང་དགྲོགས་ན་ཐོབ་བྱ་ཉུང་
ཞིང་དགེ་ཚན་ལ་མཉུན་ལམ་མེད་ཀྱང་མེད་དུ་རྒྱུགས་ཁོས་
འདོར་མི་སྤྱིད།

ད་དུང་ཚོ་སྤྱད་སྤྱོད་མོ་བརྒྱུད་དེ་ཤོར་ཡོང་བའི་བྱོད་གྱི་རྒྱུན་
རིང་གི་ན་རྒྱུག་འགའ་རེས། མཁའ་དོགས་གྱི་ཟླ་བ་སྒོར་
མོ་ཁོར་སྤྱོད་གཅན་ཉུ་བུའི་དངངས་སྤྱོད་བསྐྱུངས་འོང་བས།
མཉེས་གཤེན་གི་བརྗེ་བ་འཇམ་པོ་ས་མཐའི་རུ་བོར་བཞག་
སྟེ། ཨ་ཆེ་ལགས། ཁ་པར་མ་གཏོང་།

རྒྱུན་མ།

ཁི་དབང་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འགྲན་ཚོད་རུབ་རྒྱུད་ཕོག་
པའི་ཐལ་རྩལ་བཞིན་ཁད་གྱིས་འཕྱུར་ས་ན། བཙོས་མ་
དང་རྩུན་མས་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་ས་སྐང་རིལ་མོ་འདི་ལ་
དངངས་སྐྱག་གང་མང་སློང་། ཡ་གིའི་རི་ཚེ་ན་གང་རྒྱུད་
མོད་པོ་ཚམ་སྐྱབ་བཞིན་འགམ་པའི་གྲོང་ཚོ་རྒྱུད་རྩུར་ནད་
ཡམས་འདི་མཆེད་སྟངས་གཞན་ལས་ཟུ། མཐའ་མི་བྱིན་
པའི་སློང་སངས་ནམ་མཁའ་ཡངས་པོར་གངས་མི་དཔོག་
པའི་རྒྱ་སྐར་ཆེ་རྒྱུད་མེ་ཉོག་ལྟར་བཀྲམ་པའི་ཁྲོད། བོང་
ཚོད་རན་པའི་གོ་ལ་ཞིག་སློང་གྱིས་འཁོར་བ་ང་ཚོའི་འཇིག་
ཉེན་ཉེ། ཁོ་སྐང་ཅིག་སྐང་ཅིག་གིས་འཇིག་ཅིང་ཆ་ཤས་
ཡང་ཤས་སྐྱབས་ལ་བུལ་ན། སློང་བསྐྱལ་གྱི་ཐ་སྐྱད་སྐམ་
པོ་དང་། གནས་ཤུགས་རྩུན་མའི་རང་མཚང་ཅམ་ལས་ཅི་
ཡང་མེད་པས། རང་སེམས་རྩུན་མ་འདི་སྐྱོ་ཐག་ཚོད་དེ་
བྱུག་ཐུབ་པའི་ཞབས་རྗེས་ལ་ཐོད་པ་གཏུགས་ནས་མི་ལོ་
མང་པོར་རུ་བུམ་བརྒྱབ།
རུར་ཁྲོད་རུ་སྐྱངས་པའི་མི་རུས་སྐམ་པོའི་རྗེའུ་འབུམ་ལ་

སྐྱོར་བ་རེ་བརྒྱབ་དུས། ལུས་གཉིས་ས་ཡི་དགྲིལ་ལའོར་
ལ་མངའ་དབང་བརྒྱུར་བའི་སྟོབས་ལྡན་རྒྱལ་བོ། རྣམ་
ལྔས་གཏེར་མཛོད་ལ་ཙཱ་འདྲི་སྟོང་བའི་འབྲུར་ལྡན་མི་ཆེན།
འཆད་པ་རྒྱ་མོའི་སྟོང་བཛོལ་ཞིང་རྩོད་པའི་འབྲུག་སྟོང་སྟོ་
ནས་སྡིར་བའི་དྲན་དབང་། མཛེས་མ་ལང་ཚོ་ཅན་དང་
སྐྱེག་ཉམས་ཅན། གཞོན་ལུ་དཔའ་སྟོབས་ཅན་དང་རྩལ་
སྟོབས་ཅན། མདོར་ན་མང་བོ་ཞིག་རབ་རིབ་གྲིས་ཤར་
ཞིང་འཚབ་འཚུབ་གྲིས་ཡལ་བུལ་ན། ཞབས་རྗེས་རྩུན་མ་
འགའ་ལས་ཉ་ཅང་ཡིད་དུ་འཐད་པའི་མེ་ཏོག་རྒྱུང་རྒྱུང་གི་
རེ་ཁྲ་གསར་དུ་འབྲས་ཡོང་མོད། བྱང་རྒྱུང་བཙན་པོ་ཞིག་
ཁད་གྲིས་གཡུགས་པས་མེ་ཏོག་ཚོའི་རྩུན་ཕུག་ཀྱང་ཐོལ་
གྲིས་བརྟོལ་སོང་།

རེ་བཞག་མྱི་མོ་ཞིག་དུད་དེ་ང་མི་ཡུལ་ལ་མགྲོན་པོར་
སྟོབས་དུས། མི་ཡུལ་ཤིན་དུ་མཛེས་ཤིང་མི་ཡུལ་ཉ་ཅང་
ཕུག་མི་ཡུལ་གྱི་མཐོ་རིམ་སྟོག་ཆགས་ཚོར་བརྗིད་ཉམས་ཚེ་
ཞིང་མི་ཡུལ་གྱི་སྐྱ་བའི་སྐད་གདངས་མཐོ་ལ་སྟོམ། དེའི་

སྲིད། མི་ཡུལ་ནི་སྲི་རྒྱས་ནང་འཛོམས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་
ཤིག་ཡིན་འདུན་གྱིས་ངས་ཀྱང་ཐལ་ཆེ་བའི་ཁིངས་གཏམ་
མང་བོ་བཤད་ཚུངས། མི་ཡུལ་གྱི་བྲོ་བ་རིམ་གྱིས་ཚུངས་དུས།
གསེར་མདོག་གི་སྒྲིགས་བམ་དལ་གྱིས་སྒྲོག་དུས། ཀྱི་རྒྱལ་
བའི་སྤྲུལ། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་པ་སྟེ་
སེམས་ལས་ཐ་དད་པའི་སྲི་རོལ་གྱི་ཚོས་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་
མེད་ཅིང་། སྲི་དོན་གྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་དམ་བག་ཆགས་གསུམ་སྟོན་སྟོབས་ལས་བྱུང་
བར་གདམས་པའི་ལེགས་བཤད་ཅིག་གི་དོ་མཚར་རྟེན་ལ་
གོ་བ་རྟེན་བྱུང་།

སྲི་དོན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་མན་ངག་དྲན་ན། རླུན་མ་
ལ་རླུན་མའི་ངན་མཚང་བརྗོད་པར་རིན་ཐང་ཚུངས་ཡང་
། ས་ཆེན་པོའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་མཐོ་དཔོན་པོའི་སྲི་དོན་རླུན་
མ། དམའ་སྤང་བོའི་འོ་དོད་རླུན་མ། ཞི་བདེ་འཚོལ་བའི་
ཐབས་ཤེས་རླུན་མ། བདེ་སྲིད་འགྲུག་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རླུན་
མ། ཆེད་མཁས་པའི་ལག་རྟགས་རླུན་མ། སྟོབ་ཆེན་པའི་

ཡོན་ཏན་རྩུན་མ། རྩུན་མའི་རྩུལ་ཚོགས་འཕྱུར་བའི་གདུག་
རྩུབ་ཀྱིས་ལྷུམ་གཟུགས་གོ་ལར་རེ་བ་དར་སྤྱད་འདྲ་བོ་
ཆད་མ་མཐུད། རྩུན་མའི་རྩུབ་དཔུང་མཐུག་པའི་མཐོ་སྐང་
ན་སྐྱེད་སྐྱོའི་གཏམ་རྩུད་རིང་མོ་རྩོགས་མེད་ཅིག
སྟོས་དང་། ས་གི་ན་བོད་གོས་རྩུན་མ་གྱི་ན་པའི་རུ་སྡེ་སྐང་
མེད་ཅིག་ཉོན་དང་། སྲོང་ཕྱིར་ན་བོད་སྐང་རྩུན་མ་བཤད་
པའི་ལས་བྱེད་པའི་འཁོར་ཚོགས་བྲིལ་མེད་ཅིག་སོམས་དང་
། དུས་སྐབས་འདིར་ལ་རྩུ་རྩུན་མར་དགའ་བའི་མི་རབས་
གསར་བ་ཞིག་དེའི་སྤྱིར། རྩུན་མའི་སྤྱི་ཚོགས་ནས་བཙོ་
སྤྱངས་ཐོབ་པའི་སྤྱི་ཚེ་ནའང་རྩུན་མའི་ཐ་སྐྱད་རྩུབ་པོ་
དག་དབྱུར་གསུམ་དྲག་ཆར་བཞིན་བརྗོལ་བྱུང་། དགུན་
གསུམ་ཁ་བ་བཞིན་བབས་བྱུང་། དྲང་མོར་བཤད་ན། ང་
ཡང་སྟོན་དག་པ་རྩུན་མ་ཞིག་རྩུན་མའི་སྟོན་བརྩུད་ཐམས་
ཅད་བདག་ལ་ཐིམ། བདག་རྩུན་གྱི་གོང་བུར་གྱུར། གོང་
བུ་དེ་ཡང་མི་དམིགས་སྟོན་སངས་དོ་བོར་མཉམ་པར་
བཞག་མཉམ་བཞག་དེ་ཉིད་གྱི་ངང་ལས་མ་བཙོས་དྲང་

བདེན་གྱི་རང་ཞལ་གསལ་ལ་འཚོར་བར་གྱུར་ཅིག་གྱ།

༢༠༠༣ . ༥ . ༡༠

འཇའ་ཚོན་གྱོན་པའི་སྐར་མ།

ཁོ་ནི་འཇའ་ཚོན་གྱོན་པའི་སྐར་མ་ཞིག་སྟེ། རྒྱ་སྐར་ཉེར་

བརྒྱད་དང་ཉེ་མའི་བྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་སྐར་མ་གང་དུའང་

མི་གཏོགས་མོད། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆེས་མཐོ་སར་ཉེ་མའི་

འོད་ལུང་ན་འཚོར་སྲིར་སྐྱ་སྟེ་རིང་བའི་ཚོམ་རྒྱན་མ་མང་

བོའི་གསང་བའི་ཚོམ་རྒྱན་བཅའ་ཤོས་རེད་ཟེར། རྒྱུར་

ཞོག་འཆར་ཡན་གྱི་སྐད་ཆ་དག་ནམ་ཡང་འཆར་ཡན་དུ་

བཏང་ན་མཇོམ། འཆར་ཡན་ཡོད་ཚད་ལ་འཆར་གཞི་རེ་

བཟོས་ན་སྟོས་མི་དཔོག་པའི་ཕམ་ཁ་རེག་ན་ཐང་། འཇའ་

ཚོན་ཇི་འདྲ་མཇོམ་ཀྱང་འཇིན་ཐབས་མེད། འཇའ་ཚོན་

གྱིས་ནམ་ཡང་མི་ལ་འབྲུལ་སྤང་སྟོང་སྟེད། མི་ཚེའི་སྤང་

ལམ་ནས་ཆེས་མཐར་ཐུག་གི་མཇོམ་སྤྱག་འཚོལ་དུས།

ཁོར་ཡུག་གི་སྟོང་ལོ་འབྲུ་བའི་བསེལ་རྒྱུ་འབྲུམ་པོ་དང་

། རྫོན་ཅེ་ན་སྟེག་ཚོས་ངོམ་པའི་ཁུ་བྱུག་སྟོན་མོའི་སྐྱ་སྐད།

ད་དུང་སྟོ་མཐར་འཕུར་བའི་ཁྱུང་ཁྱུང་གི་འབྲིང་སེམས་
དང་མཚམས་སློན་ཆགས་པའི་རྩོ་མོ་སྒྲང་མའི་བརྗིད་
ཉམས་སོགས། ཡོད་ཚད་མི་སེམས་གསོ་བའི་སྐྱེན་སྦྱོར་
ཅམ།

ཡུན་རིང་བསྐྱེམས་ཤིང་སྦྱོང་བར་འདོད་པའི་བྱོ་བ་མངར་
མོ་དེ་ཁོས་སྟོན་སྦྱོར་གནག་སྐྱེམ་སྦྱོར་ལོ་སྟོ་ལ་འབུལ་དུས་
ནས་ཉི་མའི་འོད་ཐིག་ལ་བཀལ་བྱིན། དགོངས་འགལ་
མེད་རོགས། སྟོ་སྦྱོགས་རྒྱ་མཚོས་བསྐྱངས་པའི་རྒྱུང་རྒྱུན་
ལ་སྐྱང་དོགས་མེད་པར། བྱོད་ཚོས་ཁ་རོག་གེར་བཅེ་ཞེན་
གྱིས་སྐར་བའི་སེམས་པའི་མཚོད་མེ་བྲང་ཁོག་ན་དལ་གྱིས་
འཇུག་དུས། དུན་ཨི་བྱུང་། ཐོགས་རེག་བྲལ་བའི་ཁོའི་ཁོར་
ཡུག་གི་སྦྱགས་རི་བརྟན་པོ། དེའི་སྦྱིར། འཇུག་ཚོན་སྦྱོན་
པའི་སྐར་མ་སེར་བོ་ཉ་ཅང་རིང་བའི་སྐྱུང་སྐྱེར་འཇུག་ཉ།
ཁ་བ་འབབ་པའི་སག་སྐྱ་དང་སྟོན་ཅིག་བྱིང་ཚོའི་ཚར་འོང་
གི་གོམ་སྐྱ་ལ་ན་བ་ཡང་ཡང་སྐྱགས།
རྒྱ་སྐར་གྱི་ཚོགས། སྐྱང་མ་འདྲེས་པའི་གོ་ལ་རེ་རེ་ཡིན་

མྱེ། དངོས་གྲུབ་ཅིག་གི་ཆེད་དུ། ཁོས་གོར་མ་རྗེ་ཡི་རང་
གཤིས་བཟུང་། སེམས་འདུན་ཞིག་གི་དོན་དུ། ཁོས་དུན་
ཤིང་མང་བོ་རྒྱབ་ལ་འཕངས། ལ་ཐུར་དང་གཤིན་ཐང་
བས་སུ་འགམ་གྱིན། མི་ཡུལ་དུ་ཨ་ལ་ལ་མོའི་སྐྱ་སྐད་མང་
བོ་བཞག་སྐྱ་ཚོག་གིས་བཟི་བའི་ཚོམ་རྒྱན་མང་བོས་ཡང་
བརྒྱུར་འདྲེ་མིག་རིག་རིག་དང་འདྲེ་ལག་འདར་འདར་དུ་
བསྐྱོངས་བྱུང་མོད། རང་སེམས་ལ་གཤག་བཅོས་ཐེངས་
བརྒྱུར་ཐོབ་པ་ཁོས་རྗེ་བཅུན་མི་ལ་ལྟ་བུའི་དྲང་སྲོང་ཞིག་
གིས་སྐྱོབ་པར་རེ་སྟེ་མིག་རྩུང་གཏན་ནས་མ་སྐྱེས། བརྟ་
འཕྲིན་གྱི་འཕེལ་འགྱུར་སློག་ལས་སྐྱེན། མི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་
པོ་ལང་ལོང་མཆེད། དབེན་པའི་རི་སྲོང་དུ་བསྐྱུངས་ཀྱང་
ལུན་ནག་པའི་མཚན་སྲོངས་ཤིག་ལ་ཡང་བརྒྱུར་སྐད་བརྟ་
བཏང་བྱུང་། འོད་གྱིས་འཁྱུང་པའི་སྐར་མདའ་བཞིན་
འཇིག་ཉེན་གཞན་ཞིག་གི་སྲོངས་རྒྱ་བ་བྱེད་འདོད་ཚོ། བྱེ་
ལེབ་གར་སྐྱབས་ལ་མ་ལོང་། སྐྱང་མའི་གཤོག་དབྱངས་བ་
མ་བེད། མཚོ་མོའི་རྒྱབས་རྒྱན་བྲག་ལ་བརྟུབ་དགོས་ཀྱང་

། མཁའ་ལམ་ཡངས་མོ་འབྲེད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་དགོས་ཅུང་

། ཡོད་ཚད་ལ་ཚོད་སེམས་བརྟན་པའི་ཅུ་དཔུང་གི་མཁའ་

རྫོང་བཙན་དྲགས་པས། འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་སོ་མཚམས་

ནས། དཀར་ནག་བྱུང་གི་སྤུ་བར་ནས། འཇའ་ཚོན་གྱོན་

པའི་སྐར་མ་ཁོ་མག་མོག་གི་སྐྱ་སྐྱས་རྣལ་མར་གྱུར།

དཔེ་ཁྲུག་ཁྲུར་བའི་བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱད།

ཞོགས་པ་འདིར། ཤར་མཐའི་ཉི་ཟེར་དང་འགྲོགས་པའི་

བྱིས་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་བྱོད། ཉ་ཅང་ཡིད་དུ་འོང་ལ་ངོ་མ་སྒྲིང་

རྗེ་བོ་ཞིག་འདུག་ཁ་ངོ་གཙང་ལ་རྣམ་རིག་སྐྱེན། ཟུ་བོད་

སྐད་ཡིག་གི་དེབ་རྒྱུང་བརྒྱག་པའི་དཔེ་ཁྲུག་དེ་ལྟོག་པར་

མཛེས་སྐྱང་ཤར། ད་ལོར་བྱོད་ཀྱི་སྐྱེས་སྐར་བརྒྱད་པ་

བསྐྱུ་དགོས་སམ། བཀྲ་ཤིས་ཉིན་མོ་དེར། ངས་སྐྱོ་ལྟོ་ལའི་

ཉོགས་བརྗོད་བྱིར་ནས་བྱིད་ཚང་ལ་སྐྱ་མགོན་གྱི་ཐོག་མར་

སྐྱེབས་དེས།

ཇི་འདྲའི་བྱིས་པ་ཁ་གསལ་ཁོག་དྲང་ཞིག་བྱོད་དང་འབྲེད་

ཅིང་བྱོད་ལ་སྐད་ཆ་ཁ་ཤས་དྲིས་པས། ང་ལ་དགའ་སྦྱོའི་

སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲོ་བའི་ན་བུ་བྱིན་སོང་། བྱོད་འདི་ལྟར་ཤེས་
རིག་མི་ཉོག་འཕུ་བར་དགའ་ཞིང་མི་ཚེའི་མཛེས་སྟོན་ལ་
དུང་ཚུལ་ཤེས་པས། མ་འོངས་གངས་སྒྲོངས་ལ་ཡིད་ཆེས་
བརྟན་པོས། དགེ་སྦྱོང་ང་དབེན་པའི་རི་སྐལ་དུ་ག་ལེར་
ཆས་འགོ་བསམ།

འོན་ཀྱང་། བྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན། བྱོད་ཚེའི་རི་སྒྲིབ་
བྱོད་དང་འདྲ་བའི་སྒྲོ་བ་མ་ཉུང་ལ། བྱོད་དང་མི་འདྲ་བའི་
སྐྱེས་ལྡན་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ངས་ལྷ་མཁུང་དུ་གངས་རིའི་
སྒོ་སྒྲིགས་རྒྱུ་བའི་བསོད་སྟོམས་པ་ཞིག་མི་བྱེད་ཐབས་
མེད་ཅིང་། ཨ་ཁུས་བྱོད་ལ་ཀ་ར་ཞིག་སྟེར། ཀ་ར་བཟའོར་
ལ་སྒྲོ་བ་གྲུ་རྒྱགས་དང་སྒྲོ་བ་གྲུ་ན་ཀ་ར་ལས་ཀྱང་ཞིམ་
པའི་ཤེས་རིག་གི་བརྒྱུད་ཚི་འཕུང་རྒྱ་ཡོད། རང་སྐལ་མ་
ཆད་པར་འབད་བཅོམ་བྱོས། སྒོན་ང་ཡང་བྱོད་དང་འདྲ་
བའི་བྱིས་པ་རིག་ཚོད་ཅིག་ཡིན་མོད། གསེར་ལས་སྟོན་
པའི་དུས་ཚོད་དེ་དག་དོན་མེད་དུ་ཤོར་སོང་བས། ད་
ལྟ་ནོངས་འགྲོད་ཆེ་ཡང་ཡོད་ཆད་འཕྱིས་འདུགསྐྱིར་མཐོ་

སྐད་བའི་ཉོན་ལྟུལ་དང་ངས་ལྷོང་ཚོར་གྱི་སྡིང་གཏམ་
འདི་དག་ལྷོང་གཅིག་དུ་མིན་པར་རིགས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་
བྱིས་པ་མང་བོ་ཞིག་ལ་བཤད་འདོད་ཀྱང་། ཁོ་ཚོ་སྐྱགས་
རྗེས་ན་འདྲར་ཞིང་། ཞིང་ཁ་ན་ངལ་དུབ་གྱིས་འཚོ་བས་ན་
གཤོག་སྤབ་མོ་ཐེངས་གཅིག་གཏོད་མཁན་ཡང་ཉུང་ཉུང་
རེད།

བྱིས་པ་རིག་གསལ། སྦྱིར་ང་དང་འདྲ་བའི་དུར་སྡིག་གོས་
བཟང་གྱོན་ཞིང་དབུ་ན་སྐྱ་ལོ་མེད་མཁན་ཚོ། དེས་པར་དུ་
མི་ཚོགས་རྒྱག་པོའི་མཁའ་དབུགས་དང་གྲུས་ནས་གནས་
དབེན་ས་ཞིག་དུ་ཁ་རོག་གེར་བཞུགས་དགོས་མོད། དེད་
ཚང་གི་བྱིས་པ་སྐྱབས་ལྷག་ཚོ་སློབ་གྲུར་འགྲོ་འདོད་མེད་
པའམ་འགྲོ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་མངགས་སློལ་མེད་པས།
བན་ཅན་ང་འདྲ་བ་མང་བོ་ཞིག་སྡིང་རྒྱུད་གིས་གཙུག་
ཏེ། མཚམས་རེར་སྐད་གསང་མཐོན་པོས་སྐྱ་སྤངས་ཤིང་།
སྐབས་རེར་དུན་སྐུལ་ནན་མོའི་ཚོག་མཚོན་འདེབས་བཞིན།
ཡུལ་སྐྱོགས་དེས་མེད་དུ་འབྱམས་དགོས་བྱུང་།

སྒྲོན་རྒྱུང་གིས་དེད་པའི་སྒྲོང་ལོ་སེར་བོ་བཞིན་ངེས་མེད་
དུ་རྒྱ་ཞིང་། དུས་ཚོགས་དང་མཉམ་དུ་ཀས་ཀྱིན་པའི་བན་
ཀན་ང་ལ་མཁོས་རྒྱུང་གི་ཉོག་གཏམ་མང་བས། ཡ་རབས་
བྱིས་པ་བྱོད་ལ་བར་ཆད་བཟོས། ད་མ་འདུག་ལྟར་དུ་
རྒྱགས་དང་། སློབ་སྦྱིང་ན་སྤང་སྤང་ཅོང་སྐྱ་སྐྱན་མོས་བྱིད་
ཚོ་འབོད་ཀྱིན་འདུག་མཁྱེན་སྤན་སློབ་དཔོན་དག་གིས་ཀྱང་
རེ་བ་དུམ་གང་བསྐྱམས་ཏེ་མིག་ལུང་རིག་རིག་གིས་རྒྱག་
ཡོད་ངེས། འོ་རེད། བྱོད་སློབ་མཐར་བྱིན་རྗེས་དེད་གཉིས་
མ་རྒྱལ་གངས་རིའི་འདབས་སམ་མ་སྤྱང་སྒྲོན་མོའི་འགྲམ་
ངོགས་ནས་བྱག་བདེ་མོ་བྱོས། དཔེ་ཁྲག་ཁྲར་བའི་བྱིས་པ་
ལོ་བརྒྱད། ༢༠༠༩.༦.༢༡

བྱི་ལོ་བའི་རྒྱུས་སྐར།

བྱི་ལོ་བ། རྒྱུ་རྩ་གཉིས་པའི་ཚོས་ཉེར་དགུ་ནི་བྱོད་ས་ཚེན་
པོའི་རྒྱུ་གཙུག་དུ་བྱོན་པའི་རྒྱུས་སྐར་ཡིན། བྱོད་ཕོ་ལོ་
སྤམ་ལུར་བྱིན་ཀྱང་རྒྱུས་སྐར་བེངས་བཅུ་ལས་སློབས་མེད།
དུས་ཀྱིས་བྱིན་པའི་གསང་བ་འདྲིར་རྩིས་གཞུང་གང་གིས་

འགྲོལ་བཤད་རྒྱག་གི་ལོ་བ། རྒྱེས་སྐྱར་བཅུ་བོར་རྒྱེས་སྐྱར་
གི་ཉེན་འགྲོལ་མེད་པར། མི་ལོ་སྐྱམ་ཅུ་ཕྲག་ཕྲག་སྐྱད་སྐྱད་
ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་མི་ཆེའི་རིན་ཐང་ལ་དོ་གལ་རྒྱུད་བའམ།
སྡོག་འབབ་རྒྱ་མོའི་བཞུར་རྒྱན་དུ་བསྐྱར་བའི་ལས་དབང་
བཅའ་པོར་ཆོག་པ་བོས་སམ་ཅི།

ཨ་མའི་མངལ་གུར་གི་རྒྱག་གཟེར་དང་། རང་གི་དུ་སྐད་
ཐོག་མ་རྣམས་འདབས་སུ་བསྐྱེལ་བར་རྗེས་དྲན་ཞིག་ཅིས་
ཀྱང་བྱོས། གི་ལོ་བ། བྱོད་གི་རྒྱེས་སྐྱར་དེའི་ཆེད། ས་དང་
ཨ་ཁུའི་རེ་སྐྱག་རྒྱུད་ཏུ་ཡར་འཕུར་ཞིག་གི་དཔལ་དང་
བསྐྱོངས། མ་དང་ཨ་ཆེའི་མཚུབ་ཅེ་ཉེན་ཞག་བགྱང་བའི་
བར་ནས་ང་། རྒྱེས་སྐྱར་དོ་མ་སྐྱེབས་རྗེས། བྱིས་གཟེང་མི་
དང་དུ་སྡེ་གཡས་གཡོན་ཀྱན་ལ་དོ་མཚར་སྡོང་གི་བྱོད་
ནས་དངོས་བཏགས་གི་སྐད་ཆ་ཤིན་དུ་མང་མོད། བྱོད་
དགའ་སྐྱག་རྒྱུད་གི་མི་ཆེའི་བགོད་ལས་ན་དལ་སྡོད་གིས་
ཞུགས་པའི་འགྲུལ་བཞུད་པ་ཁ་བདེ་ཞིག་ལས་ཅི་ཡང་མ་
འབྱོངས་པས། ས་མ་བྱམས་སེམས་ཅན་གཉིས་ཁོ་ཐག་

ཚད་དེ། རྒྱུས་སྐྱར་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ལྷུ་བའི་ཡོ་ལང་ཞིག་གྱང་
བཤམས་མ་སྟོང་།

བྱི་ལོ་བ། ཁོར་ཡུག་སྡིང་འཇགས་ཡིན་པའི་མཚན་སྟོངས་
ཤིག་ལ་མི་ལམ་ལས་སད་བྱུང་། མི་ལམ་ལས་སད་དུས་
རྒྱུས་སྐྱར་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ལྷུ་བའི་སྐྱུ་མགོན་མང་བོའི་འདུ་
འཚོགས་སློན་བཞིན་འབྲིགས། མཚོ་ལྡན་སྐས་མོ་རྒྱུད་
དུག་པེ་སྤང་སྟོན་མོའི་རམ་འདེགས་སྟོང་མཛེས་པའི་གར་
ལ་ཆས། ལྷན་ངག་པ་ཚོས་དཔུང་དང་སྤེལ་ཏེ་ཁ་བའི་
ལྷན་ངག་རིང་མོ་དབྱངས་སུ་གྱེད། བྱི་ལོ་བས། རང་ཉིད་
གཉིད་ཡུན་རིང་སྟེ། སྤྱགས་བསམ་དང་དམ་བཅའ། འོས་
འགན་དང་མདུན་སྟོང་སོགས་ཡོད་ཚད་རབ་རིབ་དུ་གྱུར་
འདུག་པར་ངོ་ཚས་བསྐྱེདས་ཤིང་། མིག་རྒྱང་བཙན་གྱིས་
འཕྱར། འདི་ལྟར་གཉིད་ཕུན་ཞིག་གམ་མི་ལམ་ཞིག་གི་
བསྐྱེད་འོག་ཉལ་རྒྱང་བྱས་ན། རྒྱབ་རི་སྐྱུག་པོ་སློན་གྱིས་
བསྐྱིབས་པའང་མི་ཚོར། ཁ་བའི་རི་གོང་ཙག་གིས་བསྐྱམས་
པའང་མི་ཤེས། བྱི་ལོ་བ་བསམ་གཞིག་བྱབ་མོའི་སྟོང་ལས་

བཞིངས་ཏེ་སློབས་པ་མཐོ་བའི་སྐྱ་མགོན་ཚོ་དང་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་སྐྱར་བཅུ་བའི་གསོལ་སྟོན་ལ་དངོས་སུ་རོལ། གོ་ཐོས་
སྟུ། བྱི་ལོ་བས་རུས་ཞེན་ལས་འབྲས་པའི་མེ་ཏོག་ཚུན་པོ་
ཞེག་པ་ས་གུ་བཞིའི་མངོས་རྒྱན་དུ་འཇུགས་སྐྱེར་རོ་མོ་
སྐྱང་མའི་གངས་འདབས་ནས་ཆས་སོང་བེད། བྱི་ལོ་བས།
གཤེས་རྒྱུད་བཟང་བའི་མིང་སྤྲིང་ཚོ་བྲིད་ནས་ཤར་སྤྱོདས་
འོད་བེད་གྱི་ཞིང་ཁམས་འཚོལ་དུ་ཆས་སོང་བེད། ད་དུང་།
བྱི་ལོ་བའི་སྐྱེས་སྐྱར་གྱི་གསང་བ་སྐྱས་ཀྱང་ཤེས་མི་འདུག
རྣམ་ཤེས་དགོག་པའི་རོལ་དབྱངས།
རྣམ་ཤེས་མང་པོ་ཁུ་སིམ་མེར་གཟེམ་འདུགཅེ་སྐྱུང་གི་
དུ་བྱུག་གོད་སའི་ལུང་དགོགས་དང་། སར་སེར་གྱི་ཐན་
པ་སྐྱང་བའི་ཞིང་ཁ། ད་དུང་། གནའ་བོའི་རྒྱང་སྤྲིང་གི་
འབྱུར་ཁུགས་འབྲིལ་སའི་ཞིང་ཁམས་མང་པོར་ཡང་ལོ་
ཟླའི་གོ་རིམ་འཚོལ་བའི་རྣམ་ཤེས་དག་དབྱགས་སྟེམ་
སྟེམ་གྱིས་གཟེམ་ནས་ཡོད། བྱི་རོལ་ན་རི་ལུང་འགེམ་པའི་
འབྲུག་སྐྱ་དག་དུ་སྤྲིར་ཡང་། རྗོ་ལྷགས་གུ་བཞིའི་ནང་རོལ་

གྱི་རྣམ་ཤེས་ཚོར་སོག་ལྷག་བཟོ་མ་ལྷུག། དེ་གཟུགས་མེད་
རྣམ་ཤེས་ཤིག་གི་བྱིན་མཐུ་ཡིན་ལས་ཆེ། བྱིན་མཐུའི་གསོ་
བཅུད་འབའ་ཞིག་འཐུང་བའི་རྣམ་ཤེས་མང་བོ། འདི་
ལྟར་སྟོ་རྒྱབ་ཅམ་ལའང་སེམས་བྲལ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་
གཉིས་ཀྱི་སོ་མཚམས་སུ་གཟིམ་རྒྱང་བྱས་ན། དུས་རབས་
ཀྱིས་སྤྱད་རྗེས་སུ་འཕེན་ཉིན་ཡང་སྤར་གྱི་གནས་མལ་ན་
ཁེངས་དྲེགས་ཀྱིས་གཟིམ་ཡོད་དེས།
གནས་གང་ཞིག་ནས་ཆས་ཡོང་སྟེ་ཅི་ཞིག་ལ་འགྲོ་རག་
བར་དུ། རྣལ་འབྱོར་བ་ཚོས་བརྗོད་པའི་བར་དོ་སྟུ་བུ་རེ་
བཅའ་ཚུགས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བསྟར་བས། ད་སྟུ་གོང་རུས་
ཀྱི་ཚོགས་དུར་བྲོད་དུ་འཚོགས་ཏེ། འགྲོད་པའི་མིག་ཚུ་
རུས་གོང་སྐམ་པོ་ལས་འཕྱོར་གྱིན་འདུག་ན་ཅི་བྱེད། ལྷ་
ཚོགས་སྐྱ་སྐྱད་ཀྱིས་དགྲོག་མ་ལྷུག་པར་སྐྱག་འཐུམ་གཉིད་
དབང་དུ་སོང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཚོ། རང་རྟོགས་སང་པའི་
སྟོབས་ལྷགས་དང་འགྲོགས་ཏེ། གདོད་མའི་མལ་ས་ནས་
ཞེན་ཆགས་དང་ནོངས་འགྲོད་མེད་པར་བཞེངས་ཤིག་དོན་

དམ་མི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་གི་བལ་གདན་ཟད་པོ་དང་། ཏུས་
བཞིར་ཁྱད་མེད་ཀྱི་སྟོག་རྩལ་སྐྱུ་བོའི་ལྷ་ངན་ཟས་སུ་འགམ་
ཀྱིན། བྱིད་ཚོས་འཕྲོབ་འོས་པའི་བཤོ་སྐལ་ཅི་ཞིག་ཕྱོབ་
ཕྱོད་།

མ་གཞིར་རང་ལ་དབང་བའི་ཁོར་ཡུག་ཚུང་ཚུང་དེ་ཡང་
ཏུས་འགྱུར་བཅའ་པོས་ལྷུང་མེད་ཏུ་བཏང་ཚར་ན། མད་
མ་ཕྱོད་བའི་རྣམ་ཤེས་ཚོ་ལྷ་སྐྱུང་གྲགས་ཅན་ཞིག་གི་མི་
སྐྱའམ། སྐྱུག་འཛིན་པ་ཁ་བདེ་ཞིག་གིས་འབྲི་བཞེངས་བྱས་
པའི་ཏུ་དཔུང་ཅམ་ལས་གཞན་ཏུ་ཅི། རི་ཁྱུགས་གཙང་
མའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས། རྣམ་རིག་གྲོང་གྲོང་མཛོད་དང་
། རི་རྒྱུད་འདིའི་ཕ་རོལ་ན། མིག་འབྲས་ལ་སྤྲང་མདོག་
འཚོར་ཞིང་སྐྱུ་ལོར་གསེར་མདོག་འབར་བའི་རྣམ་ཤེས་
མང་བོ་སྐྱ་མོ་སྐྱ་མོ་ནས་སང་དེ། ས་ཚེན་པོའི་གསང་བ་
ཉིད། གོ་ལ་གཞན་ཞིག་ཏུ་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་སྟོང་སྤང་སྟུ་བུ་
རེའང་རོལ་ཕྱོད་བྱེད་ཀྱིན་གདལ། སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་ཅམ་ལས་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི། མི་ཁོམ་པའི་གནས་

སྲུ་བསྟན་པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་བདུན་གྱི་
ནང་གསེས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་
སྤྱོད་ཀྱི་གཅིག་ན་གནས་པའི་སྣ་ཆོ་རིང་བོའི་རིགས་དེ་ཡིན་
སྐད་འདུག།

ཟད་མཐའ་མེད་པའི་མི་ལམ་གྱི་ཞིང་གོང་ན་ཐོབ་ཐབས་
མེད་པའི་འཁྲུལ་སྤང་གི་སྒྲོས་གར་འབའ་ཞིག་གནས་དེ་
ནས་སྲུ་ཞིག་གིས་བསམ་གོས་རང་འགྲུབ་དང་འཆོ་བུལ་
རྗེས་སུ་སྟུང་གྱི་དུས་སྟོན་ཞིག་རོལ་སྟོང་བྱས་བེན། རྟོགས་
སང་གིས་དང་། བྱོང་ཆོ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདག་པོ་དང་
འཚང་རྒྱ་དུང་གི་རིགས་དེ་ཅིའི་སྲིད་མིན། རོལ་དབྱངས་
ལས་སྐྱེས་ཤིང་རོལ་དབྱངས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རྟོག་གི་
བ་བདག་བྱེད་ཆོའི་སྟོང་སྤངས་དང་བསམ་སྒོ་སྐྱུག་པོའི་
བཅའ་རྒྱུ་ལས་རྟེན་པའི་ཐ་སྤང་ཁ་ཤས་གིས་དྲག་དུ་
གཟེར། གཟེར་དྲགས་པའི་ན་རྒྱག་དང་དོན་སྣ་སྟོང་དྲག་
བརྟུབ་གསེག་ལས་མཆེད་པའི་རོལ་དབྱངས་རྩུབ་མོ་འདི།
ཁོར་ཡུག་སྟུན་པས་གཡོགས་ཤིང་དུས་ཆོད་སྐྱུགས་སྒྲོག་

གིས་བསྐྱམས་པའི། རྣམ་ཤེས་དག་སངས་སངས་དགོག་
སྲིར་དྲག་ནས་དྲག་ཏུ་དགོལ་ཚོ། བཙེས་མིན་ལྷག་བསམ་
གཙང་མའི་རྒྱུད་རྒྱུད་རེ་རེ་ལས་གསེར་མདོག་གི་འོད་ཟེར་
འབར་བས། བྱང་རྒྱུད་མི་ཡི་རྒྱལ་ཁམས་ན་འཕྲལ་ཕྱགས་
འོད་ཟེར་འཚོལ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་མང་། རྣམ་ཤེས་
མང་བོ་འུར་ཆེལ་ལེར་སང་འདུག
རྣམས་ཚོག་གཉིས་པའི་སློག་འགྲུ།
ངའི་སློམ་ཐུབ་ཀྱི་སློག་པ་བོ་ལགས། བྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་
འཕྲོབ་འདོད་ཀྱི་སྲིད་པ་དྲག་ཏུ་འབར་གྱིན་སློག་སློག་ཏུ་
སྤང་བའི་སེམས་པ་དམར་བོ་ཞིག་སྲི་སློག་ནང་སློག་བྱས་
ནས་མཚམས་འདིར་སླེབས་དུས། ལྷན་སྐྱེས་གཟི་དཔལ་
དང་ཚོལ་སྐྱབ་ཀྱི་མངའ་ཐང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ང་རང་
གཏན་ཏུ་བརྗེད་པར་འོས་མོད། ངས་ཁ་རོག་གིར་བཤད་
པའི་སྐད་ཆ་དེ་ཚོ་སེམས་དྲོན་མོའི་ཟབ་སར་སློན་མེ་ཞིག་
གི་དོད་ཏུ་གནས་ཡོད་ཚོ། ང་དེ་ལས་ཡིད་ཚོམ་པ་དང་
དེ་ལས་སྤྲིང་དགའ་བ་ཞིག་ཡེ་ནས་མེད། བྱེས་ཁའི་བདེ་

འཚམས་འཇོག་ལ་ཉེ་དུས། ངས་ཡང་བསྐྱུར་ང་ཚོ་ངག་
རིག་གི་འཚོ་བ་རོལ་མཁན་ཚོར་བསྐྱུལ་བའི་རྒྱབས་ཆེན་
སྐྱེས་བུ་འགའི་གདམས་ངག་དྲན་བྱུང་། རེད་དེ། མཁས་
དབང་དོར་ཞི་རིན་པོ་ཆེས། ཚོངས་པའི་གཉིད་ལས་སང་
བྱེད་འབྲུག་གི་སྒྲ། ། གཤེས་ངན་དུག་སྐྱུལ་ཚང་གཏོར་
གནམ་ལྷགས་ཐོག། ཡ་རབས་སྤང་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་
མཁའི་ནོར། ། དགོངས་གཞིར་བྱས་སྟེན་ཚོམ་སྐྱེས་ལེགས་
ཡིན། ། ཞེས་དང་། རྒྱ་ནག་གི་སྟེན་ངག་པ་གྲགས་ཅན་
ལུའུ་ཞུན་གྱིས། རྒྱ་ཚོམ་གྱི་འགན་ཁུར་ནི། ཏུར་བཙོན།
ཡར་སྐྱེད། ལེགས་ལམ་སྐྱབ་པའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཕན་ཚུན་སྟེར་
བ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྒྱ་ཚོམ་རིག་གཞུང་གི་ཚུ་གནད་ལས།
ལོ་རྒྱུས་སྟེང་གི་ཚོམ་མཁན་སྟོན་ཐོན་རིགས་གྱིས་ནམ་ཡང་
ཁོ་ཚོའི་གསུང་ཚོམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཚོགས་གྱི་འགལ་བ་
བསྐྱོག་འདོན་དང་། ལུན་ནག་རྗེས་ལྷུས་གྱི་སྤང་ཚུལ་ལ་
བརྗེས་བརྗུང་བྱིལ་དགོད་བྱེད་པ་དང་། ཡར་སྐྱེད་གྱི་དོན་
ལ་བསྐྱུགས་བརྗོད་དང་། མི་ནམས་གྱི་རྒྱབས་ཆེན་བསམ་

པ་དང་སྒྲིང་ཞིན། རྒྱ་ཚལ་གྱི་སྒྲོ་སྒྲིང་སོགས་བསྐྱེད་བསྐྱིད་
བྱེད་པ་བཅས་གྱིས་སྒྱི་ཚོགས་གྱི་འཚོ་བ་ཡར་རྒྱས་སྤྱོད་པ་ལ་
ཕན་རུས་སྐྱབ་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་སོ། །

འདི་ལྟར་བསམ་གཞིག་གི་འཁར་བར་དལ་གྱིས་ཁིན་ན།
ངའི་ཚོམ་ཡིག་དག་ལ་ཅི་ཞིག་གི་བྱུང་ཚོས་མ་ཚང་བའམ་
འགན་འབྲི་ངེས་ཅན་ཞིག་མ་རྗེས་པའི་སེམས་ཁྲལ་
ཤིན་ཏུ་ཆེའང་། སྤྱི་ཚོང་མཐུང་ཐེག་གིས་མཐུང་། ཨ་བྲ་
མདའ་ཐེག་གིས་མདའ་བེར་བའི་ཁ་དཔེ་ལྟར་རང་རུས་ཅི་
སྤྱོད་པ་གྱིས་གདམས་ངག་དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་ལ་ཁ་
མིག་ཡར་སྤོས་དང་། རྒྱུད་པ་ཡར་འབེལ་བྱས་པའི་ཁྲལ་
ཡིན། གཞན་ངས་སྟོན་ངག་གྲིས་པའི་སྤྱོད་ཚོར་ཞེས་པའི་
མཐུག་ཏུ་བཀོད་པའི་སྒྲོམ་ཆིག་འགའ་འདིར་དགོས་དབང་
གིས་བསྐྱར་བསྐྱོས་ཤིག་བྱེད་དེ། མདོར་ན། སྟོན་ངག་པ་
ལ་སྟོན་ངག་དང་མཚུངས་པའི་འཇམ་སྟོན་སྟོན་གྱི་གཤེས་
རྒྱུད་ཅིག་དང་། རུས་རབས་གྱི་སྐྱབ་བ་བྱེད་ཚོག་པའི་མགྲིན་
པ་བདེ་མོ་ཞིག་མི་རིགས་གྱི་སྤྱི་བྲིད་བྱེད་པོད་པའི་སྤྱིང་

སྟོབས་ཤིག་ལོར་ཡུག་ག་ཉིད་ལས་དགོགས་བྱུང་པའི་གད་
རྒྱུད་སྟེ་ཤིག་སྟེ་ཚོགས་ཀྱི་ངན་མཚང་གཏོར་བྱུང་པའི་ལྷགས་
ཚལ་ཞིག་རང་ཉིད་བཤམས་སྟོན་བྱེད་པོད་པའི་ཁོག་རྒྱ་
ཞིག་འཇིག་ཉེན་སྐྱུལ་ཤེས་པའི་སྐྱུ་འཕྲུལ་ཞིག་མི་སེམས་
འཕྱག་བྱུང་པའི་གནས་ལྷགས་ཤིག་བཅས་ཁྱུང་ཚོས་དེ་
དག་འཇོམས་ན། ད་གཟོད་སྟོན་དག་པའམ་ཚུམ་རིག་པའི་
ལས་འགན་གཙོ་བོ་བྱུང་པ་རེད་ཅེས་ཁོ་བོས་འདོད་ལ།
གྲོག་མཁན་བྱིད་ལའང་དེ་ལྟར་མ་གསང་དྲང་བོར་བརྗོད་
པ་ལགས། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་བདག་གི་སྟོན་དེབ་
ཐོག་མ་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྟོང་གཏམ་ཞེས་པ་
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་འགོ་བརྗོད་ནང་། མི་ཚེའི་དམིགས་
འདུན་གཞི་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ཚུམ་གྲོགས་དམ་པ་ཨེར་
མའི་དགའ་བ་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གིས་སྐྱུན་ལ། ལྷག་བསམ་
གཙང་མའི་ཁ་གཡང་ཞིག་འཐེན་སྟོང་བ་ནི། དེ་རིང་ང་
ཚོའི་མིག་མདུན་དུ་སླེབས་པ་ནི་སྟོང་ཡོན་ཏན་ལགས་ཀྱི་
ཐེངས་དང་བོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཤིག་གཟི་དཔལ་ཡིན་ལ། ང་ཚོས་

ད་དུང་ཐེངས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱི་གཟི་
དཔལ་ལ་མིག་ཟུང་བཟང་ནས་བསྐྱུག་ངེས་ཡིན། ཞེས་པ་
དེ་རེད། རོ་མ་བཤད་ན། ངའི་ཐེངས་གཉིས་པའི་གོམ་སྒྲ་
འདི་རྒྱལ་ཁ་དང་གཟི་དཔལ་ཞིག་དུ་བཟང་ཐབས་གཏན་
ནས་མེད་མོད། ད་བར་དུ་ང་ཚོར་རྒྱལ་ཚོམ་རྒྱང་རྒྱང་གི་
བསྐྱུས་དེབ་དགོན་པའི་ཁ་གསལ་དང་། གྲོགས་པོ་འདང་
བཅེ་ཅན་དང་སློག་པ་པོ་རེ་སྟོས་ཅན་འགའི་ཐུགས་འདོད་
སྒྲ་རྒྱལ་གིས་བསྐྱང་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཤིན་དུ་ཆེའོ། ། མཇུག་
མཐར་ལའི་མི་ཚེ་འདིར་བྱད་མཐའ་མེད་པའི་འོད་བཟེར་
དང་བཀའ་དྲིན་བསྐྱུལ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྣམས་
དང་ཞང་པོ་གཉིས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཚོར་བའི་གུས་སྐྱུག་ལན་
བརྒྱར་འབུལ་ཞིང་། སྐྱོན་གྱི་རྒྱལ་ཚོམ་ལ་མཐོང་ཆེན་དང་
དཔེ་བསྐྱུན་ཐད་རྒྱབ་སྐྱོར་སྒྲ་མེད་གནང་བའི་མི་རིགས་
དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གི་སློ་མཐུན་མི་སྣ་ཡོངས་ཀྱི་ཐུགས་བཞིན་
རྒྱན་འགྲུབ་དང་བཟུ་གིས་ཞལ་དྲོ་ཡོང་བའི་སློན་འདུན་
གཙང་མ་ཞུས་པ་ལགས།